

Decades posteriorer posterior fraum, tur me philosophers libror in gra for. & armera & Compario Physico Mattai Flacii do vita & morte Kro XXVI. Confer a higher Michael Siking Just bother tro - 82% The C +15 galor elferment Hyrica Politica sheep

OBSERVATION VM HISTORICO-

POLITICARUM

Decades sex posteriores

MICHAELIS PICCARTI FR.
PROFESSORIS NORICI,

AMBERGÆ,

E Typographeo Forsteriano.

promeren

GENER

D. BA . A PU

EQ. SIL. AMIC

nerose & N fatumidfi aufus:Eter &acceptæ putarem, num gauc apud me \
ximi, perg
re, & quæ

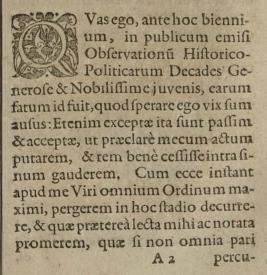

GENEROSO NOBILISSIMOQ;
Juveni.

D. BALTHASARI A PUSCH IN Groß, schwenn/&c.&c.

EQ. SILESIO SPLENDIDIS-SIMO D. HOSPITI ET AMICO HONORATISSIMO.

S. P. D.

PREFALIO.

percusa essent moneta, tamen aliqua fore, qua in publicum prosint & nomen mihi adificent. Horum ego monitis, vel superbè restragari, vel subrusticè me subtrahere nequaquam volui, sed qua videbantur legi etiam postilla posse, congessi, cum per alia negotia licuit, & in sex alias Decades dispertitus sum.

Quibus cum pro more Patronus aliquis circumspiciendus effet, non diu ille mihi, aut foris quærendus fuit, cum domi haberem, cui & omnibus de caussis patrocinium hoc deferre vellem, & verò etiam deberem: Te, nimirum, Nobilissime D. BALTHA-SAR A Pusch: Silesiacæ Nobilitatis ocelle & Generofæ familiæ tuæ melior sanguis, Vellem; quia Tuis es, qui hæc talia & capiat & æstimet: Tu videlicet illees, qui perdius ac pernox in Historiisac deductis inde Reipublica regendæ præceptis, unde hæc nostra hausimus, habitas, qui in succum & sanguinem ea vertis, & Patriæ proindeomnia præclara ac falutaria minaris. Tu ille

es, qui con & moribu tuti, quæ hujus fecu torum ho pestilenti nonigno tractare, v modare I scribtis fal re & fectar infamian choreasp agere, tor & Ionico Aus: Equ virgulâac vibrare, q rehostem folouti n nobilem largior, qu ri mihi al

Historias

centiorus

spitem es

PREFATIO.

es, qui convicium facis exemplo, vita & moribus, pleræq; rui Ordinis juventuti, quæ. & consuerudine sequioris hujus seculi, & malèquorundam feriatorum hominum voculis, tamquam pestilenti aliquo sidere afflata, tantum nonignominiosum sibi putat, literas tractare, versare libros, aures accommodare Doctis, haurire ex veterum scribtis saltutaria Reip: præcepta, discere§ari vittutum præmia, vitiorű infamiam & nosse & cavere. At verò choreas peregrinis modis cum puellis agere, torquere latera, sinuare femina & Ionicos aut Sybariticos ludere gestus: Equum insilire, in gyrum agere, virgulà adarbitrium flectere, gladium vibrare, quâ cæsim, quâ punctim ferirehostem scire, aliena lingua in alieno solouti nosse, hoc hodiè videlicet est nobilem esse. Quod, ut libenter illis largior, qui ita sentiunt, ita vicissim dari mihi ab illis peto: literas nescire, Historias ignorare, in veterum & recentiorum de Republica scribtis hospitem este, id verò nobilem minimè effe. A 3

n aliqua nt & noum ego vel subuam voam post ia negoes disper-

atronus et, non dus fuit. mnibus deferre r:Te,ni-LTHAbilitatis melior quihæc ridelicet Histoe regenhausilanguicomnia

esp

Tuille

PRAFATIO.

1.14. Hift. effe. Mecum sanè Ammianus Marcellinus sentit, qui cum de Orphito loquitur, Vir, inquit, prudens crat & forefium negociorum oppidò gnarus, sed splendoreliberalium artium & doctrinarum minus, quam nobilem decuerat, institutus. Tu porrò ille quoq; es, qui, cum Nobilissimis totius Silesiæ tuæ gentibus Puschia & Zedlicia, quarum decantatissimam pace belloque gloriam& tot avorum atavorumque virtutem, quâ patet, humanior Orbis gratâ mentedeprædicat & extollit: natus sis, ita tamen animatus es, ut quam mînimum majoribus tuis deberevelis, plurimum tibi: memor viap. Baron S delicet illius, quod Johannes Alexan-Tom. Annat. drinus olim generosè admodum pro-

drinus olim generosè admodum pronunciavit, Veram genuinamq; Nobilitatem non ex sanguine aut carne sed

Characterem: ut & ejus, quod Philoin Diorysio, stratus dictat: τὸ καζαφέυρειν ἐς Ἰοὺς ἀνω
δὰποβεβλημότων εἰναμ Ἰόν ἐφ' ἐαυθὸν ἔπαμνον: Ad
majorum gloriam confugere corum
esse, qui yellaudis suæ decoctores sue-

ex animi virtute formam accipere &

rint,

rint, yel ea institutot & current gnati tuil ris & obse lubet Mag stophol Regii in Smum, sol nis omni mum: & I & Sabor, atque Do fratri Patr luit, ita cu

omnino Mu

immorta recordation rumfavo pe metriti corum pr quoq; jun rum Exer & animo PREFATIO.

Marcel-

hito lo-

at &fore-

arus, sed

&doctri-

n decue-

quoq; es,

s Silesiæ

LICIA,

ce bello-

vorum-

manior

& extol-

us es, ut

tuis de-

mor vi-

Alexan-

ım pro-

; Nobi-

rne sed

ipere &

Philo-

Tous avas

yoy: Ad

corum

res fue-

rint

rint, vel cam desperet. In quo laudabili institutote magis magisq; confirmant, & currenti calcaraddunt Gentiles &ad. gnati tui Nobilissimi, èquibus hono... ris & observantiæ caussa nominare hic lubet Magnificos Dyhrenios: D. CHRIвторновим in Streitelsdorff Judicii Regii in Silesiâ Adsessorem Amplissimum, solidæ prudentiæatq; Eruditionis omnivariæ Exemplar absolutissimum: &D. JoнanneminKölnichen & Sabor, qui, utad omnem virtutem arque Doctrinam proficiendo parum fratri Patrueli concedere umquam voluit, ita cum Homerico Ulysse voluit omninò eriam

Multorum mores populorum cernere & urbes

immortalisua cum laude fuavissima recordatione, quamdiu vixerit, in quorum favore & veteri consuetudine soe pe metrium fare audivisti, neq; dum de corum præclara erga me voluntate, te quoq; judice, dubitare debeo. Quorum Exempla si, quod facis, in oculis & animo perpetuò habueris: nihil A umquam

umquam, nisi quod generosum, quod præclarum, quod eum æterna tuâ gloriâ conjunctum sit, abs te fiet, aut nos factum cognoscemus. Insiste modò, florentissimejuvenis, huncinsolentem quidem hodiè multis, sed honoratissimum tamé callem, quem præeundo facilem tibi reddidere tor majorestui, quâ paternæ, quâ materne profapiæ, quorum vestigia tu premis jam, & ad calcem confistere vides non paucosomnibus Virtutum redhostimentis & præmiis venerabiles & insignes, qui ad camdem gloriam intenti manum porrigunt: nec patere te à fece hujus feculiad humiliaillaac brutaru Voluptatum declivia retrahi aut revocari, cave numero movearis, scis enim illud Sapientis Romani: non ita bene agi cum hominibus, ut meliora pluribus placeant. Quod te studiosè sa-Aurum & tui semper similem futuru confirmat mihi amussitata tua indoles & maturum percoctumque ab exquisitissime discipline sole, in hoc ævi vere, judicium, o tibi generosos illos

illos Corn

Nosan

Virtute eo effectu

quadret, Orepue

Aqua

Vitam ti us proro non teipi tionesque quæ nob fuêre cau mei pat Puschi, c

Non Cument nostrape ante bie beatissir PREFATIO.

illos Cornelii Nepotis versus inculcat: Mento canescant alii, nos mente: capillo,

erolum.

aterna

s te fiet.

. Insiste

huncin-

ltis, sed

, quem

dere tor

materne

premis

des non

edhosti-

s & in-

intenti

teâfece

brutarū

utrevo-

iscnim

ita bene

rapluri-

iosè fa-

futurū

a indo-

ab ex-

in hoc

nerofos

illos

Nosanimo: facie, nos pectore: Tem-

Virtutem non prima negant, non ultimadonant.

co effectu, ut jam in teillud Silii Italici quadret, quod de Pisone canit:

Orepuer, pulverý, habitum, sed corde sagaci

Aquabat senium atg, animo superaverat annos.

Vitam tibi modò benignissimus Deus proroget, & vinces atq; superabis non teipsum modò, sed & spes cogitationesque nostras & omnia præclara, quæ nobis de tespondemus. Atq; hæ suere caussæ, curvellem hujus laboris mei patrocinium tibi, Nobilissime Puschi, deserre.

Non suère leviores, cur deberem. Cum enim Tu primum in Academià nostrapedem poneres, quod sactum ante biennium, in quam & Optimi beatissimiq; D. Parentis Tui volunta-

As te,&

PRAFATIO.

te, & prudentissimorum Gentilium tuorum, qui loci dotes noverant, confilio veneras: & convictu statim meo. &postca contubernio quoq; uti voluisti, quo toro tempore eum Te & mihi & familiæ meæ & consalancis tuis Generosis, Nobilissimis, Doctissimis Or. natissimisq; exhibuisti, ut & honori & voluptati & exemplo omnibus effes: Nam & mores ad humanitatem & comitatem omnem compositi, & sacundia omni lepôrum genere perfusa, & vita deniq; tora Exemplaris ita nos in admirationem tuirapuerüt, ut omnibus officiis omnes tibi devinctissimi essemus.

Debui igitur & publicè tibi testimonium Virtutis & privatim mei erga te
studii & observantiz indiciu. Utrumque simul exsequi mihi sic videor,
quamquam minus provoluntate: neque enim laudes tuas una capit przeliminaris Epistola, cui commendando
liber etiam impendi possir, neque ego
satis facundus aut disertus animi mei
sum adversus Te interpres. Tu
Splen-

Splendid intelliges graves, CI telæ onu Quodfii tus fueris adamora magnun quâ om timq;dec queoper gabiturp quæado virtutis i cimina, teriam, c tem, caf spem de REIP. T tibiomi quevive

Museo, l

Splendidissime Juvenis ex his paucis intelliges credo satis, causas mihi fuisse graves, cur etiam hoc patrocinii & tutelæ onus Tibi imponere debuerim. Quod si dinte suscipere non dedignatus fueris: habebo quod mihi gratuler, adamoreautematq; observantia Tui magnum Tu adjicies incrementu, in quâ omni occasione publice privatimq;declaranda&profiteda ego quoque operæ no parcam meæ, cui suffragabitur perpetuò præclaratua indoles, quæ adolescentis aut adultæ potius suç virtutis indies illustriora proferet specimina, fæcundam laudum tuarū materiam, quævel elingue faciat eloquetem, caspecimina confirmabunt etia spemdete nostram: Bono videlicet REIP. TE NATUM, in quo glorioso tibiominelubes hîclætusq; sisto, Tequevivere & valere opto. Altorfio è Museo, Mense Majo Anni clo lo c x v Iq

> Tue Generosa Indoli omni obsequii genere devinctissimus

> > Michael Piccartus Fr. Professor Noricus.

entilium ant,conim meo, ativoluie& mihi tuis Geimis Oronori &

& facunrfula, & a nos in comnidissimi

us esses:

m & co-

estimoerga te Itrumvideor, ate:netprælidando ue ego ni mei Tu

Splen-

AD CL: VIRVM D.

MICHAELEM PICCARTUM ACAD, ALTORFINÆ PRO-FESSOREM PHILOSOPHUM.

V Ivendirecte nobis evida paca dictae A summo prognata sove, ut sinxere Poeta. Diva potens SophiE, peperut quam casta Minerva.

Hanc turite equidem coluisti, magne vir, annis Non paucis magnum columen. Piccarte, Lycei. Verum non satis hoc suerat. Divam addere visum Natam Mnemos nobis evol à hus a rerum. Gestarum recte qua suppetit exemplorum sinumerum numerum Virtutis, item vitiorum Hac sugere ut discat, sectarisudet ut illam. Qui cupit optatam cursu contingere metam. Mustum exempla movent animos in utrum gaparatos.

Lub. meritoq; ludebat Georgius Remus JC. & Confiliarius Noricus Kal. Martj Norimbergæ

AI

Seve per History

Sive per History

Picca
Sive libet lat

Fundere
Vilniss met

Nilnssimel Vitagzlil Adsunt cu Qui nego

AD EUMDEM.

Seute per SOPHIA spatios traxerit ardor Ingenicampos, nul nismella legis.

Sive per Historiarum hortos es amæna vireta.

PICCARTE, ingrederis, nul nismella legis.

Sive libet laticis sæcundo e gurgite Carmon.

Fundere Castalu, nul nismella sluunt.

Vilnismella sluunt dicentis ab ore diserto,

Scribenti, e calamo nil nismella sluunt.

Vitag, librorum lætus adest genius.

Adsunt cuncta tibi, qua donant secula chartis a

Thomas Segethus Eq. Britannus

D. RTuM

RTUM PRO-

at cere Poeta, casta Mi-

ir, annie
te, Lycei,
dere visums
Gererums
mg,

vitiorum m., am., utrumģ

ludebat mus JC. s Norirtj No-

AD EUMDEM.

Historia est tuba, quà vitarevocantur in auras,

Qui sua Letheis capita occuluere sub umbris.
Histocienda docent sugiendag, imagine vivâ,
Dulcius & melius Chrysippo Craniore, Sed qui
Exemplis memoranda addat precepta Sophorum,
Persectum procudet opus: ceu navita tutus
Gaudet, ubi duplex sirmaverit anchoranavim.
Jam, PICCARTE, vides Museo teste Senatu,
Ouam super egregia moliris laude laborem.,
Niladdam. Solida artisici laus surgit ab arte.

Caspar Dornavius Phil: & Medicinæ D. Illustris
Gymnas: Görlicensis
Rector.

M. MICH

C Hrysippi Ona Ercatus abstr Eputeo, as

PICCART
Multipa
Protulit in lep

Et Gemina Furanima stri Sic spina la

Musa, festir Blandior

Cum Flacci è Nescia per Wunc, dum si

Pulcra ex Ennius Eupl

Quod tripl At tu, quem Somnia qu Ad CL.V.

M. MICHAELEM PICCARTUM Philosophiæ Professorem præstantissimum.

CHrysippi laqueos, telas gretexere doctus,

Quas vaser arguta conserit arte Sophus;

Et catus abstrusos Natura in lumina mores

E puteo, aut antiquo exsinuare chao,

PICCARTUS nevult nuda uni vendere cura

Multipatens variis cultibus ingenium.

ntur in

nbris.

viva,

tus

e, Sed qui

ophorum,

navims

Senatus

emi,

barte.

Phil: &

llustris

icensis

Protulit in lepidi gressus Heliconis opacum, Et Gemina Psthus imbuit or a labro. Furanima strictas deces hinc facundia vires:

Sic spina Idaliis pollet honora ross. Musa, sestivo quantum arridebitis antro!

Blandior Aonium perfluet aura nemus! Cùm Flacci è tenebris recidivo insigne decôre N escia per Phæbi sacra reponet epos.

Nunc, dum sie Juveni calor es color instauratur: Pulcra ex Historico digerit or sa penu.

Ennius Euphorbum, se somni & esse tricordem; Quod triplices also diditin ore sonos,

At tu, quem immigrat tot copia Doctrinarum., Somnia quem te dant, pectora vel quot habes s

Heidelbergæ

Janus Gebhardus Idibus Maii clo.lo c. x v 1.

INDEX

INDEX

CAPITUM POSTERIORUM SEX Decadum Observationum HistoricoPoliticarum.

DECADIS SEPTIME.

	Academias earung, Rectores & Doctor	es olim in manna
	dignatione etiam apud summos Pris	ncipes fuille-con-
	vicio hujus nostri seculi.	CAP. I.
)_	vicio hujus nostri seculi. Vinum tormentorum exquisiissimum esse.	CAP. II.
	Fæminas etiam lene tormentum effe, & iden	n, quod vinum
	posse.	CAP.III.
	posse. Aurum item & munera ex boe leni genere	tormentorum.
	Discordiam quoq nibil relinquere arcani	& venenum esse
,	Discordiam quoq, nibil relinquere arcani status publici.	CAP.V.
n	Mortis ex causis raris, levibus & insperati	saccelerata Ex-
	status publici. Mortis ex causis raris, levibus est insperation empla aliquot.	CAP.VI.
	eving namely conference or minimizer and	ttaque et stuaen-
	dum, ut illibata sit.	CAP.VII.
	Multumreferre, ut Imperator milites suos	norit, eofg, no-
71	mine ciere possit,	CAP. IIX.
31	Nottemer omneminuniversum solitudinen	ngravioribus &
4	Librorum mors fatalis ignis.	CAP.IX.
	Liviorum mors jaiaus ignis.	LAP. A.

DECADIS IIX.

Philosophos etiam olim vulgo pro deridiculo fuisse.	CAP.T.
Quibus subsidiis munitus esse debeat, qui res novas	moliri velis
Exemplo Dumnorix apud Cafarem pponitu	

Dumno-

Dumnorix tià.

Dumnorix or rede

Idem magnu beba

Oderat etia

frate stitu Si guid accid

per i mod tiåd

Libri & mo

Sterilitatem nulle Calumnia fo

Matrimo

Clades magn

Strategemati

Perquequi

Dumnorix magna apud plobem propter liberalitatem gra-CAP.III. Dumnorix complures annos portoria vectigalia parvo pretio redemta habebat, propterea, quod illo licente contrà liceri audebat nemo. CAP.IV. Idem magnum numerum Equitatus alebat & circum se ha-hehat. (AP.V. Oderat etiam suo nomine Casarem & Romanos, quod corum adventu potentia ejus deminuta & Divitiacus -frater in antiquum gratia & honoris locum effet re-CAP.VI. stitutus. Si quid accidat Romanis, summam in spem regni veniebat, per Helvetios obtinendi: imperio populi Romaninon. modo de regno, sed etiam de ea, quam habebat, gratia desperabat. CAP.VII. Libri & monumenta, & res geste mortuorum majori sunt in pretio, quam superstitum & vivorum. CAP.IIX. Sterilitatem sive abortus venesiciis procuratos impios esse. & nullo jure velquesito colorari posse. Calumnia foeditas ejusa poena notabiles es variores. CAP.X. DECADIS IX. Matrimonia interinaquales personas contrahi non debere, CAP. T. Clades magnorum virorum facile misericordiam aliorum etiam hostium excitant. CAP.II Strategemata quadam, per que deteguntur ea que vel ingrata Sunt auditu, veletiam minus tutarelatu, CAP. III. Per qua quis peccat, per eadem punirifolet. (AP. IV. Deformes

SEX

n in magnä

fuille con-

CAP. I.

CAP. II.

od vinums,

CAP.III.

mentorums

CAP. IV.

enenum ese

CAP.V.

elerate Ex-

CAP.VI.

e ei studen-

AP. VII.

AP. IIX.

CAP. IX.

CAP. X.

CAP. T.

moliri velit

r. CAP.II.

Dumno-

00

Deference dut composis alimen John Aliment
Deformes aut corporis aliquo dehonestamento infames non
Religious Rese Manaches montamendos. CAP. V
Religiosos sive Monachos non tam angelos pacis esse, ut vulo
creditur, quam scelerum atrocissimorum, quà archi
Ddiarecondita or aging a position and a CAP. VI
Odiarecondita graviora apertis, notatus & dinionios quo. rumdam. (AP. VII
7 4 1 1
Exempla plus valere praceptis of tenditur. (AP. 11 X Τυμβορύχοις & fepulchrorum spoliatoribus numquam ava-
Proditionem quidem gratam esse Principilus, proditores au-
tem invisos. CAP. X.
C222 6.74
DECADIS X.
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata.
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata.
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Dusis esse dolo malo in hostem neguaquam
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Dusis esse dolo malo in hostem neguaquam
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Dusis esse dolo malo in hostem neguaquam
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Ducis esse dolo malo in hostem neguaquam uti. (AP. II. Magnam quog, partem Imperatorii muneris in eo sitam., ut ominia adversa prudenter eludere essen contrarium verteresciat.
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Ducis esse dolo malo in hostem neguaquam uti. (AP. II. Magnam quog, partem Imperatorii muneris in eo sitam., ut ominia adversa prudenter eludere essen contrarium verteresciat.
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Ducis esse dolo malo in hostem neguaquam uti. (AP. II. Magnanquog partem Imperatorii muneris in eö sitam., ut omina adversa prudenter eludere eism contrarium verteresciat. (AP. III. Hostium res consilia Duci bono cognitissima esse debent.
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Ducis effe dolo malo in hostem neguaquam uti. (AP. II. Magnanquog partem Imperatorii muneris in eo sitam., ut ominia adversa prudenter eludere es in contrarium verteresciat. (AP. III. Hostium res es consilia Duci bono cognitissima esse debent. (AP. IV. Ducem illum Optimum videri, qui inseriores militia gradus
Ducum Bellicorum virtus gemina ex Historicis notata. (AP. I. Magnanimi Ducis effe dolo malo in hostem neguaquam uti. (AP. II. Magnanquog partem Imperatorii muneris in eo sitam., ut ominia adversa prudenter eludere com contrarium verteresciat. (AP. III. Hostium res co consilia Duci bono cognitissima esse debent.

Una ettam wichria parta non nimis exultandum, CAP.VY

Preda aviditatem in bello pestilentissimam esse. (AP. IIX. Deditionis jura & Exempla quedam, tributorum etiam im-

positiones rariores.

6011

Unde mult

Felicitatis m
dan
felicitatis m
Falfum qui
Multa hom
Orbium ve

Princeps of neg

Amici ini
VPraceptore
Et festinate

Multum

1) Beneficents

Macchanal

Quidmax

de

CAP. IX.

Fura

Jura Belli generaliter commemorata, fic ut memoria facilius contineri possint. CAP X

DECADIS

Unde multa es superstitios ineptag de Deo opiniones, inpri- 4 mis autem illa Gentilium Todudeia orta sit. (AP. I.

Felicitatis miracirca Honores & Dignitates Exempla qua-. dam nobiliora.

Felicitatis mira exempla circa posteritate sanguinis sui. C.III. Falfum quibufdam vero gratius.

Mutta homines à brutis accepisse in vità communi utilia. (.V. Orbium veterum nomina Suconpias vitanda caufa mutata

- esse in loctiora, cur item quibusdam infamia nomina CAP. VI. unposita.

Princeps officialium suorum dignitatem tueri atq, desendere, neg inobedientia auctoritatem subministrare debet. CAP. VII.

Amici inimicis num of nos inimici effe debeamus. (A.IIX. Il Preceptores omni honore & benevolentia dinni. CAP. IX. Et festinatanimis eg nimis etiam accurata culpa non vacare. CAP. X.

DECADIS

Multum ad tranquillitatem Imperii pertinere, Si Princeps ce aut Magistratus legibus etiam ipse obtemperet. (A.I.

CAP.II. Beneficentia Principis virtus propria. Racchanalia reprahensa, & ostensum sope ludumin luctum. CAP.III.

Quid maxime flendidam & ornatam reddat civitatem, &

CAP. IV. de adificiorum luxu. Junio-

CAP. II.

fames non

CAP.V. Te, ut vulo à

quaarchi=

CAP.VI.

lanos quo-

AP.VII.

AP. IIX.

auam ava-

CAP. IX.

ditores au-

CAP.X.

notata.

CAP. T.

equaquam

eo fitams ontrarium AP. III.

Te debent. (AP.IV. itie gradus

CAP.V. (AP.VI CAPIVY

AP. IIX. etiam im-

CAP. IX. Fura

Juniorum etiam scribta non statim abjicienda. CAP. V Multum facere adperpetuitatem imperii, si non modo princeps ip (e ab injuria abstineat, sed & suos severe ab injuriaprobibeat. CAP. VI. Capitale olim suisse super Principis salute Chaldaos vel Magos consulere. CAP.VII. Invidia quandog occurrendum. CAP. IIX. Nobiliores familias, & praclare de Rep. meritas sublevandas, nec opprimendas esse: minime autem propier egestatem dignitatibus privandas. CAPIX. Won omnia ultimo supplicio & morte à Principe vindicanda esse. CAP. X.

DECA-

DE OBSI

OBSI

Acaden Doctores apud

bus & Im publici ca floreant & tur. Qui re me, uti Scholisa capite cu CAP. V. mode primverè ab inCAP. VI. vel Magos
AP. VII.
AP. IIX.
GablevanropieregeCAP. IX.
vindican-

CAP.X.

OBSERVATIONUM HISTORICO-POLITICARUM. CAPVT I.

Academias earumque Rectores & Doctores olimin magnà dignatione etià apud summos Principes fuiffe, convicio hujus nostri seculi.

Neptus forte videbor aliquibus, qui Academiarum dignitatem adferere occipiam, cum publicè constet, quibus privilegiis olim à fummis Principi-

bus & Imperatoribus donatæ sint Optimi publici caussa, cumq; illæ hodièque passim storeant & ab iisdem benignissimè soveantur. Quibus ego tantum hoc regero, optare me, utidiu ita sit, perennetq; hic honor Scholis apud Principes & dignitas, mihi hoc capite cum vulgo negotium erit, & malè B 3 feria

ECA-

feriatis quibuldam hominibus, qui ipsis quoq; Principibus suadere non verentur, male & inutiliter sumtum fieri in homines otiofos & fibi viventes, rectius eum in milites impendi posse, quorum viribus nitantur & confistant Regna, Principatus, Imperia, quibus occurrendum omnino, ne persuadeantiis, quorum aures dicteriis hujulmodiradunt. Non enim multi Leones hodiè Græci, qui id respondeant, quod ille cordatè Eunucho cuidam suo regessit invidenti Doctis oblata præmia, quæ rectius militibustribui possent. Apage vero inepte, cum militibus tuis, mibi unum hoc votum, uti omma stipendismilium, salvo imperio & sinibus ejusdem, liceat in doctores artium impendere. Pacem videlicet optabat Optimus Imperator, & Pacis artes doctos gubernaculis admoveri rerum, quidq; literarum studia saluti publicæ conferrent, æquus æstimator probe pervidebat, Sensiecum Leone hoc Græcanico D. Ludovicus quoque Gallorum Rex & Henricus Anglus, de quibus Paulus Æmylius in hæc verba: Lutetiæ florebant liberalia studia: juventutis concursus undiq, illue siebat: Scholastici suorum nonnullos à civibus pulsatos conquesti, aliin alia caterarum Urbium Musea soncessere. Anglus proposità ingentium pramiorum, honorum, vacationum, emolumentorum ste, aliquor

vico.

alignot cort exulumque Rex (Luc artes, hum tum ingeni dicans, egi

rum rerum quererum Urbis cive pulosq3 rev honor babi

Vide 1

simorum vibus jud obstinatii jactura & co vacatii mentoru jiciatur, ciatione concordiillis Eum bilior ex p. tus, quod ottia ducei perator,

hoc est cor

tuis opibu

qui ipsis verentur. homines m in milisnitantur Imperia, e persuahujulmones hodiè lle cordaus militinepte, cum uti omnia nibus ejuse. Pacem rator, & dmoveri ti publiobeperexcanico Rex & is Æmyt liberalia ue fiebat: pullatos n Musea

premio-

orum fie,

aliquos

aliquot eorum millia Oxonium elicuit. Solitudo exiumque literis indictum Lutetia videbatur. Rex (Ludovicus) non minus decoris liberales artes, humaniora studia, sacram disciplinam.cultum ingeniorum Francis, quam arma afferre pradicans, egregiamq, consociationem sire, bellicarum rerum gloria cum divinarum humanarumquererum cognitione doctrinaq, conjuncta: regia Orbis cives ad officium colendosq, Doctores discipulosq, revocavut: suus ita rursus ingenuis artibus honor habitus.

Vide sodes & mirare duorum potentissimorum Regum de Academiis & earum civibus judicia. Hodiè longe alia, quorum obstinatione fit, ut doctis præmiorum loco jactura & damna, loco honorum onera, loco vacationum afininilabores, loco emolumentorum fames & ignominiæ metus objiciatur. Qua vero Oprimus Rex de confociatione Armorum & literarum scribit ea concordaremihi videntur cum suavissimis illis Eumenl Rhetoris verbis: Ædem Her-in Oratione culis Musarum in circo Flaminio Fulvius ille no restaurandis bilior ex pecunià censorià fecit, non id modo secu- Scholis. tus, quod ipse literis & summi Poeta (Ennl) ami. citià duceretur: sed, quod in Gracià cum esset Imperator, acceperat Hereulem Musagetem esse, hoc est comitem ducemg, Musarum, quia mutuis opibus & pramiis juvari ornarig, deberent: My

Musarum quies desensione Herculis, & Virtus Herculis voce Musarum. Parem honorem Miffor. Scla- Academicis habuit Philippus Imperator, fi Helmoldofides, qui nihil majestati suz dewon. lib. 7. 8,14. cedere putavit, etiamfi Scholares suos conscholasticos appellaret, non secus, atq; olim fortissimi Imperatores milites Commilitones appellarunt. Johannes 2. Ferdinandi p 878, Hiff. Aragonum Regis filius, referente Lucio Marineo, coldem focios & fratres itentidem inclamavit. Quo pertinent & honores à fummis Principibus habiti Academicis Do-Ctoribus, inter quos duo precipue notabiles, auscultatio frequens & cessio velut Dignilic. 4. Comm, tatis. De Carolo IV. Cæsare Aneas Sylvius in Panormit. narrat: Cumis Scholam Pragensem more suo incressus disputantes artium liberalium Magistrosin boras quatuor audivisset. 1dg purpurati moleste ferrent, acconatempus instare dicerent: 4 Mihi, inquit, rempusest minime: Nam coena / meabacest. Ludovicum Galliæ Regemintersubsellia Jasonis sedisselegimus: etiam hoc greum ad Collegium perventum effet Rex Jasoni simister adequitarit cum his verbis. 1) Nunc fason incipie tuum regnii, Maximilianus h Imperator nominis ejus primus non modo -Viennensem Academiam sed & Heidelbergensem sua præsentia & auscultatione co-

honestavit: qua de re legenda Academiæ

quin adda entem qu mezl,ubi inquit, c Complutur totius popu Scholas dil diose audir mia stipate progressus i vulgo Ped ipsi sceptra Sceptra sub enim fases eju[modi ii mus Rex n sentiens, ut rumingui ut Musari dit Hilton factumfuit Sitato. Na versi pene

gratulatio

nicarum,

fimo Mar

mo & Con

tiffimo, ni

perabili d

& Virtua honorem erator, fi tisuæ defuos conatq; olim mmilitoerdinandi te Lucio tentidem conores à nicisDootabiles, : Dignis Sylvius more suo Magiurpurati licerent: am coena minteram hoc Fet Rex verbis. nilianus modò delberne codemiz

gratu-

gratulatio inter scribtores rerum Germanicarum, quos acceptos ferimus Nobilis-/ fimo Marquardo Frehero ICto Celeberri / 3- Foly mo & Confiliario Electorali Palatino meritiffimo, nuper Reip, literariz cum irrecul Non possum, perabili damno erepto. quin addam illustrem & huic instituto facientem quam maximè locum Alvari Gomezl, ubi apud eum legere memini. Anno, inquit, CloloxIII. venit Ferdinandus Rex lib. 4. de reb. Complutum &, Ximenio latus chaudente, magna gest. Fran-Complutum & Aimenio latus cimaentes magna cisci Ximent totius populi literarii lœticià exceptus, singulas Archiepise. Scholas diligenter perlustravit, & Professores stu- Toletane diose audivit. Interea Rector Patribus Acade- p. 97. mia stipatus, cum è Collegio in Regis occursum progressus esset, praeuntes ejus sceptrigeros, quos vulgo Pedellos decimus, Rabduchi Regii, qui & ipsi sceptra gerebant, conspicati voce intentiori, ut sceptra submittant aut deponant, inclamant: neg, enim fas esfe, ut, presente Rege, cuiquam subditorie. ejusmodi insignia preserrentur. At humanissimus Rex nibilea re majestatem suam imminui sentiens, ut solito more procedant, jubet, Musaruminquiens illas ades esse, in quibus fas posceret, ut Musarum sacris initiati regnarent: ubi addit Historicus: Preclarissimoid sane exemplo factum fuit, non tamen summis Principibus inusitato. Nam & cum Magnus ille Pompejus unis Plutarchus versi pene Orbis Triumphator aliquando Athe- in eius vira. BS nas

nas venisset, atg, Possidonium Philosophum do-Etrina opinione eo tempore celebrem invisere instituisset, neg, enim evocari ad se passius fuit: fores de more alictore percuti vetuit, & fasces janua submisit, Sapientishominis & eruditi reverentia. Postreversus ad Historiam pergit: Cum gratias Ximenius Ferdinando Regi ageret pro tam humana erga Scholam suam comitate honorificentia & filendoris plena, Rector ad Regis genua jam procumbens, manus ofculandas suppliciter petebat, & libenter à Rege exceptus, occasionem. Rectorem suum honorandi Ximenius nactus, sie Regem compellasse fertur, Ni tibi, ô Rex, molestum est suturum, edisserat Rector in tua prasentia, que me absente in Academia gesta sunt, & tibi breviter studiorum seriem ostendat, omnemg, aliam hujus sue Reipub. rationem: mibi enim inres diversas & multas distracto, minus ad id prestandum facultatis & memorie est. Placuit id Regi humanissimo, sicut & illud, ut Rector medius inter ipsos incederet: sie enim. melius, que ille referret, utrumque intelle-Eturum: ô stupendam tot regnorum Principis humanitatem cum immortali Rectorum Academicorum glorià conjunctam. Franciscus quoque 1. Gallus quamquam captivus in Hispania viveret, tamen Complutensem Academiam visitare & commendare voluit, cujus gravissima verba recitat idem

idem feri ciscum R Scholas cir cosideranti inquit, X ut video a aufus fuisse non succed mea Galle est. Ean porrò ne tem fuan micis & b phonfo A nimisille Stantiŭ ta Eumeni bentem: mur, ut vita melio tes, nec pu honoribus ornet po gnitater ratione !

tore: Q

buerit, ve

inaula (uc

Cophum do= visere instiit: fores de janua subreverentia. t: Cum ret pro tam e honorifi-Regisgenua Supplicater casionems pactus, sic , ô Rex, in tua preesta sunt, dat, omm: mibi , minus poria est. b illud, ut fic enim e intellem Prin-Rectoınctam. mquam n Commmenrecitat

idem

idem scriptor Hispanus; cum, inquit, Fran-lib. 3. exer. ciscum Rector & literarii Patres per omnes pag. 98, Scholas circumduxissent, postquam attento & cosideranti animo cucta tacitus perlustrasset, rem, inquit, Ximenius vester animo concepit, eamq, ut video. absolvit, quam ego aggredi neutiquam. aufus fuissem, versus ne conanti effectus tantares non succederet. Nam Parifiensis Schola, quà mea Gallia jure gloriatur, opus Regum multorum est. Eant nunc fumofi quidam nobiles & porrò nobis occinant, infamari nobilitatem suam literis aut professionibus Academicis & boves se esse non homines ab Alphonso Arragonio audient: Quod si duru nimisillud videtur, Diocletianu five Con-Stantiu tamen Imperatorem audiant hacad Eumenium Sacræ memoriæ Magistrű keribentem: Salvo privilegio dignitatis tua hortamur, ut Professionem Oratoriam recipius & ad vita melioris fudium adelescentium excolas mentes, nec putes hoc munere ante-partis aliquid tuis honoribus derogari: cum honesta Profesio ornet potius omnem, quam destruat dignitatem. Concludam caput Eleganti nar-lib.25 Hift. ratione Dubravii de Sigismundo Impera- Bohem. tore: Quantum, inquit, honorem doctis ha- P. 209. buerit, vel uno hoc exemplo clare liquet: Habuit inaula sua fureconsultum Georgium cognomine Fiscelli-

Fiscellinum, quem paullo ante ad Ordinem. Equestrem provexerat, eumdemg, militem, ut vocant, auratum fecerat. Is coteris, ut in consilio sit, in partes, deliberandi causa, per ordinem quifq, suum, discedentibus, & ipse discessurus ancepsharebat: ad Doctores ne furisconsultos, an ad Equestrem Ordinem discederet; ad Equites postremo velut honorificentiores se contului. Quod intuens Sigismundus: Watu, mquit, Georgi, nimis ridiculus es, qui militiam literis anteponis, eum soias exidiotis me vel sexcentos Equites una die creare posse; at ex eodem genere ne unum quidem Doctorem. Descendant in fe, qui ut Nobiles fese doceant Doctoratum sive Magisterium magnâ Eruditionis laude partum abjurant, & infamia seassici putant, si țitulis honorum illorum salutentur. Cordatiores his Itali, apud quos literæ negotium funt Illustrissimorum hominum, ignobilibus coru cognitio invidetur, qua sententia Ammiani quoque Marcellini fuit, quâ de Orphito: Erat, inquit, Orphitus vir prudens & forensium negotierum oppido gnarus, sed splendore liberalium doctrinarum minus, quam nobilem decuerat, institutus. Rurlum lib. 16. de Eunucho ignobili ita pronunciat: Entherius, inquit, literis, quantum tali fortune satis esse poterat, eruditus. Nobiles literarum cognitione decorari magis centens, quam ignobiles

Summa li nant, par obscuros dant.

L. Constant

Vinun

Qui I dictu oris facial videntur, fervationi vitarunt,

Ett

Unde vet traxit: 70 evaj 78 pi inlinguâ speculum minum c riliceat. ignobiles ignorantia earum dedecorentur. Summa literæ miseros beant, beatos ornant, pauperes ditant, divites illustrant, obscuros nobilitant, nobiles commendant.

CAPVT II.

Vinum tormentorum exquisitissimum esse,

Uli Liberum Patrem ex eo Liberum oris taciat, cum vero potius sensisse mihi videntur, quam cum Grammaticorum obfervationibus: Qui enim vino liberius se invitarunt, cos, ut Horatl versibus utar:

Statim subsequitur cœcus amor sui, Od. 18, lib. 2.

Et tollens vacuum plus nimio gloria verticem

Arcanig, sides prodiga, perlucidior vitro. Unde vetus Græcorum Verbum originem traxit: τὸ ἐν ἡ παρθία τὰ κήφον ઉκ ἔπλ ἡ γλώωνς εἰναγτὰ μεθνον ઉκ: Quod in corde sobrii, id imlinguâ natare Ebrii: qua caussa Vinum speculum Alcæodictum, in quo mores hominum cognoscere & velutanimum intueriliceat. Et eleganter Seneca: Quemadmores.

Ep. 23.

dum

Ordinem, nititem, ut in conper ordinem nessures ansultos, an ad Equites pout. Quod t, Georgi, anteponus, quites una unum qui-

five Mae partum t, si titu-Cordaegotium

e, qui ut

gnobiliententia quâ de ir prudens

, sedsplennamnobib. 16. de Euche-

tune satis

quam

Iliud.

dum musto dolia ipsarumpuntur, & omnequod inimojacet, in summam partem vis caloris ejectat: sic vino exastuante, quidquid in imo jacet abditum, effertur, & prodit in medium, oneratig mero, quemadmodum non continent cibum, vino redundante: ita ne secretum quidem, qued suum. alienumg, est, pariter effundunt. Rationem Pindarus reddit: Θαράλία, inquit, જીજે. Kpulipa owa zivelaj. Audaxad poculum vox fit: & alius: Vinum clavo caret, ideoq; ebrii linguam habent vagam & liberam wij es τον νεν έβεβαπισμένην, quæque suadeat illis & loqui & efferre id, omep ? appn Granesvor, ut Homerus ait; Hinc Ebrietas notante in Corynthi. Paulania olim γέγραπωι έξ υαλίνης φιάλης mivs @ picta est ex poculo vitreo bibens, quod, ut vitrum, fic & animi ebriorum perspicui esse videantur. Observatum hoc Theognidi, cujus suavissimos versus non possum non apponere: Ita autem canit:

Ev muei plux puror le non appupor is eles

Tizvwones: ล่งออรรง อังเรารัส eige voov, Καὶ μάλαπερ πινύξε τον ύπερ με Ιρον ήρε 6

"Ως εκαλαγχίναι και τορίν εόν Τα Εφόν. Hoc est: In igne quidem homines permaurum & argentum explorant & spectant, hominis autem mens vina perspicitur quantum vis prudentis, si supra

Mupramod hude floreb reafficiatur Cæteri Arbitro:

Velca Ona tum vel m movet, ut

Simu Ferv Are Undeeide

ita enim vi Tul Plers

Cura Conli Ethoctor

> Reg Et to

Nequesol na, quæ å f eleganter lib. Pleria tormentano tant bibende omnequod caloru ejenimojaces a, oneration ibum, vino ued fuum Rationem uit, assa poculum

t, ideog; eram ngi e fuadeat ทองลุ่นยnotante ns qualing bibens, rum pertum hoc rlus non anit:

reste voors Por mpe 6

videres

¿ Goov. iti aurum minis auprudentis, fisupra ssupra modum id biberit, sic ut qui ante sapientia lande florebat, vino immoderatius sumto dederore afficiatur.

Coterum quia teste omnis elegantia Petron, Arbi-Arbitro: ter in Satyrs-

Velcitius fammas mortales ore tenebunt Quam secreta tegant

tum vel maximè vinum ea protrudit & promovet, ut loquitur Horatius cum canit.

Simul calentis inveresundus DEUS Fervidiore mero

Arcana promorat loco.

Unde eidem lene tormentum alibi dicitur, ita enim vini amphoram alloquitur:

Tu lene tormentum ingenio admoves Plerumg duro: tu sapientium Curas & arcanum jocofo

Consilium retegis Lyao. Et hoctormento uti ait Reges:

Reges dicuntur multis urgere culullis Et torquere mero, quem perspexisselaborant,

An sit Amicitia dionus. Neque solum hoc fine, sed ut eliciant arcana, quæ å lobriis premuntur, in quam rem eleganter D. Ambrosius de Elia & Jejunio lib. Plerig, vino utuntur, ut eculeo, & quibus tormentanon eliciunt vocem proditionis, eos tentant bibendo, ut patric statum, salutem civium,

defen-

Od.zz.lib.s.

Od. Epift. Mo

in Arte ad Pisones.

lib. I. de LL. extremo.

defensionis sua prodant consilia. At quod Horatius lene tormentum appellatid à Platone accepit, qui minimo sumtu fieri & pene ludo ac joco & velut aliud agendo ait, cum vino pertentatur animus. Usus est hoctormento cum ef-Dio. lib. 51, fectu M. Crassus, qui cum Mysis devictis adversum Bastarnas quoq; tenderet, missis hi legatis ne le adeo insequeretur petiverunt, neq; enim ulla abs se injuria Romanosadfectos: Ille verò Legatos retentos, tamquam postridiè resposurus, vino invitavit comiterq; habuit, gnarus Scythicam nationem omnem vino capi, immoderatog; ejus ulu gaudere, eaq; comitate omnia eorum consilia perdidicit & expiscatus est. Usus & Aurelianus Imp. ut conjicere est ex Firmo Vopilci: Ita enimille de Firmo. Fuit ei contentio cum Aureliani Ducibus ad bibendum, si quando cum tentare volusset. Usos deniq; Bonolus de quo idem Vopilcus: Bonosus bibit quantum inter Homines nemo: Si quando Legati Barbarorum undecumo, gentium venissent, ipsis propinabat, ut eos inebriaret, atque ab his per vinum cuncta cognosceret:ipse quantum liber bibisset, semper securus & sobrius, &,ut Onesimus dicit, adhuc in vino prudentior. Caveant ergò sibiLegatiPrincipum apudExteros lib.t. Epiff.t. ab hoc tormento, Commissumq; vino torti

ad Lollium. tegant ex Præcepto Lyrici: idq; tanto stu-

do fius, qu none Dios henis in c fitutum, dem â Leg quid Regi illum: A Athenis, qu quo & Bias retur ab af vio tacuisse Mapos av, El tus simul sit e prudenter

> tempus no apud La 2pgg7

rem quend

um nihillo

ras? eum qu

tempus nosse

quod Ho-

dâ Platone

pene ludo ac

no pertenta-

to cum ef-

is devictis

eret, missis

ur petive-

ria Roma-

s retentos,

ino invita-

hicam na-

oderatog;

omnia eo-

catus eft.

cere eft ex

rmo, Fuit

ad biben-

Usus de-

cus: Bono-

o: Si quan-

entium ve-

aret, atque (equantum & sut One-. CavedExteros vino torti tanto ftudiolius

dio sius, quanto difficilius est facere: De Ze- Ineius vità, none Diogenes Lacrtius refert, eum, Athenis in convivio cum Legatis Regiis constitutum, cum diu filuisset, monitum tamdem à Legatis, proderet & eloqueretur, quid Regi de se referri vellet; respondisseq; illum: Aliud nihil referrent, quam effe senem. Athenis, qui inter pocula tacere possit. Cum quo & Bias sensit, qui cum stultus appellaretur ab affidentibus quod folus in convivio tacuisset: Kaj tis av, respondit, Suvajo μωρός ών, εν δίνω στωπάν; Et quis, inquit, stultus simulsit & inter pocula tacere possit? Ideo Plutareh. in prudenter Archidamas acculanti Rheto Apophth. rem quendam, quod admissus ad convivium nihil locutus effet, respondit, Antuignoras? eum qui dicendi peritus sit, dicendi quoque tempus nosse? inpuens, in convivio dicendi tempus non esse, quod & Chiloni notatum apud Laertium qui jubebat Tis 22 willing κρατείν και μάλις αξν συμποσίω. 09(0)500

CAPVT III.

Feminas etiam lene tormentum esse, & idem quod vinum posse.

Uæ de Vino superiori capite diximus, Lea omnia quadrat in feminam quoq;, quæ &ipsa extorquet, quidquid imo later pectore. Itaq; & ab his non minus quam â vino cavendum, neq; illis fecreta revelanda. Fæmina, inquit Portius Latro apud Seneca, id tantum tacere potest quod nescit. Unde apud ICtos fœminæ inter alias caulas feudi capaces non sunt etiaideo, quia arcana tacere mo possunt, quod tamen poscit fidelitatis juramentum, Item in testaméto testes esse nequeunt, quia interest testatoris p se disposita eo vivente non propalari, ut ex l. si quis s sed etsi ff.ad L. Aquil. notavit Tib. Decianus in Tract. criminal. I. 7. c. 17. n. 43. Garrulitatem porrò hanc muliebrem testantur Exempla Historiæ quâ sacræ, quâ Prophanæ atque ex his quædam lubet huc conferre. Amphiaraus Oeclei & Hyper mestræ filius, cum sciret, si ad Thebas oppugnatum iret, se inde non rediturum, occultavit se domi sux sola uxore Eriphila latebrarum

tebrarum fo fratre do marin gicos Ho Stinum ! Maffilien amplexu tum verti fcelere & Cyrifiliu tur, ubi re nes Proce Phædima uti voluit rijuffit, Cyrinefi relponde tentem, difceret, rinegavit miendun ret, quæ ! filia,& cu ret, fomn culas, qua Patrinun

celeravit;

Cius rebr

Itaquene

tum esse,

Je,

diximus,

m quoq;, imo latet is quam à evelanda. d Seneca, Indeapud feudi cana tacere elitatis jues elle nee dilpolita x 1. si quis ib. Deci-17. 11. 43. brem teræ, quâ lubet huc & Hyper

hebas op-

rum, .oc-

iphilæ la-

rebrarum

tebrarum consciâ, ea verò accepto ab Adrasto fratre suo monili aureo gemmis distincto maritum prodidit, ut præter Mythologicos Homerus quoque prodidit, Apud Justinum Comani Regis cognata insidias Massiliensibus structas, juveni Graco in amplexu aperuit, & periculum fic in cognatum vertit. Cum Magi Perlarum regnum scelere & dolo ad se traxissent, Smerdisque Cyrifilium, Cambysis fratrem se mentiretur, ubi res suspecta Persis esse cepit: Otanes Procerum unus, ut verum cognosceret, Phædimafilia, quæinter pellices regias effet, uti voluit: misso itaque clam nuncio exquirijussit, quo cum homine cubare soleret, Cyri ne filio Smerdi, an Mago ejus nominis: respondente ea, se ignorare: misit alium petentem, ut ex Atossa Cambysis sorore, disceret, compellanda ejus sibi copiam dari negavit, requisita tertium, ut inter dormiendum de auriculis concubini inquireret, quæ Mago nullæ effent: Paruit Parenti filia, & cum ordo ad concubirum eam voca. ret, somno sepulti contrectare voluit auriculas, quas nullas reperit, statimq; altero die Patri nuncjari justit, quæ res mortem ei acceleravit: si feminis abstinere potuisset, re-Aius rebus suis consulturus utique fuisset, Itaque nec uxoribus fidendum, quia secreta CZ

continere difficilius possunt feminæ, quam viri: Didicit fato suo hoc Fabius Maximus. de quo Tacitus ita: Interim gravescere valetudo Augusti, & quidam scelus uxoris suspectabant: Ouippe rumor incesserat, paucos ante menses Auoustum, electis consciis & comite uno Fabio Maximo, Planasiam vectum ad visendum Agrippam: multasillicutring, lacrymas & signa caritatis, femg, ex eo fore, ut juvenis penatibus avi redderetur. Quod Maximum uxori Martia aperuisse, (stulte) illam Livia: gnarum inde Ca-(ari, neg, mulio post exstincto Maximo (dubium anquasitàmorte) auditos in sunere ejus Martia gemitus semet incusantis, quod caussa exitii marito

lib de adofusset. Paullo aliter Plutarchus narrat, quem, si lubet, vide, Tangit & Plinius alicu-Deglos. bi. Hinc Tyranni & quorumcunque inter-Arist. s. Polit. C, II.

in Catilina C. 24.

C 23.

lib. 2, c. 69.

fuit lecretaaliorum nosse quovis modo eorum corrumpere uxores studuerunt & adulterio polluere: Catilinam hoc egisse Sallustius auctor est, quiidem per Fulviam, Q. Curio obnoxiam, conjurationem

Senatui proditam scribit. De Augusto Suetonius: Adulteria eum exercuisse ne amici quidem negant, sed ratione commissa, quo facilius consilia adversariorum per cujusque multeres

lib 4. Annal exquireret. De Sejano Tacitus adspirante ad imperium, Ceterum plena Casarum domus, juvenis filius, nepotes adulti moram cupitis

adfe-

adferebant tum, dolus tamenoccu recentiira emuli & d tenderat Se beraverat. visum, ad foror Germ pulchritua census, adu gitii potitu lia abnueri & necem quin & sec tur. Au nilam no nullaalia ejus indi arcanaco mum hu Mahome & adulter ut dele, o ti, per ftu decolcri

episcopus

caula Mic

mit in fi

næ, quam Jaximus. re valetudo ectabant: enses Auabio ManeAgrip-- signa caatibus avi ri Martie n inde Ca-(dubium s Martie itiimarito narrat, ius alicuue internodo count & agifle Sal-Fulviam. ationem Augusto Tene amiquo facie mulieres irante ad n domus, n cupitis adfe-

ad ferebant: & quia vi tot simul corripere intutum, dolus intervalla scelerum poscebat: Placuit tamen occultiorvia, & à Drufo incipere, in quems recentiira serebatur. Nam Drusus impatiens emuli & animo commotior, orto forte jurgio, intenderat Sejano manus & contratendentis os verberaverat: Igitur cuncta tentanti promtissimum visum, ad uxorem ejus Liviam convertere, Que foror Germanici forma initio atatis indecora, mox pulchritudine pracellebat. Hanc, ut amore incensus, adulterio pellexit & postquam primi flagitii potitus est, neg, femina, amisa pudicitia, alia abnuerit, ad conjugii frem, confortium regni, & necem mariti impulit. Addit historicus: quin & secreta ejus, corrupta uxore, prodebantur. Aurelianus Imperator Bonolo Hu-Vopiscus in nilam nobili gente Gotthicam mulierem Bonofo. nullaaliade caussauxorem dedit, quam ut ejus indicio Gotthorum omnia consilia & arcana cognosceret. Usurpavit scelestissimum hunc morem facerrimus bipedum Mahometes, pestilentisima secta Princeps, & adulteria sibi permissa mentitus est ideo. ut dele, quæ sentirent & loquerentur mariti, perstupro cognitas uxores addisceret, ut de co scribit Antonius Florentinus Archi-in summa episcopus. Prudenter igitur & non line Theologiatit caula Michas vates monet: ab ea quæ dor- XI, c.VI. §1. mit in sinu tuo, custodi claustra oris tui.

Memo-

8. 620

Memorabile est quod Lazarus Soranzins scribit in Ottomanno de Sultanis hoc est Turcicorum Tyrannorum uxoribus five amaliis. Sultana, inquit, cumin Seralio perpetuo habitent, ubi negotia pracipua tractantur & expediuntur, eorum inscia esse non possunt: eag; per Eunuchos, qui ipsarim custodiam habent, Principum exterorum ministris aut Legatis revelant, & Tyrannici quoque jugi proceribus: Student sibi hoc officis genere Principum animos devincire, ut splendidum aliquod munus abiis eblandiantur. Mater bujus Mahometis honorem singularem Veneta Resp. se deferre simulat. & sepius donum aliquodab ea postulat. Hæe Soranzius. Cavendum igitur Viro in Rep. versanti diligentor à leni hoctormento, hoc est, blandiciis femininis, atq; item tanto studiosius, quanto certius, etiam Sapientissimos quolq; uxoriis aut muliebribus delinimentis captos & in extremum exitium adductos.

CAPVT IV.

Aurumitem & munera ex hoc leni genere tormentorum esse.

INter alia saluberrima monita, quibus Optimus Parens Leo Imperator silium ad suc-

ad fucces rimum ef e abditis 1 ros ac tacit rum poteft & in aulis detegunt cipum ali clam ferv hice Phili totam Gi re fe jacta rallidus er 16.8.89 thú certe Quod fce quanto r pettentat topluseri claudunt ne quid e pfe, ut lo refciscat p basvivun Macedon cesfores r

Gus wpoesni

म्या के ता व्याप्त

in alienis

Soranzins is hoc elt ibus five raho perpes Etantur & unt: eag mhabent. Legatis reroceribus; m animos unus abiis etis honosimulat, tt. Hæc oin Rep. ento, hoc m tanto apientifous deli-

NOON TOO

exitium

oc leni

quibus r filium ad fucad successionem Imperii instruit, pulcherrimum est & hoc, cum ait: In rebus occultis & abditis fideles adsciscetibi & temperantes Viros ac taciturnos & omnino qui in tua & non aliorum potestate sint: Hac verba grande scelus & inaulis hodie proh dolor nimis frequens detegunt: quando nimirú Consiliarii Principum aliorum & exterorum pensionibus clam ferviunt. Iactavit hoc strategema unice Philippus Macedo Alexandri Pater, qui totam Græciam suo auro vectigalem habere fe jactabat, qua de caufla Juvenali dicitur vallidus emtor Olynthi. Videatur Justinus 16.8. & 9. Paulus Orofius 1.3. c. 12. Olynmű certè Lasthenes illi corruptus tradidit. Quod scelus tanto magis abominandum, quanto magis animos etiam Sapientum pettentat. Képsei 28 naj Goia Sés elas, quanto plus eriam nocerin Imperio. Tales enim claudunt Principem suum & agunt omnia, ne quid eorum, quæ agunt ipsi, rescilcat ipse, ut loquitur Lampridius in Alexandro, resciscat potiusille, cujus auro & pensionibus vivunt. Dolendum itaque Philippum Plutarek, in Macedonem tot sui nominis & indolis suc- Paulo Emyl. cessores reliquisse, quibus unum studium Εύς προες ημόζες εν αλλοθείας άρχας δ/αφθείρειν najenajpen rou Gus: corrumpere qui principems in alienis Imperiis locum tenent & locupletare. Plutar-C 4

Plutarchus Persarum Reges non aliaratione Græcos ab Asiâ depulisse testatur, quam corruptis Ducibus eorundem, imprimis Lysandro & Agesilao. Nec id fine caussa: Qui enim donum accipit, tenetur obligatus alteri, & vel pudore cogitur vel majoris beneficii adipiscendi spe, vel deniq; metu, ne postidem sit acculator qui corrupit. Meminitidem Plutarchus in Arato: Aratus, inquit â Ptolomeo accepit dono civitati sua centum quinquaginta talenta: & subdit; ην μξυδυν μέγα κας το χεμμαζα Εθυζα πορίσα * Είς πολίωις, όων σμικρον μέρος άλλοι σραθηγο κ Δημαγωγοί λαμβάνον ες το βά βασιλέων, ηδή μεν και καθεθελέντο, και προέπινον αυδούς τος waleidas. Hocest: Eratigitur magnificum rel tantum civibus argenti parasse, cuius exigua pirtione alsi Duces & Demagogi acceptà velut redemti aregibus jus violabant, addicebant se olnoxios, patriang, communem propinabant. Ve-6d.16, lib. 3. reigitur & nihil immodice Horatius olim

cecinit.

Aurum permedios ire fatellites,
Et perrumpere amat faxa potentius
IEtu fulmineo, concidit Auguris
Argivi domus, ob lucrum.
Demerfa exscidio. Diffidit urbium,
Portas vir Macedo & subruit amulos
Reges muneribus, munera navium.
Savos illaqueant duces.

Verius no corrumpi (e tamen qui 9 las in Pri vide, qui i cipis Ludo tem ponit cias gereret: bus, optime neus qui no ret, fedtoti Eduardi Ca xios habeba XVI. milli pensiones, p culenti fime Havartus nem ad XX Unum tani ut pensione a Quis enim vicumhur us Magnu jus vita. gitione, qui plura denig

dicebat. I

ceus Flore

onum fum

alia ratio-Verius nos hodiè ex Tacito: Corrumpere & De moribus corrumpi seculum vocari hoc nostrum & sunt Germa, 19. ur, quam tamen qui valde etiam commedent has corrupteimprimis las in Principibus. Vel Comineum mihi ne caussa: r obligavide, qui inter laudes præcipuas sui Princiel majoris cipis Ludovici XI. Galliarum Regis hanc artem ponit: Quid per omnes Europa Provin-:metu,ne cias gereretur, maxime autem in finitimis regionit. Memibus, optime tenebat, magnus perfecto vir, & idoratus, inneus qui non unum aliquod regnum administraitati sua ret, sed toti terrarum orbi consilio suo provideret. fubdit! Eduardi sane Anglifamiliares omnes sibi obnoα ποείσα xios habebat, in quos annuatim distribuebat ad spalny d XVI. millia Coronatorum, tamquam ordinarias NEWV, not pensiones, prater has dabat intimis constiariis lu-वंगीठाँद रवड culentissima dona, & is, de quo sœpe diximus, ificum rel Havartus accepit intra biennium prater pensiociqua pirnem ad XXIV. millia aureorum. : & addit mon lib. 8. Comm. velut re-Unum tantum Hastingum agrè adduci potuisse, nt seolno= ut pensione acciperet & vixtandem ei persuasum. t. Ve-Quis enim resistat tot armatis ajebat ille. Ludoius olim vicum hunc Gallum æmulatus est Matthæus Magnus Vicecomes, de quo Jovius in ejus vita. Plura se tectis consiliis & occultà largitione, quam vi & cruenta manu confecisse & plura denig, auro quam ferro feliciter expugnasse dicebat. Æmulatus est & Cosmus Medi-

ims Ven

CF

ceus Florentinus cujus occultarum largiti-

onum sumtum aliquot myriadum summam

excessisselcribie idem Paulus Jovius. lib. 3. Hogiorum in ejus vitâ. Valet igitur hodieg; illud Oraculi responsum.

Αργυρέωις λόγχ αισι μάχου, τα πάντα VIRHOUS.

CAPVT V.

Discordiam quoque nibil relinquere arcanum & venenum esse status publici.

Ep. 95.

In eius vità. E Catone Plutarchus scribit I folitum eum contentiunculas aliquas inter servos callide serere, quia suspectam haberet metueretque nimiam concordiam eorum. quod factum ejus non improbare videtur Seneca, dum eleganti similitudine ususita loquitur: Societas nostra, inquit, lapidum. fornicationi similima est, que casura, nisi invicemobstarent, hoc ipso continetur. / Quo trahi video & Taciti illud apud Agricolam Tyrannorum morem adferentis, quibus follemne, ne in commune subditi adversus se consulant, loquendi audiendiq; commercium adimere: quod notatu quoq; Aristo-3. Polit, c. XI. teli. Rationem ab ipsa natura petit Plutarchus in Agefilao, & Exemplo illustrat:

Sicona

Sicontentio mver sitate, destia consist. tio conquiefe concentum eur virtuti bitionem per inter b chinans: in non coa & ignava censens. N que nonn aurum fu vitia provi finxisset A cenluisset!

> Xapps ExTE

bum æmu

Sus Poetæ f

Rexvir cum optime inter se con Legislator Arift. 2. P Plutarch: ius. lib. 3. gitur ho-

linquere atus

folitum interferhaberet njeorum e videtur e ususita lapidum nisi inviio trahi lam Tyibus fol-

versus se ommer-Aristoetit Plullustrat: SiconSicontentionem, inquit, & litem segreges ab umversitate, opinantur Physici, fore ut corpora cœlestia consistant, omnium item generatio & motro conquiescat, propter mutuum mundi cum his concentum. Et Laconicus Legislator videtur virtutis facem Reipub. subjecisse: Ambitionem & concertationem, aliquod lemper inter bonos certamen & pugnam machinans: illam verò mutuo conniventem in non coarguendo gratiam, que iners sit & ignava, parum recte dici concordiam censens. Nempe vidisse id Homerum quo- Odys lib. 3. que nonnulli arbitrantur: Neg; enim facturum fuisse, uz Ulysse & Achillead convitia provectis verborum alperitate lætum finxisset Agamemnonem, nisi magnopere centuisset reipub, interesse mutuam Principum æmulationem & dissensionem, Versus Poetæsunt:

> — ἀναξδ' ἀνδρών Αγαμέμνων Χωϊρενοώ, ὅτ' ἄκις οι ἀχαμών δ'πειόων δ Ἐππάγλοις ἐπέεωτιν,

> > Hocest.

Rex virorum Agamemnon gaudebat animo, cum optimates Gracorum vehementibus verbis inter se contenderent. Quod de Laconico Legislatore Lycurgo notaverat quoque Arist. 2. Politico. Melanthius tamen apud Plutarch: libello de audiendis Póetis Probat

in Atheniensi Rep. quam dissensionibus & contrariis Oratorum studiis conservari ait, nam addit si omnesin unam navis partem inclinare velint mergi eam necesse foret, præstat eam in æquilibrio dissensionum versari ut salva sit. / Videatur Herodotus in Erato. Luditurhic ludus hodieque & in Repub. & Principatualuntur discordia, & bonoid publico fieri putatur: Mihi verò longealiter videtur, & magis probo corum sententiam, qui ista dissidia plena periculi censent: præsertim ubi invaluerint: Exempla non desunt: Julius Classicianus, inquit Tacitus, Suetonio discors, bonum publicum privatis simultatibus impediebat: Quid Themistoclem & Aristidem dicam Cyaxarem & Cyrum, Ephæstionem & Craterum: C. Petronium & Tigellinum, Valentem & Cecinnam: Arripiunt hi & in omnem intenti occasionem excubant, quomodo libidini , suz &ultioni satisfaciant, nulla salutis publicæratione: Maximè verò se produnt illa odia in turbis aut bellis, ut cum clade publicavindicta sumatur: & exitio partium stet privata ultio, ne dicam dealiis incommodis, quæ intercurrere solent: Verba Tacitirurlus videamus: Praerat, inquit, Legionibus in Britannia Trebellius Maximus, per avaritiam ac sordes contemtus exercitui invises-

14. Annal.

t. Histor.

que.

que. Accer

vicesima Leg

lium armori

rim fædis leg

ercitus corru

do diffider

Æmylio&

de exercitu

est, in cuji

fenlum me

quit: Luc

ret, qua sede

Superior is el

ejusmodi loc

ese,ubi pedi

Cui sententi

शिष देएका निर्म

१०६, ठं जलीक

mis distider

lofiffimum,

ftinendum

fovendi d

componer

non pudui

fubfidion

derentodi

Ferdinand

Cardinalis

amixus fu

ensionibus conservari navis parnecesse fo-Tensionum rodotusin eque & in (cordia, & Mihi verò bocorum na periculi nt: Exemus, inquit eblicum priid Themivaxarem & erum : C. tem &Ceem intenolibidini Salutis puroduntilclade pupartium is incom-Terba Taquit, Leximus, per ui invilus-

91160

que. Accendebat odium ejus Roscius Legatus vicesima Legionis, olim discors, sed occasione civilium armorum atrocius proruperant, cum interim fædis legatorum certaminibus modestia Exercitus corrupta est. Sic bello Punico secundo dissidentibus inter se Consulibus L. Æmylio & C. Terentio Varrone graviclade exercitus Romanus ad Cannas afflictus est, in cujus historiæ narratione plane ad sensum meum loquitur Polybius: Cum inquit: Lucius plana & nuda omnia circa videret, qua sedebat Hannibal & Equitatu praterea Superior is effet, censebat abstinendum pralio & in ejusmodi loca deducendum attrabendumq, eum este, ubi pedestribus copiis plurimu res gereretur: Cuisententia cum refragaretur Cajus Terentius, ก็ง ฉ่นอาธุรกรทอารหญา Suoxpnsla aci Gus กระเนอτας, δ πάνων εξί σφαλερώ Ge i. e. accidit ut ani = mis dissiderent Duces, quod omnium est periculoss simum, neque in commune consulerent. Abstinendum igitur à periculoso hoc consilio fovendi dissidia, & reconciliandi animi, componendæque simultates, quod facere non puduit summos quoq; Principes. subsidione Mediolanensi, cum privatis arderent odiis Prosper Columna & Franciscus Ferdinandus Piscarius, Julius Medices Cardinalis summo studio ipsos conciliare amnixus fuit. Neque verò in bellis solum clan-

clandestina ha discordia nocent, sed & domiatq; in pace. Solentenim qui odium adversus alterum conceperunt, vel bona eorum consilia in contrarium suadendo impedire, vel mala, dum meliora filent, in perniciem publicam promovere. Quod malum detestabile & omnibus modis cavendum. Exempla hodiè passim in aulis obvia sed invidiosa. Sed & valeat hic Alphonfivotum & confilium, qui sœpe prosessus est, se, si Romanorum priscorum temporibus vixisset, in Curia Jovi Positorio aram consecraturum fuisse, in quâ consiliarii vel lenatores, antequam in confilium venirent, adfectus ponerent, Amorem, Iram, Odium, gratiam, adulation & alios: Quod votum Curix fux prælcribsit Ratisbona Urbs Imperii Romani ut antiquissima, ita moribus & institutis laudabilibus famosissima. Exemplum autem positionis hujus illustre Aristides & Themistocles Gracorum optimi & bellicosissimi dedere, qui cum una in legationem missi jam portis vicini effent, tum Aristides Themistocli: Vifne, inquit, inimicitias (erant autem inter eos domi capitales) paulisper hic deponamus, recepturieas sum redierimus, quo adsentiente res Græcorum auchæsunt. Plura apud Plutarchum videantur.

in Pracept. Reip. NOW THE WAY

Mortis e

Non fi vissime co morborun meris com quam tuti! leporum 1 quod in ip Péera loqu Ara Exem conjicere dam aut o domnus ex riainculce viano imp bit, eum i quodexre escentibus quo access gravi frigo

rius Amm

CAPUT

CAPUT VII. 27

CAPVT VII.

Mortis ex causis raris, levibus & insperatus accelerata Exempla aliquot.

YOn fine caussa quâ Sacri quâ profani feribtores de miserià vitæ humane gravissimè conqueruntur, inprimis verò de morborum tam variis generibus & innumeris compendiis mortis, quod nihil ulquam tuti sit, immò, quod medio defonte leporum surgat non rarò amari aliquid, Lucretim, quod in ipsis floribus angat, ut doctissimus Poeta loquitur: Hujus fatalis miseriæ no-Aræ Exempla quædam ratiorain hoc caput conjicere placuit, uti temerariis quibusdam aut oscitantibus in hac rerum nocte somnus excutiatur, & mortalitatis memoria inculcerur. Initium autem faciam a Joviano Imperatore: de quo Eutropius scri- li.X.extreme bit, eum in Galatiz finibus odore cubiculi, quodex recenti tectorio calcis grave quiescentibus erat, repentina morte obiille, quo accesserit vis prunarum nimia, quas gravi frigore adoleri multas jufferat. Cla- lib. 25. extrerius Ammianus Marcellinus: Hinc quoque mo. tovia-

CAPUT

odium adl bona eo-

dendo im-

ent, in per-Quod ma-

dis caven-

aulis ob-

at hic Allæpe pro-

priscorum

Politorio

a confilia-

filium ve-

em, Iram,

ios: Quod

Ratilbona

ffima, ita

s famolif-

nis hujus

s Graco-

dere, qui

portis vi-

ocli: Vine,

ereos do-

es, receptu-

tiente res

d Plutar-

lib. 7. 6. 31.

lib. r. Bell. Civil. Plut.

Jovianum celeri gradu prescribius vite finiende dies exegit. Cum enim venisset Dadastanam, qui locus Bithyniam distinguit & Galatas, exanimatus inventus est nocte. Fertur enim recenti calce cubiculi illiti ferre odorem noxium nequivisse, vel extuberato capite perisse succensione prunarum inmensà. D. quoque Hieronymus Epistola ad Heliod: Jovianus gustatis tantum Imperialibus bonis fœtore prunarum suffocateus interiit. Ex quibus Orosius : Jovianus, inquit, cum in cubiculum quoddam novum sele recepisset, calore prunarum & madore parietum nuper calce illitorum aggravarus & suffocatus, octavo demum mense, quam imperare ceperat, vitam finivit. Idem fatum fuit Luctatl Catuli C. Marl collegæ bello Cimbrico, qui cum Syllæ postea partes secutus estet, & vim Marii Victoris experiri nollet, ultrò hoc fibi mortis genus delegit. Auctor Appianus, cujus verba: Κάθελος εν δικημαθι νεοχείςωτε, και έξ ύγρω καίων ανθρακας, έκων απεπνίγη. Catu-Mario, velle- lus in cubiculo recens calce illito & etiamnum humido carbonibus accensis sponte suffocatus est: Stumpfius in Historia Helvetica idem fatum fuisse notat tonsoris cujusdam Basiliensis anno salutis partæ post millesimusa quingentesimum tricesimo quarto. Levi porrò etiam ex caussa vitam amisit Drusus Tiber

Tiber I Cla nilla filius, Sejani del lasum in cepto fran auctor est rem, fugg lem calum fummæ He lustrissimu Slucensem clytaq; Jage milià oriun cum cum n unionem a tem exemi mere ultrå exinde ex etiam & re Ludovici (cum paullo curaverat, quitat, or quo effund ut paucis po

de co reliqu

nus memo

divinitus ei

enim is Im

ita finienda stanam, qui tas , exanienim recencium negui. e succensione Hieronynus gustatis prunarum_ olius: 10um quodore prunaalce illitoclavo deerat, vitam Catuli C. icum Sylvim Marii c fibi morianus, cueigwre, ngy ign. Catumnum bucatus est: idem faam Bafiliillesimusi o. Levi it Drufus

Tiberl

Tiber I Claudi Calaris ex Plautia Urgulanillafilius, cui cum Pater paullo ante filiam Sejani despondisset, is Pompeiis pyro per lusum in sublime jactato & histu oris excepto strangulatus leu suffocatus interiit, ut auctor eft Suetonius. Quod cum lege- InvitaClanrem, suggerebat mihi memoria pene simi-dis. 27. lem calum, qui sustulit Illustriffimum & fummæ Heroicæq; indolis Principem: 11lustrissimum inquam Alexandrum Ducem Slucensem & Copeliensem & pervetusta inclytag; Jagellonum Lithvaniæ Ducum familia oriundum: Ludens enim & per jocum cum margaritum, grandiusculum sive unionem auri sæpius immisisset & itenditem exemiset, altius tamdem inserens eximere ultra non valuit, nec diu post ulcere exinde exorto interiit. Milerabile porrò etiam & repentinum fatum fuit Philippi Ludovici Crassi Francorum Regissilii, que cum paullo ante Regem salutandum Pater curaverat, dum is in suburbano Lucetiz equitat, occursu fæminæ suis pavefacto equo effunditur, tamq; gravi ruina sternitur, ut paucis post horis expirarit, ut scribtum de eo reliquit Paulus Æmylius. Non minus memorabile fatum fuit Adriani Papæ divinitus ei procul dubio procuratú: Cum enim is Imperii Romani majestatem in Friderico

fol. 4120

Pandulph.
Prateius
Ticini factū
ait anno
1412. alii
volunt
anno1400.

18. Hift. Ven. p. 149.

dericoBarbarossa superbè proculcasset &despectui habuisset, justa in illum numinis exarsit vindicta; cum enim inter deambulandum ex limpido fonte bibere cuperet, musca ei in os involavit, collumq; adeo tenaciterinsedit, ut suffocaretur priusquam ei auxilium ferri posset, ut prodidere Cremonensis Stella & Martinus Polonus Centur: 12. Balæus factum id ait apud Anagniam anno Domini MCLIX. quinto Pontificatus ipsius anno. Platina Arignanum dicit. Baldo quoq; Jurisconsultorum coryphæo mortem acceleravit levis sed tristis casus. Habehatille in deliciis catellum Melitensem, quo cum oblectare se ludendo fessus a studiis solebat, hic inter ludendum leviter illi labrum semel admordet, quam morfiuneulamBaldus insuper habet & contemnit, quarto menle post inopinata & improvisa rabie correptus interiit. Sie Federicum Contarenum P. Justinianus morsu canis exstinctum scribir. Pari prorfus ratione exstinctus est quidam admorlus leviter à fele, cui Epitaphium positum est tale:

Hospes desce novem morris genus, improba

Dum trahitur digitum mordet & interes. Hæe dum colligo incidoin locum Sotadis Põetæapud Stobæum serm: 96. qui similia exempla erempla si cudi Poly acino uvæl interscribe chæ casu o puemirabi eleganti E chus relate sis uinspurds

ν O g q

Quod fiel

Atq; ad ho elegans Ep

non fuccus
lescens red
Nul

Lyn

Vel m

exempla suggessit: scribit enim Diogenem crudi Polypi esu exstinctum & Sophoclem acino uvæstrangulatum, Æschylum sub dio interscribendum testudinis ab aquila dejectæ casu oppressum. Concludam hoc caputmirabili & suctuoso genere necis, quod eleganti Epigrammate describsit Callimachus relato in Anthologiæ sibros. sub titulo eis pinspuiav:

Στήλην μηρμής μικράν λίθαν ες εφε κούρος

Στήλην μηθριής μικράν λίθον ές εφε κουρος Ως βίον, ηλλάχθαι η τρόπον ολόμενος. η δε τάφω κλιν θει ω καθένι ωνε παίδα πεσείω.

Quod sic latine olim reddidimus:

Ecce novercalem statua dum flore coronat, Cum vitâmores hanc posuisse ratus: Interit heustatua puer infelice ruina Atg, novercarum bustacavere jubes.

Atq; ad hoc alluditaliud quoq; non minus elegans Epigramma Græcum, quod nunc non succurrit: ita autem & illud latinè adulelcens reddidi:

Nulla Noversa bona est, vel enim odit iniqua sovendos

Privignos, odii seminag, austa vigent: Velmorem si prater amat, quoq, ladit amando,

Dz

prorfus raorfus levim est tale:
us, improba
et & intereo.
am Sotadis
qui similia
exempla

caffet&de-

uminis ex-

eambulan-

eret, mu-

deo tenaci-

uam ei au-

e Cremo-

as Centur:

Anagniam

o Pontifi-

nanum di-

rum cory-

fed triltis ellum Me-

le ludendo

ludendum

det, quam

bet& con-

opinata &

it. Sic Fe-

anus mor-

. Ut docet in miserum Phadra amor Hippolytum..

Quinnec morte perit, neg₂ contumulata sepulchro

Illa Novercalis se cohibetrabies.

Functarum statuaretinent fomenta nocendi

Et casu occasus sæpe tulere suo.

Conclusurus, utinstitueram, fueram hoc caput, cum ecce aurem mihi vellit Draco Legislator, & se quoq; hic legi postulat: Qui cum prior Solone Atheniensibus leges tulisset, iisq; noxas penè persecutus omnes capitali supplicio esset, eo progressus usque, ut & otii damnati (frequens hodiè divitum crimen) capitis arcesserentur & qui poma furripuissent aliena aut oleas, in eos non secus atq; in sacrilegos consuleretur: obitum tandem consecutus est felicitate pariter & miseria admirabilem. Cumenimin Æginæ Theatro propter latas leges lætis adclamationibus celebraretur, pluribus petalis, tunicis & vestibus capiti senis injectis, inopinatò suffocatus interiit, & in ipsotheatro sepultus est. Auctor est Hesychius Illustrius, Δράκων, inquit, δ νομοθέτης eis Aip war on vous de orale en musica os and Air in los έν Τω Γεάτρω δπιρριδάντων αυτώ όπι την πεφαλην πειάσες πλείονας και χείωνας άπεπνίγη. Eadem

Esdem ha
us, quod i
jus fatum
nit quod d
pud Frost
eligendum
Caria gran
obscure, n
Romanum
tifix vur qu

Romani m ofentatione equitatione triduo post

Magna

VAldè D. Cl Lazaro: E Christiana nal quoddan que sui scelei ipse propria ntumulata nta noceneram hoc it Draco postulat: bus leges is omnes us usque, divitum jui poma s non le-: obitum pariter & in Ægitis adclaus petalis, ctis, inpfotheahius Illueis Airivav Airunlay

דחץ אנקמ-

वेत्रस्त्रभागाः

Eadem

amor Hip-

Eadem habet & Suidas, & Helychio amplius, quod in iplo Theatro sepultus sit. Hujus fatum cum legerem, in memoriam venit quoddam non absimile lectum mihi apud Frossardum. Cardinalibus, inquit, ad eligendum Pontisicem congregatis pop. Rom. in Carià graviter tumultuari, interminans haud obscure, in Pontisicem eligant genere & familia Romanum, se dira facturos. Itaq, creatur Pontisex vir quidam centum annos natus. Hunc Romani mula alta impositum, per urbem magna ostentatione circumducunt. Sed decrepitus senex, equitatione & molesto illo ossici genere delassatus, triduo post exspiravit.

CAPVT VII.

Magnam esse Conscientiæ vim in utrumg, itag, ei studendum, ut illibata sit.

VAldè me affecerunt prægnantia verba D. Chrysostomi Concione quarta de Lazaro: Est, inquit aureus ille Eloquentiæ Christianæ sons, in ipså mente humana tribunal quoddam å natura constitutum, ubi unusquisque sui sceleris est Index, testis of judex, ut, cum ipse propria culpa conscius seipsum capitis condomnet.

lib. to

net, pænam sibi postea a Nature auctore insti-Elam, justissimam esse censeat & agnoscat. Quæ si quis alcius paullo ad animum revocet, næ ille suis rebus rectius viderit, & cavebit malo, si sapiat modò. Nullus enim, ut soquitur D. Ambrofius Epist. 18. lib. 5. major est dolor, quam is qui peccati mucrone vulnerat conscientiam, neg, ullum gravius est onus, quam peccatorum farcina co pondus flagitiorum. Quod ipsum & Polybius agnovit, cum inquit, Nullum neque testem tam formidabilem, neg judicemtam tristem aut severum esse, quam sit conseientia, qua mentibus cujusquinsideat & inhabitet. Et Philolio. de Nobilitate, Conscientia, inquit, solius tribunal nullis verborum. technis erroumscribitur. Magis verò pathetice hæc effert Victor Cartennensis Episcopus lib. de Pœnitentia cap. ¿. Constientia, inquit, apud quam non moritur omne, quod gerimus, nos in factis nostris accusat & judicat, cumque non habeat loquendi usum, nescit tamen tenere silentium. Potest conscius morti subduci, non potest testi conscientia: nil tectum ei est & sine te non est, haret pectori, nec umquam te deserit, & velut quadam pedissequa nullo abste temporis intervallo discedit, tenet te reum. & in sua semper ditione captivum. Atq; hi quidem lunt, qui, ut Juvenalis canit, trepi-

Sat. 13.

from postop beliste.

dani & acho evalisse pute Mi

Осси

Nec

Hosnemp Jus dolor, a tra valet ul punimen ar: O' ouv civeous del multicer for onn facit ip onne, tell perfudit. Princeps S quin adtex perturbatan unt, quant trepidant en tia aliud age cere cogit. quisautem en mala conf enim (e, etie

bendi, & in

dant & adomnia fulgura pallent, Quostu, cave, evasisse putes, nam diri conscia facti

ctore infli-

Cat. Quæ

vocet, næ vebit ma-

ut loqui-. major est

Inerat con-

quam pec-

L, Quod

n inquit,

lemi, neg

quam fi

leat & in-

e, Confd=

verboruns

pathetice

piscopus

ntia, in-

guod geri-

cat, cum-

men tenere

Subduci,

um ei est

umquam

qua nullo

te reumo

Atq; hi

nit, trepi-

dant

Mens habet attonitos & furdo verbere

Occultum quatiente animi tortore flagel-

Necprius hi mentem fimuli, quam vita, relinguunt.

Hosnempe, Ovidio teste, strangulat incluus dolor, atque cor aftuat intus Neque conra valetullum præsidium, ullum robur aut nunimentum: quippeut comicus vetus at: O ซบบเรออุดับ ลับโด ระ, หลัง ที่ Spasials, ที่ siveous Seixo atov elvay noies: Sibi consciums mle lices fortissimum virum Timidissimum tamn facit ipsa conscientia. Si videlicer malum In Apologeonne, teste Tertulliano, timore & pudore tico. pefudit. Vidit hoc & Stoic Philosophiz Princeps Seneca cujus verba non possum quin adtexam: Confusam, inquit, vitam & Ep. 105, in perturbatam impotentes agunt, Tantum metu- Exempl.
Gruteriane unt, quantum nocent, nec ullo tempore vacant, alias 166. trepidant enim, cum fecerunt harent. Conscientia aliud agere non patitur, ac subinde ad serespicere cogit. Dat poenas quisquis exfectat : quisquis autem meruit expectat. Tutum aliquares? en mala conscientia prastat, nulla securum. Putat enimse, etiamsinon deprahendieur, posse deprabendi, & inter somnes movetur, &, quoties ali-

eujus scelus loquitur, de suo cogitat, non satis illi obliteratum videtur, non satistectum. Nocens habuit aliquando latendi fortunam, nunquam fiduciam. Quibus verbis prorsus interpretatur suos versus, quos in Hippolyto posu-

3.160. 6 fegg

Negata magnis sceleribus semper fides: Quid pæna præsens? conscius & mentis pa=

Animusq culpa plenus & semet timens Scelus aliqua tutum nulla securum tulit.

Eademq; opera illa Juvenalis:

Exemplo quodeumque malo committitur,

Displicet auctori: prima est hac ultio, qud

Indice nemo nocens abblitur: improa quamvis

Gratia fallacis Pratoris vicerit urnam. Videatur idem Seneca Epistula 98. ubi nter alia cordatissime dicta hoc quoq; adlit. Multos fortunaliberat ptena, metu neminem. Placet per Exemplaire & potentissimorum quidem Principum, qui vel tormina hæc conscientiæagnovere vel persensere: facile se dabunt plurima, & vel Julium illum mihi Cæsarem vide, cujus clementiam ipsa Eloquentia, hoc est Cicero non discrete fetis commendare potuit; istamen vidit &frelamatus & ita faviria, bitur, Qui dines prote ipse pænas j cabant mi ista fortes in Colitudin gilis, neg c beriusin ubique to gebat, q nausea sol putant, inde in tr

quentera

tomitem Se

mortam.

que & do

cantiffimi in literis

Quid (crib

bam, auto DI me 1

quotidie fer

tur Hifto

ipfiquoq in

Stra prestar firecludan ion fatis illi

. Nocens unquam fi-

interpre=

yto polu-

er fides:

mentu pa=

et timens

um tulit.

mmittitur,

ultio, qud

: improd

urnam.

8. ubi n-

og; adlit.

eminem_s

fimorum.

nina hæc

re: facile

am mihi

ipsa Elo-

ertè setis

dit&fre=

quenter

quenteradedin ore habuit: Miferrimam comitem Senectutis esse pristina crudelitatismemoriam. Non vidit tantum, sed sensit quoque & dolorem usque suum fatetur signisicantissimis verbis aput Tacitum Tiberius lib.6. Annale in literis ad Senatum: quarum initium: c. 6. Quid scribam vobis, P.C. aut quomodo scribam, aut quid omnino non scribam hoe tempore, DI me DE Ag pejus perdant, quam perire quotidie sentio, siscio. Ad quaita commentatur Historicus: Adeofacinora atg, flagitia sua ipsi quoq in supplicium verterant: Neg, frustra prastantissimus Sapientia firmare solitus est, firecludantur Tyrannorum mentes, posse adspici lamatus & ictus, quando, ut corpora verberibus, ita faviria, libidine, malis confultis animus distrahitur. Quippe Tiberimmnon fortuna, non Glitu- " dines protegebant quin tormenta pectoris suasque ipse pænas futeretur. Quæ ultima verba revocabant mihi in mentem Senecæ verba, unde ista fortean sumta: Conscientia, inquit, etiam in solitudine anxia atq. sollicita est, immo neg, vigiliis, neg, quietibus sedari potest. Fugerat Tiberius in Campaniam, sed circumferebat ubique tormentum suum, neque aliud agebat, quam correpti inter navigandum nausea solent, ii enim melius se habituros putant, si in lintrem è lembo, rurlumque inde in triremem conscendant nihil tamen efficiung' Dr

dib de Tran-

In eius vitâ

8.46,

efficient, quia bilem & metum secume guil Animi. transferunt, ut eleganter Plutarchus. Tiberium Nero Claudius excipiat, quo nelcio an portentosius monstrum terra tulerit, Hic uxoris & Matris peremptor, teste Suetonio, terebat, evidentibus portentis somniorum & auspiciorum & ominum tum veteribus tum novis, numquam ante somniaresolitus. Occisa demum matre viditi per quietem navem fibi regenti extortum gubernaculum, trahiq; le ab Octavia uxore in arctissimas tenebras, & modo pennatarum formicarum multitudine oppleri, modo à simulacris gentium ad Pompel theatrum, dedicatarum circuiri, arceriq; progreslu. Neque melior conditio Caligule apud eundem, qui nulla no ce plus quam tribus horis quiescebat, ac ne his quidem placida quiete, sed pavida miris rerum imaginibus, qui item ad minima tonitrua & fulgura connivere, caput obvolvere, ad verò majora, proripere se è strato, sub lectumq; condere soc. 14. incius lebat. Domitianus etiam Imperator pavi-, dus lemper arg; anxius, minimis etiam su-, spicionibus præter modum comovebatur, 4 unde & porticuum in quibus spatiari colue-

verat parietes Phengite lapide distinxit, è

cujus splendore per imagines, quidquid à

e. 50. 6 51, Vite eises.

> tergo fieret, provideret, nec nis lecreto atqu folus

catenis, al tor. Et Exempla modo Sy rissmoru cum Got es interfe dam Beffi ele Palæ Gregoras afflictoar dicant, o amplexus Os propag ei est habi fepnlturâ Historicu tempore, dereeus, forte enit

> confilia d Meaver

> confulet, qu

amplexust

This profes

aucupatur

nes constan

Jugundiffir

folus pler:

m secures folus pleralq; cultodias, receptilq; in manu us. Tibecatenis, audiebat, & quæ plura ibi lequunuo nelcio tur. Et ne Romanorum folum Veterum a tulerit. Exempla commemorem, quis ignorat quoreste Suemodo Symmachi & Boethi Virorum Clarissimorum-codes exercuerit Theodorintis fomcum Gotthorum Regem ? quomodo Gruf n tum ve= es interfectores Ibyci, Hirundines parricicomniadam Bessum apud Plutarchum. De Micha-numini vinvidit, per ele Palæologo Imperatore Nizephorus da tum gu-Gregoras: Nec delunt, qui eum perpetuo Le Hist-Rom. afflicto animo & turbata confcientia fuifle natarum modo à dicant, ob innovatum dogma, quod eò amplexus fuerat, ut imperium ad liberos fuheatrum os propagaret, à quibusid scilicet honoris rogressu. ei est habitum, ut ne Imperatorià quidem oud eunsepultura ornaretur. Quo loco subjungit bushoris Historicus elegantem & salveow, quam hoc à quiete, tempore, quo hæc scribo, voluissem expenus, qui dere eos, qui ad rerum gubernacula sedent, a conniforte enim futurum effet, ut alio versum sua ora, proconsilia dirigerent: Ita autem pius scribtor: dere so-Mea vero sententia is prudentissime rebus suis or paviconsulet, qui primum suapte caussa optima quagz tiam fuamplexus fuerit: deinde liberis eriam & cognatis vebatur, fuis prospexerit. Qui vero toto animo gloriolam. ricolueaucupatur, & iis calibus, qui animum obruunt, inxit, è nec constantia quidquam babent, se subiicit, & idquid 2 jucundissima optimis sive sua, sive suoram caussa reto atqu anteponit: lolus

40

anteponit: is miser mihi videtur, tum obtemeritatem, tum propter inane studium quod, preter DEUM, ejus voluntati & consiliis adver antem, evestigio etiam alia, quam sperarat, experitur, & in extremas miserias pracipitatur. Ecce enim is, de quo nunc agimus Paleologus Imperator, vir alioqui prudens, charitate liberum victus, ostendit satis, verum esse, quod Plato dixit: amoremesse cœcums. Nam cum omnes & de se & liberis curas in divinam providentiam rejicere debuisset: ille caci instar, dum amori liberum indulget, imprudens à summo Principatu in calamitatum barathrum sese pracipitavit. Hæc Gregoras olim: His temporibus accommodatifima audiant, qui volent, me ex ipfo repetente. Cœterum, ut delictorum carnificinam conscientiam esse diximus: ita contra dulce est & grande solatium viris bonis, qui vitam sceleris puram egerunt, estq; puro & illibato gaudio

Wil conscire sibi nulla pallescere culpa. Animadvertithoc Antiphon Græcus Co-

micus duobus fenariis

Το μι συνειδέναι ηδαυδον τω βίω Adinnua und ev no ovnv won hov exer. Plato item ex Pindaro Bonam conscientiam dulcem nutriculam Senectutis dixit, ரஞ μησεν εαυθά άδικον ξυνειδότι ήδεια ελπίς αεί ซล่อะธาง พฤ ล่าน วิท วิทองการอ์จอร, พัธ หญา Illivoa-

pishézet. lust anim unscri, qua illic Gerenun gaudium be scientia. T conscient canus ma Cam enii Catonis o pecuniæa inpublica conscius, ingenti fi orationer derebus à memorati luo habita aderat, æ men Trib nemoner fpicionib fant. Seq nus ad co cum mag diam con

Ibi filenti

Quirites,

egregiam

obtemeri= od, preter ver Cantem, experitur, Ecce enim Imperator, m victus, ixit: amoo de le co m rejicere berûm inu in calat. Hæc commoxiplorem carninus: ita virisbount, estq;

culpâ. ecus Co-

έχει. nscientidixit, τος έλπὶς ἀεὶ μ Πίνδα-

pos lézes. Nec minus venuste Seneca: Talisest animus viri sapientis & nullius mali sibi conscii, qualis mundi status super Lunam, semper 1 illic serenum est: Sapiens numquam sine gaudio: 1/ gaudium hoc nonnascitur, nisi ex virtutum con-Cientia. Talianimi magnitudine & bona In vita eius. conscientiæ fructu olim gaudebat Aphricanus major Scripio apud Plutarchum: Cum enim ei duo Tribuni Plebis, Porcii Catonis operà concitati, diem dixissent, pecunizab Antiocho Regeaccepta, & non in publicum relatæ: is, suæ probitatis sibi conscius, vocanti Magistratui paret, ac ingenti fiducia animi in forum progressus, orationem amplam magnificamq; habuit, derebus â se pro Rep. gestis, quarum commemoratio non pro glorià sed pro periculo luo habita, â multitudine, quæ ibi frequens aderat, æquis animis recipitur. Instant tamen Tribuni, & multis calumniis hominem onerant, & quasi culpæ obnoxium, luspicionibus magis, quam argumentis accufant. Sequenti die citatus iterum Aphricanus ad constitutam horam præsto adest & cum magno comitatu Amicorum per mediam concionem ad Rostra progreditur. Ibi silentibus cunctis, Memini, inquit, Quirites, me tali die de Annibale & Poenis egregiam victoriam consecutum: quamobrem

obrem postpositis litibus hine eundum in Capitolium censeo, ut pro Republica felicissimè gesta divino numini gratias agamus. Proficilcentem deinde P. Scipionem non modo in Capitolium, sed etiam ad omnia, templa Urbis, secuta universa concio est, magistratu cum solis ministris relicto. Hæc velut ultima prosperitatis dies & frequentia hominum & benevolentiæ fignificatione, quacumq; antecedentifelicior Aphricano illuxit. Ejuldem animi fuit, quod librum pro reddendâ ratione â L. Fratre in Senatum allatum, suis manibus concerpsit, quod alia fecit, quæ Plutarchus narrat. Senfit hoc quoque bonz conscientiz gaudium Antoninus Imp. qui moriens Æquanimitatis quoq; signum Centurioni dedit, ut suam in morte æquanimitatem doceret. 4 Sensit majorum avo Eberhardus Dux VVirtenbergensis, qui se ita de suis civibus meritum dicebat, ut fine metu in cujuslibet ed,3,lib.3. illorum finu suaviter quiescere posset. Hi videlicet tales possint illud Horatlusurpare

Su fractus illabatur Orbis,

Impavidum ferient ruine. Vivendum igitur sic, ut catella illa pectoris quam circumgestamus, non allatret nos, aut etiam flagellet: Conscientiæ enim satisfactum si fuerit, nihil opus est ut saris

Ant Calun Avitus ad expressit:

Una

Multur 14051

TN Orat Aravoriis geteranne Præstanti ratores ft nominibi docebimi hujus cor Primum ! M. Petrei lium, quo miens un appellat

ditione ca

Stricto ferr

undum in

blica felias agamus.

nem non ad omnia

oncio est, do. Hac

requentiâ

ficatione,

phricano d librum

re in Se-

ncerplit,

rat. Sen-

gaudium

quanimi-

ledit, ut

doceret.

dus Dux

s civibus

ujuslibet

fet. Hi

usurpare

pectoris

tret nos,

enim fa-

t ut fatis

fiat

fiat Calumnia, id quod eleganter Alcimus Avitus ad Fuscinam fororem hoc disticho expressit:

Una tibi modo constiterit mens conscia

Neglige quid de terumor divulget inanis.

CAPVT IIX.

Multum referre ut Imperator milites suos norit eosq, nomine etiam suo appellare sciat.

N Oratione nostra de Virtutibus Impe-Aratoriis memini & hoc me attigisse: Diligéter annotatum fui Ce ab Historicis, quod Præstantissimi omnium temporum Imperatores studuerint milites suos suis quosque nominibus appellare. Id nunc pluribus docebimus testimoniis & tamdem rationes hujus consilii sive instituti expendemus. Primum igitur ulurpatum hunc morem a In Catil. M. Petreio notavit Sallustius, quiante præ- exemp. lium, quo Catilinam oppreffit, equocircumiens unumquemque militum nominans appellat. Apud Tacitum in nobili illa se-lib. s. His. ditione castrensi: Opposuit sinum Antonius stricto ferro, aut militum se manibus aut suis mo-

5

returum

riturum obtestans: ut quemg notum & aliquo militari honore insionem adspexerat, ad ferendam opem nomine ciens. De Adriano Imp. Spartianus: De Militum etiam atatibus judis sabat, ne quis aut minor, quam virtus posceret, aut major, quam pater etur humanitas, in castris contra morem versaretur: agebatg, ut sibi semper noti effent, & eorum numerus sciretur. Et aliquot paginis interjectis addit: Nomina plurimis sine nomenclatore reddidit: Dixit & Veteranorum nomina, quos aliquando dimiserat. Lampridius etiam de Alexan: Severo: Milites suos sic ubig, scivit, ut in cubiculo haberet breves & numerum & tempora militantium, semperg, cum solus esset & rationes eorum & numerum & dignitates & stipendia recenseret, ut esset adomnia instructissimus, Denig cum inter militares aliquid ageretur, multorum dicebat nomina. De promovendis etiam sibi annotabat, & perlegebat cuncta pittacia, & sic suciebat diebus pariter annotatis, & quis & qualis esset, & quo insinuante promotus. Octonem quoque non aliud ad Imperium evexit, quam quod quemque militum in agmine, in stationibus, in itinere nomine suo compellabat. Tacit. 1. Hist. Sendia militum jam pridem. spe successionis aut paratu facinoris affectaverat. In itinere, in agmine, in stationibus vetustissimum quemq, militum nomine vocans, ac contubernales

appellando. Poetas qui i

Confir

2Von

Apud Virgi

Per m

2 om

Et rursus ap Ille sin

Apud Silius Increp Perga

Nom.

Hincint lata. Vegeti

appellando.

CAPUT VIII. appellando. Ab Historicis res processit ad n & alique Poetas qui Historiam Icribere vel decanta-, ad feren re videri volunt. Furius X. Annalium ano lmp. Confirmat dictis, simul atque exsuscitat atibus judio us posceret, Ad bellandum animos, reficito, ad pralia s, in castris mentes ut fibi sem-Nomine quema ciens, distorum tempus etur. Et adese Nomina Commemorat. Dixit & Apud Virgilium etiam, dimiserat. ero: Michon, aberet bretum, sem-

Per medias cades cedentiag, agmina Tar-lib. Aene. 11.

Fertur equo, variisq, instigat vocibus alas, Nomine quemq vocans, reficitg, in pralia pulsos.

lib. Aen.12. Et rursus apud eundem Turnus, Ille simulfugiens Ruculos simul increpat

Nomine quemq, vocans.

er nume-

ret, ut estet

ninter mi-

licebat nonotabat, &

bat diebus

t, & quo

oquenon

am quod

stationipellabat.

n pridems

etaverat.

ustissimum

tubernales

ppellando.

Apud Silium etiam Italicum Hannibal lib. Z. Increpitanfa suos inferri signa jubebat Pergipsos cadis cumulos stragemo, jacente Monstrabat furibundus iter cunctosque

> Nomine, ut in predas stantem dabat improbus urbem.

Hincinter præcepta militaria res est relata. Vegetius enim lib.3.c, 10.dere Militariita

riita diserte præcipit. Dux, inquit, sciat etiam nominatim (fipotest fieri) quis comes, quis tribunus quis domesticus, quis contubernalis, quantum possin bello &c. Fecithoc studiosiffime Adrianus, si Dioni fides, qui no solu nomina Ducũ singuloruq; militum, sed & vita, mores acstationem notissimam habebat. Quod in universum cura Romanis fuisse docuit me ad Suetonium ex Appiani ἐμφυλίων lib. 3. Vir summus Isacius Casaubonus; not, inquit Historicus, τοθος των χιλιάρχων Gus 5α-อาผ่อ อเระสมสารณฑใจง วุริชิร่าง อ่า ซึ่งราชแสเลง ราล-Gis dei nad eva avo pa o reonos. Quem moré quia migravit Cæsar, ideo Suetonius in ejus vita narrat tamquam rem nova.n, dum inquit : Militem neg, à moribus neg, à forma probabat, sed à viribus solum. quasi diceret, quod à moribus nostri populi alienum. Atque hæc de more militari satis dicta: Nune ad causas procedendum, & cur hæc tam superstitiosa nominandi milites ratio invalucrit, dispiciendum, Eas erudite copiosèq; exsecutus est Scribtor Græcus Xenophon: Apud quem cum Cyrus Babylona versus contenderet & nominatim suis Ducibus peragenda præciperet, primum quidéChrysantæ, tum Artabazo deinde Ardamye, mox Embanti, post Artuchæ, Thamoradæ, Damatæ, Matadæ, Hierolambatæ, Tigrani, Alceu-

lib. s. Cyro-

Alcenna & al ใช้บอบี้ง ผ่างอง 115, 8 1EX ÉZOV 6 Kupos, omotors がんとる。 Odを 10 र कामी नेय 10000110000 herwy là ovo prai ישור בשו משע אמו אלי ironala. O केंद्र के रिन्दीया क olcavaz un Bin пропаталаве रवा विम जिया निया केरी गामारवा रहे हैं ray elvay, ovopo வரவில் நடிக்க TOS May GU + a १६ जिया, मुद्रा विग μειδαι απέχε र्गिस्स संभवा, विश इयं निस्म, कंड्र सह דמן, ודט לוג בֹּם mposatlopién प्रथा का मर्थ म्या

मक्रमहद्रेश क्री

संवर्षण्डिया,

 uit, sciat etiam res, quis tribu. palis, quantum sissimè AdrinominaDu-& vita, mores pat. Quodin e docuitme υλίων lib. 3. s: Mnoe, in-XWV GUS 500 Panajav spa-Quem moré onius in ejus n, dum inneg aforma uasi diceret, lienum, Atica: Nunc hæc tam furatio invae copiosèq; Xenophon: lona versus s Ducibus uideChryamye, mox pradæ, Dag, Tigrani,

Alceu-

Alceunæ & aliis: lubjungit Historicus: Ez Go Gu อบีง อา ov 6 bori as ounvais, na ana an ovτες, διελέγον διορος αλλήλες, ώς μνημονικός ό Κύρος, όποσοις συνέζετε, πως ονομάτων ένετέλλε ζ. 'Οδε Κυρος δπιμελεία ζυζεπόιει. πάvu d'e auta Jaumasov Edones ervay, et os mer Bavausorisaso his duras Téxuns Enasos ras Eppaλείων Τα ονόμαζα. Και ίατρος δε οίδε και των οργάνων και πων φαρμάκων, δίς χε ήται πάντων α องอุ่นสโล. "O de sparny os อีบโพร ทั่วไปเอร ยังอเโร พระ เท ใชยใญ ชนึง บัติ ฉบับ การแบงแท โล องอุเลโล: र्गेड् वंगवेत्रमा दिने विषय हे हेन्य वा अर्थ हिंग προκαταλαβείν Τιβέληται, γαι όταν φυλάξαι, मयो उदिए ने विश्वेषाय मयो उदिए क्विनिक्य, मुद्रों क्विंड रहे τιμήσαι δε, ο το σε είνα βέλοι 6, πρέπον αὐτιβεδόnajerajovopasi opocazopever. Edoner de αυτώδις ιγνωσκεθαι δοκέντες του του Άρχοντος και Ευκαλονδί ποι έντες δράθα μάλλον δρέγεωσα, και ίου αί γρόν Ιι ποιείν, μάλλον προθυμει 3 τι απέχεθαι. "Ηλίθιον δε Ευβαύτω ε-Sones eras lo unore Buxollo le moux Divay moo-इवरीला, कड्सको देग वैद्याक्षणावा क्वाइकरी का विकार ται, ίτω λις έφ υδωρ: ξύλαλις φισάτω, όυτω χδ πορος απομένων είς αλλήλες δράν απανθες εδό-महा कार्य, मुद्रा हेरी हाड महम्बारहार रें क्राइ बर रेंडर, मुद्र मक्रमहर देर ब्रीवि ही रवा , मुख्ये हे महार में ब्रोमिव विपाद αίχύνεδαι, όυτε φοβείδαι όμοιως δία το σύν πολλοίς αιτίαν έχειν. Δία αυθα δη αυτος (ο Κυρος) πάνες ώνομασεν, ότωλι προς άτλοι. Ηχο Xeno-E 2

Xenophon, quæ Latinis sensum faciunt hunc: Exhine secedebant singuli in suatabernacula, interg, secedendum conferebant inter se, quanta memoria Cyrus esfet, qui tot nominatim. instruxisset, singulisq, appellatis pracepisset agenda. At Cyrus in hoc studiose versabatur negotie, guppe, cui absurdum videretur, opificem mechanicum nosse singula artis sue instrumenta & Medicum quoque sua; sicut & remedia: Imperatorem autem Exercitus ita fatuum esse, ut nesciat. nomina subditorum Ducum, quibus ei opus est instrumentorum loco uti, ut dum anticipare quid velit & dum cavere, dum excitare ad virtutemant terrere nititur: Putabat & honorificum esse militibus si à suo Imperatore nominibus suis compellarentur. Itag, ea compellatione honorationes reddebat. Credebat insuper eos milites, qui à Principe cognoscerentur, magis operam, daturos, ut memorabili aliquo fortiq, facto se commendarent amplius, quam ut deformi aliquo turpiq facto gratia és favore exciderent. Stultum porro censebat, cum vellet aliquid geri, ita imperare, quemadmodum inepti aliqui Heri domi sua solent jubere: Eat aliquis ad aquam: Findat aliquis ligna. Nam si ita imperetur, ones eiservi videbuntur sese adspicere, neminem autem, quod jussum esfet, facere, atg, omnes quidens in causaesse neglectimandati, neminem tamen. eà causà pudere vel metuere, quia culpa sit omni-

Primafum fuarum re rem, quam cus. Quo e ratoris, eò tio elt, qui militibus h niores & o tem fi luo e dequibus Hincin lac ram & ftuc 43. Caveti tuo appell petuntur, militum ar timiditate opera, ne f sed nobili Scant. De Utinquit dantur no quoq;,que

que in Pol

mis autem

munionen

um. His Cyr

volebat, imt

tuor intel

n faciunt um. His Cyrus de caussis nominatim cuiq, quod n suatabervolebat, imperabat. Ex quibus verbis quaent inter le, tuor intelliguntur caussæ hujus instituti. ominatim_ Prima sumitur à Decoro; magis videlicet pisset agenfuarum rerum satagere debere Imperatotur negotie, rem, quam circa sua faciat opifex aut Medicus. Quo enim nobilius est officium Impeemmecha= eta & Meratoris, eò sollicitio regi geriq; debet, Il, Ra-Imperatotio est, quia Imperator, si hunc honorem ut nesciat militibus habeat, iplos vicissim habeat proniores & obsequentiores: Honor estauei opusest tem si suo cos nomine appellet, tamquam anticipare are ad virde quibus curam habeat & norit nomine. 5 honorifi-Hincin sacris nomine suo appellare est cunominibus ram & studium pro altero docere, Esaiæc. latione ho-43. Cave timeas, ego redemite, nomine te er eos milituo appellavi, meus es: & 45. eadé verbareis operams petuntur. III.Ratio est, quod sic acuantur rig factose militum animi ad fortius audendum, & à formialitimiditate avocentur:Laborant enim omni ciderento opera, ne frustra cogniti sint suis Ducibus, iquid geri, sed nobili aliquo facinore magis inclarescant. Deniq;ab absurdo simili rem urget. iqui Heri Ut inquit quæ pluribus indistincte manlaquam: Itain bello dantur non rectè curantur: retur, ones quoq;,quod argumentum Aristoteles quoinem auque in Politicis non uno loco attigit, inpries quidem mis autem 2. Polit. c. 3. contra Platonis con tamen sit omnimunionem: Communia, inquit, velideo maxi-

um.

verf. Y. vers. 3.

NB.

me ne-

E 2

90

me negliguntur, quia eorum curam semper rejicismus in aliosisste curabit aut iste & subjongit: ωσω σω ρου το διπελικος εξαπονίαις δι πολλοι θεράν πουτες ενίδε χειρον υπουρείτοι τη ελατόνων.

Quem Aristotelis locum Xenophon æmulatus suisse videri potest.

CAPVT IX.

Noctem & omnem in universum solitudinem gravioribas & curis & studio amicamesse,

Philosophi Platonicilectione occuparer, incidi in locum elegantem, quo perftringit morem quendam imperitorum adulescentum, qui ubi serii aliquid in studiis
suis meditari aut agere volunt, prodeunt in
ridentes diversicoloribus flosculis campos,
aut sylvas canorarum avicularum concentibus personantes subeunt, quibus in locis
tot voluptatum illecebris & avocamentis
animus a seriis abripitur, ubi avium dulce
avium ducit ut loquitur Quintilianus cogitationes q;, quæ collectæesse debebant,
distrahuntur & obruuntur, Monet solitudinem potius quærendam, aut locum ali-

lib 9. c.2.

quem opaci iffisremori ipla nos vocul dubio e de cauffis co ptam, maxi Nocti procipe Nox f

Sicut enim colligitur ideò credi Sapientia ctu avis illa mo Siculo

'Eν νει
Unde & ipl
pàπὸ ἐνφρονι
que lingvæ
dem Agam
am,non fa
plurima p
tari: Ho
na vigilan
fupremum
brum 2,lli

Άλλ.

quem opacum tenebrolumve, liberum ab mper rejicas istis remoris & impedimentis, quo Natura ojungit: aipla nos vocet & aurigetur. Sumfit hoc pro-Add Depas cul dubio ex Averroe, qui noctem multis de caussis commendat deliberationibus aptam, maxime verò propter siletium, quod Nocti proprium est, unde ipsa à Poeta Prin-KXXX cipe Nox filens vocatur:

Ruratenent somno posita sub nocte silenti. Sicut enim mens loquacitate distrahitur,ita colligitur veluti & vegetatur filentio:atq; ided credibile est Athenienses Noctuam Sapientiæ symbolum constituisse, quia no-&u avis illa acutius videt: Sicut & Epichar=

mo Siculo teste:

Έν νυιθί βελή τοῖς σοφοίσι γίγνεται. Unde & ipla Nox Sophocli dicta ευφρόνη παράπο ευφρονείν. Hinc Poetæ Principes utriusque lingvæ Imperatores suos Homerus quidem Agamemnona, Virgilius verò Aeneam, non faciunt totam noctem stertere, sed plurima per cam animo volvere & meditari: Homerus non solum Agamemnona vigilantem de nocte fingit, sed & Jovem supremum DeoRum. Jta enim orditur librum 2.lliados:

"Αλλοι μεν ρα θεοί ε κρανέρες ίππουορυς α Ευσον παννύχιοι. Δία δ΄ έκι έχε νάσυμος

บารของ

AAA'

EXACT OVERY. ion æmu-

iver sum

ilii Ficini e occupaquo pertorum ain studiis deuntin campos, concenin locis camentis m dulce nus coebebant, et solitucum ali-

quem

De Agamemnone autem libri X initio:

Addos pièv as di vnuoiv des sies mavaxoyw

Εδον παννύχιοι, μαλακώ δεδμημένοι ύ-

Αλλ' εκ' Απρείδην' Αγαμεμίνονα ποιμένα According

Υπνος έχε γλυκερός, πολλά φρεσίν όρμα vov Ca

Libro v.z. Iliad, bis non sine caussa repetitur versusille pur neidons.

Οὐ χχή παννύχιον έυσ εν βεληφόρον Αν-

τΩ Λαοί Τ δηντειράφα η παι Τόσσα μέμηλε Turpe duci somno totam traducere nocte, Cui multi populi commissi, plurima cura.

Progymnaf-

Quam gnomen eleganter interpretatur mate sup. hor Libanius Sophista: Primum verò ita inquit: Καί Τί δει παλαμά λέγειν? Αλλά του άπαν αχή ωξιφερόμενον λίς εκι διθελόγον? δε φήσι, θείν ον νυιλίε βελης έχειθας. Ο δε σοφός Σοφοκλης, 7ί μαθών Ευφρόνην ἀπεκάλει Ίην γύν ως Όνος ὅτιδο φρονείν ώς μάλις α τότε δίς άνθρωποις εθαγιve). Quid vero, inquit, Prisca afferre opus? aut cui ignotum vulgi sermone tritum Proverbium? Noctuurgenda confilia. Quo autem sensu sapiens Sophocles noctem dixit vocabulo à mente ducto

Euphronen?

Euphronen? viin homin ciabis hac r fum diarni beas. Occu guit: più noi ύπνου μέρος as auliv The endum sed n vat Principa Principatun งบ่นโล ดิชมกร num, nocten Kailoilo,ad ล้า เมิ่งที่ขอ veions offiles imperii, sino exorta die d xi, hoc quo dem - P Factum hi ferretur h tio Strateg πως έπαγρι Waddit, we

24 wun exer

in arduis neg

Noctu enim ta Ducis cogi ws A y Inno initio: hes mara-บุเลนะของบั-OC TOILLENDE σιν όρμαίsâ repetiηφόρον Ανσα μέμηλε cere nocte, macure. pretatur ainquit: άπαναχη

α μέμπλε

cerenocte,

macura,

pretatur

tainquit:

άπανλαχά

, δείν ἐν

αλῆς , Ν

συχ ὅτιλὸ

copusaut

cerbium.:

cenfu fapi
cente ducto

phronen?

Euphronen? numquidideo ? quodtum mentis visin homine maxime exercetur. Dicas: emaciabis hac ratione Ducem & occides, si fesfum diurnis laboribus noctu quiete prohibeas. Occurrit Libanius & ex verbis ita arguit: un naleuden ajei, ongi, dein, aselò mén lou υπνου μέρος σώζει τον άρχον Εί, ο δε τ άγρυπνίas, auliv The apxin. Non dicit pror sus non dormiendum sed nonsemper: Itaq somni portio conservat Principem seu Ducem, pars vigiliarum Principatum. The Shuépar Thepau, The de vuna Benns eivay Sei napor. Diem videl. actionum, noctem vero confilierum oportet esfetempus. Kajlollo,addit Libanius, Sfaluphoes την άρχην, av plu nvit d'éxilailas Bedas, lis de nuépas que veions omlehn rado Eava: In hoc confiftet salus imperii, sinox deliberationes admiserit, ipsa vero exorta die decreta peragantur. Notavit, ut dixi, hoc quoque Virgilius, apud quemitidem - Pius Aeneas per nocte plurima volvit. Factum hinc, ut inter præcepta militaria referretur hoc: Onosander enim statim initio Strategici sui requirit, 5 palny ov vhaluv, oπως έπαγρύπνη τ μεγίζας πράξεσι: ἀν νυκίξ 28 addit, พริโล สองกลิ ปบาทีร ที่อยุนซ์ธทร รอลใหาช วงผมกายละเรี). Sobrium requirit Strategum,ut in arduis negotiis parandis putandisq, pervigilet. Noctu enim quasi filente & quiescete animo, multa Ducis cogitatio perficitur. Mauritius quoq; Imp.

lib.t. Aeneid.

0 7.

aprior & co

his quæ atti

fed audiam

nus qua ert

num.l.c.ea

Sci Euphrone

à sensibus ces

& prudentis

noctu freque

animeacory

esopos: Qu

cho, cujus l

velut amica

videl arbiti

pellantibus a

inventione e

Quies nihi

quo initio

tium veget

anima extr

in fermone

fluunt, int

tellectio, d

tenditanir

Vnde Arif

pubertater

rentur; La

vam anima

aciemetis

ores heber

Imp. 11x. Strategic. requirit : To suppliences र्वायामिक अपार्थ वेत्रामण्डा, मुद्रा देन मबाद गार्टी प्रवर्तλουβελένεθαι α το τη αναγπερων, αγαθον όξε, ait. Evruili 25 euxepas ledestay Budin, inpepasons Luxiis ca As έξωθεν Βορύβων: modice vivere & vigilare & de nocte consilium capere. De no-Ete enim coctius foles provenire consilium, quiescete mente atumultibus externis. Leo deniq; Imp. Constit. 20. 8.6. Μέγα προτέρημα, inquit, 5ρατηγε το συμμέτεως Saila Say, η αγρυπνείν, C or Cais νυξί μαλλον βελένεδα τα જો τη άναγκαίων, η ρδέυχερως έννυκτί τελείται βελή, δ-Tav ที่ ปุ่นหที่ อัก รมีระธุลติยง ออกบ่อลง ที่กุรแล้. Que verba prorsus eumdem cum Mauricii sensum faciunt, atq; attuli potissimum, ut videremus quid quisq; à quo mutuatus effet. Pulcherrima verò verba sunt Xenophontis. In oratione de Agelilao: ¿ μην ὑπνω γε δεσπότη, άλλ άρχομένω των τη πράξεων έχενω. Somno non ut Domino sed ut servo, quiq graviobus seriis curis concederet, utebatur. Atq; hæc caussa procul dubio suit, cur Lacodæmonii nocturnos frequentarint conventus, In Symposia. quorum mentionem facit Plutarchus ex Platone, quibus convenisse ait solum præcipuos ac Reip. gerendæ gnarissimos viros, inq; cos conventus res maximas & altissimæ deliberationis rejectas. Porrò cur Nox gravioribus hujusmodi deliberationibus aptior

eis Quaft.9. lib. 7.

อบเมนะสอพร เบอริง แล้งà2a36v'63i, ท, ที่คยเลย์ชทร dice vivere re. Denoım,quiesceenig; lmp. , inquit, άρρυπνείν की मी ava-4 B821, 6-Mei. Que iricii senm, ut viatus effet. ophontis, 140 JE JEwv हेर्राहि. ig gravio-Atq; hæc codæmonventus, rchus ex lum præos viros, & altifficurNox tionibus aption

aptior & confiliis melior: Licuit discere ex his quæ attulim 9 ex gravissimis auct oribus: fed audiam 9 scribtorem quoq;più non mi; nus qua eruditum Clementem Alexandrinum.l.g. earatione, inquit, noctem vocaffe prisci Euphronen mihr videntur, quonia anima tunc à sensibus cessans magis magis intra se convertitur & prudentia fit capacior: Vnde & facra mysteria noctu frequentius celebrata, ut fionificaretur illa anime à corpore contractio es quidam veluti 200-. eισμός: Quod proculdubio hausità Plutar-lib. 62 ποcho, cujus hæcquoq; verba lunt. Nottem humpayvelut amicam intelligentia Euphronen appellabat 1105: videl arbitrantes, quietem illam nullis interpellantibus aliis rebus, multu habere momenti, ad inventione corum que inquiruntur. Ista porrò Quies nihil est aliud, quam silentium de quo initio monuimus; Ratio verò cur Siletium vegetioris mentis caula sit, est hæc:Dű anima extra diffunditur, quod maxime fit in sermone, vires internæ veluti in lingvam fluunt, interea internum animæ opus, intellectio, debilitatur: nam cum uni operi intenditanima, in aliis exercendis hebescit: Vnde Aristoteles monebat, ne pueri post s. de Rep. c. 4 pubertatem amplius Gymnastica exercerentur; Labor enim corporis qui ad motivam animæ facultatem pertinet, obtundit aciemetis externarumq; functionu interiores hebetatur, veluti conversim otio earu

Avery.

perficiuntur. VerbaPhilosophi quiavaldè funt significantia, subjungam. Apa, inquit, Πη δρανοία και τω σωματιδραπονείν ε δει ζυναντίου χδ εκάτερος άπεργάζεδα πέφυκε τη πόνων εμποδίζων, δμεν Τοῦ σώματος πόνος την Savoiar, od allus ro owna. Nam uno tempore & mente & corpore laborem sufferre non. oportet. In contrarium enim uterg, labor vergit & corporis quidem menti, mentis labor corpori impedimento est. Ostendit signis elegantibus lib de divin. ingeniosissimus Arabum. Signo primum. per somnum. est, inquit, quod hominibus cogitabundis aut in alta cogitatione defixis facile somnus obrepit, virtutibus videlicet extrinsecus sentientibus intro versis. Quid quod homines cogitabundi, ut rectisus remintra animum expendant, oculos sponte claudunt & dormientibus similimiredduntur ipsi ase. Quod observatum quoq; doctissimo Judæorum sive Platoni Chistiano Philoni, cujus verba appono lubens: ο ων li βελόμε-Ja anpißels vonsaj, eis epopular dood id pasnoμεν, παταμύομβυ Τάς όξεις, τὰ ὧα όπορατίομεν, η αί δοτα τίδμε ο α म αί ο ήσεσιν. Et memorabile est in hancrem, quod scribit Bodinus de Muleasse Afro ex P. Jovii relationibus,eum, ut suavitatem ac dulcedinem, quæ ab harmonia proficilcitur, jucundius molliusq, hauriret, oculos velare folitum, quod duobus sensibus duplicem voluptatem simul

mul percipi ef Historia avit, ut libe phari posset lunt cæci au rent vires an fomno fomi lectantur, quodligatis imaginatio Quoditem non videmu dimus. III una læfâalia quialterood ftea acutius folentacutè propter qua hæc:quod al dum feriant tudinem igi peram dare remotistele folitudine tiægarriunt lenecte med

mis Apuleii

velletinfign

materia. II

quiavalde ua,inquit. dei Guvar-บหะ ชื่อ พอ่-ב שלטים באין m uno temufferre non abor vergit abor corpori legantibus primum indis aut in brepit, virtibus intro di, ut recticulos sponte duntur ipsi octiffimo Philoni, 1 B820ME= didpasno-क्षिक्वरी -Etmemobit Bodirelationinem,quæ dius molum,quod tatem si-

mul

mul percipi non possedidicisset. Ac nota Democritus est Historia Philosophi, qui seiplum exca- ap. Agell. lib. cavit, ut liberius & fine remoris philolo-10.cap.176 phari posset. II. Signum est, quod qui nati funt cæci aut furdi, in iis validiores apparent vires anime interiores, quod item in fomno fomniantes amicas suas suavius oblectantur, quam si revera cum eaessent, quod ligatis veluti fensibus exterioribus, imaginatio præstantius speciem offert; Quoditem adaliaintenti delata sub oculis non videmus, sermones aliorum non audimus. III. Signum est, Quod potentia una læsalia redditur validior: sic enim quialtero oculo casu privantur, altero postea acutius cernunt, & qui parum cernunt, solentacute audire. Immò una caussarum. propter quas melius audimus noctu, & hæc:quod aliis sensibus externis propemodum feriantibus, auditus invalescit. Solitudinemigitur quærant quicunq; seriis operam dare volunt, siquidem & merulæ in remotistelquis fringultiunt, lusciniæ in solitudine Africana canticum adolescentiægarriunt, olores apud fluvios carmen senecte meditantur. In quibus delicatiffi- 3. Florid. mis Apuleii verbis sisterem nisi & hiclegi velletinfignis locus Hippocratis super hac Epift. ad materia. Ποθέκοι δε ανθρα, και πουχίανδυ Philopoeme

Trown nem.

πάντως δι μανένες: Αλλά και δι τη άνθρωπί-ของ ออกๆ เล่าอง ซึ่ง epopovหรอง Tes a Tapa Lins on-Δυμίη. Οπόταν ηδόνους τωτέρ τη έξω φροντίδων κοπίδριενος άναπαίσε δας τό σωμα: Τότε &χέως είς ήσυχίην με ήλλαξεν. Εία άνας ας όρ-Prios & courd weisnower nunda xwelor AAn-Deins, ถึง ผี ช่วยหล, อีบ ระหงส, ซี นท์ การอับ หลอง่างก-Toi, อับ ขบา ระงร์เร, ห่ ป เมอิธร, ห่ ป อัก อธุ ห่ ป ะง ที่ป 96ρυβον εμπισιώντων. Πάν Ελ δίτο κεκλεισμένα τά कार्विक कर वि हैं इ मार रेक्ट कि हिन्म, इंट है स्त्र मानार्वक विशेष्ट μέον Ει των ευλαβείης τη αυτόδι δικεόντων. Οιπέκοι δε Το χωρίον επείνο τέχναι πρι άρεται मुखे उद्देश मुखे Δαίμονες મુखे βελαί મુखे γνωμαι. મુखे δ μέγας πόλος εν έπεινω τις χωείω τους πολυκινήτες αξέρας κατές επται. Non insamsolum antres & solitudinibus delectantur, sed etiam illi queres humanas tranquillitatis desiderio contemnunt: Ubi enim mens externis curis fracta, corpus quietem agere voluerit, tunc statimin. tranquillitatem convertitur. Inde quasi anteluculoresurgens in semet conversa veritatis regionem quafirn circulo circum picit, in qua non mulier.non liberi, non mater, non fratres, non cognati, nonservi, nihil denig, eorum, qua tu multum in. animo concitant: sed illa omnia pre metu exclusa sunt, nec propius accedere audent pra majestate illorum, que ibi habitant: Incolunt autem illam regionem artes & virtutes. & Dij & Damones, & consilia, & sententia, & magnus polus in illa regione varij motus stellas circumdat. Caput

Lil

TAldèm feriban Cum Labie mendaflet, ut, quia passin bienus vocari fimilitudinen. pejanos spirite In hunc prim fectum enim incenderentu cia de studiis poenas ingenio taest. Quide ceronis trinn dementissimi rum videlices Quodab omn sicut ingenium quomodo pe mala. Facer disciplinarum

Savitia est. D

CAPVT X.

Librorum mors ignis.

Aldème affecere verbaSenecæ quæ adferibam, fortean & alios movebunt: Cum Labienum Oratorem multis commendaflet, tamdem ita ait : Libertas ei tanta ut, quia passim ordines hominesq, laniabat, Rabienus vocaretur, animus per vitia ingens & ad similitudinem sui ingenii violentus, & qui Pompejanos spiritus in tanta pace nondum posuisset. In hunc primum excogitata est nova pæna: Effectum enim est per inimicos, ut omnes ejus libri incenderentur, Res nova est & insueta, supplicia de studiis sumi : Bono hercule publico ista in. pænas ingeniosa crudelitas post Ciceronem inventaest. Quid enimfuturum fuit, siingenium Ciceronis triumviris libuisset proscribere. Quavos dementissimi homines tanta vecordia agitat: parum videlicet in pænas notæ crudelitatis est? Quod ab omni patientia rerum natura subduxit, ficut ingenium memoriama nominis, invenitis, quomodo perducatis ad eamdem rem corporis mala. Facem studiis subdere, & in monumenta disciplinarum animadvertere, quanta materia savitia est. Di melius, quodeo seculo ista ingenio-

8 Wm

มี ส่ง จิดุนาทีสุดสุโทร อักสุดสุโทร อักสุดสุโทร อักสุดสุด อุดุบาทีเลม โประ &เล่งสุร วิธุร อัดุพย์เท โมร์ อับ หลังร่างที่ มีจัดเหตุ เลม โประ หมัง มีจัดเหตุ เม่งสุด สุดุ เม่งสุด อุดุบาที เม่งสุด อุดุบาที

ed etiam illi lerio conteuris fracta, c fratim inquafi anteitatis regio-

uanonmuconcognatis nultum in etu exclufa

e majestate utemillam Damones,

olus in illa Caput

क्ष्य, Dio मुख्ये म मिक्ट मंदी बसवा

मक्ताद मक्षे के न

על דצאפטדלט

An Carros. 1

tarcho: ait

na de rebus

tiæ studio: n

supplicio vi

plum Octav

us: Postqu

pit, quidquia

nig, generis, 7

vulgo ferebat.

dig, cremavi

que delectub

ratis Jub Apo

& similia fa

Insipienter in

les cremati su

bustos, cum

quiareligion

tum: Nem

mus, Potu

men inmem

etiam posteri

rint religione

testando mir

Harcticos

rum supplicia ceperunt, quo & ingenia desierunt. Valde inquam hæc me affecerunt verba. Quzenim dementia est in innocentes libros & nihil prorsus patientes savire præsumere: Furiosus sapientibus ille & merito reputatur, qui mari compedes aut verbera infert,aut qui cum Plautino fervulo manus five pugnos ad parietem domat vel exercet: Et quid mali libris si urantur, ustiles non minus ut ligna. Si libido hæc in improbæ solum lectionis libros graffaretur, ferri res posset, & Leges jussere fieri. 1. 4.5. r.ff. familiæ erciscundæ. Sic exusti Magici etiam 2 Christi discipulis Ephesi: Livius gravis auctor est Nume etiam Pompilii Regis commentarios combustos à Patilio Pratore. Quod factum Plutarchus non probat, sed eleganti Epiphonemate prolequitur: Ita n. ait: Τετρακοσίων δήπε γενομένων ετβ, ύπατος μβύ ήσαν Πόπλιος Κορνήλιος ησι Μάρκος Βαίβιος. Ομβρων δέ μεγάλων δπιπεσύντων, η χώματος किंद्राविका हिर्ण कर हिंद्र कर विद क्रिकेट नि विद्यामा स्था की δπιθημάτων δποπεσόντων, ή μβυ έτέρα κενή παντάπασιν ώφθη: η μέρος εδεν εδελει τανονέχεσαλοῦσωματος. "Εν δε τη ετέρα το γεαμμάτων ευρεθέντων άναγνωναι μεριαύτα λέγειαι πετίλιος ςρατηγών τότε. Προς δείν σύγκλητον όρμησα μη δοκείν αυτώ θεμιτον είναι, κη δε οσιον, εκπος α δίς πολλοίς τα γεγεαμμένα γενέ-

AH.19.2.19.

in Numâ.

ia desierunt. unt verba. ocentes lifævire præ e & merito ut verbera ulo manus el exercet: stiles non improbæ r, ferrires . 5. 1.ff. faici etiam â gravisaulegis com-Pratore. robat, fed tur: Itan. ηθ, υπατοι nos BaiBios. χώματος ua; मुख्ये नी LHEVN TAY-Javov 2/8-B Jeanna. रहेर्शिया गाइ= יי סטיאאר डीम्या माने के chiera dene-

204

Day Dio nei nomeros noas eis là nomitrou ras Biβλες καθακαήναι. Πασιμβύουν έσεται τοίς θικαίοις και άραθοῖς άνδράσι μείζων ών κατόπιν ό με τελευτων έπαγνος δύ φθόνε πολύν χεόνον έπε On Corros. Valerius Antias attestatur Plutarcho: ait enim fuisse duodecim volumina de rebus sacris, duodecimalia de sapientiæ studio: neutra autem materia digna tali Supplicio videtur, Secutus est hoc Exemplum Octavius Augustus de quo Suetoni- 16.2. e 31. Postquam Pontificatum maximum (uscepit, quidquid fatidicorum librorum Graci Latinia generis, nullis vel parum idoneis auctoribus, vulgo ferebatur, supra duo millia contracta undia cremavit, ac solos retinuit Sibyllinos, bos quoque delectuhabito, condidito, duobus forulis auratis sub Apollinis Palatini basi. Verum hæc & similia facta salsè perstringit Lactantius: Insipienter in concione populi, inquit, Librita-libite.22. les cremati sunt: quid enim profuit libros effe combustos, cum hocipsum, quod sunt ideo combusti, quia religionibus derogabant, memoria sittraditum: Nemo ergo tunc in Senatu non stultissimus, Potuerunt enim & libri aboleri & restamen inmemoriam non exire. Ita dum volunt etiam posteris approbare, quanta pietate desenderint religiones, auctoritatem religionum ipsarum testando minuerunt. Eadem clades postea Hærericos aut hæreseos quavis rationesu-1pectos

Mistoria Es-spectos attigit, ac Diocletianus quidem Imeles, lib. 2. perator Christianorum scribta stammis abolevit, utauctor est Eusebius, & instituit

postea Justinianus Imp. 1.6,&8, C, de Hæreticis & 1.6, C, de Summa Trinitate: ut
hæreticorum scribta igni traderentur. Estque postea subhoc colore in optimos quosque libros sævitum, qua de re gravissime olim Arnobius adversus Gentes: Qued sha-

lim Arnobius adversus Gentes: Quodsi haberet vos aliqua pro vestris religionibus indignatio, has potius literas, hos exurere debuistis olim.

libros, iftos demoliri: Namnostra quidem scribta cur ignibus meruerint dari, in quibus summus oratur DEVS, pax cunctis & venia postulatur

magistratibus, exercitibus, regibus, samiliaribus, inimicis adhuc vitam degentibus és resolutis corporum vinctione, és que ibi seguun-

sur plura. Tandem adulta malevolentia & aucta în immodicum improbitate libri a-

liarum quoque scientiarum usti, inprimis qui continerent laudes virorum bo-

norum: Neggenim cum laudanda facere desinerenthomines, laudes alsorum serre poterant:

Vnde non solum Aruleno Rustico Pœtus Thraseas, Herennio Senecioni, Priscus Helvidius (ver-

ba sunt Taciti) landati capitales suere, sed in libros quog eorum sevitu, delegato triumviris mi-

nisterio, ut monumenta clarissimorum ingenioruin comitio ac soro urerentur: Scilicet (addit

Historicus)

in Agricola

lib. 4.

Historicus ibertatem Se mani aboler Capientia Pro exsilium acti curreret. I Scauriap. S mutii, quib Caffium ul tremandos cante & fac ne Cremut loco finien Historicus post editi. C ridere libet ut Arnobi & potestate gui posse et Nam cont doritas , quieadem fibi, atque hujus Cres filiam Mar

ctissimo S

nem enim

Alia & ju

bricium 1

quidem Imflammis a-& instituit .C. de Hænitate : ut rentur.Estimos quosavissimè o-Quodsibabus indignanistis olims idem (cribta bus fummus ia postulatur us , famileegentibus & ibi segunnvolentia & te libri adi, inpriorum bofacere desie poterant: tus Thrase. idius (vere, sed in limurismia m ingenioecet (addit

listoricus)

Historicus) illo ione vocem Populi Romani & übertatem Senatus & conscientiam generis bumani aboleri arbitrabantur. Expulsis insuper Sapientia Professoribus, atque omni bona artein. exfilium actà, ne quid usquam bonestumoscurreret. Idem fatum fuit Orationum Scauriap. Senecam. Idem Annalium Cremutii, quibus editis laudato M. Bruto C. Cassinm ultimum dixerat: Eos per Ædiles Tacit.4. cremandos censuere Patres, frustra deprecante & factum exculante infigni Oratio- Annal os ne Cremutio & vitam inedia ultro panæ locofiniente auctore. Subjungit tamen Historicus: Invito senatu manserunt occultati post editi. Quo magis secordiam corum irridere libet, qui præsenti potentia & quia, ut Arnobius loquitur, plurimum gladiis & potestate ferri valent, credunt exstingui posse etiam sequentis avi memoriam. Nam contra punitis ingeniis gliscit au-Coritas, neque aliud externi Reges aut quieadem lævitia usi lunt , nisi dedecus fibi, atque illis gloriam peperere. Super hujus Cremutii Cordi obitu lugentem filiam Martiam Confolatur libro doctissimo Seneca, qui legi potest, omnemenim hanc fabulam nara μέρος narrat. Alia & justior fuit caussa, que & Fabricium Vejentonem Italia, depulle, F 2 Selibros

Tacit 14. & libros ejus flammisaddixit, quibus mul-Annal,c. 50. ta & probrosa in Patres & Sacerdotes composuisset & Codicillorum appellationem

præscribsisset, itaq; nec improbata res Hilib.de Ira c.9 storico, Sicut & jure deinceps introducta per l'unicam C. de famos, libel. Sicut & La-Ctantius laudat Atheniensium factum, qui Protagoram providentiam divinam negantem, & finibus suis expulerunt, & libros ejus, quibus impietas ista continebatur, in concione exusserunt. Nec mitiores fuere qui successere deinceps: Scribit enim Amlib. 29. mianus Marcellinus sub Valente Imperatore congestos innumeros codices & acer-

vosvoluminum multos, & sub conspectu judicum concrematos, ex domibus erutos variis, ut inlicitos, ad leniendam cæsorum invidiam, cum essent pleriq; liberalium disciplinarum indices variarum & juris, In lib. 12.c.34. Synodo Thessalica narrat Nizephorus

Charicleam Heliodori Tricensis Epilcopi opus Amatorium, quod hodiè Æthiopicorum titulo legimus, aboleri debere statutum, vel auctorem sede Episcopali cedere debere, auctorem verò posterius elegisse & locum alteri cessisse, ut scribta sua servaret.

Ob quam caussametiam Archilochiscribta Lacedæmonl ex urbe exportari justerunt testibus Plutarcho & Valerio Maximo: &

bellià quibu vidius infigi leantur igiti meliofi & ft apti: led vis volvantur 1 privatim ut bris ferant,

Cepius etian

DEC.

fusione, ho

malevoliau

Observati

Philoso vulg

CAndiffi Modesti dem DEO 8 optimoq; diè, dolere rent:quoru

tiunturhur

In Apophil.

6.0.3.

scepius etiam Poetarum parum pudici libellià quibus adolescentes ipse quoque Ovidius insignis nequitiæ Doctor arcet. Aboleantur igitur sanè Impii in Dau Mcontumeliosi & struprandis liberalibus moribus apti: sed vigeant vivantque & gratamente volvantur libri boni & qua publicè qua privatim utiles. Judicium autem de Libris ferant, quibus oculus mentis nulla suffusione, hoc est præjudicio, est vitiatus, non malevoli aut affectuum mancipia.

FÖRLEGÖLEGÖLEGÖL

DECADIS OCTAVÆ.

Observationum Historico-Politicarum.

CAPUT I.

Philosophos etiam apud veteres vulgo pro deridiculo suisce.

S Anctissimum Philosophi nomen, quod Modestia ipsa genuit, cum Sophiæ laudem Deo &beatis mentibus rescriberet suo optimoq; jure, quam contemtum sit hodie, dolerem equidem nisi duo me revocarent: quorum alterum est, quod multi metiuntur hunctitulum, alterum, quod olim

F 3

quoque

I. uibus mul-

dotes comellationem ata res Hiintroducta Sicut & Laactum, qui

vinam neit, & libros nebatur, in

ores fuere enim Amte Impera-

es & acerconspectu

bus erutos n cæforum eralium di-

k juris, In lizephorus

Epilcopi Ethiopicopere statu-

pali cedere elegisse & a servaret.

chilcribta

aximo: &

tamquam bo

n, o justit

Tum, pro

ni este, qu

atque probra

& Philosoph

rumest, q

rente Arria

unt, An pudore, im

ribus, au

cateraque o

curantem (

losiphia contr tari Dialecti

atque Hom

inter claman

Apoporat,

Jap 70 - 40

άυτα βαλλ

में ठेंद्रेड रूर्रिश्वा

bus verb

declarabat

lophicas,

que degen

cum influ

mutari, c

א בער אני או

quoque melioribus, ut nos imaginamur nobis, leculis hominum vulgo deridiculo, & voluptatifuere, Ut enim olim Socrates apud Platonem dicebat. Sunt in misterismultiquidem, quigestant serulam, Thyr. sigeri seilicet, sed pauci profecto Bacchi: Sic hodièque multos videas barba pallio & baculotenus Philosophos, paucos tales, ut nomen cluet, quiquesplendorem tam augusti nominis tueantur. Neque verò nulli priscis etiam seculis fuere, si modo Agellii sidem tutò sequi licet, qui larvas nobis tales complures graphice describit: Ad Herodem Atticum, inquitalicubi, adiit nobis prasentibus palliatus quispiam & crinitus, barbaque prope ad pubem usque porrectà, ac petits as sibi dari eis aprous : tum Herodes interrogat, qui homo esset ? atque ille vultu sonituque voois objurgatorio, Philosophum se esse dicit, & mirari quoque addit, cur quarendum. putasset, quod videret. Video, inquit Herodes barbam & pallium, Philosophum, nondum video. Comperit autem postea, ex illis, qui aderant, erraticum esse hominem. & nullius rei incolamque esse sordentium ganearum, , ac, nisiaccipiat, quod peut, convitio turpi sestumincessere. Itaque demus, inquit, huis aliquid eris, sujusmodi est, tam -

16.9, 8. 20

maginamur

lim Socra-

unt in mi-

ulam, Thyr.

Bacchi: Sic

rba pallio

, paucos resplendo-

tur. Ne-

eculis fue-

ò segui li-

complures

dem Atti-

is prasenti-, barbaque

ac petitt es

interrogat,

itugue vo-

ese dicit,

uarendum

, inquit

ilosophum

postea, ex

hominem

ntium_ga-

rett, con-

ue demus,

(modi est. tam-

tamquam homines , non tamquam Homis deridicula ni, & juffit dari pretium panis triginta dierum, professuque est dolori sibi & agritudini esse, quod istiusmodi animalia spurca atque probra nomen usurpant sanctissimum & Philosophi appellantur. De quibus ve-In Dissertas. rumest, quod Epictetus dicebat, refe- lib.17.6.19, rente Artiano & Agellio : Cum, inquiunt, Animadverteret, hominem amisso pudore, importună industria, corruptis moribus, audacem, confidentem lingvas cateraque omnia prater quam animum proeurantem studia quoque & disciplinas Philosiphia contrectare & Physica adire & meditari Dialectica, inclamabat D E V M atque Hominum fidem, ac plerumque inter clamandum his eum verbis increpabat: "Ανθρωσε, σε βάλλεις? σκέψαι, είνε κά-मेक्न्य - में बेर्न्सिंग , वेंग्रिक्ट संद मांग ठामा αυτά βάλλης, ασώλετο η ήν σαση, ούρον, πόξος γένοι σαν, ή τι τούτων χειρον. Quibus verbis maximus Philosophorum declarabat : literas atque doctrinas Philolophicas, cum in hominem falfumatque degenerem, tamquam in vas spurcum influxissent atque pollutum, verti, mutari, corrumpi, & quod iple noviкытерог, urinam fieri, aut si quid eft F 4 urina

urina spurcius. Dicere etiam solebat Philotophos hujulmodieffe ανευ του πράτθειν, με-28 του λέγειν. Quod in multis notaverat oderatq; Pacuvius quoq;, testatumq; fecit Agell. lib.13. verlainfigni, quem Macedo Philosophus scribidebere censebat pro foribus omnium templorum?

Ego odi, homines ignava opera & Philoso. phá sententia.

quemleviimmutatione hodieq; etiam pro foribus omnium templorum proseribive-

> Ego odi homines ignavá operá, Theologá sententia.

Accedebat porrò ad affectatam hanc sapientix gloriam affectatus habitus totius corporis & morum: Inprimis autem tristitia quædam morosa & fastuosum supercilium, unde Græcis onu Spands, hoe est tristes & dira rusticitate truces, Lucianus onv-Τρωπες τὰ ἔξω appellat & alibi κατηφείς id est obstipo capite &, ut loquitur Persius, lumine terram figentes. Solebant etiam propter superbiam τας δφρως αίρειν, quod de illis Plutarchus, Kovieray de ray Juzeodoures, και τας δφρύς, αίρει, και φιλοσοφείν φήσι, και σωφρονείν έξω τον νόριων. Et Lucianus: Μετεωρολέσχαι δε και όσοι τω φιλοσοφίας δφρύν ύπερ ຂυτούς δύς προδαφες το ερήρκαση, σεμνών ονομά.

Sat. 3.

In Eroties

Epwor.

των κομπεύ

Plato etian

παι τας όφο

टेंग कर्ताद करिया

gorilui; A

tum cavilla

delirantes.

Philosoph

Ammian.

appellanti

lehrten P Famæneg

res, sapien

dentium A

corum &c

introduci

luum à Ph

Τρόφιμος έχ

vos vocov xa

mpoord & Da मुक्तु विशिष्ट्रवा

Japapueros

VEITE, THE

Xunpos 657

Phis To BASI

Matis 618

μευνούν αν ove). K ebat Philopatler, usotaverat oumq; fecit hilosophus bus omni-

de Philoso.

etiam pro ostribi ve-

, Theologa

hanc sapitotius cortem tristi-Superciliest tristes anus onunathoeis id ur Perfius, ant etiam r, quod de υρεολουτεί, ज , मुख्य ठळ-IS: METEW-ठेक्**र्णेम धंताहे**

war ovopia. TWY

των κομπεύμασι τους άμαθείς ποιμαγέδωσαν Plato etiam Comicus Philosophos nominat rac oppose improtas railor opórquer Chieras en rois a EmaGis. Atg; ex his moribus vulgorifui: Mulier quædam apud Philostra- Invita Abeltum cavillatur Philosophos ut plerumque loni. Apud Arrianum in Epicteto delirantes. Philosophus appellatur (wor zexosor. Apud Ammian. Marcellinum milites Julianum appellant specie lapientia stolidum Ein gelehrten Phantasten. Tertullianus vocat lib.17. Famæ negotiatores, veritatis interpolato- Apologetica res, sapientiæ atq, facundiæ caupones, Cre-conte. dentium Adulteros, Patriarchas Hæreticorum &c. Apud Libanium Sophistam introducitur Parasitus conquerens Regem luum à Philosophis corruptum his verbis: Τρόφιμος έκεινος πάν α ην έμοι, νύν δε κεκθημένος νόσον χαλεσωτάτω και έδε δο της συμφοράς തுறைவிக்கியு முலி விலாக். முகாக ம்பியுமாக்ல க்கபாகி, rajoulus ois). Il parles d'e nansov, ws av naθαρώμενος, μισεί δον σελείου, διποςρέφε] τω τευφην, τω προτέραν ευδαμονίαν συμφοράν ήγείται, το δε παρόνων κακών έρας ης βείν. Αυx unpos 650 the nounv, wagos the zoour, nathφης το βλέμμα, ρυσων το σωμα, και μεχρίδε ματίε Είετος, Υσαίθριος θαλαμσορών, χαμευνούν ανέχε), τον ήλιον φέρει, προςκρύος δόποδύε). Κατείληπται δέκαι το αυταρκές σέτε METAX &-

μεταλαβείν αύτον, κι υδατος, είς κόρον, ελ θείν, και βραχύ καταθαρτείν. Τα πολλά τνύκτος δίαρευσνών μελαγχολά. Το δε όσως είς τε6 άλθε; Δεινός τινες είσι σαρ ύρων, εθέρες σφθείportes nanodaipores the ruxno auroi ois soen έργον, η το τιμωρείδαι σφάς αὐτοῦς, ώς ἀδικεντας και σιέζειν άρευσνία και λικώκαι πόνοις. Τους ώρειωντας γε τούς ανυτοθέτες, δύς: วบุมหรร दे ที่ หมธย่อง. อัร ล่างเป็นเดิลที่ เร ดิ เดียใบχειν. Επεινοι Τον τρόφιμον λαβόν ες πατεγοήτευσαν πολλοις ράμασι, παθόντες με έδεν δυχερες, ότι δ' έυδαμώνει, φθονήσαντες και σσέυδοντες αυτοί μη μόνον ζην έλεσινώς, αλλ ότε καί τους άλλες όραν ου τοις ίσοις. Γόντες "Αν+ Αρωτοι και πονηροί, και τα ταντα τεισαι δυνάμενοι, ώ καλως ή τύχη κατε Ιπρίσατο ταυζου έν οίς είσι, πενίαν, αθείνοιαν, λιμόν, τότε θνήσκοντως εν ανθρώποις είναι: Οῦτόι μοι τον τζόφιμον δπολωλέκασι: Quæ latine ita reddidiz Federicus Morellus Vir Cl. Altor quondam meus erat omnia mibi, nunc autem gravifsimo morbo conflictatur, neg, calamitatis magnitudinem perspicere mihi videtur: sibi tamen beatus ac fortunatus videtur, & cumita existimet, peius tamen se habet , quasi sibripsi imprecatus. Divitias odit, delitias aversatur, priorem felicitatem cladem arbitratur, prasentium malorum amator est, squallidà casarie, pallido cutis colore, obtutu mesto, corporesordente, nec pallio caltio-

sultiore, su Benet, Colen quod medio fitim explet noctis parter autem huc quidam sun infortunation lum est, qui rios & peri boribus peri corporispar reret , im reptum fasci molestia per dentes, ide lum miseria iisdem casi tores & pro potentes, condemnar inopia, ve inter homin altoremque umdem . quidam co deducat, 1

Evior phoi

महीयमिर् हेस ह

cultiore, sub dio se affligens, humi cubaresupor, in Jein AR SVURTOS किर देख कि कि ous Marodeiroi ois soen s, wsadi-ग्राम्बी मुख्ये मर्व-DETES, GUE is c oseiluerezonteuder duge-יאמן סטיפטים , all oth Tontes Ave उच्च र पण्यато тайба דורב שיח-101 TOV 750reddidis Alter quenem gravistis magnitamen beaexistimet, mprecatus. em felicitamalorum estis colonec pallie entrion

stenet, solem tolerat, ad frious exsuitur. Adde quod mediocri admodum cibo alitur, aqua vero sitim explet abunde, paullum dormit, magnam noctis partem pervioil atrà bile agitatur. Qui autem huc adductus sit videte. Horrendi quidam sunt apud vos, qui aliis labem inferunt, infortunati ipsi sorte, quibus aliud munus nullum est, quam ut seipsos crucient tanquam injurios & perrioiliis oppriment, & fame & laboribus perimant pallidos, discalceatos, dimidia corporis parte nudatos, quibus, vel si quis occurreret , imprecaretur. Illi meum Regem correptum fascinaverunt summe verborum, nihil molestia perpessi, ejus tantum felicitati invidentes, idque solum satagentes, ut non ipsi solum miseri vivant, verum etiam ut aliosin. iisdem casibus versantes videant. Incantatores & pravi homines, atque omnia suadere potentes, quos praclare & merito fortuna condemnavit iis suppliciis, quibus anguntur, inopia, vesania fame, & ut moriemes sensim inter homines vivant. Istisunt, qui Regens altoremque meum profligarunt. Apud e- peclam 3x umdem Libanium introducitur Pater quidam consultans secum, quo filium deducat, ubi quam rectissime instituatur. Ενιοι μεροούν, inquit, eis φιλοσόφες με τον παιδα πέμπεψεκέλευον, ώσ ζυ τοίς έκεινων φρονίς πρίοις

vivebant n

nus culpan

lophos dic

paffim feril

puto: alter

non patitu

illos Pleud

ionatis iftis

ris fint, atri

ant: alter i

ignoramus

contemnin

modo : le

victimam

est & illimi

gnus, Alt

vequilquis

דסוסו מדבצו

रेव हैं गिर्व श्व

iis qui artis

dent propter

nonpossunt

adalioru

VE

της άρετης ονοικέσης. Εμοί δε το μεύτι πον άνθρώσων ήρεσκε, τωθο πχθόμην. Τό μου 25 αύχ μείν και που ειάν κι ή άλεσία, κι τω μη πλείω τη τετλίγων εθίειν, νεν έχειν εφαίνετο, τοδέ χεημάτων άμελειν, Εδιασύρειν ον άνθρωποις Τά πράτισα, μελαγχολώντων Επλείσον άφεσωτων Ιοῦ τὰ δέου @ cid έναι. Nonnulli, ut ad Philosophorum Scholas mitterem puerum suadebant, quafi in illorum auditoriis virtus sedem haberet. Mili autem virorum mores partimplacebant, partim displicebant: Nam quod squallidi & tonsurestudiosiillotig, sunt, & non plus quam cicada comedunt, mente praditi videntur. Quod autem neoligunt opes, & vellicant, que inter homines pracipua censentur, atrabile laborantium est & eorum, qui plurimum absunt à cognoscendis iis que invemsunt. Hæc exfacundissimo scribtore, qui in paucorum hodie manibus versatur, dignissimus omnium lectione: Sed hæc diserrius Morellus. Romani etiam ferè Philosophiam oderant, aut si qui paullò magis ejus amore tenerensur, timide tamquam ad libidinis aliquem scopulum eò mentem appellebant, Jactabantque illud Neoptolemi Enniani: Philosophandum esse paucis, nam omninò nó placere, sive ut est apud Agellium, Degustadum ex Philosophia, non ingurgitandum in eam. Sed videlicet illi Reipubl. solum vivebang

1.5.0.18.

ל של ודעלען ס To plu 25 δ μη πλείω 10270, TODE av Spiraois e15 01 à08" nnulli, ut ad rum suadees sedem ha= partim plaquod (qual-& non plus i videntur. int, quaina bile laboabfunt a læc exfaorum hous omni-Morellus, oderant, tenerens aliquem nt, Jactani: Phinninò nổ Degustágitandum bl. folum

vivebant

vivebant non sibiant scholæ. Itaque minus culpandi: Ea verò quæ contra Philolophos dicta adrulimus, quæ alia adferunt passim scribtores, à duplici fonte manasse puto: alter Veritas eft, quæ fucum fibi fieri non patitur, ideoque invehitur in palliatos illos Pleudo Philosophos, & detrahit perionatis istis fratribus larvam, ut cujus coloris fint, atri an albi, norint omnes & caveant: alter inscitia est, plerumg; enim, quæ ignoramus & quorum incapaces íumus, ea contemnimus, & aspernamur, nechoc modo: sed & traducimus & publici odii victimam esse volumus. Ille fons purus est & illimis, & omnium laude & calculo dignus. Alterum oftendit mihi Galenus, five quilquis est auctor lib. de Arte: Mouvoioz τοίσι απεχνοίσι αρμόζει τα της πέλας έργα η όρ-Ja čova Sla Banner, n sn op Ja μωμές Day. Solis iis qui artis ignari funt, aut ambitiofi, quiq, invident propter imperitiam, aut meliora prastare non possunt (hi enim sunt arexvos) convenit, ut ad alsorum opera velrecta calumnianda, velnon recta reprahendanda

se convertant.

Caput

CAPUT II.

Quibus subsidiis quis munitus esse debeat qui resnovas moliri velit.

lib, I. Belli Gallici.

C Epe me tenuit apud C. Julium Cafarem: Oratio Lisci de Dumnorige res novas anud Æduos moliente, fecitque dubitare, graviusne illa an verius dicerentur : Itaque placuit hie proponere & examinare, neque invito, ut spero, Lectore. Cum itaq, petenti Cesari commeatum ab Eduis, mora necterentur, diemq, illi ex die ducerent, & conferri, comportari, adesse semper dicerent, ubi ipse se diutius duci intellexit, convocatis eorum Principibus inprimis Divitiaco er Lisco, graviter eos accusat, quod cum neg, emi, neg, ex agris sum posset commeatus, tam necessario tempore, tam propinquis hostibus, ab iis non subleve-Tunc demum Liscus pratione Casaris ad ductus, quod anteatacuerat, proponit: Esse nonnulles quorum aucteritas apud plebem plurimum valeret, qui privati plus possint, quam ipsi Maoistratus: hos seditios à atq, improba oratione multrandinem deterrere, ne frumentum conferant.

His autem trem notabat moniis alion Esse ipsum su propier libe rum novaru Higaliaparv guod , illo Hisrebus & facultates, a magnumnu alere & circi etiam apud Atg hujus gibus homi collocasse, ip. fororem ex n alias civitat Helvetiis, pr Suo nomine rum adven Divitiacus tie atg, bonor Romanis, tios obtinendi modo de regi gratia desper

norige Li perspici po ritus esse velit. Cæfarem: res novas dubitare, tur : Itaxamidare, re. Cum Eduis, lucerent, 60 cerent, ubi atis eorum (co, graviis negrex Mario temon Subleve-Cafarisad : Esenonplurimum nipsi Matione mula conferant.

His

His autem verbis Dumnorigem Divitiaci fratrem notabat, de quo plenius postea Casari testimonius altorum quoq confirmata narrat bac. Este ipsum summà audaciá, magnà apud plebem propter liberalitatem gratia, cupidum rerum novarum : Complures annos portoria ve-Etigalia parvo pretio redemta habere, propterea, quod, illo licente, contra liceri audeat nemo. Hisrebus & rem suam familiarem auxisse, & facultates, ad largiendum magnas comparasse: magnum numerum Equitatus suosumtu semper alere & circum se habere, neg, solum domi, sed etiam apud finitimas civitates largiter posse. Atg bujus potentia caussa, matremin Biturigibus homini illic nobilissimo ac potentissimo collocasse, ipsum ex Helvetiis vxorem habere, sororem ex matre & propinguas suas nubtumin alias civitates collocasse, favere & cupere Helvetiis, propter eam adfinitatem: odisse etiam suo nomine Casarem & Romanos, quod eorum adventu potentia ejus deminuta, & Divitiacus frater in antiquem locum gratia atg, bonoris sit restitutus. Si quid accidat Romanis, Summam in spemregni per Helvetios obtinendi venire, imperio Pop. Rom non modo de regno sed etiam de ea quam habeat, gratia desperare. Hæc ibi de Dumnorige Lilcus, Ex quibus eleganter perspici potest, quibus se munire præsidiis

diis debeat rerum novarum in Republica aliquâcupidus, quique cum status sui qualitare contendens, ut loquitur Boethius 2.de Consil. dubiis præsentia postponit. Ea ordine Phil. pros. 4. discutiemus. Primum igitur Dumnorix erat summâ audaciâ. Audacia primum sibi vendicat locum, hoc est inconsulta temeritas, quæ solatur se levissimo numine Fortuna, incumbitque arundini: Hinc illa veterum:

7. Annal. Ennius Fortibus est Fortuna viris data. & Virgil:

Audentes fortuna juvat timidasq, repellit Audentes For (q. Deus juvat. Medeà visus Seneca: Fortuna fortes metuit, ignaves premit. Claud. Fors juvat andentes, Con sententia vatis. Philetaminnuit Coum, quiprimus sententiam hanc usurpasse dicitur. Pertinet huc & ille versus: Andere magnum nilmanus possuntrudes, quanqua alio sensu Senecæ Iustinus Mer usurpatur. Fuit talis audacia in Smerdi gidem appel- Mago, qui tot proceribus tam diu impoluit, lat. auribus etiam præcisis mutilus Persarum regno menses præfuit septem. Non minor in Catilina apud Romanos, de quo Sallustius: L. Catilina magna vi & animi & corporis, sed ingenio malo pravog, animus illi audax, vastus, immoderata incredibilia nimis alta semper cupiebat. Talis Calar Borgia qui animum

loum Embl i Cafar, j nu çia èdupliçi alter minus nimium vo pellant. (ita malos, 1 meritis fuis deant. Q perandiind posse esse at angvillæag mareq; fibi reinfigne vico Sfortia vincias nim dere, totam re Gallos co fueverat, ab urit ut Co Narfetem r Borboniun ftrorum at leius quâ se quando, nt compositis

doconfilia

ret, ne, pro

publicam,

Republica us sui qua-Boethius Ea ordine Dumnorix ia primum onsulta teo numine ni: Hinc

ris data. &

dasg, repellie Deus juvat. aves premit. tentia vatis. rimus len-. Pertinet sum nilmanlu Senecæ in Smerdi imposuit, Persarum Non minor o Sallusti. & corporis, audax, vaalta semper ui animum

luum

luum Emblemate præferebat, quod erat ¡ Cafar, j nullo. Profluit autem hæc audacia èduplici, ut plurimum, fonte, quorum alter minus improbus, quem amorem sui nimiumvoco, aliianimi altitudinemappellant. Cadit ea in homines etiam non ita malos, siquidem magnanimi dolent, si meritis suis præmia &dignitates non respodeant. Quosdam etiam consuetudo imperandi inducit, ut, cum videantur non posse esse amplius privati, turbent, tanqua angvillæaquas,&resnovas moliantur, firmareq; sibi potentiam laborent, Cuius rei infigne Exemplum habemus in Ludovico Sfortia, qui cum ex fratre nepotis Provincias nimis diu gubernasset, justus decedere, totam maluit turbare Italiam & evoca re Gallos contra eam, quam imperio, cui ad sueverat, abire. Quoldam aliqua injuria urit ut Coriolanum apud Romanos, & Narsetem recentiori in Historia, Carolum Borbonium in recentissima Patrum nostrorumætate. Alter fons est animus conscius quâ scelerum, quâ miseriæ seu inopiæ quando, ut loquitur Tacitus 1. Hist.c, 22. compositis rebus nulla spes, omne in turbido consilium. Pericles sane, cum metueret, ne, propter collocatam malè pecuniam publicam, injudicium capitis vocaretur,

um Impe

his of inim

upiende domi

inpisset : Qu

cero. In qu

penfitatisg, sur

lent enim au

rum novaru

Quomodo 8

lustius : inci

civitatis more

mala, luxuria

rum: In Itali

inextremister

latum petuna

intentus : tuto

su oportuna (

cahoe cautus

demum Rom

rium accepisse

vilibus fessa.

Philippus M:

vitates imper

tentiones e

liumque in

pariter victo

vitutem ultr

deferrent. V

In Apophs.

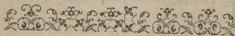
bellum Peloponnesiacum, quo patriacius Athenæ, interiit, excitavit, fuggerente confilium puero Alcibiade, utauctor est Plutarchus. Idem contra patriam armavit Catilinam, de quo Sallustius: Agitabatur magis maoisq, in dies animus ferox mopia rei familiaris, er conscientia scelerum, que utraqueauxerat suis artibus, quas ante memoraverat Historicus. Iple quin etiam C. Iulius Cx sar ex utroque hoc fonte imbibit consilia sua de occupanda patrià. Ita enim de co Suctonius : Timuisse quidam eum dicunt, ne eorum, que primo consulatu gessisser adversus auspicia legesq & intercessiones, rationem reddere cogeretur, cum M. Cato identidem, nec sine juramento denunciaret, delaturum, se nomen eius, simulac primum exercitum dimisset, cumq, oulgo fore pradicarent, ut si privatus redisset, Milonis exemplo circumpositis armatis caussam apud judices diceret. Quod probabilius fecit Asinius Pollio: Pharsalicaacie cælos profligatosq; adversarios prospicientem, hæc eum ad verbum dixisse referens: Hoc voluerunt; tantis rebus gestis C. Casar condemnatus essem, nisi ab exercitu auxilium petussem. Atque hic unusest fons. Alter his verbis docetur: Quidam putant, captuses

6.30.

uo patriaeiu , luggerent utauctor e atriam arma us: Agitaba u ferox mopi erum, quæu uas ante me e quin etian c fonte imbianda patria. : Timuiss 2, que primo ncia legesque re cogeretur ine juramento nomen eins, rifisset, cumq atus redisset, rmatis causuod probanarfalicâacie prospicieniffe referens: C. Cafar conauxilium pefons. Alter putant, capture

Imperij consuetudine, pensitatisa, plum his e's inimicorum viribus, usum occasione rapienda dominationis, quam atate prima consupisset: Quod existimasse videbatur & Ci-In quibus verbis nota mihi illud : pensitatisq suis & inimicorum viribus. Solent enim aucupari occasiones cupidi rerum novarum & considerare tempora: Quomodo & Gatilina, de quo diserte Sallustius: incitabant praterea ipsum corrupti civitatis mores, quos pessima ac diversa interse mala, luxuria atq, avaritia vexabant: & iterum: In Italia nullus exercitus, Cn. Pompeius in extremisterris bellum, gerebat : ipsi Consulatum petundi magna spes : Senatus nihil sane intentus: tuta tranquillag, res omnes sed ea prorsus oportuna Catilina. Et D. Augustus circahoe cautus, de quo Tacitus : eum tum demum Romam nomine Principis sub imperium accepisse, cum omnia essent discordiis civilibus fessa. Quod docuerat credo eum Philippus Macedo, qui, cum Græciæcivitates imperare fingulæ cuperent, con= tentiones earuna callide alebat, auxiliumque inferioribus ferendo pariter victoresque ita attrivit, vt fervitutem ultro subirent, eique imperium deferrent. Verum de Audacia, quæ rerum G 2

novarum cupidum, animare folet, nunc fatis. Pergamus ad alia.

CAPUT III.

Dumnorix magna apud Plebem propter liberalitatem gratia.

Lterum, quod Liscus in Dumnorige notat, est popularis gratia liberalitate quæsita & parta. Elegans est Plauti verbum:

Panulo fe. jam iftue.

Viam qui nescit, qua deveniat ad mare, Eum oportet amnem quarere comitems

Ita prorlus, qui rerum est novarum cupid9, populum sibi comitem quærere debet, primum quia multum momenti rebus adferrepotest, deinde, quia facile movetur & propellitur, veluti pilæ instar: Momenti multum: quoties enim populus oculos ad multitudinem luam referre solet, truculentis vocibus strepere incipit, & magistratum iplum virolque sublimes in ordinem redigere. Movetur autem facile primum, quia bestia est multorum capitum: deinde quia delectatur mutatione rerum, unde ap. Tacitum mobile dicitursi ducem reperiat.

3. Hift.

& de-

& denique qu in imperio; Corrumpitu liberalitate & Republ, con fint pauperes plures paupe ciliandæpleb quibus medi gratia quæsi Augusto Ta quit, ubi milit Etos dulcedene munia Senatu here, nullo ada aut proscribtio quanto quis ser bus extollerent & prasentia. Eadem de O dice Macch roetiam po Oratorum fi tur, & viros invidiam inc plerique qua

λυφώνιοι, &

Oratogia fac re poterant: Plebem

et, nunc fa-

tia. dumnbrige liberalitate lauti ver-

ad mare, e comitems

m cupid9, lebet, pribus adferovetur & Momenti oculos ad truculenmagistraordinem primum, : deinde unde ap. n reperiat. & de-

& denique quia facile succenset constitutis in imperio; eorumque judicia improbat. Corrumpitur autem populus ut plurimum liberalitate & donis. Cum enim plurimi in Republ, constituant populum, iidemque fint pauperes, pauci enim semper divites, plures pauperes; non est facilior ratio couciliandæplebis quam donis & muneribus, quibus mediis eriam olim Romæ militum gratia quæsita est, & occupata. Hinc de Augusto Tacitus eleganter: Augustus, inquit, ubi militem donis, populum annona, cun-Etos dulcedine otij pellexit, insurgere paullatim, munia Senatus, Magistratuum, legum in setrahere, nullo adversante: cum ferocissimi per acies aut proscribtione cecidissent : caterinobilium, quanto quis servitio promtior, opibus & honoribus extollerentur, ac, novis ex rebus aucti, tuta & prasentia.quam vetera & periculosa mallent. Eadem de Ottone narrat. De Cosmo Me- 1. Histor. dice Macchiavellus. Corrumpitur porrò etiam populus Eloquentia & facundia Oratorum suorum, qui ei serviliter adulantur, & viros generosos in odium ejus & invidiam inducunt: Sunt enim Oratores plerique φιλότιμοι, εκς ικοί, Αρασύδειλοι, πολυφώνιοι, & ad has res abutuntur lingua & Oratoria facultate, quam rectius collocare poterant: Tales erant apud Græcos Demades,

connivendo

ciunt, quo

dequo Taci

talibus stud

rivoluptatib

Volaptatum c

trahat, lætu

Roma se in

telliusitem

bis rumore

tor, in circ

peccata quo

bat Rex ille

non quia'

fed, quia i

tienda omr

initio Pri

bat, non

nec attrect:

tur. Doc

apud Curti

rio, adhuc j

bus Barbaris

ingeniis imba

tudo permulo

quamquam

molliter ha

lib.3.

mades, qui iple de le: नवं ग्वायं मार्वी मात्र महीती se πολ sleusiv, naufragia se patriæ cudere: Pericles, Demosthenes, Pisistratus, alij: Apud Romanos Tribuni Plebis, de quibus multa vide apud Ciceronem libris de Legibus. Memorabilis autem est locusille : Mihi quidem pestisera illa potestas videtur, quippe quain seditione & ad seditionem nata est, parribus illa omnem eripuit bonorem, omnia insirma, summis paria fecit, turbavit, miscuit omnia. Inde factum ut Tribunitius mucro in proverbium abierit. Hodiè tales Demagogi sunt Concionatores quos appellamus, quos Philo pulcherrime describit, dum καλαμοσφάν-185 & ταραξιπόλιδας calamis jugulantes & urbium turbatores appellat, qualis olim fuit Rokizana Georgio à Cumstad Podiebracio Bohemiz Regi apud Dubra vium, de quo inter alia : illum suis concionibus tribunitijs non solum ad arma Regem compulisse, sed & Pragæ folum omnia administrasse. Talis fuit Iohannes Crapidola Cojensis Episcopus, qui totus etiam sanguinem sitiebat & spirabat: Nequehodie nulla sunt exempla. Denique rerum novarum cupidi, permittendo plebi voluptates & comie

lib. 30. Hift.

atus, alij: , de quiem libris em estloilla potestas ad sedition eripuit paria fesit, factum ut um abieunt Conuos Philo αμοσφάκilantes & alis olim d Podie-Dubra um suis olum ad Pragæ alis fuit Epilcon sitiella funt um cutates &

comie

ali mangid connivendo ad flagitia, plebem lucrifa-& cudere: ciunt, quod usurpavit quoq; Augustus, 1. Annal.e.s. dequo Tacitus, Nequeipse abhorrebat talibus studijs & civile rebatur miscerivoluptatibus vulgi, Namutidem alibi: 14. Annal. Voluptatum cupiens vulgus, & si eo princeps 6.14. trahat, lætum, quando videlicet Nero etiam Roma se in omnes libidines effudit. telliusitem : qui & omnem infimæ plebis rumorem in Theatro, ut spectator, in circo, ut fautor, affectabat. Sic peccata quodattinet, impune transmittebat Rex ille Macedonum apud Livium, non quia probaret, inquit Historicus, sed, quia in novâ possessione regni patienda omnia, didicisset : Sic Tibersus initio Principatus sui recte sentiebat, non id tempus censuræ effe , nec attrectandum quod non: obtinere-Docuerat hoc illum Alexander apud Curtium : Innovo & precario imperio, adhuc jugumeius rigida cervice subeuntibus Barbaris, tempore opus est; dum mitieribus ingeniis imbuuntur, & efferatos mollior consuetudo permulcet. Vnde & ipse Tiberius, Tacit. 1. quamquam alia ei morum via, non audebat Annal. c. 54. tamen initio populum per tot annos molliter habitum ad duriora vertere, Hinc

lib.s. devica Hinc Philostratus Velpasianum per Apol-Apollon. c. lonium monet: Tas èumodireupévas ndovas

τη Ρώμη δοκάμοι & βασιλεύ ξυμμέτρως παυειν, χαλεπον ηδ μεταβαλείν δημονές το άθροως σώφρον, άλλα δεικά ολίγον εμποιείν ρυθμον τ γνώμαις τα μευ φανερώς, Τα δε άφανώς διop Sovuevos. Voluptates Romanis insitas oportet meo judicio paullatim auferre. Difficile est enim populum ad vitam omnino modestam repente traducere: sed oportet mediocritatem quandamillorum mentibus partim aperte partimocculie inserere & sic emendare. Ex quibus patethacarte uti noneos solum, qui affe-Ctant imperium, sed & cos, qui recens con-

secuti sunt, quod consilium est quoq; Ari-6. Politie c.4 storelis, addita caussa gemina: Sicinquir, plèbs prasentem Respublica statum amabit, caussa una: plerisg, enimluber dissolute vivere. Causa altera. Qui pessimo ingenio sunt rerum novarum supjentes, quique, Cleonis imitatores sunt, de quo Aristophanis exstat

versus:

Πράτθει, βελένει, πολεμίζε). hocest, factionibus & studiis se munit, & con-Sultat contra Rempublicam lingvaque velitatur & bellaserit:hi tales fecem plebis sibi copulant, dignum patella operculum. Catilina apud Sallustium turbare Rempubl. præfumensomnium flagitiorum atque facino-

rum cir-

rum circum tervas habe adulter, gane patria lacera flaverat, qu praterea omi victi judicis quos manus quine alebat conscius ani xumi familia à culpà vacu tidiano usu a teris efficieba familiaritati & atate flux nam ut cuju Scorta praber fremo neg dum illos ob apud Taci vir,exftim rociffimo d egestatem peccandi n necalius fu

conjuratio

cax, manu tiaartificio per Apolevas ho ovas έτρως παυ-5 To a 3000 ποιειν ουθ-200,005 81ositas opor-Difficile est destamretem quanpartimocquibus quiaffeèns conioq; Aricinquit, bit, causa e. Caufunt re-Cleonis is exltat

econvelitatur velitatur vi copu-Catilina præfufacinoum cir-

rum circum le, tamquam stipatorum catervas habebat. Nam, quicung, impudicus, adulter, ganeo, alea, ventre, mann, pene, bona patria laceraverat, quiq alienum as grande conflaverat, quo flagitium aut facinus redimeret: praterea omnes undiq, parricida, sacrilegi, convicti judiciis, aut pro factis judicin timetes, adhoc, quos manus atque lingva perjurio aut civili sanquine alebat; postremo, quos flagitium, egestas, conscius animus exagitabat ii Catiline proxumifamiliaresq, erant. Quodsi quis etiam, à culpà vacuus in amicitiam ejus inciderat quo: tidiano usu atq, illecebris, facile par, similisq, cateris efficiebatur. Sed maxime adolescentiums familiaritates appetebat, eorum animi molles & atate fluxi, dolis hand difficulter oapiebantur: nam ut cujusq studium ex atate flagrabat, aliis scorta prabere, alius canes atg, equos mercari, postremo neg sumtui, neg modestia sua parcere, dum illos obnoxios, fidosq, fibi faceret. apud Tacitum duo Julij Florus, & Sacrovir, exstimulatores rebellionis acerrimi ferocissimo quoque adlumto, aut quibus ob egestatem ac metum ex flagitiis maxima peccandi necessitudo.3. Annal. c. 40. Talis necalius fuit Verrina apud Thuanum in conjuratione Flisciana homo sermone efficax, manu promptus, ad expedienda negotia artificiose audax, inexpiabili odio in nobiles

biles flagrans, plebis amicus, æris alieni magnitudine oppressus, privaris vulneribus tegendis turbandarum rerum occasiones quærens, facile adolescentem in illo fervore æratis ad quodvis facinus aggrediendum impellebat. Talis in Senensi Repub. Iulius Salvius Dux plebis suorum & fraternorum bonorum prodigus decoctor ex publicis opibus privatas lacunas sarcire solitus. Tales innumeri: Quos tamen ut plurimum ponituit facti. Vulgi enim natura mobilis & fluxa fides. Expertus est Otthoapud Romanos, sed cum exitiosuo : Postquam, inquit Historicus, Roma clades Ottonis est audita, Pop. Romanus statim, nt par erat, sententiam mutavit, Ottonia, quem laudaverat ante, & enjus victoriam optaverat, non aluter atg, hosti contumeliose maledicere, ac Vitellium, quem detestatus ante fuerat, in coelum laudibus ferre, atg, Imperatorem dicere. Idem fatum plurimorum fuit imperatorum & Ducum sicut & ap. Græcos. In Florentina Historia Georgius Scalius cum triennium integrum plebis auctoritate fultus Tyrannidem in Repub. exercuisset, una actione, quasontem & facinorosum quendam supplicio per vimeripuit, & plebis gratiam & caput ami-

Macchia Vell. 1.3. Hist. Flor. amifit, doc larem mini rere, fic eti Iufta tamer rela Lifci n plus poffe c bis fuis ora Magiftratu quam mul

Complure parvo p

E Gregit
tiæ stratege
laparvores
exercere.
veterum, o
galia publis
ne proscr
plurimum
gnis est lo
dis, Alc
admodum

ris alieni

s vulne-

m occa-

ntem in

facinus

lis in Se-

x plebis

prodi-

privatas

numeri:

nos, sed

: Histo-

a, Pop.

ntentiam

ante, &

atg, hosti

, quem

us ferre,

n pluri-

m ficut

Historia

egrum

lem in

ua lon-

pplicio

caput

ami-

amisit, docuitque exitio suo, auram popularem minimo quovis momento, ut acquirere, sic etiam amittere, haud difficile esse. Iusta tamen est ejusmodi temporibus querela Lisci nostri: Tales Plebicolas privatos plus posse quam Magistratum, atq; improbis suis oratiunculis essicere, ut salutaria Magistratuum consilia impediantur: Heu quam multi hodie tales.

KOSKA KOSKANKOSK

CAPVT IV.

Complures annos portoria vestigalia parvo pretio redemta habere, propterea, quodillo licente contraliceri audeat nemo.

Cregium hoc quoque de alieno liberalitatis exercenda & augenda potentia strategema: Primum portoria se vectigalua parvoredimere, deinde acriter se crudeluter exercere. Respicit autem hoc loco morem veterum, quo Princeps aut Senatus vectigalia publica & portoria veluti sub auctione proscriberet, eique adsignaret qui plurimum offerret: in quam rem insignis est locus Plutarchi in vita Alcibiadis. Alcibiadis, inquit, incola quidam non admodum locuples, cum omnia distra-

xisset, & quod inde redactam erat ad centum. stateras ei ofserret, orans ut acciperet, arridens lætusq, vocavit ad conam: Benigne accepto aurum hommreddidit, justitg, ut redimentes postera die vectigalia publicalicitatione superaret, detrectants quod multorum talentorum esset licitatio, denunciavit, ni faceret, verbera: erat namg privata ei quadam cum, publicanis offensio es simultas. Mane igitur ad forum profectus incola addidit licitationi talentum. Vbi collatis caputibus indignantes publicani laudare jusserunt eum pradem, tamquam reperturus neminem. esset. Percusso homine & jam recedente, procul Stans Alcibiades Archontibus : Me, inquit, scribite, meus est amicus, ego pro illo spondeo; quo audito omne illorum confilium abscisum fuit. Solui enim secundis redemturis dissolvere priores, non expediebant rei difficultatem. Precibusigitur hominem aggressi sunt oblata pecunià: sed non permisit Alcibiades, ut minus caperet talento. Quodubi accepit, jussit ein vectigalia relinquere, atg, ea ratione amico subvenit. Ex quo loco multa haurio. I. morem, de quo dixi proscribendi vectigalia, qui obvius & frequentatus historicis. 11. Scepius non unum sed plures vectigalia redemisse, unde societas vectigalis apud Ciceronem & Tacttum & alios. Fecisse hoc Equites testis Dio lib. 38. Perlata lege Agraria Calar Equitibus

Tacit. 13. Ann.c so.

tertiam

tertiam par

redemturai

nim omnib

Cicero: Flo

dinecontin

lam vectiga

exercita eff

rum, qui ex

exactorum

nonnungi

Anno præi

Claudio C

nem eam r

ministris n

vectigalibe

feruerint.

puli flagita

Itiam argu

gimus, uto

idque pulo

talium dar

tus diffuaf

do, si fru&

tur, demin

dimebater

vo pretio,

ceri auder

laris gratia

Vectigalia

centum ridens læcepto auentes posten raret, de-Met licitaat nama ensio es si-Etus incoollatis caullerunt emmen te, procul e, inquit, ideo; quo fuit. Soe priores, cibus igii: led non talento. linguere, uoloco xi proequenum led ocietas tum & Dio lib. uitibus

ertiam

tertiam partem vectigalium, que nomine redemturarum debebant remisit : ipsi enim omnibus vectigalibus præerant. Hinc Cicero: Flos Equitum publicanorum ordinecontinetur. HI. Lucrolam fuiffeillam vectigalium redemtionem, quia severè exercita effet, & cum lachrymis fæpe enrum, qui exigebantur. Unde perpetuæ de exactorum in Repub. Rom. violentia, quæ nonnunguam in vim processere quærelæ. Anno præsertim V. C. DCCXVI. Appio Dio. lib. 48. Claudio C. Norbano Coss. plebs seditionem eam movit, ut & cum Publicanis & ministris militibusque, quos ii in exigendis vectigalibus fecum habebant, manus conserverint. Et Neronis imperio crebris po- Tacitus 13. puliflagitationibus publicanoru immode- Annal, e, so. stiam arguentisipsum penè eo adactum legimus, ut cuncta vectigalia omitti juberet, idque pulcherrimum donum generi mortalium daret, quod tamen gravissime Senatus dissuasit, dissolutionem imperii docendo, si fructus, quibus Respublica sustineretur, deminuerentur. Vectigalia igitur redimebat etiam Dumnorix & facili ac parvo pretio, quia iplo licente nemo contra liceri auderet, ubi nota mihi fructum popularis gratiæ & Demagogicæ adulationis: Vectigalia redimebantur non nisi à divitibus

DECADIS IIX.
bus & opulentis, in quos competebatillud

Ovidl.

Quo plus sunt pote, plus sitiuntur aque. Cui concinit illud Homeri Finis opum positus nequaquam est ullus avaris. Hic vero divites, populi metu, cuius gratiam aucupatus erat Dumnorix obviâ liberalitate, contra eum licentem venire non audebant. Triaigitur consecutus erat una opera: Vnum : ut vectigalia redimeret parvo, fine adversario videlicet: Alterum ut auctis rigida violentaque exactione vectigalium opibus, metuendus effet potentiaque niti posset, sires novas moliretur. Tertium, utsemper tamen esset, unde populi favorem benemerendo tueretur & servaret? Sic C. Cæsar moliturus aliquid contra Patriam Exercitus favorem prolongatione administrationis Provincialis firmavit, & opibus simulac potentia non mediocriter auctus est. Atque hoc est vires ac nervos patriæin exitium eius vertere. Quod facile fit initiis levibus non animadversis. Itaque provideant Principes aut Rerum publicarum gubernatores, ne hirudines istæ (qualis apud Livium L. Pomponius Vejentanus, qui Publicanus appellatur omnibus malis artibus & Reip. & societati-

tantur, Q libus ponan ciant, aut p no non indi dei integrita tariter feciss verè Magnu Aug, 15. legi per provinc lule essent j ordinem red pub.tempus dos, qui re nia, ut Rei tempus con apud Liviun locietatibus stimenta & mittenda esfen gintiid onus i ne alij triennie in naveis imp vi, publico per nia Refp. adm rario effet, rec Sane quemadn

bus

bus infidus

ad turbas im

bè & per vir

ebatillud raque. opum posiero diviaucuparalitate . udebant. era: Vvo, fine uctis rialium oque niti ertium; ili favoervaret? tra Pagatione avit, & iocriter nervos uod fadversis. Rerum rudines ponius ellatur

cietati-

bus

bus infidus damnosusque) aut populum ad turbas impellant, autipsi partis improbè & per vim extortis opibus ad scelus abu-Quod fiet, si & modum vectigalibus ponant, & frenum exactoribus injiciant, aut potius illis committant, qui freno non indigent, sed viri fint virtute & fidei integritate spectatissimi. Quod salutariter fecisse Henricum IV. Galliæ Regem P. Mattham verè Magnum anno salutis CIDIDEL. die Navarreora Aug. 17. legimus: Et Romæ olim Prætor, 4. & Ioh. & per provincias, qui pro prætore aut Con-Chokier in sule essent jura adversus publicanos extra Thesauro ordinem reddebant. Incidit tamen Rei- Politico. pub. tempus, cum suaderetur, exhortan-14. Annal. dos, qui redemturis auxissent patrimo- nia, ut Reipublicæ, ex quâ crevissent, ad tempus commodarent. Historiam vide apud Livium : Ex quo & id disces quod de locietatibus dictum f. Quum, inquit, ve- lib. 23. exstimenta & frumentum Hispaniensi exercitui treme. mittenda essent : tres societates hominum undevigintiid onus in se receperunt, hisce pactistamen, ne alijtriennio futuro publicani essent, & qua in naveis imposuissent, ab hostium tempestatisq, vi, publico periculo essent, & ita privata pecunia Reft, administrata est, ut quum pecuma in arario esset, redemtoribus iis primis solveretur, & Sane quemadmodu magno omnia animo coducta

funt,

sunt,ita summa fide prabita, nec quidquam desideratum, ac si opulento, ut quondam, arario alerentur. Quilocus sane notandus est.

CAPVT V.

Magnum numerum Equitatus suo sumtualere, & circumse habere.

aplex rursus signum animi res novas molientis: unum, quod Equitatumaleret;alterum quod circum se haberet. De utroque paucis. Immorgopia jam ab antiquo solumDivitum & præpotentum, unde mos talibus jactare se & populo ostentare equis luis: Auctor Isrocrates คือ ได้ ไยบายร: โสποτροφείν δε δπιχείρηνας. ο τη ευδαμονες άτων έργον βείν: φαυλος δε έδεις αν ποιήσειεν. Ετ Demosthenes de quodam nobili μέγας μαζ lib.6. λαμπρος Ιπποτρόφος: Apud cosdem verò & suspecti qui Equitatu se seroces faciebat: perspicueid docet Thucydides, apud quem Niceas Alcibiadem in Oratione ad Athenienles his verbis pungit: Quodsiquisad hanc præsecturam libens delectus bortatur vos ad navigandum, suarum tantum rerum rationem. habens, prasertim, cum sit junior, quam ut Impe-120

rio fungatur, immodicis fur tia emolumen tatem lucrifac concedere debi civitatis: fed e bus res sæpe 1 Atquehoc inceps fuisse igitur fine ca notat : Qu circum le ha quoaccedit rem , comper rigis in pralio corporis semus fu, neg aucto bitiose contena preter vim aff quinio Liviv ditat Plutare tiacum fedir ctionum D Megacle Alc to Diacrioru fagaci mente

tus eft, fed ir

cendum vel ei, præpedie dguam desiarario aleus est.

tatus Suo Se

res novas uitatum aberet. De b antiquo unde mos tare equis εύ285: Iπuoves arwi seiev. Et मह्रवड मुख dem verò s faciebat: pud quem ad Atheod figures ad atur vos ad rationems mut Imperio fungatur, admirationem ex eo quarens, quod immodicis sumtibus Equos alit, eâmagnificentia emolumenti aliquid & Imperatoriam dignitatem lucrifacturum se sperans: nebuic quidem concedere debetis, ut privatim splendeat periculo civitatis: sed existimare ab huius cemodi hominibus res sæpe publicas ladi, privatas profligari. Atquehoc omen Niciæ verificatum deinceps fuisse confirmat Thucydides. Non igitur sine caussa hoc Liscus in Dumnorige notat : Quod autem Equitarum semper circum se habuit, id quoq; invidiosum ei, quo accedit, & quod sequitur apud Casarem, comperisse ipsum, ab Equitibus Dumnorigis in pralio fuga factum initium. (ustodia verò corporis semunire est eorum, qui neg, populi jusfu, neg, auctoribus Patribus regnare tamenambitiose contendunt, neg, ad regnum quidquam prater vim afferunt; ut loquitur de L. Tarquinio Livius. Exemplum nobile suppeditat Plutarchus in Solone; cuius in absentiacum seditio Athenis exarsisset tribus factionum Ducibus, Lycurgo Pædiæorum, Megacle Alcmæonis Paralorum & Pifistrato Diacriorum, regressus ille malis, quæ fagaci mente prævidebat, occurrere conatus est, sedirrito successu, neg; enim ad dicendum velagendum vires ultrà aderant ci, præpediente senio, nec alacritas; cautif-

lik so

simeautemomnium negotium suum agebat Pisistratus, blandus ac suavis in sermone, liberalis & comis in pauperes, & magnus omnium rerum simulator atq; dissimulator. Hic ergo ut tutus ab æmulis effe pofset, se ipsum domi consauciavit vulneribus aliquot, & exinde rheda in forum delatus, populum, tamquam insidijsinimicorum Reip. caulsa effet circumventus, inflammavit, animadvertente dolum Solone & his verbis compellante : Parum recte, inquit, fili Hippocratis, Homericum Vlyssemagis: frustractiam renitente, ne plebsadea, quæ secuta sunt consilia, descenderet. Venitenim ad concionem populus, & quaratione Pisistrato cautum satis esset, deliberare cepit. Ibi Aristo luasit, ei quinquaginta stipatores corporis custodes adfignari, quorum præsidio ab impetu hostili tutus effet, cui affensum est. Pisistratus tempore ulus assumsit, neque quisquam anxiè exinde de numero satellitum disceptavit cum Pisistrato, quo aucto arcem ille & cum arce Tyrannidem occupavit. Cui Pisistrati facto, nescio, an non adfine sit Laurentij Medicæi (quem tamen perfectissimi Ducis Ideam fuisse non dissiteor, cum para-

quirendo ! grata memo teret, de an lanensium c Senatu peri tus, autut tandum, periculo hon inde remon Tandem c Pontifex R gonum Re animo estena Jue familie primoribus c est : Vider Rex bellum pub. sed 7 lia Medic affectum el eam praferre luti, & proj exstinguere! Suo Sanguin sui nece. dicto, adequi

baraffet im

tatorum i

uum agein lermo-& magnus diffimulais effe posulneribus m delatus, micorum , inflam-Solone & ım recte, mericum ente, ne nsilia, deoncionem o cautum Ibi Aristo es corpon præfidio affenlum assumsit, e numero rato, quo e Tyranati facto, Laurentij rfectissimi or, cum para-

parasset imperium, raro exemplo mutatorum in melius Principum) in adquirendo Principatu : Is cum majorum Petr. Matth. grata memoria populo se charum, animadver: lib z Hift. rerer, de amicitia porro Ducum. Medio-Henrici I V. lanensium certus esset, altius loqui cepit : Senatu permittente incrementum, auctoritatis, aut ut neirritaret eum ad majora tentandum, aut, quod sciret, quanto cum periculo homines negotiis publicis adsueti, inde removeantur, & alij substituantur. Tandems captatà occasione, cum Sixtus IV: Pontifex Romanus & Ferdinandus Arragonum Rex hostili in Remp. Florentinam animo essent, arripuit id, tamquam sibi & sue familie exitium pararetur, convocatisque primoribus civium, in hac verba eos allocatus est: Videre ipsos, quantis viribus Papa & Rex bellum parent, specie quidem in Rempub. sed reipsa in exitium suum & familia Medicea. Nolle vero se tam malé affectum esse in salutem publicam, ut non eam preferre cupiat proprie sue & suorum saluti, & propterea se numquam recusaturums exstinguere hunc ionem & since bellum proprio suo sanguine, sicut etiam ceperit à fratris sui nece. Qua oratione, populosibi ante addicto, adequi principes Civitatis, us vel contra H 2 anims

animi sententiam responderent ei : Durares of urbis prasidioniteretur, neg, enim salutem publicam abejus salute separari posse, utpote à cujus cofiliis Reipublica firmitas & incolumitas jam din pépendisset, qua nunc tam difficili tempore operà ejus indigeret, eam ne desereret, aut in casum daret: Sicille dissimulandi mirus artifen, quod vnice concupiscebat, eleganti anno pud à se reiecit, ut honestius deinde usurparet. Quomodo olim de Iuliano Imperatore Nazianzenus: Illud, inquit, in illo admodum pravum & malionum, quod cum nec aperte nos in servitutem pertrabere posset, nec Tyrannice cogere prapudore vellet, leonina pelli vulpinam, aut simavis Minois larvam pratendens, leniter vim adferebat. Sequitur porroapud Calarem: Weg, solum domi, sed etiam apud finitimas civitates largiter posse: Atg, hujus potentia caussa &c. Qua de re nos diximus ante in observationum nostrarum Decade vi. c. 3. itaq; cò Lectorem benevolum remitto.

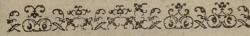
Caput

e e e

Odisse etc Romanos tia eiu frat

Inori honoris d charioren quam pec Luxi lole Hæcimm fasit ado quoding cum falut râlcribur hominiv folum & acrimoni feraticon non adqu & cupidit

apud Gr

CAPVT VI.

Odisse etiam suo nomine Casarem & Romanos, quod eorum adventu potentia eius deminuta & Divitiacue frater in antiquum gratia & honoris locum sit, restitutus.

Hicaperit se ulcus, quod dolebat Dum-norigi: Injuria ei facta suo judicio & honoris diminutio, quem vità & sanguine chariorem habent potentiores, haud aliter quam pecuniæ plerisq; pauperibus aipa na Juxin solet effe, ut dicebat olim Timocles. Hæcimminutio honoris cum contumeliosasit admodum, odium excitat ferale, quod in omnes occasiones vindicta etiam cum salutis dispendio intendit, De viperâscribunt Philosophi, eam cum nocere homini velit signum ponere, quod postez solum & præterea nihil, propter vim & acrimoniam veneni, videat: Ita prorius efferaticontemtutali, qui alto suntanimo, non adquiescunt, priusquam libidini suæ & cupiditati factum fit fatis; Exemplo fint apud Gracos Miltiades, Themistocles, Pau-H

Caput

duraret of

etem publi-

acujus coas jam din

npore operâ

ut in casum

ifen, guod

à se reiecit,

odo olim

nalionum,

pertrahere ore vellet,

Iinois lar-

at. Sequi-

olum domi,

giter posse:

Quâ de re

num no-

q; cò

Pausanias. Alcibiades, apud Romanos Antonius, Cafar & alij. Quantum Francisco I. Gallo, qui propter res fortiter & præclare belli domique gestas inprimis vero propter animum bonis literis & viris literatiffimis deditiffimum, Magni cognomentum tulit, nocuerit defectio Caroli Borbonii ad Carolum Cafarem, omnes loquintur Historia. Caussas autem defectionis, quas ha-In vità Fer-buerit, cognoscamus ex Iovio : Caro-

dinandi Ca-lus, inquit, Borbonius patre natus Gilberlib 3. p. 730, to Mompenserio, duxerat vxorem ex 6. rore Caroli IIX. Regis genitam, unde ei dotali nomine Borbonij Principatus accessit: Ea morte sublata & ob id eum socru contracta simultate, ad Heleonoram. Cesaris sororem oculos adjecit. Interim Ludovica Francisci Regis mater, quod ex eadem. Borboniana domo maternum, genus ducebat, non ambiguo jure ea oppida, quibus Carolus Borbonius bareditate crevisset, contestatà lite repetebat. Tum verò Borbonius tantam, injuriam deprecari, obsecrare Franciscum, ut matrems oppidorum suorum iniqua cupiditate deflagrantem, compesceret, quando sibi mbil magis esser absurdum, quam in judiciis

614m

cum ambit liere, atque dubium liti eum , at l de summâ eo tamen pi natus judic mum ulla doquidem incorrupta traretur. adjudicata rum poll ac dignita bueres: opulentiora astimatam Sed Borbon Eta equo g accessit : n viorum. cifco Reg ad certissi

fligendum.

bonio tan

à Franci

conio Regi

sa : Qu

Romanos Quantum r res forgeftas innis literis ım, Mauerit de-Carolum Historia. quas ha-: Carous Gilbern_ ex 6. unde ei dos accessit: ocru con-L Cafaris Ludovica c eadem nus duoppida . tate cre-Tum n deprematrems te defla-Gbi nihil judiciis 610m

cum ambitiosa & longe potentissima muliere, atque eadem Regis matre ad nondubium litis eventum collucturi. Rex eum, at bono esset animo hortabatur, nec de summa eius litis omnino dubitaret : in eo tamen perseverabat, ut controversia Senatus judicio finiretur, ne maternum animum ulla prorsus offensione obnubilaret: quandoquidem inchoata judicia, que libera & incorrupta esse vellet, impedire nefas arbitraretur. Coterum si matri oppida essents adjudicata, ingenti se liberalitate ostensurum pollicebatur, quantum virtuti ipsius ac dignitati egregià animi propensione tribueret: veluti qui eadem aut certe multo opulentiora oppida post dijudicatam atque astimatam litem benigne compensaturus esset, Sed BorbonI animo semel alienato & cun-Ela aquo gravius astimanti alia contumelia accessit : nam ea die, quâ in finibus Werviorum ad Valentianum oppidum Francisco Regi cum exiguis Casaris copiis ad certissimam. spem Victoria fuit confligendum, prima aciei cura que Borbonio tamquam Magistro Equitums à Francisco appellato debebatur, Alanconio Regis sororis marito fuerat attributa: Que due potentes in animo Generoso H4

caussa cernente manifestam potentia deminutionem tandem defectionem ad Cafarem promoverunt, nec quidquam summa comitas Regis morbum simulantem visitantis in obdurato pectore lib, 15. Ht- potuit. Addit his Fr. Guicciardinus : fuise Rorie. illum din minus Regiacceptum, idcirco nec ad eos gradus promotum nec adea arcana consilia admotum, quibustanta amplitudo digna videbatur. Illustris Thuanus paucis rem complectitur, sed satis innuit, non defuisse caussas defectionis Borbonio, quia nec vim imperiosæ sæmınæindulgentissimi filijau-Storitatead privatas libidines abutentis, nec injuriolam Regis indignationem ferre posset. Non minus indique tulit Ferdinandus Gonzaga, quod Carolus V. eum à Mediolanensi gubernatione quamquam honestissima specie avocaret, eig, Ferdinandum Alvarum Toletanum Alba ducem successorem daret, itagz non ita bene affecto animo in Italiam privatus ve-Franciscus item 1. cum P. Stroz Ziumin Hetruriam Ferrariensi Cardinali succenturiasum misisset, isg, Senas eum amplissima potestate venisset, & copiam mandati Cardinali fecisset, valde Cardinalem offendit, quippe qui non tantum belli ducem, sed & successorem in Reipublica procuratione sibi missum doleret, non solumindignaristag, , sed secure omnia ac negligenter agere sepit, quo & factum est, ut quamvis Stroz Zius

Thuanus L 15, 60 170

tib. Ro

raro

raro in urben

mensis auctor

retur, sed bel

arma tractar

inter ip sos ex

gnius ab eote.

nes intermisse

Principibus

ita Annas A

ge Magisteri

de atatis, re

bueret: ille di

eus, non se a

respondit, sic

mistractano

bebitur, rob

didit postea,

hactenus im

Cantiliam, t

verbis : hon

nonita facil

avido vltra:

Quares ut

totirei Galli

clade privati

gubernaculis

nere & popu

Guisios, tar

lent, transi

deminution promove-Regismorato pectore nus: fuise ireo nec ad na consilia igna viderem comn defuisse ia nec vim mi filijaubutentis, nem ferre Ferdinan-Mediolaissima fearum Toret, itag ivatus veozZiumin centuriaa potestate ali fecisser, sinon tan-Reipublica lum indinter agere StrozZius

rare

raro in vrbem veniret, ne prasentià suà Ferrariensis auctoritatem ac dignitatem minuere videretur, sed bellico munere contentus, foris tantum armatractaret, secreta nihilominus simultates inter ipsos ex ea occasione suborirentur: cunctaseonius ab eo tempore administrata, ceptamuninones intermisse, secreta cum Pontifice es alsis Principibus consilia penitus omissasunt : Cum Thuan.l. 23. ita Annas Mommorantius à Francisco II. Rege Magisterio Equitum privaretur specie levande atatis, re ipsaut dignitatem illam Guisis tribueret: ille de atace quadam ac valetudine prafazus, non se adeo effato corpore ac mente delira esse respondit, sicutiab inimicis jactetur, quin & armistractandis & reip. administranda, cum jubebitur, robore & industria sufficere possit: subdidit postea, infra dignitatem suam esse, si quibus bactenus imperaverit, iis nunc se subijoiat, itag, Cantiliam, prius salutatà Regina & additis his verbis: hominibus vita sue ac bonis inhiantibus non ita facile obventura consilia, sicuti jam spe 69° avido vltra modum animo conceperint : discessit. Quares ut idem Historicus alibi loquitur, totirei Gallicanocuit: namamuli, qui ex publica clade privatum compendium faciebant, rerum gubernaculis ea occasione admoti; in vacuum venere & populi favorem, qui à Momorantio ad Guisios, tamquam lictores ad novos consules solent, transiverat, occupavere, quem arreptum HS

sid. 10.

lov in eius

semelhomines strenui juxta & callidi miris artibus postea semper retinuerunt. Pompeium quoque Columnam hæc ipla causta Iulio I I. Pontifici juratum hostem reddidit: cum enim Pontifex illi Togatæ Galliæ præfecturam morte Petri Vallij Cardinalis Rhegini vacuefactam commiliffet, mox verò pœnitentia ductus intercedentibus apud ipsum Francisco Maria & Isabella Gonzaga & Pompeium gravissimorum criminum reum deferentibus, revocasset, impatiens contumeliæ animus admitti ad Pontificem per Hieronymum Viccum Ferdinandi Regis Legatum petijt, ut caussam apud ipsum dicerer, repulsamque palsus, Cum dixisset Iulius : Nolo ego iracundus cum superbo & turbido verbis concertare, ut retulit Alf. Ciacconius in Iulij vitâp. 1052. ex Vrbe in Nemorensem villam secessit plane alienatus. a Petro Margano ingratissimo Iulij almano magis inflammatus adscito in societatem Roberto Vrsino, Marcello item Iulioque Columnis fratribus ad Gallos defecit, Pontificemque deinceps satis vexavit, qui post tamen eum in gratiam interventu M. Antoni Columnæ recepit. In Galeatium vicecomitem Iohannes Andreas

dreas Lamp
Macchiavel
quod eum
ramondana
quo conces
quem etiam
rolo Viscon
Anno c 1 2
no sacro in
igitur Prin
benè meritt
tionis igno
faciundum
honori pot

ECO2

niæ videatu

Si quid ac in spem re venire: modo a idi mirisar-Pompeium causta Ium reddidit: itæ Galliæ ii Cardinafiffet, mox cedentibus & Isabellâ issimorum revocaffet, Viccum it, ut caufmque pal-Nolo ego ido verbis cconius in Nemorenus. Post lijalmano ocietatem Iulioque os defecit. vexavit, intervenepit. In

nes An-

dreas

dreas Lampognanus, referente Nicolao Macchiavello ex bac causta conjuravit, quod eum in possessionem Abbatiæ Miramondana, qua à Pontifice eius propin- Histor. Flor. quo concessa fuisset, immittere reculavisset, quemetiam cum socijs conjurationis Carolo Viscontio, Hieronymoque Olgiato Annocioccclxxvi. die S. Stephano sacro in templo ipso necavit. Videant igitur Principes quid agant, neque temerè benèmeritos & generosos spiritus abdicationis ignominiaafficiant : fiomnino faciundum videtur, itarem instituant, ut honori potius data mutatio quam ignominiæ videatur: qua de re nos alibi.

CAPUT VII.

Si quid accidat Romanis, summam in spem regni per Helvetios obtinendi venire: imperio populi Romani non modo de regno, sedetiam de ea, quam habeat, gratia desperare. Ele-

is Alexandro live Pleudomante.

Leganter ut multa alia, Lucianus; lor viama, quan της ανθρώπων βίου του δυοίν Ιέτοιν μεγίσοιν τυραννέμενον, έλπίδος και φόβε, hoc eft, duo potissimum in vitá hominum Tyrannidem obtinere, spem ac metum; & mox subjungit: najo Πουτων εκαθέρω ες σεον χρήσαδα συναμενος. τάχις απλείήσειεν αν'. Et qui utrog recte & commode sciverit uti, eum bene se habere necesse est & quidem celeriter & opinione quandog, citius. Nec minus vere: ac fes quidem homini naturalis videtur ex cupiditate orta: Cum enim homo variis à teneris, cupiditatibus exerceatur, spemilli adjungere DEUS & natura voluit tamquam cupiditatum alimentum: In quam sententiam eleganter etiam Maximus Tyτίο : Συγκαθώκισε θε ο θεος τοίς λογισμοίς ερώθα και έλπίδα: του μέν, ωσωτρεί πλέρωμα λικούφον προς πάσαν και μετάροιον, έπαιρόν τε και άνακεφίζον την ψυχην, η παρέχον αυθή δρόμον δπί las αυτής ορέξεις. (καλ 801 ή το πθέρωμα δι φιλόσοφοι τουθο ใช้ φιλοσό- όρμην Αυθρωσίνην) αι δ' ελπίδες συγκαθωκισμένα] η ψυχή παραμύθιον τένας ε όρμαις, εκ Τὸν ἀττικὸν ποικίκυ Ιυφλαί, ἀλλ' δξυωπεις πάνυ, έπεωσας άθην άπαγορεύσας πονέσαν, ώς τευξομένην πάνθως ων έρα, hocest Rationibus humanis contubernales duos adjunxit DEUS, Amorem ac spem, illum quidem, tamquamalarum remigium leve, quod in altum per se feratur, animamg, secum sursum ferat & extollat,

A ranifes 37. 018 Emo Deory espudoe? 9820205.

viama,

dat, quod qui

cant Philosoph

tur, ut illam e

neant ac folen

Attico dicunti

labore deficiat

ram se confida

Gerat. Vnd

Halicarnaffe

μόνα, fortiu

In turbulent

commodun

eadem & ad

trudit. Hæc

norigiscupi

affectabat,

rum favorer

manivincer

berent, ipfe

ctetum aud

אנסו אן דמוקן

Vt crura fic

commodèf

rectiuscom

Sed non fit

enimnon t

icendi imp

pis cum ha

Lucianus; 78 ין אוסדטו עובץ ו B8, bocest, du annidem obti bjungit: na αι δυνάμενος utrog, recte & habere necess e quandog, ciguidem homin a: Cum enin us exerceatur natura voluit m: In quam laximus Ty-02154015 हिम्बीव έρωμά Γικοῦφοι pansoiCov Thr निते विंद वंगमांद οιλόσοφοι τουίο souralweiss oppais, &x ευωπεις πάνυν Tay, ws Teu-Rationibus buit DEUS, tamquamamper se fera-

at & extollat, viama viamq, quaid, quod petit, consequatur, oftendat, quod quidem appetitionem humanam vocant Philosophi. Spes vero animam comitantur, ut illam quam diximus appetitionem suftineant ac Clentur, non illa quidem cœca, ut ab Attice dicuntur Poeta, sed perspicacissima, ne in labore deficiat anima, sed, que cupit, consecuturam se confidat, Prout igitur quisq, appetit, ita ferat. Vndein Heroicis animis Dionysius lib. 6. Hif. Halicarnaffeus την έλπίδα έργων καλών ήγεμόνα, fortium facinorum ducem appellat. In turbulentis& quibus ex rebus novis commodum petitur, ad facinora aurigatur eadem & ad scelus quodvis vocatatq; protrudit. Hæc spes animavit etiam hic Dumnorigis cupiditates, ambitiolus erat & alta affectabat, adquisiveratsibi jam Helvetiorum favorem, itaq; fore sperabat, ut si Romani vincerentur prælio, aut bello subcuberent, ipse Rex declararetur. Qui si Epi-Cetum audivisser dicentem : na Tois ontλεσι κ, ταις έλπίσι Τα δυναθά μη δει διαβάινειν; Vt crura sic spem quoque non ultra quam commodèfieri potelt, extendendam, utiq; rectius commodis suis consulere potuisset, Sed non fine Exemplo hoc fecit. enimnon tentavit Ælius Seianus, speapi- Tacit. .. scendi imperij Romani? favorem Princi- Annal. pis cum haberet, populi quoque quæsivit

ut noster modo largitione & luxu, modo industria & vigilantia, haud minus noxijs, quoties parando regno fingun-Inde irrepere cepit in animos militares adeundo, appellando, quorum certus, Domum Cxlarum plenam, quæ moram cupitis adferebat, vacuefacere instituit per scelerum etiam intervalla, quod horum cæde sterni sibiviam ad Imperium persuasum haberet. porrò non molitus Claudius Civilis? quas excitavit turbas; quæ bella aluit, spe dejiciendi Velpasiani & imperij usurpandi? quæ alij passim apud Historicos? · At enimverò non spessolum Dumnorigem nostrum transversum rapuit, sed & metus ac desperatio, quorum ille præsertim ex flagitijs ortus maxima peccandi necessitudo est, ut loquitur Tacitus, illa autem sæpe animum addit & ferociam facit etiam timidissimis. Hie metus Agrippinum coegit Claudium boleto necare, Britannico regnum tribuere volentem neglecto filio eius Domitio Nerone: Hic Narcissum festinare justie Mestalinæ cædem .: Nam si Silius & Messalina sublato Claudio rerum potiti essent : primum corum facinus fuisset Narcissi

3. Annal.

Tacit. 11.

tos: imminer
pericularatus
duos ex fidis e
mitti, qui se
gressum consis
ulurpavit:
Tutissimi
& Ægysthi
mors præse
nus Versov

cum Bretifl

Patruo adv

cædes.

cades. Hi

lià Magistr

Chilperici :

quam adult

effet : F

scribit ,

curanda inter

amarito per l

ab tergo levite

ce, inquit,

scriminatis c

attonita conti

Equis prastol

tuerat, cont

edoctus incon

xu, mado ninus noo fingunn animos lo , quoplenam, , yacuem interi sibi viam Quæ ilis? quas spe dejicifurpandi? cos? · At nnorigem d& mepræsertim li necessiilla auciam facit Agrippinecare, volentem Nerone : Meffalinæ Meffalina estent : Narciffi

cædes

Hic Landricum Equitum in Gallia Magistrum ad maturandam necem Chilperici adegit, cum â Fredegundi quam adulterio foedaverat forte proditus Historiam Paulus Æmylins describit , Fredegundis, inquit, dum forme curanda intenta capillum in Sole siccat pectitg, amarito per lusum furtim superveniente virga ab tergo leviter percussa, risu oborto; Landrice, inquit, si vir es, frontem pete: mox discriminatis capillis conversa, marito conspecto attonita conticuit: ille caput quassans ad suos in Equis prastolantes regressus, venatum ut constituerat, contendit. Landricus à Fredegundi XI. Annal. edoctus inconsiderata voce surtivos amores prodi- c. 26. tos: imminentium periculorum remedium ipsa pericularatus, utidem Tacitus alibi inquit, duos ex fidis exemplo Chilperico percussores submittit, qui seranocte redeuntem & ex equo degressum confederunt : sicille Tragici illud Senesa Hipulurpavit :

polito v. 712.

Scelere velandum est scelus

Tutissimum est inferre, cum timeas, gradum. & Ægysthi exemplum imitari justit eum mors præsentissima: Idem fecit Cochanus Versovicensis apud Dubravium, qui cum Brerislaum V dalrici filium â Iaromirio lib. 7. Hist. Patruo adversus le incensum cognovisset,

utrumq;

utrumque e medio tollere prior decrevit, & hunc quidem suftulit : Bretislao autem periculi admonito pœnas tam atrocium facinorum horrendas dedit. quoque Bonellus, cum ob necatum focerum Majonem se Guilielmi Siciliæ Regis odium incurrisse videret, quamquam alte distimularetur; tamen notavit sibi exitio fore, nisi præveniret : Jtaque conjuravit iple prior in Regem & cum proceribus regnitranlegit, ut Rex captivus in inlula teneretur, Regisque filius Rogerius Appuliæ Dux puer novennis ei sufficeretur, histo-Z radis po- riam describente Facello & Guiscarda five Servici. 7. Hugone Falcando in lib. de Calamirat, Siciliæ. Atque hæc de Dumnorige dicta sufficiant: cujus exemplum imitati non pauci

Libri & opera mortuorum majori in pretio quam superstitum o vivorum.

Marci 6. V. 4 10b. 4. V. 44

Icere Germani nostri ex lacris maporμιωδως solent: Prophetam nusquam minus æstimari quam in patriasua, quod & Pli-

& Plinio n togenem f ego non in deor de ler ni fere fole tari, postea ctioribus o meritis vel motà celet & fuimus j quos hocc licebit, At ciam, qui; buspabuli Propertius

> Martialisis & inq Esequid

> de more ho

Omnia (

Et fua Sic & Ovid Ennius es

Et fu Quibus fuc Omne box Magna r decrevit, & Plinio notatum: ait enim forduisse Proflao autem togenem suis, ut plerumque domestica. Id rocium faego non immerito usurpare mihi posse vi-Matthæus deor de scribtis superstitum, que contemtum foceni ferè solent & rideri, aut malitiose exagiciliæ Regis tari, postezmortuis auctoribus demum requam altè ctioribus oculis considerantur & ex luis sibi eritio meritis velo vel suffusione oculorum reconjuravit motà celebrari solent, Ita homines sumus, ceribus re-& fuimus jam diu, quod ex querelis corum, infulatequos hoc capitelaudabo, perspicere cuivis is Appulia licebit, Atque initium quidem à Poetis fair, histociam, qui affectare solent gloriam, & quicarda five bus pabuli vicem esse solet honor & fama. mitat. Si-Propertius ergo quam pathetice queritur e dicta sufdemore hoc hominum moro & improbo:

Omnia (inquit) post obitum fingit majora Eleg. t.lib. s. vetustas

Majus ab exfequiis nomen in or a venit.

Martialisitem in Veneribus suis miratur Lib. s

& inquit:

(gatur,

Esse quid hoc dicam, quod vivis fama ne-Et sua quod rarus tempora lector habet?

Sic & Ovidius:

Ennius est lectus falvo tibi Roma Marone: Et sua riferunt secula Maoniden.

Quibus succinit & Mantuanus. (dentur Ecl. 6.

Omne bonum prasens minus est, sperata vi-Magna, velut majus reddit distantia lumen.

Poeta-

e dicta sufnon pauci lio

majori

cris naposnusquam sua, quod & Pli-

Poetarum sententiam approbant & Historici: Pestilens hic mos, inquit Paterculus, ubiq terrarum animos hominum tamquam ta-" besenvasit: prasentia invidia, praterita venera-, tione prosegumur, in quibus verbis nora causlam huiusimprobi moris, quæ livor est & invidia, quam & Thucydides notalib. 2, Hift. Vit : \$86005, alt Tois Coor mores Gu avlitaner, To Se un emodor avartaz oviç o euroia letiunas hocest, Viventibus invidia obstat apud adver-Carios, quod vero sublatum est, irrefragabili colitur benevolenna. Et Sallustius in extremo orationis de Rep. Ordinanda: Vivosinterdum fortuna, sæpius Invidia fatigat : ubi anima natura cessit, demtis obtrectatoribus ipsa se virtus magismaguq extollit. Agnovere hanc caussam Poetæ quoq; , in primis Ovidius : Ita enim canit :

Eleg. ult. l. i. Pascitur in vivis livor: post fata quiescit,
Amor.

El 16 4. Et alibi — Detrectat prasentia uvor. Et rui sus:
Scribta placent â morte ser è, quia ladere vivos
Livor & injusto carpere dente solet.

2p. 1. lib. 2. Et Horat. Vritenim fulgore suo qui pragravat.
arteis (idem

Infrase positas, exstinctus amabitur I. s. Epigr. 10. Martialis etiam mirabundus exclamat: Esse quid hoc dicam, quod vivis Fama negatur? Et sua quod rarus tempora lector habet?

respon-

Hisuntin Prafer

Itaq; mirifi famam hab lodes, quon Mulæluæ a Tumihi, qu

Nec, qui deti Ullum Et Martiali

Et Martiali fatetur, Cui lei Uive

Rarip
Et quia præ
pari pællu
fatum effe
tum prædi
Rufum :
lum Pop. Ro
Virginij Ra
perinde febcis
pervixit

r? poltrema v

lib. r. Ep. r.

ad lect.

respondet autem mox:

t & Hifto-

aterculus,

mquam ta-

rita venera-

erbis nota

qualivor

ides nota-Πίπαλον, τὸ

ialetiunal

ragabili co-

nextremo

: Vivosinigat : ubi

atoribus ipsa

Agnovere

rimis Ovi-

quiescit,

ur bonos, Et russus:

ladere vivos

(adem

us amabitur

na negatur?

respon-

lamat:

folet. pregravat Hisunt invidia nimirum, Regule, mores Praferat antiquos semper ut ista novis,

& quæibilequuntur.

Itaq; mirifice exultare solent, si vivi etiam famam habeant & invidiam vicerint: Vide sodes, quomodo exsultet Ovidius, gratiasq; Musæsuæagat hanc ob caussam:

Tu mihi, quod rarum est, vivo sublime dedisti

Nomen, ab en seguiis quod dare Fama solet.

Nec, qui detrectat prasentia livor, iniquo

Ullum de nostris dente momordit spus. Et Martialis ideo lectori suo se debere prositetur,

> Cui lector studiose quod dedisti Viventi decus atgasentienti

Rari post cineres habent Poeta.

Et quia præclare facta cum eruditis scribtis
pari pæstu ambulant idem & illorum
fatum esse solet: Vnde Plinius bea- lib. 2. Ep. I.

tum prædicat hoc nomine Virginium Rufum: Memorabile, inquit spectaculum Pop. Rom. oculis exhibute publicum sunus Virginis Rusi, maximi & clarissimi civis & perinde seticis. Triginta annis glorie sua supervixit: Legit seribtade se carmina, legit historias & posteritati sua intersuit. Quæ postrema verba â Martiali suo, quem

2 to

totlocis commendat, mutuatus videtur. Is enim, Licinium Suram municipem luum ita etiam commendat, qui ex gravi morbo fatorum munere, ut ipse loquitur, gustata 16.7. 27. 46. penè Lethes aqua revaluerat: .

Scu, inquit, quantas hominum mors falsa

querelas

Moverit & fruerisposteritate tua.

Idem porrò Plinius improbum illum obtrectandi vivis morem exagitat, ubi de Pompeio Saturnino ad Erucium scribit: Neg, verò operibus eius debet obesse quod vivit: An sinter eos, quos nunquam vidimus, floruisset, non solum libros eius verum etiam imagines conquireremus, ejuschem nunc honor prasentis eje. oratsa quasi satietate lanquescit? At hoc pravum malignumg, est, non admirari hominem admiratione dignissimum, quiavidere, comple-Eti, nec laudare tantum, verum etiam amare contingit. Cicero quoque damnat, dum illam quam diximus felicitatem sibi optat, lib. s. Ep. 12. rumad L. Lucceium ita scribit : Ardeocuas Fam. w piditate incredibili, neg, ut ego arbitror, repra-" hendendå, nomen ut nostrum scribtis celebretur tuis, quod etsi mihi sæpe ostendis te esse facturum, tamen ionoscas velim buic fistinationi mea: Genus enim scribtorum tuorum, etsi erat semper à me exfectatum, tamen vicit opinionem meam meg, ita cepit velincendit, ut cuperem quam ce-

lerri-

lerrimeresn Non enim m ad frem qua illa cupiditas velindicio b vivi perfrua

Stolz: e santopere & cupiditasin nis, quod al ventibus not met ipsi vi

bus autem

mores, ut Invi folabantur post mort enim, ait F niet invidia cum ait: ? कार में हेरे वी उ हेर् मिट्टी रंग ह nunominor inimici quic in extreme

यवांगाद मुखा बे μεία τελεύ อีงเมาสาราสาราชา hoselt Or videtur. Is pem luum vi morbo ir, gustata

mors falla

illum ob-, ubi de m scribit: quod vivit: ous, floruism imagines prasentis & At hoc prai hominem re, compleiam amare nat, dum fibi optat;

eArdeocusror, reprais celebretur e facturum, mea: Geot lemper à nem meam т диат сеlerrilerrimeres nostras monimentis commendarituis. Nonensmme solum commemoratio posteritatis 11 ad spem quandam immortalitatis rapit, sed etiam illa cupiditas, ut velanctoritate testimonijtui, ., vel indicio benevolentia vel suavitate ingenijtui " vivi perfruamur. Et iterum sub finem Epistola : Acnefortemirere, cur ateidnune santopere & tam multis verbis petamus: illa nos cupiditas incendit, de qua initio scribsi festinationis, quod alacres animo fumus, ut ej ceteri, viventibus nobis, ex libris tuisnos cognoscant es nos- co met ipsi vivi glorianostra perfruamur. Quibus autem tam beatis essenon licebat, memores, ut Horat, loquitur. Ep. z. lib. 2.

Invidiam supremo fine domari solabantur le fama posthuma & honesta post mortem sui memoria. Adposteros enim, ait Fabius : Virtus durabit non perve- Quindil. niet invidia: Quod & Orator Gracus novit, 1.3.c.r. cum ait: Gis μεν ζωσι πάσιν υπεςί lis n πλέι- Demoft. wy n' Exaltay obovos: Que lebrew Ges de soe Tour of 500 έχθρων έδεις έτι μισε: Vives omnes nunc major φανε. nunc minor infestat invidia, mortuos autem ne inimici quidem amplius odere : Et Plutarchus in extremo Numa nãos piev ev eneray Gis diκαίοις και άγαθοις άνδράσι μείζων ών καθόπιν δ μεία τελευίην έπαινος, δύ φθόνε πολύν χονον ουπ όπι ζων 6ς: ενίων δε και προαποθνήσκον τος. hocest Omnes bonos & probos viros laus etiam

etiam vità fun cos à tergo grandior insequitur, cum brevi evanescat invidia, cujus

quorundam etiam fata antevertit exstin-. - dio. Hincigitur Propertius:

At mibi, quod vivo detraxerit invidaturba 1 3. Eleg. 1.

> Post obitum duplici fænore reddet honos: Eleganter item Statius extremo Thebai-

dos lux:

Mox, tibi, si quis adhuc pretendit nubila livor Occidet & meritipost mereferentur honores, Nec minus Martialis initio libellorum luorum præfatur:

S Vos tamen o nostri ne festinate libelli.

Si post fata venit gloria, non pereo. Atquesi maxime fuerit vivorum aliqua gloria, ea ipfaramen polt morrem fit illuffrior & veluti magis conspicua, quod animadverlum est Plinia d. l. de Virginio Rufo; Vivit, inquit, vivetg, semper, atg, etiam latius memoria hominum e fermone versabitur, postquam ab oculis recessit : Vilum etiam Ciceroni, cujus infigne hocest monitum ad l.1. Ep. t. ad Q. Fratrem : Nonest tibi his solis utendum

existimationibus ac judiciis, quinune sunt, hominum, sed eorum etiam, qui futuri sunt: quamquamillorum erit verius judicium, obtre-Statione & mulevolentialiberum. Neigitur peccemus hac in parte, cum Plinio bonus quisqueira de se loquatur : Sum ex iis qui

mirer

mirer antiqu rum nostror filasa de eff le pariat : certavit, hu mandus, ta rit, quod modatum hoc quide mus quant pulo, cui turbam in tius maligr

> Vire Subla Quod & S

ψύχες invi

pultinvida

vestigio se

quamq;, u

Oinanoi E xoules Et latine re Tumder

quod argu etiam perf

Cum, q

Qu. Fr.

idior infeidia, cujus tit exstin-

vidaturba det honos: Thebai-

nubila livor ur honores, orum luo-

reo. am aliqua m fit illuquod aniinio Ru-, atg, etiam versabitur,

etiam Cinitum ad is utendum esunt, houri funt:

um, obtre-Neigitur nio bonus

m ex iis qui mirer mirer antiquos, non tamen, ut quidam, temporum nostrorum ingenia despicio: neg, enim quasilassa effeta est natura, ut nibil jam laudabile pariat : Uno verbo; Qui pulcherrime de certavit, hic coronandus es primo victor proclamandus, tamet fi postremus in arenam descenderit, quodest simile Aristidis valde accommodatum huicnegotio & venustum. Arq; hoc quidem ranto lubentius facere debe- vulg à india. mus quanto remotiores volumus este à populo, cuius est proprium invidere, unde turbam invidam Propertius dicit, Hara- Odio 16. 2. tius malignum vulgus, & Aristoteles purpo-Juxes invidere ait, Cic. multitudinem po- depetit Conf. puli invidam, deinde quia hanc invidiara ê vestigio sequitur Ponitentia & dolor, quamq; , ut veriffime canit Horatius:

1.3. Od. 240

Aiace.

Captiv.

Virtutem incolumem odimus. Sublatam ex oculis quarimus invidi.

Quod & Sophocles jam (criblerar,

Οί κακοί γνώμασι το άγαθον χεροίν Εχονίες εκ έσασιν, πριν 1ις εκβάλη.

Et latine reddidit Plautus:

Tum denig, homines nostra intelligimus bons Cum, quain potestate habuimus, ca ami-

quod argumentum & copiole & divine orat. nostrestiam persecutus est Latinæ facundiæ pater ditum Quiris

Cicero; & verum comprobavit Demetrius metri Phale-Epicus apud Diogenem Laërtium eleganti verfu:

> Σωον άτιμήσαντες άποφθίμενον ποθέκοι. Oderunt vivum, quem mox post funera

Et addit, eò usq; rem læpe deduci solere, ut & urbes amplæ & populi potentes super umbra aut sepulchro decertent, quod Homero evenisse loquuntur historiæ, versus iuavissimi sunt, ideo addam & caput concludam

και ποθ υπερθύμβοιο κι άπνόου είδ άλοιο "A 5 ea veinog emin dev. Leu d' & choalo Acoco.

CAPVT

Sterilitatem sive abortus venesicijs procuratos impios esse & nullo jure velquasito colorari posse.

Ab. 7. c. 16. E Leganter, ut omnia, disputat Aristoteles in Politicis felicitatem Civitatis non consistere in amplitudine loci aut multitudine hominum, itaque attendendum ne vel desit vel supersit quid, cum au-The my Tapresa potius faciat beatam Remp. & To ¿vouvoulor, hocest sufficientia rerum ne-

cessariarun amici, ade stent oper quendisill ridebent, alia vero m numerusc pluribus se dentibus, quid facier his verbis Eurduader है प्रमण्डा ने व्य un diwersp est: Quo & congress definitum & fenlus in rendus : fit, quidn & definitt lentiat & tur, quia potest : qu necrimine lò mitius :

isti super

quilibero

vel coloni

Demetrius m elegan-

τοθέκοι. ost funera

uci folere, ntes super guod Hoe, versus aput con-

62010 σαλο Λαός.

peneficijs lojure

at Aristo-Civitatis loci aut ttenden-, cum áuпр. & то erum neceffacessariarum & ut cives inter se notifint, & amici, adeoque conspirent & mutuas præstent operas, inobeundis & recte exsequendisillis, quæ in Civitate necessario fieri debent, quæque præcipit èvropia. Inter alia vero movet dubitationem : Si, inquit, numerus civium ultra modum augeatur, pluribus semper per generationem succedentibus, quam civitati commodum sit, quid faciendum? Respondet Philosophus his verbis : देवर d'é गान गृश्यामया करिये विशिष्ट Turduadiéviou, mpir ajanor in peréday naj Conv έμποιείδαι δεί Ιην άμβλωσιν. το γάροσιον κι το un diwero Mévov mai Dhoer you To Chiesay, hoc est: Quod si conjugibus inter se copulatis & congressis plures liberi, quam legibus definitum sit, nascantur, prius quam vita & sensus inseratur, abortus est fœtui inferendus : Quid enim pium ac relligiosum sit, quid non, lensuac vità circumscribtum & definitum erit, idest fætus antequam sentiat & vivat si opprimatur, nihil peccatur, quia tum nec homo nec animal dici potest : quando verò jam sentit & vivit, sine crimine id fieri non potest. Plato paullò mitius: Si, inquit, plures generentur, vel isti supernumerarij dividantur inter cos quiliberos non habent, ut eos adoptent, vel coloniæ deriventur, vel prohibeantur

IS

Exod. 21.

procreatio eo modo quem monstravie Philosophus: Hæc ratio an inter Christianos ferri possit aut debeat, ideo non injurià quæritur, quia distinctionem hanc inter fætum animatum & inanimatum ipsæ videantur approbare sacræ literæ : In libris enim Moysis sancitur, ut si quis abortioni caussam dederit, morte puniatur, si fœtus jam fuerit animatus, pecuniaria verò aut arbitraria pœna, si nondum animatus fuerit. Nam quod mitius punitur id bono publico puter quis admitti posse, quomodo ex duobus malis, id quod minus est malum, minime malum censuit Plautus. Accedit consensus Iurisconsultorum, qui in judicijs itidem ad hane distinctionem respiciunt , ut tradit Menochius lib. 2. Cent. 4. cafu 357. Quæstionum arbitrariarum, qui tamen diffentit. Illis verò favere videtur !. Si quis aliquid § Qui abortionis, ff. de Pœnis: Ita enim ibi Paulus: Qui abortionis aut amatorium poculum dant, essi dolo non faciant, tamen quia mali exemple res est, bumiliores in metallum, bonestiores in insulam, amisa bonorum parte, relegantur. Quod si eo mulier aut homo perie-

perierit (in Jummo Jupp autem ibi debere & Tertullian inanimem vestitum Verba eju nem de S tus ante for figuram ? libratus? n tanti tempo fus ad terra in lib. de medicorum re coguntur annulo culi tur anxio totum_ pec Ad quæ xaixac h quidquid appellabar brana fœt

-involvens

Græcis di

cas, ut at

nonstravie an inter beat, ideo distinctionatum & approbare n Moysis i caussam fœtus jam rò aut aranimatus unitur id itti posse, id quod um cenfus luristidem ad , ut tracafu 357. n tamen videtur I. is, ff. de is: Qui n dant, quia mali metallum, orum par= aut homo

perie-

perierit (intellige fætum jam animatum) summo supplicio adficientur. Per hominem autem ibi fœtum animatum jam intelligi debere & hominis formam adeptum. Tertullianus me docuit: Nam fœtum inanimem aut anima hominis nondum vestitum pecus vocat, non hominem. Verba ejus funt hæc adversus Marcionem de Salvatore : Nonne caro habitus ante formam? nonne pecus dictus post figuram? nonne novem mensium cruciatu de libratus? non subità dolorum, concussione, cum tanti temporis cano, per corporis cloacam effusus ad terram? Neque aliter loquitur in lib. de Animà : Inter arma, inquit, 6. 25, medicorum est & Organa, quo prius patescere coguntur secreta tortili temperamento, cum annulo cultrato, quo intus membra coeduntur anxio arbitrio, cum hebete unco, quo totum pecus adtrabitur violento puerperio. Ad quæ loca vir magnus notavit apxainos hac dicta : Veteres enim, quidquid non erat homo, id pecus appellabant. Quid, quod exinde mem, brana fœtui proxima, iplumque totum involvens à vertice adimos pedes, auvior / Græcis dicitur, quasi pellem agnelli dicas, ut auctor est Pollux & præter eum

25, c. 18. Galenus & Theophilus in Anatomicis: qui alias ejus vocabuli interpretationes aut Etymologias quærunt, nihil agere videntur. Videtur verò hocê media Philosophia sive 2. de Gener. interiore Physiologia petitum : Docet Animal. 6.3. enim Aristoteles ordine in generatione hos C 4.6,3. minis naturam procedere, neque simul fieri & animal & hominem, sed fœtum initio vivere τοῦ φυροῦ βίον, plantæanimã, postea animalis, tandem hominis: additur ratio: υς ερουγίνελαι το τέλος, το δείδιον ες ι το έκας ε Τής γενέσεως Τέλας Finis & terminus sive perfectio reiultimum acceditrei : Est autem cujusq; rei finis & perfectio propriu id, quo quidque abaltero discernitur, quam vulgo formam specificam appellamus. Verum in viam velut ex diverticulo redeundum : Dicoigitur rationem hane barbaram esse,immanem, & naturæinimicam. Vnde S. Patres gravissimein hæc scelera invecti sunt. Tertullianus sane I. Adv gen- quam significanter: Etiam conceptum u-£as. tero, dum adhuc sanguis in hominem delibatur, dissolvere non licet, homicidij fe-Binario el prohibere nalci: nec refert natam qui eripiat animam, an nascentem di-" flurbet. Homo est qui futurus est etiam factus omnisjam in semine. D. quoque Hieronymus, Sterilitatem, inquit, prabi-

bunt hodie dium faciun de scelere a frequenter micidæ lui; parricidæ. hibet : N tum accipian Qua mortife piat, quant homicidioru hibuit Syn Damnarur apparet ex laudat jud damnarint cundis pecu tumabegif probè feci moriam ne

> tes & delica Quod jac Tantum

> redem fam

luftuliffet.

Questeri

Conducis

omicis: qui ones aut Ee videntur. lophia five : Docet ratione hor que simul cetum inianima, poadditur raidiovesi Tò terminus itrei: Est io propriú ilcernitur, appellaliverticulo nem hane uræiniminèin hæc anus fane eptum uinem denicidij ferefert naentem diest etiam).quoque it, prabi-

bunt

bunt hodie & nec dum fatt hominis homicidium faciunt. Qua senserint concepisse le de scelere abortus venena meditantur & frequenter etiamipfæ commoriuntur, homicida lui adultera & nec dum nati filij parricidæ. Augustinus quoq; vetat& prohibet: Nulla mulier, air, potationes ad abortum accipiat, nec conceptos aut natos occidat. Que mortiferas potiones accipit, ut non concipiat, quantoscumo parere potuisset, tantorum homicidiorum est rea. Severe etiam prohibuit Synodus VI, in Trullo. can. 92. Damnarunt etiam cordatiores Ethnici, ut apparet ex Ciceronis Cluentiana, in qua laudat judices, qui Milesiam quandam damnarint, quod acceptâ ab hæredibus fecundis pecunia sibi ipsa medicamentis partum abegisset, additis rationibus, quod improbe fecisset, quæ spem parentis, memoriam nominis, subsidium generis, hæredem familiæ, designatum Reip, civem Iustulisset. Apud Satyricum feminæ divi- Iuven fat. 6. tes & delicatæ carpuntur:

Quod jacet aurato vix ulla puerpera lecto Tantum artes huius tantum medicamina possunt,

Que steriles facit satq homines in ventre ne-

Conducit.

Rieg. 14. Et insigni Elegia detestatur scelus hoc Ovidius, in qua interalia sicait.

Qua prima instituit teneros avellere sætus
Militiá suerat digna perire suá.
Simos antiquis placuisset matribus idem
Gens hominum vitio deperitura suit.
Scilicet ut careat rugarum crimine venter
Sternetur pugna tristis arena tua.
Vestra quid effoditis subjectis viscera telis
Et nondum natis dira venena datis.

Et quæibisequuntur alia. Ammianus etiam Marcellinus Eusebiam sceleris huius inlectatur nomine, quod Helenam sororem Constantij Iuliani Cæsaris conjugem Romamspecie adfectionis ductam venenum bibereper fraudem illexrit, utquotiescunque concepisset, immaturum abjiceret partum. Nam & pridem in Gallijs, cum marem genuisset infantem , hoc perdidit dolo , quod obstetrix corrupta mercede, mox natum prælecto, plusquam convenerat, umbilico necavit. Tanta tamque diligens opera navabatur, ne fortissimi viri soboles appareret. Benè denique Theodor. Priscian. ad Victoriam lib. 3. Abor-

eap. 6

> XOOX XOOX

Ducatum

fert Taxa (

Calum

T Vrpitu lumnia Icribtores

tivuna

re fætus sidem rafinit. e venter ne. ra telis

shoc Ovi-

datis. mmianus eris huius am foroconjugem m venet, utquomaturum ridem in let infanod obstek natum at , umdiligens viri foe Theo-

3. Abor-

tivum

tivum dare nulli umquam fas est: Ut enim Hippocratis testatur oratio, tam duri reatus conscientia medicorum innocens officium non deber maculari. Abortivum appellat Ahrik mali quod Graci vocant Αμβλωθείσων Suidas Pollux & alij Gloffographi A'uBrabei Stor Το φθόριον φάρμακον, Idemque Hippocrates juramento Medicum cavere voluit. Qua cumitale habeant, viderit Aula Romana, quomodo nundinationem illam suam DEO judici probet, qua pro muliere quæ αμβλωθείδον huiusmodi accepit, solvi sibi postulant Turonenses quatuor, Ducatum unum, Carolinos octo, ut refert Taxa Curiæ Romanæ.

CAPVT X.

Calumnia fæditas, eiusque pænæ notabiles & rariores_

Vrpitudinem & fæditatem Ca-L lumniæ, quamquam penè omnes scribtores melioris notæ prodiderint,

tamen efficacissime id duo maxime fecisse mihi visi semper, quorum alter Basilius est, cui pietas & doctrina Magni cognomentum peperit: τεισιν, inquit, όμε προσώποις την βλαβήν προς είβεται ο διαβάλλων: τον τε γάρ συκοφαν Ιεμενον άδικες, και προς δύς λόγος ες iv αυτώ, και αυδς αυδύ. Tribus [mulinjuriam facit calumniator, primum ci, quem traducit suis calumniis: II. ei apud quem alterum calumniatur. III. denig, sibi ipsi quoq. De primo convenit interomnes. De altero certum item est : primum enim habet eum pro tam vecordi & fatuo, cui fua mendacia & calumnias persuadere possit, deinde persuadendo propellit eum ad iniquas suspiciones & violenta consilia, contrainauditum. Sibi ipsi porro nocet etiam obtrectator tum in præsens, tum in futurum. Calumniator enim germanus est delatoris; ficutigitur delationes & proditiones amamus, proditores odimus, ita quamquam calumniæin animos facile illabantur, ipsorum tamen calumniatorum subrepit odiu, putamus enim eos vera deferre, itaque accipimus id quod defertur, animum deferentis exfecramur. In futurum; quia veritas, utloquitur Tertullianus, juxta cum conscientià obumbrari potest, quia non est DEVs, exstingui non potest, quia està

DEO:nu citur, led tur, immè lumniain rem fua fed omnium b tilis (cribto verba : om माठासम, बैस्ट โอบี ฉหอบองโอ าคลเผา รี หลากา विमाणायहेक्द्र, मुद रेर्जिश देइ रहें। TES, है दें वे विवा Day duran αλλ έν άποι व्हिनेया, है एड διαβαλλονίο natu agit ci humniam at apurgation Adeo enim talisest, m perinde atg stem adorium obscura, qu

mata contra

adversarij in

vel evidentij

calum-

imè fecisse Basilins est, ognomenus προσώ= διαβάλλων: ورا مهم وراد و Tribus firimum ci, iapud quem bippiquog. . De altenim habet ii fua men-Mit, deinad iniquas contrainetiam obfuturum. t delatoris; ones amamquam catur, ipforepit odiu, itaque acnum defequia verijuxta cum uia non est quiaestâ

DEO

DEO: nubes aliqua sive aulæum ei obducitur, sed prorsus nec amovetur nec tollitur, immoipsa aulæum tollit : Et tunc calumnia in lucem protractà, calumniatorem sua sequitur merces, aterna infamia & omnium bonorum odium. Alter, Gen-lib. de Carilis scribtor est Lucianus, cujus hæc funt lumnia nom verba: όπερ εξ απαντος ο διαβαλλων όπιχ especiedendos ποιείν, απείον υπαγων τον διαβαλλόμενον Τη Τοῦ ἀκούονδος όρρη, και την ἀπολορίαν τω λά-Πραίω διαθηγοείας παραγρέμενος, και γαράπαρο ρησίαςος, ημη θειλός απας ο 6186ς ανθρωπος, έδεν ές το έμφανές άγων, άλλ ωσ περ οι λοχώντες, εξάσανες πόθεν Εξένων, ώς μησε άντιλάξα-Day Surator erray, pinde arlay wrica Day, αλλ έν αποεία η άγνοία δου πολέμε διαφθείpeday, o mézigov égi enmesov too under Gus διαβάλλονίας λέγειν. Idunice & omniconatu agit calumniator, uti furori eius; qui calumniam audit, indefensum reum objiciat, eumq à purgatione sui clancularia sectione prohibeat: Adeo enim formidolosus est & timidus quicumq talisest, ut nihil palam & aperte moliator, sed perinde atgilli qui ex insidiis & ex transverso hostem adoriuntur, faculis in eum contortis inde ex obscuro, quo vel remittere telum vel manu armatà contrà tendere non liceat, adesq, is ignarus adversarij insidiarumg, misere pereat. Quod vel evidentissimo signo esse potest, nihil honesti

calumniatores in animo habere aut agitare aut loqui. Hæc Lucianus & alia his gemina pulcherrimo libello plura. Ex his porro duobus gravissimorum scribtorum locis latis apparere potest justas bonis omnibus este caussas execrandi & sceleris nefandi & eiusdem operariorum, unde plura accumulare nihil effe opus arbitror, hoc poti' agere in-Mitui, ut, quibus punitum sit suppliciis qua olim quâ hodie, hoc capite doceam. Atq; uz âjure comuni incipiam, quod in usu quottidiano versatur, notum est Calumniatoribus constitutam esse talionis pœnam cura infamia, sic ut quidquid mali accersere volucrut suis sutelis & calumnijs id in iplos recidat cum æternâ prævaricationis macula, quam pœnam mereri eos, nemo est, quiinficias cat. Sed & alix mitiores in speciem pænæconstitutæillis, verum magis in oculos incurrentes & facinoris dedecus evolventes. Earum antiquissima Charondæ fuit Thurioru Legumlatoris nobilissimi, quam adfert Diodorus Siculus. Tove, inquit, 37 συκοφανία καθαγνωθιένθας προςέ (Εξε πειπαθείν ές εφανομένες μυθική όπως εν πασι τοίς πολί-This polivortal to mowleton the morneias weineποιημένοι. Διοκαί Ιενας δλί Τουίω τω έγκλημαίε naladinadévias, to méredos f ispews un éverκόντας, έκυσιως έαυτούς έκ του ζην μετας ήσας,

Bibly L. 12.

hocest, Calu Itis hanc poen per urbem ci (ummum nec bus appareres demnatos, qu re non pellent tam abrupisse câ coronari alicui videa non fuccui haurio, qui анартия, & rum materi tus fieri pro rari, Cuici Perfarum, imprecaban cinarum ter In funere et

erat, ut me cum cecidif quod Q. Ca -- TOY 7 o Coviç ax

fuiffet cursi

म्बी में वं हे Hunc (Ic.] peost in trifter

gitare aut loemina pulporro duolocis fatis nnibus este andi & eiuaccumulare i' agereinppliciis quâ am. Atq; ut nusuquotumniatoricenam cum cerlere voin iplos rea nis macula, est, quiinin speciem gis in ocuecus evolronda fuit limi, quam , inquit, of हर करायवारी דסוק הסאלcias Seine-ยี รัฐหมักผลใง בשק צא פֿינץ-METOS HOU,

hec

hoc est, Calumnia seu false criminationis convi-Etis hanc pænam irrogavit, ut myrica coronati per urbem circumducerentur, quo manifeste ad summum nequitix gradum illos pervenisse civibus appareres: non nullos ergoob hoc flagitium condemnatos, quod tanta ignominia dedecus perferne non possent, violentis sibi manibus sponte vitam abrupissetradunt. Quareautem myricâ coronari justerit calumniatores, mirum alicui videatur, & ratio quidem alia nunc non succurrit, quam ea, quam ex Plinio haurio, qui myricam refert inter plantas anápπes, & infelicia eius ligna dici ait, quo- 1. 24.6. .. rum materia in domum illata difficiles partus fieri prodant, mortesq; mileras procurari. Cui consentit Strabo, qui Sacerdotes Persarum, quoties diras diuturnas alicui imprecabantur,falciculum virgarum myricinarum tenuium manibus tenuisse scribit. In funere etiam Achillis, cum propositum fuisset cursus certamen, Teucer, qui inibi erat, ut metam attingeret, myrica implicit" cum cecidisset, victoriam Aiaci tradidit, id quod Q. Calaber his versibus enarrat.

-τον γάρρα Γεός βάλεν ή είς άτη όζον ες άλγινόεν τα βαθερρίζοιο μυθίκης το δ' άρ έγγειφθείς χαμάδις πέσε. Hunc (Ic. Teucrum) Deus aut sors noxiaimpegu in triftem ramu myrica alta radice harentu.

lib. 150

116. 4.

παραλ.

Qua-

Quarè porrò myricæ ramum non in manus dederint, sed coronarint myrica eos ultima Diodori verba arguunt: quo manisesse de summum improbitatis gradum eos pervenisse appareret. Olim enim impudentissimi quique & omnibus sceleribus ac vitiis emancipati, omni pudore devorato & decocto, ut sua vitia publice ostentarent, coronas vel poscebant vel sumebant, ut non minus ea suis maculis, quam virtus suis insignibus inclaresceret: Sie Polynices apud Euripidem fratrem occisurus precatur lunonem

Phoenissis Act. 5.

lib. 12.

XI Annal.

Ep. 123.

*Aiagisnv ล่านี้ ระตุล่งทง อันอายงที่ หลึ่งยัง.

Turpem poscomihi fratris de cade coronam. Et Xenocratem Laertius tradit pro longiori compotatione præmij loco coronatum. Coronati itidem voluptatum lenones apud perditissimos Sybaritas, quos luxus erudierat ferculis & condiendis & apponendis, ut auctor est Athenaus. Aded vere dictum à Tacito, apudimprobos novissimam voluptatem esse ipsam infamiam, five, ut Seneca: iplum, peccandi præmium infamia gaudere, quod de Polemone dixit Valerius: quo facit & Plinij locy infignis, qui & pænę Calumniatorum nove ac duplicis meminit, & quanti eam fecerint infames isti nebulones aperit. At tu, Cafar, inquit, quam

lib. 6. e. de Mut. more. Panigyr. Trajano di-

it, buat, tamer

pub

beant, time
tendis, quo
niatores die
homines.
de inustion
eius sunt:
get, sed sieg
vos vsg.ee im
ritis, sta veh
neminem als
possitis. C
ap. Papinia

niæ damnar

ponuntur (

Nicephoru

julchrum sp

nout desuper

tasq, cervice

cum velut pi

ma suprasan

gravioresq,p

Expellere per

neg, (ut am

frontem negi

punctis & no

pramio dam

on in marica eos uluo maniferadum eos nim impueleribusac e devorato stentarent, nebant, ut uam virtus ie Polyniisurus pre-

y x Greive coronam. rolongiooronatum. nonesapud xus crudienendis, ut re dictum imam voive, ut Sem infamia Valerius: ui& pæne s meminit, sti nebuloquit, quam pul pulchrum fectaculum nobis exhibitificum conngut desuper intueri delatorum supina ora retortasq, cervices. Agnoscebamus en fruebamur. cum velut piaculares publica sollicitudinis victima suprasanguinem noxiorum ad lenta supplicia gravioresq poenas ducerentur. Et Paullo polt. Expellere penatibus gestiunt? suis exturbentur, neg, (ut antea) exsanguem illam & ferream frontem nequidquam convulnerandam prabeans punctis & notas suas redeant, sed spectent paria pramio damna nec majores spes quam metus habeant, timeanty, quantum timebantur. Attendis, quomodo ridere luas poenas calumniatores dicat tamquam interfecti pudoris Meminit autem hujus poenæ homines. de inustione frontis Ciceroquoque, verba in Oratione eius lunt : Crura quidem vobis nemo suffrin- pro S. Roscie. get, sed siegohos benenovi, literam illam, cui vos vsq eo inimici estis, ut etiam alias omneis oderitis, ita vehementer adcaput affigent, ut postea neminem alium, nisifortunas vestras accusare possitis. Cautumita fuit l. Remmia, vnde ap. Papinianum l. 13. ff. de Testibus calumniæ damnatus & homointegræ frontis opponuntur Crurifragium vero quamquam Cicerohocloco canibus Capitolinis trie buat, tamen calumniatoribus quoque crura fracta Romæauctores lunt Eulebius & lib.s. e. 215 Nicephorus, lub Commodo Imperatore & l. 4.6.26. COR-K 3

consilio quidem Perennis: Apud Lampris

dium in Commodoin crucem actum calumniatorem lego, at talibus folebant crura postea frangi, ut vel ex facris constat, fortaffeigitur conjuncte foere poene, & quidem atrociores. Titum Velpasianum fligellis ac fustibus coecidisse ac novissime traductos per Amphitheatri arenam partim subjici in servos ac venire imperasse, partim in asperrimas in-Iularum avehi mandaffe auctor est Suero-Sed nescio an ulla notabilior fueris calumniæ pæna, eå, quam Polonos usurpasse olim ex Cromero didici, cuius verba prout apud eum leguntur, ita hic referam. hb. 15. Hift. Sic autem sit: In Polonia lites & simultates inter Regem Vladislaum & Reginam Hedvviom suspicionibus ac delationibus susurronum quibusdam excitate, ut non longe essent à dissidio, ni primores intercessissent. Convenit tandem, ut delatores utrimque ederentur, Editus Gnevosfius Dalevicius, subcamerarius Cracoviensis, qui sanctissimam fæminam Hedvvigin Reginam clam apud maritum regem probri infimulave-

rat, qued dicerer, absente illo, Guilielmum Au-

frium secreto Cracoviam venisse & aliquot die-

bus cum regina consuevisse. Qua de resatiffecit

regina regi jure jurando. Cæterum in Gnevof-

60\$. 2.

Polen.

sum judicium de insamia Visticia in conventu proce-

procesum in sug cum no le se negare po effe, clara vo 10, professus e Polonos & in que fit public eandem Ca paullò post mentem M

Aoriam apu E COL

eienlem &

DE Observa

Matrin Son

Magnu folet, fiim veaturq; ftu lem aut state matrimoni etiam ign id Lampriactum caebant cruris constat. pænæ, & Velpafiacidiffe ac phitheatri os ac verimas inest Suerolior fueric nosulurijus verba c referam. nultates inn Hedvviопит диіdiffidio, ni tandem, us us Gnevos. vienfis, qui Reginam nsimulavemum Auliquot dieresatificit in Gnevolg conventu

proce-

procerum institutum est, ibi accusatus damnasusq, cum non probasset, que dixeret, nec dixisse se negare posset, ex decreto judicij, se mentitum ese, clara voce, & latratu subter scamnum ediso, professuest, Est autem ea gravissima apud Polonos & infamia plena mendacij retractatio, que sit publice latratu canino adjunctio. Hanc lib. 16. eandem Calumniæ pænamin fimili caussa paullo post subjisse quoque scribsic Clementem Moscorovium Castellanum Vislieienlem & Præfectum Cracoviensem, Historiam apud eum vide.

FORTEGERAL CORRECTER

DECADIS NONE.

Observationum Historico - Politicarum.

CAPVT

Matrimonia inter in aquales personas contrahinon debere.

Agnumavitæ Nobilitatis incorrup-Magnumavita l'ossimi hodiè haberi folet, siimpares nubtiæ prohibeantur, caveaturq; studiose, ne quis nobilis ignobilem aut statui suo enormiter imparem sibi matrimonio jungat, quod ut obtincatur, etiam ignominiæ nota inusta K 4

QUA

qui secus faciunt, & amissione nobilitaris interdictum & olim hodièque fuit. tiones ejus rei multe dari possent, sed familiam inter eas ducit I. Confusio gentium & & imminutio splendoris antiqui. II. Metus justus, ne eversis nobilibus & antiquis familijs irrepant humiles & plebeiæ. Itaq; & jam olim inter capita Legis Julia & Papiæ Poppez apud Romanos fuit & hoc. Senator est, quive filins proneposve ex filio nato, cujus eorum est, erit : ne quis corum sponsam vxoremve sciens dolo malo habeto Libertinam., aut eam, quaipfa, cususve Pater materve artem ludicram facit feceritve: neve Senatoris filia neptisve ex filio proneptisve ex nepote filio nato natalibertine sive qui ipse, cujusve pater materve artem ludicramfacit, fecerit, sponsa nubtave sciens dolo malo esto : neve quis eorum dolo malo sciens sponsamuxoremve eam habeto. Atque hoc L. Juliæ caput fuisse Paulus retulit: Idem verò insitum in L. Papiam Poppæam fuisse Celius docet & ex Historicis Dio : l.s4. 6 ss. Quoipso tamen capite enubticaliis personis permissa, ut si quem digniorem amor aut voluntas traxisset ad impar jugum lege

Sub.tit. de jungiliceret, quælata fuit matrimonijs frejure private quentandis. Cumante Legi Decemvira-

Personarum: li neque patricio cum plebeià, neque ingeplebe connu. nuo cum libertina connubij. Prius caput

masu-

mature in

C. Canulei

connubiaa

nec fugit P

Livium in

tur: Contan

fura gentiun

nem gentiun

blicorum pri

sit ne quid i

Sublato, no

Quam enim

bere, nisiut

bitus plebis p

euius sangui

Patrum sit,

ipse concors,

tamen Car

tione & no

d. l. legi po

gas Virgin

lumnioco

matronis

cujus temp

Herculis,

rius caput]

orationeit tamen indi

mina, sii

nobilitatis fuit. Ra-, led famigentium & . II. Me-& antiquis eiæ. Itaq; iæ& Papiæ 10c. Qui x filio nato, um fonsam bertinam patervearenatoris fiote filio nato ater matera nubtave n dolo malo Atque s retulit: Poppæam icis Dio: liis perloem amor gum lege onijsfrecemviraque ingerius caput

masu-

mature inolevit ap. Romanos, movente biane sunte. C. Canuleio Tribuno Pl. ut viam plebi per duspicia ne connubia ad consulatum sterneret: quod turbanto, nec fugit Patres : igitur gravissime apud Livium in rogationem Canulel invehuntur: Contaminari sanguinem ea sum confundiq fura gentium querentes; & Canuleium colluvionem gentium, perturbationem auspiciorum publicorum privatorumq, afferre, ne quid sinceri sit , ne quid incontaminati , ut , discrimine omne sublato, nec se quisquam, nec suos noverit: Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi ut serarum properitu vulgentur concubitus plebis patrumq, ut, qui natus sit ignoret, euius sanguinis, quorum sacrorum sit, dimidius Patrum sit, dimidius plebis, nec secum quidem ipse concors, & que ibisequantur. Pervicit tamen Canuleius importunissima sua oratione & non minusvirulentâ, quæ ap, Liviu d. l. legi potest. Apud eum de verò Liviulegas Virginiam Aulifiliam Patriciam L. Volumnio consuli è plebe enubtam à Patricijs matronis ideo facris Patriciæ Pudicitiæ, cujus templum in foroBoario eratad ædem Herculis, prohibitam longe post. Posterius caput L. Papia Poppæa abrogatum est, orationeitem D. Marci & SCto. Semper" tamen indigne tulere & ipfæ puellæ aut foemina, siindigna sortirentur matrimonia Statu

lib. X.

statu suo aut nobilitate. Sic Mardane Affyagishlia elocatam fe à Patre Cambyli Perfæ min' zquo animo tulit, quod event' decla-Ab. 1. Annah ravit, Sicapud Tacitu Iulia florentib' Cajo & Lucio Tiberiu, in cuius matrimonio fuit, sprevitutimparem. Quætamé verba Lipfius aliò referte videtur cum interpretatur . Tauru imparem fuisse Tiberiu ad illud jugum, Ibidem, hoc est Romæ ex altera parte adversis animis acceptu, quod filio Claudij SocerSejanus destinaretur: polluisse nobilie tate familie videbant, suspectumq; jam nimiæ spei Sejanu ultra extuliffe. Et rurfus: pars mœroris fuit, quod Iulia Drusi filia, quonda Neronis uxor denubsisset in domu Rubellij Blandicuius avum Tiburte Equitem Romanum pleriq; meminerant. Apud Saxonem Grammaticum etiam Ulvilda Regis Danorum Hadingi filia, quod Guthormo privato homini nubtum elocata effet : gravissime conqueritur, se in obsoletos & despicabiles amplex transmissamab ignavo patre, suæ felicitati thori commereium derogare, luam munditiem immunditiam ruralem contrectare, luam dignitatem indignitatem vulgarem inclinare, de-·niq;ingenuitatem suam maritalem conditionem extenuare. Estq; eo progressa hæc Ulvilda, ut crebris interpellationibus virū

lib. 3. Annal

Ab, t. Hift.

eò adigeret

regniinfer

præter fang

autimpare

Deinfamia

dimatrimo

hil dicam d

Grifelidem

rusticam de

neus deest :

btoris Hill

Vldarico X

fum præter

uxoreplane |

patus animu

autem forte,

puellam rust

tunc fordes as

adequitat pr

miliarius, ac

sione aulicori

effectura, u

cras fieret pri

M. Ciceroni

busitemreff

nim noctis ne

Non potuit to

extra aulam

cætu matron tate Beatricis aneAltyaovsi Persz ent' declantib" Cajo onio fuit. verba Liperpretatur d illud juterà parte io Claudij Menobilie q; jam ni-Etrurlus: Drufi filia, tindomű irte Equiant. Apud Ulvilda wod Gum elocata in obsolemissamab commerimmundignitanare, dem condiresta hac ibus virū

cò

eò adigeret, ut mortem Regi spe potiundi regniinferret. Exquibus omnibus apparet præter fanguinis confusionem, remetiam autimpares istas nubtias metu non carere. Deinfamia certum est itidem, que eiusmodi matrimonia consequi solet. Nam ut nihil dicam de Marchione Salustiarum, qui Griselidem, non sine populi odio, puellam rusticam duxit quia testis & seribtor idoneus deest: Verbatamen Dubravii Scribtoris Historia Bohemica celeberrimi de Vldarico XXI. Bohemorum Duce non pof-Sum præterire: Ne, inquit, Uldaricus absq. Initio 1 7, uxoreplane Colitarius ageret, initio statim Principatus animum ad matrimonium appulit. Evenit autem forte, ut à venature vertens, incideret in puellam rustici cujusda hominis filiam, linteoloru tunc sordes ad fontem eluente: huius specie pellect, adequitat propius, illamq intuens, alloquitur familiarius, ac mox uxore petit, nibil motus dissuasione aulicoru, jocatus etiam inter eos, se una nocte effectura, ut qua beri virgo rustica suerit, eadem cras fieres princeps mulier, prorsus ad Exemplum M. Ciceronis, qui de juvencula duttà cavillantibus item respondit : des verent sollicitiesse, unius enim noctis negotium effe, ut mulier & uxer fiat. Non potuit tamen efficere, addit Historicus, uti extra aulamres suggillatione careret, prasertimin cœtu matronarum nobilium, procaciter ignobilitate Beatricis (id nomen fonsa erat) incoffentio.

De Ludovico Sfortia scribit Guicciardin",

p. 45.

Lib. t. Hift. cum, ut res suas adversus nepotem, quempatris bareditate excludere per vim cogitabat, stabiliter, Blancam Mariame fratreneptem, 70bannis Galleacij, quem ever sum volebat, fororem Maximiliano Federici III. Imperatorie filio, post mortem Patris item Imperatorirenuneiato in matrimonium collocavisse cui dotis nomine se ducatorum quadringenta milia certis temporibus numeraturum repromisit : bis addidit gemmas atg, alia ornamenta pretiosa ducatoruna quadraginta millibus aftimata : ex altera parte Maximilianus in hoc connubio pecuniam magis quam affinitatem secutus, promisit se Ludovico (Iohanne Galeacio novo affine jure suo fraudato) Mediolanense imperium eiusq filiis auctoritate imperatoria (quasi à Philippi Maria obitu principatusille legitimo duce caruisset } concessurum, eiusq rei diploma amplissimum, per-Austr. p 392. Soluta universa pecunia summa traditurum. Verum de his nubtijs audiamus quid dicat Gerhardus de Roo Austriacæ familiæ eliens & præco facundus : Maximiliani I. inquit, cum Blanca Maria Sfortia nubtia non probabantur plerisq, Germania Principibus, quod Sfortiarum ac Vicecomitum familia Austriaca veteri & tot majorum imaginibus aucta prosapiaimpar esset, videretg, Casar, dote maois quam genere adductus, eam adfinitatem inire.

L. XI. Hift.

Inter

Inter alias e

rem Sueci: Carolus Su

rine, affer

quodinaud

tharinam I

traomnem

4. Non, lu

plo corona

Provinciar

ftriz nolue

ferâ elegan

tricia Augi

Patrifucce

anus, quo

fibilociaffe

mæ cenlear

matrimon

tæ lucceffic

Itaque vis

impetrare

tam opul

quo Carol

Velseranas

navit, And

Cardinalin

facile obtin

timo Pont

lanenonfi

icciardin, quem patris et, stabilieptem, 70= ebat, foro-Imperatoris etorirenundotis nomia certis tembis addidit ducatorum alterà parte uniam male Ludovi-Suo fraudaliis aucto-Marie 8= uisset } connum, perurum, Veuid dicat niliæ clicimiliani I. rtiá nubtia rincipibus, milia Aunibus aucte dote maateminire.

Inter

Interalias etiam caussas cur Ericum frarem Sueciæ Regem Johannes Finlandiæ & Carolus Sudermanniæ Duces regno privarint, affertur & hac, auctore Thuano, 1. 43, Hif. quodinaudità levitate & imprudentià Catharinam lictoris filiam ex concubina contra omnem honestatem in uxorem duxerit 4. Non. lun. sollenniter Holmiz in templo coronaregali ei imposita; Sic ordines Provinciarum Ferdinandi Archiducis Au- . striz nolucre liberos ex Philippina VVelserâ eleganti ingenio & formâ virgine patricia Augustæ Vindelicorum familia nata Patrisuccedere, non tam ut opinatur Thuanus, quod clampatre Ferdinandusillam fibi lociaffet, quales nubtiæ minimè legitimæ censeantur : quam quodimpar effet matrimonium, & liberi ex eo suscepti tantæ successionis capaces non viderentur. Itaque vix multis precibus ab ordinibus impetrare potuit, ut exiguum castellum ex tam opulento patrimonio detraheretur, quo Carolum grandiorem natu filium, ex Velsera natum, cum Marchionis titulo donavit, Andreas alter filius, ut in Collegium Cardinalium cooptaretur à Gregorio XIII. facile obtinuit, quod si pro conjugio legitimo Pontifex non habuisset, facturus id sanè non fuisset, cum Cardinalitius honos

non

non nisi ex legitimo matrimonio procreatis attribui seleat. Ex quibus omnibus Exemplis perspicue satis apparet, impares nubrias per riculosas non minus quam infames esse. Vidithoc Iulius III. Pontifex Romanus, qui cum Henricum II. Gallorum Regem offerentem Balduino Fratris filio regil fanguinis virginem ludificari vellet. Lanfacum Legatum Galli rem urgentem cum his ver-· bis dimifit: Quam ex nobilissima omnium, que usquam fuissent, familia rex prognatus esset, tam se ac suos emnium qui viverent martahum ignobilissimos aquoscere: (Fuit autem is Iohannes Maria Montanus) proinde nubtias, quainter pares melius coirent, inter inequaleis adeo personas commode contrahinon posse, veauctor estidem Thuanus.

CAPVT II.

Clades magnorum virorum facile misericordiam aliorumetiam hostium excitant.

V Aldè efficacia & penetrantia sunt verba Viri Illustris Iacobi Augusti Thuani lib. 1. Historia suz, qua agit de infelici &

Icum Gall Anno ML inquit, pro videbatur, 1 tuit, quantu exemploque afflictas res m diam dum qu cacius condit licet moderat tameninvidi non potuit, rogati consili sem Francis varent, & tantem repri quoque fe Veneti Ma dovici X penè lubo Historicus, proferends in Italiaque tot elatum adfi

sidio involue

conditionis memoria fo

languinole

commisso

1.14.

reatis attri-Exemplis nubrias per ames esse. Romanus, um Regem o regii fan-Laulacum m his verà omnium, rognatus esent martat autem is nde nubtias, · inequaleis posse, vtau-

1883

n facile

a funt ver-Ri Thuani infelici & fan-

sanguinolento illo przlio ad Ticinum commissionter Carolum Imp. & Franciscum Gallum, quo hic etiam captus est Anno MDXXV. X. Cal. Febr. Clade ea. inquit, prostratis omnino Gallie viribus, uis videbatur, tamenrex victus tantum efficere posuit, quantum incolumis vix ausus esset optare, exemploque suo verum esse comprobavit, regum afflictas res multorum opes allicere ad misericordiam dum quisque in prapotentum cladibus efficacius conditionis sue admonetur. Nam Casar licet moderato animo successum hunc tulisset, tumen invidiam Italicorum Principum vitare non potuit, qui, timentes rebus luis, etiam non rogati confilia ultro communicarunt, ut jacensem Francisci fortunam, qua poterant, sublevarent, & victorem nimia prosperitate exsultantem reprimerent. Quod ipsum ante quoque fecerat Iulius Pontifex, cum Veneti Maximiliani I. Casaris & Ludovici XII. Gallorum Regis armis penè subcumberent qui, ut loquitur Historicus, cum Galle Regis ingeniums Petrus Iuf.

proserendi imperij maxime avidum novisset, Hist. Venet. Italieque totius possessionem sortuna prospera l. XI. p. 23. elatum, adsetzire, Venetos, ne ultimo excidio involuerentur, sublevandos censuit. Hæc conditionis humanę & vicissitudinis rerum memoria sæpenumero hostes quoq; ab o-

diore-

revocavit & ad misericordiam flexit. C. Iulius Cæsar Pompeij capite viso, illacrymavit, lamentatusque est, eum civem generumque luum nominans, & commemorans, quot quantisque in rebus mutuas quondam sibi operas præstitissent. Quod quamquam simulatò factum contendat Dio, & proinderilum meruise adfirmet, tamen Plutarchus ita commemorat, ad laudem Cæsaris omnino referat, sicut & Appianus, qui Casarem omnes Pompel interfectores morte mulchasse scribit, Photinum nimirum & Achillam: quemadmodum & Theodotum in fugâ Cassius arripuit & ê cruce suspendit. Sic Cal. Flaminij Consulis ad Thrasymenum lacum superati atque obtruncati corpus ad funerandum ab Hannibale quæsitum fuisse refert Valerius Maximus, non auteminventum ·quamquam magna cum cura inquisitum, Livius. L. quoque Cornelius consul Ducis Carthaginiensium Hannonis corpus tabernaculo suo amplo funere extulit hostisque exsequias ipse celebrare non dubitavit, eam demum victoriam & apud Deos & apud homines minimum jnvidiæ habituram credens, quæ plurimum humanitatis habuisset. Ut auctor est idem Valerius, Antonius item, ut de eo narrat Plutarchus

1. 2. 6.6.

1. 22.

lib. s. 60 %.

66.42.

non fine m laum defur

illi familian

diu, bellun

necessario,

corpusinte

regio cultu

gnam præc

xandrinis :

noshabitus

recentioris

apud Froffa

ver Caroli

mastamen

num Turca

manem acc

Mugatium

Ludovicus

annum ager

ritate perijt

& Mariæ ux

masse, etia

videlicet co

Rex in illaft

torum imp

præcipitaffe

venisse dicel

fueret, sed refrenaret,

non

lexit. Sie non fine magnâ humanitatis laude Archeviso, illalaum defunctum tractavit : cum quo, cum eum civem illi familiaritas & jus hospitij intercessisset & commediu, bellum autem postea gerendum esset ous mutuas necessario, in quo Archelaus occubuit: ent. Quod corpus interfecti requisitum repertumque contendat regio cultufuneravit : quofacto & maadfirmet, gnam præclaramque sui memoriam Alenorat, ut xandrinis reliquit & apud milites Romarat, ficut & nos habitus est fortiffimus. Neque deluns res Pompel recentioris Historiæ Exempla: Nam & ribit, Phoapud Frossardum Monfortius videns cadauemadmover Caroli de Bloys, etsihostis erat, lachryiusarripuit mas tamen non continuit. Et Solyman-Thuanus l.z. Flaminij num Turcam hominem barbarum & imım superati manem accepimus, cum post victoriam ad netandum Mugatium ex prælio deportatam, in quâ efert Vale-Ludovicus Ladislai silius, Casimiri nepos inventum annum agens ætatis XXII. suorum temenquisitum, ritate perijt imagines Ludovici demortui nful Ducis & Mariæuxoris contemplaretur, illacrycorpus tamaste, etiamin tanta victoria humanæ extulit hovidelicet conditionis memorem, quod non dubi-Rex in illa florenti ætate pravorum consulapud Deos torum impulsuse in tam apertum exitium idiz habipræcipitasset : quippe non eo consilio se humanitavenisse dicebat, ut regem paterno regno exm Valerius, sueret, sedut Hungarorum insolentiam Plutarchus refrenaret, & iplum beneficiarium Othonon

manni-

mannici imperij efficeret. Factum hocest

anno Salutis per Christum parte MDXXVI. cum simile specimen edidisset jam ante annos IV. hoc estanno Sal. MDXXII. dedita per Philippum Villadamum Rhodo infulâhonestissimis conditionibus religiosissimèque observatis, ut plerique scribunt Historici, (neq; enim unius Iacobi Fontani, quam q eo tempore jus Rhodiis dicebat relationi contrariæ adsentiri possum) in ipso Villadamo Equitu Rhodiensiu Magistro, quem cum urbem ingressus esset die x x v. Dec. & comiteradmisit & propterætatem venerabiliaq; senectutis infignia Patrem apellavit, cumq; venia discessus cum suis peteret. Tyrannus ad Habraimum Bastam quem unicè præ ceteris amabat, quemq; folum rum fecu habebat, dixit: Profecto non possum no doleremfelice hunc senem, propria domo eo Arnoldus pullu, adeò tristem hincabire: itaq; addidit Ferronus in illitormenta aliquot contra piratas, li opus foret : Additq; Jovius le exiplo Villadamo audivisse: quod, cum Solymannus triginta millibus hominű comitatus Rhodű ingrelsus elt, ne unum quidem verbu ex alicuius oreauditu, adeout milites per Urbem in-

cedentes, monachiobservantes, quos vo-

cant, esse viderentur. Neq; hac gloria frau-

lymanno, ex Francisco Vallesio lib. 6. exemo.

Lovius in So-

Thuan, l. s. dari inique debet Horati' quoq; Farnelius

ichu sclopet Parmaalpo co paratu fu hoftis dand mus, cum A partium Du: bem tuebatur two atq, inca taichus effet, Età corpus et tergum quats ex ealethalis din conflictat crederetur: omnibus belli publice odera litaris glorie a commodo leta easum magno

e quotidie aq

morb' & affli

tur, officiese hi

magninom

oppidu, cui

fidio przera

nepenèani

degisset,&

gentiæ culp

minudusin

im hocest magninominis Dux, Qui, cum Torciaræ MDXXVI. oppidu, cui Macedoniæ Princeps cum præmante ansidio præerat xvi. Kal. Dec. A. MDLI. nemi. dedita per ne peneanimadvertente in lua potestateres infulâhodegiffet, & Macedoniæ Princeps, ut neglisissimèque gentiæ culpam animi præsentiå sarciret, se-Historici, minudus in medios hosteis irrueret, ibidea; ni, quamg ictu sclopeti confossus caderet, corpus ejus relationi Parmaasportari jussit, & regio ac magnifiiplo Villaco paratu funus struxit, & genti & virtuti tro, quem hoftis dandum hoc ratus, Apud loviu legimus, cum M. Antonius Columna Cafarianaru p. 897. Rv. Dec. & m venerapartium Dux in Veronensi obsidione, quaille urbem tuebatur, dum in erigendis tibicinibus ardenapellavit, eteret. Tyteus atq, incautius versaretur, majore scloppeto itaictus effet, ut pila plumbea per brachium adauem unicè m tum fes Età corpus etiam sublato humeri osse per alamin possumnõ tergum quatuor effectis vulneribus emerserit, co priadomo ex ea lethalis plaqu acerbitate, sum pertinaci febre aq; addidit din conflictatus, summum vita periculum adiise tas, si opus crederetur: Lotrechium, tametsi hominem, qui Villadamo omnibus bellis acerrimus Galloru hostis extitisset, ustriginta publice oderat, atq, ut erat potiunde urbis & miodű ingrellitaris olorie avidus, plurimu adversarij ducis inexalicuius commodo letaretur, tamen quum singularis viri Urbemincasum magnopere dolusser & medicu et obtulisse, quos vo-& quotidie ad en gratissimarureru munera sicuti gloria fraumorb' & afflicte vrbis miseria flagitare videban-: Farnelius tur, officiose humanissimeg, transmisise, & addit ma-Histor, ratione,

cur Lotrechius hoc fecerit : Erat enim, inquit, M. Antonius Columna maximarum virtutum gloria, que nullis in co ingentibus vitiis obscurabantur, etiam apud bostes illustris. quibus omnibus apparet jus belli non tollereautabrogare jus Humanitaris, sed posseutrumque rite sociari copularique, & cum summa dignitate ac gloria fortissimorum quoq; Ducum & imperatorum. Quid quod hostes certarunt, inter se humanitate tamquam alter ab altero provocatus: Ita sanè Collenutius de Alfonso Neapolitano: Alfonsus, inquit, in pugna terrestri suorum adversus Sfortianos, cum virtutem Sfortiastupesceret: vetuit, neineum locum, ubi Sfortia pugnaret, tormenta emitterentur. Quamrem cum Sfortia ex captivo Squarzia cognovisset. mandavit & ipse vicissim toti exercitui, ne tormentis Alfonsinavem deinceps petunt, ne alter altero humanior videretur.

lib, s. His. Neap.

Strategemata quadam, per qua deteguntur ca, qua ingrata funt auditu, aut minus tuta relatu.

Magnum

quæfacere riveabalij viuscomm bisobjicia Varinius c dibus, fert villatus, ve verlarii lui tere non p tusinterin Juvare. quo Xiphi eum perve probraren tefeciffe. necaudivin mec quisqu Repertum quocoget lens nolen ægritudine Acforteha no celebris in Tiberium p

catus, voce

ram ingereb

contumelias:

Magnum est & evidens hoe improbi-tatis humanæ argumentum, quod quæfacere non veremur, ea referrinarrarive ab alijs indignamur, multò autem gravius commovemur, si turpitudo nostra nobisobjiciatur. Haud paullo melior C. Varinius olim, qui cum distortis esset pedibus, ferturipsein pedes suos plurima cavillatus, velideò maximè, ut Ciceronis adverlarii sui dicacitatem & lales, quos avertere non poterat, præverteret folum: ratusinter infamiæ remedia effe infamiam ad juvare. Impudentior verò Tiberius, de quo Xiphilinus scribit, singula diligentet eum pervestigaste, quæ sibi homines exprobrarent, caque comperta contrà se patefecisse. Quod si verò Tacitum audias, necaudivic facilis sua opprobria Tiberius, nec quisquam ei narrare est ausus facile. Repertum est temen commentum insigne, quo cogebatur sua flagitia coram senatu volens nolens audire, cum summa animi sui ægritudine. Narrat id Tacitus his verbis: Ac forte habità per illes dies de Votieno Monta 4. Annal. no celebris ingenij viro cognitio cunctantem jam . 42. Tiberium perpulit, ut vitandos crederet Patrum catus, vocesq que plerumq, vera & graves coramingerebantur. Nam postulato Votieno ob contumelias in Casarem dictas, testis Emylius è

mili-

non tol-, led pofique, & rtiffimom. Quid umanitacatus: Ita politano: tri suorum Sfortia stuubi Sfortia) namrem

enim, ine arum vir-

tibus vitus

fris. Ex

ognovisset.

ui, netor-

t, ne alter

uæ dete-

Magnum

militaribus viris, dum studio probandi cuncturefert, & quamquainter obstrepentes magna adseveratione nititur, audivit Tiberius probra,queis per occultulacerabatur, adeog, tunc perculsus est, nt se vel fratim vel in cognitione purgaturum clamitaret, precibusq, proximoru, adulatione ommu, aore componeret animu. Et Votienus quide majestatus pænis adsectius est. Submissus videlicet testis fint, qui , sub frecie probandi crimen objectum,atrocissime omniarepetijt, que Tiberius peccarat. esq en os ingessit, non sine acutissimo sensu & dolore animi. Ab hoc fonte manarunt alij modi aperiendi vulnera feculi, ê quibus non conremnend' est is, quando per gestus solos aut actioné sine vocisadminiculo quadam docentur, seu, ut hodie loqui amant, per fabu-Iacob. Bein las mucas. Talis exhibita fercurolim Augus hart in pra- ste Carolo v. & Ferdinando fratri Augustis. fat libri qua Cum enim illi ad mensam pransum consedissent, offerunt le quidam fabulam acturi, eaq; cibum ipsis condituri: Admissi sunt facile: Primum igitur fe infert persona larva contecta habitu Doctorali, ferensatergo nomen Iohannis Capnionis sive Reuchlini schedæinscribtum: portabat hic strue partim rectorum partim lignorum curvorum, proiiciebatq; in medium atrium, nullo ordine, quo facto recedebat. Digresso fuccedebat alia persona itidem velata, nomen

Derken. fcbas. fol. 45. 6.

habens Er viro conv dis exæqu multo lab put, anim quitur ece præferens hic diftor flammavo bat, vider xit lese. 1 ratorio, q la ligna vi avertere c lignafodi lescebat fl bundo fic tulit Leon complosi malorem quod du duasamp plenas, qu inampho unde flañ

fic,ut eius

cogeretu

lohañem

Linguas

habens

di cunctare. nagna adfeprobra queis perculsus est, aturum clatone omnin, quide majedelicet testis bjectum,aus peccarat, fu & dolore lij modi anon consfolosaut ædam doper fabuim Augue Augustis. im confeam acturi. Mifunt fafona larvâ nsâtergo Reuchlini' strue parurvorum, nullo or-Totoluc-, nomen

habens

habens Eralmi Roterodami, habitu tanto viro convenienti : hic conabatur curvarectis exæquare lignis, quod cum frustra diu multo labore egisset, tandem quassans caput, animo inde recedebat commoto. Sequitur ecce Monachus, Lutheri nomen præferens, in arula ferens ignem & prunas, hic distorta illa ligna succendens, utaltum flamma volaret, in cineres redigere laborabat, vidensq; flammam concepisse, subduxit lese. Indeprodit quidam habitu Imperatorio, qui, cum ignem depalci distorta illa ligna videret, stricto gladio vim a lignis avertere conabatur, quo magis autegladio ligna fodicabataut feriebat, eò magis invalescebat flamma, itaq; & ipse iratus ac furibundo similis recessit, Tandem Papa se intulit Leonis X. titulo a tergo infignis, & complosis ex terrore manibus eircumspicit malo remedia, quibus videlicet igné sopiat: quod dum facit curiosius, videt emin' stare duas amphoras, alteram oleo, alteram aqua plenas, quib' conspectis, irruit velutamens in amphora oleo plena eamq; igni affundit, unde flama vires lumit & latius le diffundit, sic, ut eius violentia coactus, fugere propere cogeretur. Quaactioneinuebant Actores, Iohanem Reuchlinnm principem Artes & Linguas veteruq; dogmata in Germania intuliffe,ex L4

exillis alia recta, hocest Orthodoxa fuisse, alia curva & distorta, hoc est, minime fidei Analoga & mera hominum fomnia & Idololatrica commenta. Huic successisse Erasmum Roterodamum, hominem pacis publicæ & tranquilitatis studiosum, qui studiosè id operam dederit, ut conciliarentur recta distortis & se utraque starent, verumfrustrafuisse & utrimque vapulasse. Successifie verò Martinum Lutherum hominem spiritu Eliæ donatum, qui commentaista & stipulas igne verbi DEI in cineres redegerit, frustra prohibente Imperatore vi armata & ferro, Pontifice verò suis bannis exsecrationibus & excommunicationibus non plus efficiente, quam forte solentilli, qui oleum camino ardenti solent addere. Peracta fabula & nemine ultrà comparente : jussere Augusti inquiri deauctoribus, sed illi mature satis le in pedes conjecerant, parum vel de gratia vel de præmio solliciti, postquam Casari id quod res erat ob oculos posuissent, & quid contra Veritatem molimina possent homi-Thuan. 1.25. num, edocuissent. Placuit hic modus Gallis etiam quo usi (unt cum Franciscus II. Rex Cæsarodunum primum ingrederetur Anno Sal. M D L X. Tunc enim Pistor quidam Urbis puerum filium visendi Regis

p. 4. p. 189.

eupiduma

molendina

eique puer

lutiscumg

rubro Pfitt

morficatio

icebatur.

cultu, facio

habitu, al

deduceban

oculis sub

quodâReg

cœco tener

administra

qui se perl

animi lulpi

facto. Se

tione Guil

Franciscic

ac Ludov

Episcopun

comitatu F

bus exequi

rari juffiffer

cio se subdi

riu caussati

desererent,

ceperunt,

negarentill

oxa fuisse, nimè fidei

ia & Idolucceffife

nem pacis

um, qui iciliaren-

rent, verapulasse.

rum ho-

ui com-

Elinci-

te Impe-

ce verò

commu-

uam for-

denti so-

mineul-

inquiri

le in pe-

iâ vel de

idquod

id con-

homi-

modus

ilcus II.

deretur

Piltor

li Regis

CU-

cupidum ad pompam sic instruxit; Asinum molendinarium supparo uxoris insternit, eique puerum imponit oculis fascià obvolutis cum galea lignea, cui avicula capite rubro Pfittaci instar infidebat, & crebris morficationibuscristam eius rostro depascebatur. Tum duojuvenes, Æthiopum cultu, facie atramento illità & peregrino habitu, asinum prensishinc inde habenis deducebant. Hoc spectaculo regnistatum oculis subijci interpretabantur omnois, quod à Rege puero ætate & ministrorujarte cœco teneretur, & ab hominibus externis administraretur: neque hoc fugit Guisios, qui se perstringi sentiebant, quorumque animi suspicaces valde exulcerabantur eo facto. Sed & in morte Francisci pari ra- Idem Thux, tione Guisii exagitati sunt, Cum enim 1.26 p. 4. Francisci corpus per Sansacum Brossium p. 285. ac Ludovicum Guillartium Sylvanecti Episcopum jam cœcum exiguo admodum comitatu Fanum Dionysii deductum vilibus exequiis fine vlla penè pompa funerari justiffent, & ab hocinani pietatis officio se subduxissent, alterum magis necessariu caussati, ne videlicet Reginam viduam desererent, gravi invidia publice laborare ceperunt, quod extremu pietatis officium negarentilli, qui cos tummis honoribus

LI

auctos, quali in regni confortiu affumferat: Auxit hancinvidiam quod tunc evulgatum fuit, eos xxxc10. aureorum, cum Franciscus animam ageret, exregiâ Gazâin domum suam comportari justisse. Itaq; panno fericeo, quo féretrum Regium involutum erat incerto auctore inferibrum erat, ver nunc TANAQUILLUS CASTELLUS? Castellusauté is perillustri in Armorica pgnatus gente, cubicularior nobili Princeps sub Carolo VII. fuerat, & quam optime de rege ac regno meritus, cum domum relegatus effet, mortuo hero statim in aula occurrit, & in funus regiñ ab omnibus neglectum de lua pecunia xxx c12, aureorum egregio grati animi exemplo dependit. Itaq; Castelli mentio injecta, ut eius comparatione Guisianoru ingratitudo notaretur, quod scribru ab omnibus palàm lectum luma tamen patientia dissimularunt. Quod Galloru me. liorum factum sumtum fuisse recordabar à Romanotu veteru virtute, qui Cafare reru potiente in pede statuæ senioris Bruti ad ex. citanda virtutem alterius scribserant: BRu-TE DORMIS? VTINAM BRYTE VIVERES: In nuperis etiam turbis quæ Reginam a Principibus sanguinis sive paribus Franciæ divi, lerantacta quoq; est fabula muta, eiusq; series ad nos relata, led quia de interpretamé. to non satis liquet, referre supersedeo, Ca****** ******

Perg

TNter ali Lgument quod oble dirigit pœ observatu Der judi reillastra hoc caput ipero,& fe tem faciar VVeftmo Exivit, in da & imm sicut introi quo Servar viliter debi Christe Scili scera, quet rent, guttur queo arctar

mit modun

corporis, que

CAPUT IV.

Per qua quis peccat per eadem puniri solet.

Nter alia evidentissima Iustitiz divinæ ar. Agumenta non postremu est jus Talionis, quod oblervare soler, ita enim immittit & dirigit pænas ut respondeant delictis, quod observatum semper Viris prudentibus & in Der judicia animum intendentibus. Cui rei illustrandæ quæ observata mihi, ea in hoc caput congeram, lectunon injucunda ípero,& fortasse non ita protrita. Initiú autem faciam à piis cogitationibus Matthai VVestmonasteriensis super interitu Iudæ: Exivit, inquit, Diabolus cum anima illa sordida & immunda per ventrem Iuda, no per os eius, sicut introierat post buccellam, ut sic parceret ori, quo Servatorem osculatus fuerat. Non enim tam viliter debuit inquinari, quod tam gloriosum os, Christi scilicet, contigerat. Dignum erat, ut viscera, qua proditionem conceperant, rupta caderent, guttur item quo vox proditionis exierat, laque arctaretur. Sape etenim modus pæna exprimit modum culpa, unde abscinditur homini caput corporis, quia ipse sibi abscidit caput mentis id eft ratione. Sic & Iu-

flumferat; evulgatum Francifcus n domum anno ferilutum erat vernunc s? Cafteli pgnatus

nceps sub mè de rego relegatus coccurrit, lectum de regio graq; Castelli ione Guiquod scrima tamen

ordabar à garereru rutiad exant: Bruveres: In

mâ Prinnciæ divi, eiusq; sepretamé,

deo, Ca-

Iudas mortuus est in aëre, tamquam aëris potestatibus sociandus. Congruum enimerat, us separaretur ab angelorum atg, hominum regione, qui infensus fuerat utrisq, & ideomodus & locus congruit pane. Hac Matthaus. ₹. 6. 6. 32. Historia Tripartita legitur similis meditatio, Cum Antiochiæ Iulianus Imperatoris Iuliani Apostatæ Præsectus in spoliatione templi Christianorum strenuum se praberet & eo quidem usque progrederetur, ut præter nefarias in Christum jactas blasphemias, aram quoque impudentissime permingeret, Euzoium etiam Christianum prohibere tentantem graviter in capite sauciaret, pœnæ impietatiseum ê vestigio subsecutæsunt : Repenteenim sævomorbo correptus intestina quidem per alvum ejecit, excrementa autem non per naturales Egestivos meatus, sed scelestum os eius, quodante horrendas in Christum blasphemias evomuerat, lordes etia & retrimenta corporis ejecit vitamq; miserrime finivit. Nicephorus Callistus Iulianum solum insediste sacris vasis ait, alium verò aram per minxisse, de supplicio verò eadem narrat-& prolixè quidem ac graviter : Os, inquit, scelestum, quod blashbemia es maledictorum fecerat instrumentum, pars corporis obscana, per quam excernerer, est factum. Vocat idem

Hift. Eccl. 6.10. p. 594.

Nicephorus imperatoris, perio præfuil cellum Sicula rabilem quo storiam. C Henricus (bant) Claro vir bello & n Ludovici & I gum odium Caroli militi vit, Erath mia& præcel efflictim ama perio aut pre cognito Her injuriam vin Statuit. Er: pulchritudi cus virginita

Aragonensi castris contr quo & benig montanæ de Atriffim & aut

cus ultus est

tus, cum ux

ais poepam f

Nice-

am aerispoteimerat, us ninum regiodeomodus & thæus. In ilis medita-Imperatoris **fpoliatione** m se prabeeretur, ut tas blalpheissimè perhriftianum capite sauestigio subevo morbo alvum ejer naturales m oseius, m blafpheretrimenta mè finivit. folum inaram per em narrat Os, inquit, dictorum febscana, per ocat idem

Nice-

Nicephorus hunc Julianum avunculum imperatoris, & vniverlo Orienti cum imperio præfuisse ait. Apud Thomam Facellum Siculæ Historiæ scribtorem memorabilem quoquein hanc rem legimus hi- Dacad, post. storiam. Carolo Siciliæ Rege imperantel. q. c. 1. Henricus (quem Henrichettum appella-pag. 416. bant) Claromontanus genere, Francus, vir bello & nobilitate clariffimus, cum in Ludovici & Philippi postea Francorum Regum odium incidisset, Francia discedens, Caroli militiæ apud Neapolim se mancipa-Erathuic Henrico uxor forma eximiâ & præcellenti, quam Carolus, ut vidit, efflictim amare cepit, tandemque autimperio aut pretio corruptam violavit. Quo cognito Henricus ad tempus dissimulatam injuriam vindicare tandem talionis pænå statuit. Erat quippe Carolo filia nubilis pulchritudine nulli inferior, cujus Henricus virginitate deflorata uxoris suæ dedecus ultus est, mox autem Regis iram veritus, cum uxore & Simione filio ad Petrum Aragonensium & Sicilia Regem, dum in castris contra Carolum esset, defecit, à quo & benignissime exceptus eft, & Claremontanæ deinceps familiæ in Sicilia Illustriffimæauctor exstitit. Eamdem talionis pænam sensit Iohanna I. Roberti Siciliæ Regis

DECADIS IX.

Regis neptis, quæ Andreasso Vogariæ Reginublit: Hæc tertio post nubtias anno cum una Averlæ effent, nocte quadam derepente maritum ad le accersit, ceu quid ex impreviso accidisset, quo accurrente, cum in augustias quasdam pervenisset, compræhensus ex insidiis & injecto in collu laqueo Reginæ juffu strangulatus est. Cujus rei caussa narratur fuisse, quod Andreassus etsi admodum juvenis effet, tamen inexhaustæ libidinis fœminæ minus fatisfacere videretur. Verum hæc ipía Iohanna eodem prorsus loco jussu Ludovici Hungarie Regis fra, tris Andreassi, eodem & modo, laqueo videlicet, vită finivit, procurante necem Carolo Dyrrachino, historiarecensente Pandulpho Collenutio. Sed recentiora quæda etiam consideremus, quoru initium nobis faciat Henricus II. Galloru Rex, qui cum adversus Huguenotas improbis consilijs exe agitat'instar procelle alicui' desæviret, neq; semel autiteru sed pluries jactaffet, oculos se suos pasturu in cade & sanguine Hugueno. taru,dum,III, Kal. Vtileis Annic 1919 Lix. circa apparatus nubtialeis margaritæ fororis & Emanuelis Philiberti Sabaudiæ Ducis, frequenti aclato spectaculo cum Mongomereo comite concurrit, confractis utrinq; hastis, infelici calu aperra forte casside, in oculo ex trunci ichu secundarià percussione

lib.s. Hift. Neap p. 216. ₩ 227.

vuln'accer

exceptusel

vulnere v I

imani sua v

Ferunt cur

qua Annas

adservaban

dixisse, vere

minibus fe

Lotharing

mentem ill

generis hui

& conftant

etia âcurio

duellam se

tita, infault

ludicro due

hanc vindi

oris obstru

fuillet, par

amore cor

accedente

graviffimo

amicis in o

ob doloris

creviffet, be

bello denie

luscepto A

exemplu er

199

gariæ Revuln' accepit, ex quo titubans ex equo à luis exceptus eft, ac Turriculas relatus, ex quo nno cum derepenvulnere v 11. Non. Vtileis decessit, sic, ut imanisua voluptate perfruinon potuerit. id ex im-Ferunt cum efferretur, ad Basilia adverta, in e, cumin qua Annas Burgius & alij Senatores captivi compræadservabantur, itentidé respexisse ac sœpius lũ laqueo dixisse, vererile, ne injuria innocentib' ho-Cujus rei minibus feciflet: ad quas voces Cardinalem eassus etsi Lotharingű lubiratű monuisse regem, eam exhaustæ re viderementem illi à maligno spiritu imitti & hoste generis humani, a quo proinde sibi caveret em pror-& constantiam in fide servaret. Annotatum 1 22. extrem. Regis fra aqueo vietia â curiofis scribit Thuanus Regem qui duellum seriu rem Christiana religione veecem Cante Pantită, infaultis regni auspiciis adprobasset, in ludicro duello vită amissile. Divină quoq; p.4. p. 244. ra quæda hanc vindictam Albaspinæus sensit, qui cu m nobis oris obstruendi ministris in Gallia auctor quicum fuisset, paullo post insano cujusda fæminæ nsilijs ex, amore correptus, ex eoq, furore contracto, iret, neq; oculosse accedente adhoc pediculari morbo, inter gravissimos cruciatus exspiravit : freno ab lugueno. amicis in os injecto, ut cibum reciperet, que DID LIX. ob doloris impatientia, cum fame mori deæ lororis crevisset, homo rabie efferatus respuebat.In Ducis, bello denig; in Gallia contra Convallenseis Thuan 1,27, Mongoluscepto An. MDL x. insigne ultionis divinæ p. 5. p. 27. sutring; exemplu emicuit, Nam cum q da Irriquera. de, in ocuffione

vulnus

te pago, loh.

Ioh. Martinus Trombantius nomine, Angruniensi Pastori nareis abscissurum se aliquoties minatus esset, haut multo post à lupo rabie efferato circumvenitur, qui nasum jactabundo homini dentibus avulsum devoravit, ex quo contagioso morsuiple statim rabie correptus, miserabiliter perijt. Refert Hieronymus Connestagius (lib. 10. de Coni. Portug, & Castellæp, 521.) Emanuelem Sylvium, cum Melchiorem Alfonsum suspectum haberet, quasi Philippo Hispano addictus effet, interfici eum jussisle & caput in publico exponi, cujus cognaticum caput removeri peterent, relpondiffe, tum remotum iri cum suum ipsius ibi ponendum effet, innuens nunquam remotum iri, sed imprudens sibiipsi fatum saum prædixit. Nam post ad oppidum Altaria â servâ Æthiope perditus captusq;, à Marchione S. Crucis gladio caput amisit & sublato Melchioris Alfonsi, eodemin loco positum fuit. Hanc porrò legem quia DEVS iple delictis dixit, sapientissimi olim quoque Legumlatores in Relpub. suas introduxere: Moles, Khadamanthus, & Decemviriap. Romanos: neque fatis justas habuit caussas Agellius repudiandi vel propter legis incommoditatem vel propter retaliandæ pænæ dissicultatem : Nam & Tur& Turce h mèlegem in remvie dignitate l ICtum cele æternå obl

LOOK S

Deform infan

Tlmisc

Jeguine
liticorum c
vitio defor
qualem pro
vitios pund si
adferunt P
ra: quod I
partus con
feriis necel
fructum gu
fint & mol

Comicorus

mine, And

rumle ali-

ulto post à

ir, qui na-

is avulfum

morfuiple liter perijt.

us (lib. 10. 21.) Emaem Alfon-

Philippo um juffif-

us cogna-

respon-

nipsiusibi amremoipsi fatum

oppidum

captusq;,

out amilie

rò legem

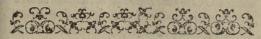
apientiffi-

n Reipub.

eque latis

n vel pro-

m : Nam & Tur& Turce hodie & multæ aliæ gentes castissi.
mèlegem hanc talionis observant, quam
in remvide Venerandum & Amplissima
dignitate senem, Philippum Camerarium
ICum celeberrimum & Patronum meum l. r. Hor.
æterna observantia & adsectu colendum. Subcisso. 1981

CAPUT V.

Deformes aut corporis aliquo vitio infames non statim abjiciendos.

Ilmis crudeles & Draconis quoq; sanguine scribtæ videntur Leges illæ Politicorum quæ mutilos aut aliquo corporis
vitio deformes infantes olim tolli jubebant
qualem proponit Aristoteles: ἔςω, inquit,
νόμος μποθεν πεπηρωμένον τρέφειν: Rationem
adferunt Politici duplicem: quarum altera: quod huiusmodi manci aut informes
partus conflictari alioqui cum magnis miseriis necesse habeant & nullum veræ vitæ
fructum gustare possint, alijs etiam oneri
sint & molestiæ: quo allusit festivissimus Plantus Trinummo Sc.

M

nummo Sc. De Quo illic bomo. 148 DECADIS IX.

Demendico (inquit) male meretur, qui ci dat, qued edit, aut qued bibat,

Nam & illud, quod dat, perdit, & illi vitam producit ad miseriam.

Cui cognatú est Apophthegma Laconicú ap. Plutarehű: Mendic' à Lacone stipé perebat:hic verò, si dare,inquit,tibi,eo magis mendocares: Nam huic tua miseria caussa prabuit is, qui primus tibi dedit. Altera verò caussa, quod mutili tales aut deformes reipublica utibiles minime sint, oneri poti', ut mortua mébra, quiq; delicatioribus via præeant ad ignavia quoq;, & destituenda Remp. Veru utrag; caussa aossis & inhumana est : de priori nihil adtinet probare : Habet enim Deus suas caussas, cur interdum informes huiuscemodi part' nobis speculi loco proponat in quos competat versus ille Græcus: ές εμε είσορων, ευσεβης ές ω. quoru deformitas excitet in nobis mentem ad agendu gratias Deo, qui nos integris membris & humana forma esse benigne voluerit : quo detestabi. liores funt qui in Bacchicisistis Orgyis larvæ malunt este aut ex Daunia & Getulia monstru, qua homines, quibus si obscena, & qualé fingunt, facies effet, velarent utiq; & miseria lua velo testarentur, quos etiam atos etia cavere malo jubeo, ne futuras improbitatis aut etia iminentes festivitate obvia pænas præoccupent. Habet & alias, led hoc non agim' nunc. Altera caussam vani-

tatis arguer dicebant, 1 lapientiam. corporis vit & veluti con ta funt speculi boc con ecuta da consiliu: Fi ut sciret redir porideeset : c Lylias Orate Por souzos d प्रवार विकेया Socrates: d אבעב דעלי בנסם wig poùs ETERY xalay viver ganter inter adverlariu f cerat, alloqu ultro etiā (ua) met in speculo pulchritudine ret,ne dignitar ret: qui vero putaret, sedule pitudine tegere peculo etiand

hoclæpedel

citat, ut se qu Poeta ait; ni ei dat, qued

Uivitam pro-

Laconicũ stipé peter magismena prabuit is, aussa, quod licz utibiortua méecant ad imp. Veru aest : de abet enim informes loco prole Græcus: deformitas dű gratias & humana deteltabie is Orgyis & Getulià obscœna, erent utiq; uos etiam uturas imvitate ob-& alias, led sam vani-

CAPUT V. tatis arguere ppositu nobis est, & sieut olim dicebant, læpelub lordido palliolo latere lapientiam: ita certu esfe arbitramur: scepe corporis vitia virtutibus animi obscurari & & veluti contegi. Eleganter Seneca: Inventa sunt specula, ut homospfe se nosceret : Multa ex l. 1. Qu. 17. boc consecuta: primo sui notitia, deinde & ad queda consiliu: Formosus ut vitaret infamia: deformis ut sciret redimendn esse virtutibus, quidquid corporideesset : quod absolute præceperatolim Ly sias Orator: new rad ound, inquit, deir ra mpos Inv Τοῦ σώμαλος δυςυχήμα Ελοίς ε ψυχης όπλησεύ- εισωγγεμασιν ία δαγ καλως. Despeculi verò usu eria λίαν, Socrates: de quo Plutarchus. ὁ Σωηράτης ἐπέ Connubial.
λευε των ἐσοπλειζομένων νεανίσκων τους μεν aj y poùs êmavop de day mapeln; rous de nane's un หล่าลๆ รูบ่งอง โล หลาใส To endos; Quæ verba ele- In Apologia. ganter interpretatus est Apuleius, cum ita adversariu suum, qui speculi usum ipsi obiecerat, alloquitur: Annon Socrates Philosophus ultro etiā sua sisse fertur discipulis suis, crebro ut semet in speculo contemplarentur? uti qui coru foret pulchritudine sibi complacitus, impendio procurae ret,ne dignitate corporis malis moribus dedecoraret : qui verò minus se commendabilem formà putaret, sedulo opera daret, ut virtutis laude turpitudine tegeret, adeo vir omnium sapientissimus peculo etia ad disciplina morum utebatur. Facit hoc læpe deformis & animű ad virtuté excitat, ut se quoq; possit tollere humo, & cum Poëra ait:

Nat Quef.

Si mihi difficilis formam uatura negavit , Ingenio forme damna rependo mee.

Item Non formosus erat, sed erat facundus Vlysses.

Vel Alopum vide mihi, in quo animi sapientia cum aurpitudine corporis concer-Agefilaum Rotaffe videri alicui posit. gem omnibus virtutibus & imperandi artibus instructissimum quis mortalium dignè laris laudaverit? eum tamen Plutarchus claudum fuisse scribit, pusillum præterea & facie prorsus adspernanda. Philopæmenes quem Romanus quispiam ultimum Græcorum appellavit, quali nulla post cum Græcia virum inclytum genuerit, contempta oportet fuerit forma (quamq Plutarch" neget) ex proprij oris confessione : Megarisenim cum hospiti noto significari justisset Prætorem Achæorum ad ipsum venturum: Holpitisuxor, dum parat cœnam, ablente forte viro, tumultuabatur: ac cum Philopæmenes interea adventaret obloleta amicus chlamydula, existimans illa aliquem ex ministris & anteambulonibus efse, ministeriout manumadmoveret, admonuit: Illeabjecta confestim chlamyde cepit ligna findere: Superveniente verò hospite marito & indignante, ac, quid hocrei esset, exquirente: Quid aliud, respondit Philo-

Philopæm meæ pæna: in corporis & in vires Pulchras 1 habes, ven lippus Bart ne ad ædici le: in quat totâquecoi formis, un ibyter, per ratori Davi ficimus nos, do perculfi hominiseff depræhend dibilemq; i Indetande multis mira deformitas musse red Parnenide veredthon

mentim, q

dumeiquæ

etiam caver

neamen'is

mee. rat facundus o animi faris concerfilaum Roerandi artilium dignè Plutarchus præterea & opæmenes num Græpost eum t, contem-Plutarch* ne : Megaacari justisum ventuat coenam, ur: ac cum ret obloleansilla alilonibus efveret, adchlamyde te verò hoquid hocrei , respondit

Philo-

negavit,

Philopæmenes, quam, quod deformitatis Titus quoque Quintius mez pœnas luo. in corporis ipfius habitum cavillatus fertur & in vires consequenter ejus detorsiffe: Pulchras manus & crura, Philopæmene, habes, ventrem non habes. Narrat Philippus Barthol. Fridericum Imp, à venatio- tratt del. ne ad adiculam quandam facram divertif- sonfegt, dife. le: in qua missam prelbyter faciebat, facie totaque corporis habitudine admodum informis, unde rapto in admirationem, Pre-Ibyter, perasto sacrificio, êre nata, Imperatori Davidicum illud suggessit: Non ipsi. fecimus nos, sed tu Domine fecisti nos. Quo dido perculfus Cælar, voluit experiri, quid hominis effet, ulus igitur est ejus opera, & depræhendit magnam prudentiam incredibilemq; in rebus gerendis dextentatem: unde tandem & Cancellarium illum fecit multis mirantibus. Non igitur corporis deformitas nocere cuiquam debet, sianimusse recte habeat : Nam ut Plato apud Parnenidem erudite disputat, Animus verè et homo, corpus ejus potius instrumentim, quo utitur animus, ad exsequendum eaquæ facto opus esle videntur. Nos etiam civere debemus, ne ex corporis lineamen is deanimo statim & temere judicemus: M 3

cemus: Quod monuit olim Accius Poëta Tragicus in Bruto, cum ita inquit:

Proin vide, ne quem tu esse hebetem de-

Is Sapientia munitum pectus egregium gerat.

Si

Eleganter Dio Prafæus : δύτε γαρ τον οίνον έκ τε κεραμε κείνεσιν όι νεν έχοντες: πολλάκις γαρ ευρήσεις εν ασεδαίω κεράμω τον εκ των καπηλείων δινον έξες ημότα. δυτε τον ανδρα τον πεπαιδευμένον επ του χήματος: Neque enim vinum ex dolio judicant prudentes, sapius quippe invenias in concinno dolio vinum ex cauponis invappam degenerasse: unde neque virum eruditum ex corporis forma aut cultu judicare convenit. Tu vero, quisquis es cui aliena libido corporis dehonestamentum aut natutæ vitium objicil, illud Lucii Crassi ei regere, quod ille L Helvio Lamiæ: Non potui formam mihi ipse fingere aut corpus, ingenium potui, uttelta.

tum reliquit Ci-

Caput

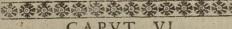
Religioso

Angelos p

A Irist IVI Hift ligiolos al pibusanin tib, dum gerunt, ut redirent& Sic, inqui ut Lotharia re conciliare nus Monac tractavit. S pacis medi Imp. cum p & Francisco Hispaniex Papa inter pumII, H ministro u Franciscan

Regem fan

perferres:Si

CAPVT VI.

Religiosos si ve Monachos non tam Angelos pacis ese, ut vulgo creduntur, quam (celerum atrocissimorum qua Architectos qua ministros.

/Iris modis comendat Petrus Matthæ MHistoricus Gallus Monachos siveres ligiolos ab officio præstito summis Principibusanimis & armis â se invicem dissidentib', dum videkcet omni ope & studio id egerunt, ut, odiis positis & armis, in gratiam redirent & paceminter le amice colerent, Sie, inquit, S. Bernhardus Moguntiamivit, ut Lotharium Casarem cum Cunrado Imperatore conciliaret, & Cunradus Sineta Augustinianus Monachus paceminter Venetos & Francos tractavit. Sfortius Savanarola fæpe á Florentinis Sic Ferdinandus pacis mediator amandatus. Imp. cum pacem suadere vellet (arolo V. Fratri & Francisco I. Gallo, usus est opera Monachi Hispani ex Guzmannor ufamilia. Clemens IIX. Papa inter Henricum IV. Gallum & Philippum II. Hispanum medium seinterponens, administro usus est Bonaventura Calatagironeo Franciscanoru sodalium Generali, qui ad utrug. Regem sanctus & salutares exhortationes pacis perserrer: Sie videlicet Religiosi debent esse Angels paeis, inquit, & M 4

Caput

cius Poëta

ebetem de-

egregium

מף דסף פונים

ς: πολλάκις

में हेम मार्जिम मद्र-

वंष्ठी वस पर्भ

: Neque

prudentes,

inno dolio

egenerasse:

x corporis

it. Tu vero,

rporis de-

um objicil,

od illeL

ormam

s,in-

or Proxeneta respiciens credo ad D. Chrysostomiappellationem, qui monachos sive solitudinarios huiusmodi aut Eremitas τους εν όρεσιν αγγέλες nominat, quafi qui in montibus ac solicudinibus angelicam degerent vitam, Potuiffet & nuperum addere Patrem sohannem Nevium, quiturbasinter Hispanum & Ordines sopivir. Verum demusilli hæcomnia verè ab eo dicta; mihitamen certum est ex historijs evincere & promptum docere, hos ipsos Monachos atrocissimorum quoque scelerum architectos fuisse partim, partim ministros: & ratio est in promtu, quia latent sub cucullo & vulgus superstitione irretitum nihil de ijs sinistri suspicatur. Siculus velper & immanis illa Gallorum clades perfici non potuit, nisi Monachi persona adsumta : Res ita se habet : Cum Galli in Sicilia imperitantes fastu, luxuria & crudeli-

læ olim Dominus sub Manfredo Rege (ita eum appellant Facellus & P Æmylius-Collenutius male Proculam) cuius uxorem Neap. p. 194. Galli paullo ante, ut Petrarcharcfert violaverant, callido viringenio & in concili-

L.s. Hift.

tate omnia complevissent, neque mandatis

Caroli Regis in hibitorijs quidquam profe-

ctum effet, efferatiores quin potius fierent,

tandem Ioannes Prochyta, Prochytæinlu-

andis

andis hom rio pristin natam uxo teliberand cupiditate adversus C clam moli Michaele I litano, N Tarracon digenero, trimonio bat: Omr Historici, viliac trita latione far mariq; per uterque& Scotos m Scotorum dolpho N lio & regn Angli nil phumaud mum conf inimici ve

lientibus r

mirum ex

penuria m

D. Chryachos five Eremitas uaft qui in icam deperum ad-, quiturs sopivit. verè ab eo k historijs hos ipfos que Iceleertim minia latent ne irreti-Siculus ladesperflona ad-Galli in crudelimandatis m profesfierent, yezinlulege (ita ius-Coluxorem fert vioconcili-

andis

andis hominum animis potens, & desiderio pristinarum opum flagrans & contaminatam uxoris pudicitiam ulturus accedenteliberandæ patriæå truculenta Tyrannide cupiditate, clandelfinam conjurationem adversus Gallos & Carolum toto biennio clam molitus est, pertracto in societatem Michaele Palæologo Imp. Constantinopolitano, Nicolao III. Pontifice & Petro Tarraconensi sive Arragonio, cui Manfredi genero, cuius filiam Constantiam in matrimonio habebat, Siciliæ regnum destinabat: Omnia autem hæc peregit utlcribunt Historici, abiecta nobili veste, & assumta vili ac trità à vestiario Minorum : easimulatione sanctitatistectus, omnia sibi terra mariq; pervia tutaque faciens, ut loquitur uterque & Facellus & P. Emylius. Apud Facellus De-Scotos mortuo Roberto Brussio Rege cad post, l. 8. Scotorum XCVII, prorege Thoma Ran-P. Amyl. in dolpho Moraviæ Comite, Davide regis fi- Philippo D. lio & regni hærede impubere adhuc, cum Lud. filio Angli nihil vi aperta adversus Randol- P. 157. phum auderent, ad fraudem occultam animum conferunt. Via brevissima tollendi inimici veneno visa est : nec defuit id molientibus minister idoneus, monachus nimirum ex eo genere, qui in otio educati, penuria magistrorum, qui recta doceant, MIS

166

bona plerumque ingenia ad malas artes applicant. In cocum duæ conjunctæ effent professiones: monachatus & Medicinæ, alteravisa est ad parandum aditum, altera ad patrandu scelus idonea: Igitur cum in Scotiam venisset, seq; jactaret passim, cum omnis medicinæ, tum curandi calculi peritum, facilem sibiaditum ad Proregem fecit. Adhibitus ad eum curandu, medicinæ lentum venenu admileuit, deinde velut ad Pharmas ca comparanda, accepto paucorum dierum comeatu in Anglia se recepit, Randolphus brevi post cum calculi dolorib' vita quoq; amisit,ut auctor est Buchananus, cu paucis annis antè lohannem quoq; Angloru Regé Monachus alius veneno vita exegisset. Intestinam seditionem Florentiæ moliebatur Ioh, Galeacius Mediolani Dux : usus est opera Monachi, qui specie religionis scepius Bononia Florentiam commigrans, quod debuit rectissime expedivit, sed cum magnaad extremum clade conjuratorum. De Ludovico Sfortia P. Jovius: Vsus est in literario scribtorioq; munere Theologis cucullaris; quo genere hominum ad longèlatèq; speculandum nihil aptius atq; securius adserebat, quandoquidem pretextu religio, nis omnibus rerum divinaruae humanaru negotijs libera ubiq; & impunita simulatio,

Lg. Rer. Scot. p. 292.

Macchia vellus.

nemiscer

citare vell

renturpa

& dextre

Monach⁹

teris com

ctus loh.]

opera Ga

excutiend

leviter id

judicibus

An.Sal. ci

rū Meten

Theodor

ut urbe p.

Meti indi

bis partib

colore mi

cere,& qu

titudinis

clulainu

Theodor

donco pi

turi erant

ftros mag

ila per n

troducti

maturier

insidijsla

quod

ne misceretur. Cum Galli Genuensessolli. Thuan. l. 6. as artes apcitare vellent, ut Cæsare deserto suas seque-Hist. ctæ effent rentur partes, nemo ad eam rem pouranda Annosal dicina, al-& dextre expedienda aptior videbatur, qua altera ad Monach', qui illuc Massilià cottidiè cum limin Scoteris comeabat: qui postea tormentis subjecum omdus Ioh. Baptista Furnariu nominavit, cui? i peritum, opera Galli in sollicitandis, ad jugu Casaris fecit, Adexcutiendu, civibus uterentur:atq; hic, cum æ lentum leviter id excusasset, anon prorsus iniquis H Pharmae judicibus miti exsilii pæna muletatus est. m dierum An. Sal. CID ID LV. detecta fuit Franciscano. Thuan, I. z. ndolphus ru Metensiu conjuratio à Casarianis, qui ad Hif. ita quoq; Theodonis villa consederant, corruptoru, cũ paucis ut urbé proderent. Synodus illius Ordinis loruRege Meti indicta erat: ad quam ex omnibus oriffet. Inbis partibus delecti confluere debebant, co oliebatur colore milites monachorú habitu introduusus estocere, & quasi dolia vino plena in tantæmulnis fæpius titudinis alimonia ad veherent, armaijs inns, quod clusain urbeinferre decreverant: quo facto cum ma-Theodonis villæ præsidiarij, positis locoirum, De doneo ppe Metim insidiis, ante urbe venest in liteturi erant, contra quos, pculdubio erat, nologis custros magno numero exituros, & ita exhaulongela-Isa per nostrorum eruptionem urbe, in-; lecurius troducti à Franciscanis milites ad arma claureligio, maturi erant, &, portis occupatis, cos qui in umanarū insidijs latebant, excepturi: quib' conjuncti imulatio?

ns

quod reliquum nostrorum in urbe erat, facilè oppressuri essent. Sed quia observatum à Gallis fuerat, quendam ex Conjuratis Franciscanum scepius ad hosteis Theodonis villam commeare : suspicione obortå, compræhendi hominem placuit, qui tormentis subjectus, rem, ut erat, aperuit, exemploq; infigni illo patuit, vulpina plerumque consilia ac teterrima monstra religionis obtentu dissimulari: itaque de coac consciis mox supplicium sumtum. Anno salutis CIDIDLVII. Gaspari Colinio maris Præfecto & Picardiæ prælidi Duaci invadendi ansam & modum præbuit Monachus : Mensarius quidam Lucensis, vitæ perdita homo, cum nepotatu substantiam & pudorem omnem decoxisset, ex delperatione ad vitam solitariam, ut plerumque fit, confugerat, conscientiz latebras quærens, & in colle, qui Duaco imminet, religiolo cilicio tectus, domicilium fixerat: inde cum in oppidum ad emendicandam stipem contidie descenderet natura fortunam ac vitæ votum superante, curiose situm pomerium ac fossam Urbis contemplatus fuerat & loca infirmiora notaverat, & Colinium solicitaverat. Cum nefario parricidio tollendus videretur Henricus III. Gallorum Rex, qui auderet, nullus erat, mifi

nisi Mona IV. parrie Monachu zde Agris dum, qu fructiolau dictis app nis latere non semp mitatu L

do

Hock

Atsiju

Vt canit tibus immodò ill mirari.
Conftantin buis abfun vicis popu maritatis, Necessara dam progy magnam:

& Subpr

e erat, fa-

oblerva-

Conjura-

eis Thab-

oneobor-

cuit, qui

, aperuit,

pina ple-

nstra reli-

e de eo ac

m. Anno

linio ma-

aciinva-

t Mona-

olis, vitæ **Stantiam**

ex delpe-

erumque

ras quæ-

net, reli-

cerat: in-

ndam sti-

ortunam

lè sicum

emplatus

& Coli-

parrici-

cus III.

lus erat,

nit

misi Monachus Iacobus Clemens : Henrici IV. parricidium non aulus committere Monachus, ted laudare ausus Monachus in ade Agrippinensium metropolitana fa- p. Matth ! Aum, quo loco Historicus. Que probain- 6. conten. structio laudare sicarios ? ôcempora? Ex quibus Hift. p. 400. dictis apparet sepesub larva illa religionis latere immania monstra & Monachos non semper esse Angelos, nisi forte de comitatu Luciferi colo expulsidici velint.

Hoc solum Monachus nimirum 2 Dxmone diftat,

Quod quidquid vafer hic suggerit. ille facit.

At sijun ctadolisanus adjuvet & colat aftu,

Audebunt Erebi depopulare domű. Vt canit Poëta quidam: Hisce autem artibus immensas sibi pariunt opes quæ quomodò illis veniant, miror ego quosdam Zosimus olim de ijs: Erant tums Constantinopoli Monacki, qui legitimis nubriis abstinent, & tamin urbibus quam in vicis populosa collegia complent hominibus non maritatis, nec ad bellum, nec ad alium Reip. Necessarium usum idoneis, nisi, quod via quadam progressi, ab eo tempore in hunc usq, diem, magnam agrorum partem ad se transtulerunt, & sub prætextu, quasi cum pauperibus omnia com-

in Chron.

communicent, omnes, prope dixerim, ad inopiame redegerunt. Et Lattibertus Schafnaburgen-fis: Mirabatur mundus, unde tantus, pecuniaru scateret sluvius, unde Cræsi & Tantaliopes in privatos homines congesta siussent, & eospotissimu homines, qui crucis scandalum & paupertatis titulum praserrent, & prater simplicem victum & vestium mihilrei samiliaris habere se mentiren-

1.4. Ep. 12. tur. Qui volet videatinfigne Encomiú Monachoruap. Ioh. Campanum, quod ne affe, Ctibus quid dare videar, exscribere nolo. Mihi tria genera Monachorú visa lemper: unum eoru quibus solitudo & pietas cordi & qui firmiter persuasi sunt, se propiores Deo vita illa solitaria quotidie fieri, atq; hi rariffimi. Alterum corum qui factiofi lunt & omnium hominű arcana rimantur, prætextu religionis nihil fibi claulum effe debere præsumentes, atque horum magnus, propemodu dixerim, infinitus est numerus. Tertium mihi faciunt illi, qui magnifico nomine (Taciti hæc sunt verba) segne velant otiu, meri ventres & lurcones, Comedones atq; bibones, quiq; ducatum sive irnperij fasces in Crapulia sine rivali auferre possint, si sides adhibenda seribtori venusto, in libello cui titulum fe-

cit: Mundus alter & idem.

Caput

多多季

Odiare

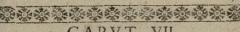
NOn in dea N

Man Patter Refer

Idem enim

btores: inj quit, nocent perta scribt fraudem & lia. Cuisu stem adver cile esseppi vitare, ne Aluntaute simulatore pellat, Cic appellat: P olim Tiber In Hatterii

rum, cui mp misi: Iteru mus perina

CAPVT VII.

Odiarecondita graviora apertis, & Annio pòs quor undam.

On ineptum est confilium, quod Medez Nutrix suggerit apud Senecam:

Sile obsecro: questusq secreto abditos Manda dolori: gravia quisquis vulnera Patiente & equo mutus animo pertulit, Referre potuit. Ira, qua tegitur, noces.

Idem enim verum adferuere gravissimi scrie initio Dechi. beores: inprimis idem Seneca: Magis, inquit, nocent insidia qualatent, &c. Tacitus A-4. Hift. 24. perta scribit odia armaque palam depelli, fraudem & dolum obscura, eòq; inevitabilia. Cui succinit & Sallustius, dicens : Ho- Ep. ad Caf. As stem adversum homini strenuo haud diffi-Rep. ordin. cile esse opprimere, occulta pericula neque vitare, neque facere bonis in promtu esse. Alunt autem talia odia homines truces, diffimulatores, quos Aristoteles mupes appellat, Cicero homines reconditæ naturæ appellat: Poëta vetus Alterplices, Talis erat olim Tiberius Imp. ut læpe notat Tacitus. In Hatterin, inquit, fatiminvectus C. Scanrum, cui implacabilius irascebatur, silentio transmisit: Iterum, Accendebat hee onerabatg, Seiamus peritia morum Tiberij, odia in longum 1901871-

Caput

ad inopiane aburgen-

pecuniaru

ntali opes in

spotissimű

pertatisti-

victum & mentiren-

miú Mo-

d ne affe

re nolo.

lemper:

tas cords

ropiores

i, atq; hi

tiofilunt

tur, præ-

este de-

magnus,

umerus,

agnifico

egne ve-

, Come-

liveim-

uferre

btori

fe-

jacientis, qua reconderet auctaq, promeret. Idem

Tiberius, apud eundem, Libonem ornat. pratura, quem tacite oderat, convictibus etiam adhibet, non vultu alienatus, non verbis commolib. 4. tior, adeo iram condiderat. Rurlus factum Calpurnij Pisonis, qui spreta potentia Augustæ, (uxoris TiberI) trahere in jus Vrgulaniam, domoque principis exigere ausus fuerat, in præsens Tiberius civiliter habuit, sed in animo revolvente iras, etsimpetus offensionis relanguerat, memoria valebat. Necalius erga matrem : testis idem Historicus: Iuliz Augustz valetudo atrox necessitatem Principi fecit festinati in vrbom reditus, sinceraadhue inter matrem & filiu concordia, sive occultis odiis: nequeenim multo ante cum haud procul theatro Marcelli, effigiem D. Augusto Iulia dicaret: Tiberl nomen suo postscriblerat: idque ille credebatur ut inferius Majestate Principis gravi & dissimulata offensione abdidisse. Claudius quoque Nero factus natura velare odium fallacibus blandițiis. Talis suit etiam Domitianus, de quo idem in vită soceri Tacitus : Domitiani natura praceps in irâ, Inti Agricole & quo obscurior, eo irrevocabilior, Talis

Mutianus, qui Antonium callide, ideòque

implacabilius oderat. Talis loabus in sa-

cris, quem nec Abner nec Amola cavere

TAG. 14. Ann. Tac. 2. Histor. 50. fed vehem gatos tand ejus opus dam negot metuenter decetaute nitas viros cium est pi gnanimur φανερόμισο

potucrunt

quam latu

rum mem

Rex: Qui

nianum de Eo ego ato

amandos,

Quicumq laborant, lere novin in Charac uti, ut Cic cris, Plaut verlutilog cito elucta fcura, ide Oratione neret.Idem

nem ornati

Etibus etiam

bis commo-

lus factum

tentia Au-

in jus Vr-

xigere au-

iviliter ha-

s, etsiim-

memoria

n : teltis

e valetudo

t festinati

inter ma-

ltis odiis:

ud procul

pusto Iulia

Ceriblerat:

Majestate

offensione

ero factus

blandigiis. quoidem

eceps in ira,

or, Talis

ideòque

bus in fa-

olacavere

potue.

173

potuerunt, nec prius illi hostilem animum, quam latus sibi fodi sensere. Talisavorum memoria Ludovicus XI. Gallorum Rex: Qui cum Conestablium suum tacito sed vehementi odio prolequeretur, per Legatos tandem ad se vocari justit, capite sibi ejus opus esse dicens in gravibus quibusdam negotijs: adventantem & nihil fequius metuentem capite & vitâ spoliavit. decetautem hæc, ut ita loquar, clandestinitas viros ingenuos aut nobiles, led indicium est pusillanimitatis: Aristoteles Magnanimum fuum describit φανερόφιλον και φανερόμισον hocestaperte & fine fuco amare amandos, & odio dignos odisse, idque Ennianum de seusurpare posse:

> Eo ego ingenio natus sum, ut iram atque amicitiam in fronte

promtam geram. Quicumq; verò hoc, quod diximus, vitio laborant, illos plerumq; etiam annicer folere novimus &, ut loquitur Theophrastus in Characteribus, πλοκώς και παλιλλογίας Cap. @ uti, ut Cicero appellat, verborum involu- eipwides. cris, Plautus Oratione intorta, Poeta vetus versutiloquis malitijs, & usurpare cum Tacito eluctantia verba, sive suspensa & obscura, idque quod maxime appetunt Oratione deprecari : Talis Augustus qui geni-

genitos Agrippa Cajum & Lucium, necdum posita puerili prætextâ, Principes juventutis appellari, destinare consules slagrantissimè specie reculantis cupiit. Tiberius totus extalibus argutiis & lutelis compolitus, sicut & ejus gemina imago atque Character Ludovicus XI. Talis Blæfusap. Tacitum: qui nominatus Africa Proconful cum M. Lepido, intentius hoc se excufante, dum valetudinem corporis, atatem liberûm, nubilem filiam obtenderet, specie etiam recusantis respondit, sed neque eademadleveratione & confensu adularitium auditus est. Quo pertinet & annioμος corum, quiad ea se cogi persuadere voluntalijs, quæ velsceleribus comparant, ut fecit Macrinus apud Capitolinum: quod & Dio agnovit : Qui, inquit, per vim & injuriam regnum occupaverunt, cupiunt id videri sibi civium voluntate esse delatum, ob eamq, caussam ad delinitionem & simulationem accedunt! Quod de Augusto dictum prorsus in Tiberium quoque quadrat: de quo Tacitus, Civilem eum admodum fuisse initio, idque samæ dedisse, ut vocatus ele-Ausque potius à Rep. videretur, quam per uxorium ambitum & senili adoptione irrepfisse. Pluribus hæc eloquitur Suetonius, in Tib.c. 24 Principatum, inquit, diu recusavit impuden-

lib. z.

tissimo anin

pans, utiqu

nunc precar

adgenua,

tione suspen

rent, atq, n

agat, aut de

teros quod p

quod prafter

& querens,

injunoi, rei

tame deposit

mores affu

Suetonio,

pere impe

Plura huis

rium in Ar

notatum N

faubono,q

more habi

ribus luis f

repetitum

cessorum e

hæc vetus a

triftioris fa

Octavius o

bantseface

ceptis, Ad

diruens, de

im, necncipes junsules flait. Tibetelis comgo atque Blæfusap. e Proconc se excus, ætatem eret, Ipeled neque u adulari-& anns aderevoparant, ut 1 : quod per vim & iunt id vi-, ob eamq, tionem acum pror-: de quo m fuisse catus elequam per ioneirreuetonius, impuden-

tiffi-

eissimo animo : nunc adbortantes amicos increpans, ut ignaros, quanta bellua esser imperium: nunc precantem Senatum & procumbentem sibi adgenua, ambiguis responsis & callida cunctatione sufpendens, ut quidam patientiam rumperent, atg, unus in tumultu proclamaret : Aus agat, aut desistat: alter coram exprobraret: ceteros quod polliciti sint, tarde prastare, sedipsum, quod prastet tarde polliceri. Tande quasi coactus, & querens, miseram & onerosam sibi servitutem injungi, recepit imperium, nec aliter, quam ut tame deposituri se quandog, spem faceres. Cuius mores assumsit Ottho, qui, narrante eod. Suetonio, quasi raptus de publico & susci-l. 2. v. 16. pere imperium vi coactus videri voluit. Plura huiº rei Exempla vide apud Clapmarium in Arcanis, Ejusdem generis est, quod notatum Magno Literarum Cenfori Casaubono, quod nimiru Romani Principes in more habuerunt, ut sequioribus & asperioribus suis factis aliquod ex memorià veteri repetitum prætenderent, aut jusia prædecefforum excusarentea ac mollirent, fuitq; hæc vetus ars Principum, ad declinandam ristioris facti invidiam: Sic Antonius & Octavius omnia ex tabulis Cælaris fingebantse facere. Tiberius ex Augusti Præceptis. Adrianus Imp. Theatrum Trajani Spartianus. diruens, decreto Trajani facere le dicebat.

Spartianus

Idem Spar. tian. in A-

Suidas à lanatortavel erispa.

driano.

Plant.

Ciftell.

Hic Trajanus apud Spartianum confilium de non relinquendo successoresuo, Alexandri auctoritate defendit. Caracallus inCaracallo. quoque, cum eos quos legerat, occidisset milites, Ptolomæi Evergetis Exemplo le fecisse dixit. Hadrianus Catonis Scipionis Æmyliani Metelli Trajani abulus eft in ulu ciborum militarium & alijs. Sub his in. geniis miserum est ætatem agere Involvoli similibus, quæ bestiola ut in pampini folio intorta implicat le, itailla sub integumentis dissimulationum latent, neq; umquam se explicant, ut, quod velint, liquidò intelligas: Mihiillud Theophrasti placet: τα δη των ήθων μη άπλα, άλλ δλήβ ελα φυλάτλεθα μάλλονδες ήτους έχεις hocest Mores huiusmodi hominum σρεφιμάλλων (nam & sic Græci alterplices huiusmodi appellant) insidiosorum & non apertorum magis quam viperas fugiendos esse. rus sanè exsecratur tales: Posteriorum ingenia, qui delicta palliare malunt, quam agnolcere & vitare: pari mihi pene cum sus perioribus gressu ambulare videntur, adstipulante Seneca: & juxta cum Sophocle: en Antigone, μισώ μεν τοιγ όταν εν κακδισι τις Αλας επειτα τουθο καλλύνειν θέλει. Sidon : Apollinaris pulchrè: feculentiæ omninò par cloacali

erat, exculare sua delicta, quæquoplus

com-

commove Ovid, cun pro impet præceptal

Nec fact

N

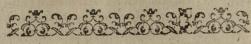
Exem

Cleeftin **U**malim duci: un dictafact hensioner ti capite o Philosop ab ipsis vi ptis. Se autem in] quit, tibi ? proderit: i mum quia credunt: d

pta, breve

commovetur, eò magis fætet, Vnde Ovid, cum uxorem ad Augustam mittit, pro impetrando mitiori exsilio : interalia præcepta hoc quoque suggerit:

Nec factum defendemeum {mala caussasslenda est } Nec nisi sollicita sinttua verb**a preses**,

CAPVT IIX.

Exempla plus valere praceptis.

Cleeft in vita humana comparatum, ut Umalimus exemplis regi quam præceptis duci: unde & illudnascisolet, ut exemplo dicta factaque nostra tueamur si in repræhensionem vocentur: quadere præcedenti capite quædam diximus : Hinc sumsere Philosophinostriid, quod crebrò usurpari ab ipsis videas Exempla plus valere præceptis. Seneca noster non semel : inprimis autem in Epistolis hocinculcat: Plus, inquit, tibi viva vox & convictus, quam Oratio proderit: in rem prasentem venias oportet : primum quia homines amplius oculis quam auribus credunt: deinde quialongum iter est per pracepta, breve & efficax per exempla : Zenonem Clean-

confilium uo, Ale-Caracallus occidiffet mplo le fe-Scipionis

seft in usu
Sub his in
Involvoli
npini folio
tegumenumquam
quidò inti placet:
λαφυλάτest Mores
λων (nam

Homeiorum innt, quam
ne cum fus
ntur, adSophocle:

di appel-

pollinaris r cloacali g quo plus

com-

aliquem voi

tare hunc of

enim-cum

ducit, quibi

& auctorita

mum ad

Plinius Juc

rei ratione Homines E.

in seboni ha

precipiuntu

mines à pre

rendi : Di

perfualiffi

docuere in

re. Uter

ebrietatis

instillaren

ebrios jan

introduce

los ipsis po

rent, plus

cepta valer

chusmult

Alexandri

raphrasi ul

ha eior of ei

ล่งฉานส่าง रवं क्षेत्रव रव

Cleanthes non expreffiffet, fi eum tantum; modoaudiffet : Vitæejusinterfuit, lecreta perspexit, observavitillum, an ex formue la loa viveret: Plato & Aristoteles & omnis in divertum abitura sapientium turba plus ex moribus, quam ex verbis Socratis traxit. Metrodorum & Hermachum & Polyanum magnos viros non Schola Epicuri, fed contubernium fecit. Quibus in verbis, quia Zenonis meminit, lubet addere alium Clee. Stromatil, mentis Alexandrini locum de eodem Zenone, qui huic instituto nostro adprimè etiam facit: Ita autem ille : Pulchre de Indis dicebat Zeno, se unum malle Indum videre, qui torreatur, quam omnes de laboris perpessione discere probationes. Apud Platonem item Aristides dese ita ad Socratem: Ego, inquit, O Socrates, nihil umquam abs te didici, ut & ipse nosts, eum doceres, prosiciebam autem, quoties tecum una eram: etiam sitantum una in domo essemus, quamquam non in codem cubiculo : magis tamen, si quando etiam in uno cubiculo. Et tum quog, magis, sinte dicentemintuever, quam si oculos altam ullam in partem dirigerem: multo autem maxime ac plurimum proficiebam, si quando proxime te sederem tangeremg, te & hergrem laterimo. Idem Seneca Consolatione ad Marciam monet: Scro, inquit, à praceptis incipere omnes, qui monere

in Theage.

£ 2.

tantum: it, fecrex formue & omnis irba plus tistraxic. olyanum fed conois, quia um Clelem Zeadprimè re de Inm videre, erpessione m item Ego, indidici, ut nautem, n una in cubicucubicumintueem diriurimum em tano Senet: Scto, monere

6130

aliquem volunt, & in Exempla desinere, Muture hunc ordinem interdum expedit : Aliter enim cum alio agendum est. Quosdam ratio ducit, quibusdam nomina clara opponenda sunt. & auctoritas, que liberum nonrelinquat animum ad speciosa stupentem. Confentit & Plinius Junior, qui & aliam præterea huius rei rationem reddit : Melius, inquit, Homines Exemplis docentur, quain primis hoe in se boni habent, quod approbant ea fieri posse, que pracipiuntur. Videmus enim quam resiliant bomines à praceptis, pratexentes difficultatem parendi: Δύσκολα γαρ τα καλά. Atque hoc persuasissimum Lacedæmoniis fuit, qui id docuere in Servis suis, quos Helotas dixere. Ut enim turpitudinem temulentiæ & ebrietatis probè filiorum suorum animis instillarent: servos inebriabant, & ad eos ebrios jam, vinoque probe madidos filios introducebant, ut turpitudine illa ob oculos ipsis posità, à vinolentià fortius avocarent, plus ipsum conspectum, quam præcepta valere persuast. Recitat hoc Plutarchus multis locis, exeo exicribsit Clemens Alexandrinus lib. 3. Pædagogi eleganti Par raphrasi usus: Tous d'esta was (oine Tou ovoμα είσι οι είλωτες) οι Λακεδαμόνιοι μεθύειν αναγκάζοντες, εδείκνυον σφίσιν άυτοις τ μέθης τα έργα σωφρονεσιν, εν Эφαπείας και διορθώ-

6. 24

σεως μέρει. παραφυλάττοντες δ'ούν ην επείνων είχημοσύνην, ώς μη σειπέσοιεν αυθοί λαῖς όμοιης παθαγνώσεσι, έπαμθέυονλο. τὸ ἐπονείδις ον
πων μεθυόνλων εἰς τὸ ἐαυτών ἀναμάρητον ώφει
λάμενοι. Helotas (est autem hoc servorum
Spartanorum nomen) Lacedamonij cogentes
enebriari, sibi ipsis sobriis, ca qua designabat
Ebrietas, correctionis es emendationis loco oftendebant: Observantes ergo illorum turpitudinem,
ne in idem, quod damnabant, vitium inciderent,
ex ebriorum probro hos sructus consequebantur.
Notavitidem institutum & Tzezes:

Chiliad 3, Mist. 89.

Οἱ Λάκωνες μέθυσκον τοὺς ἐαυτών ὀἐκέτας Καὶ Ἰέκνοις παρεισφέρον ὶς ἐκείνους τοῖς ἰδίοις Καταγελάς ως ἔχονίας ἀκράτώ καὶ τῆ μέθη Πανίὸς ἐκείνες ἀπρεπες ἐξέτρεπεν κὶ φαύλες.

hocest, Lacones inebriant suos servos Et siliis ostendentes illos propriis Ridicule se habentes meraco & ebrie-

Abomni illos re indecora avertebant.

Ildem Lacedæmonij lautitias omnes ingenuis & benènatis adulescentibus interdicebant, servis permittebant: Fecit id Agesilaus Rex. Thasiis enim offerentibus lautitias, repudiaviteas, servis autem distribui jussi: addenseos, quibus virtus curæsit & studio, tales gulædelicias non admittere,

1ervos

fervos illis ventri: Fi lantiam vi quia fervis hominibu ftrem locu caputhoc nestissima tificis & D cum leges *fuccessore* fcriblerun posteaita ante sanctis pettus coete gistristuori Nonparebi tibus aliosi immunes e

> regendis le tius, qu qui

Inv incivarion i lais o polimoved dis or
forvorum
nij cogentes
designabat
s loco oftenpitudinem,
inciderent,
quebantur.

es: δικέτας τοῖς ἰδίοις τῆ μέθη ὰ) φαύλυς. os iis

& ebrie-

des ingeaterdiced Agesius lautidistribui uræsit & mittere, servos servos illis allici, qui voluptati serviant & ventri: Filijigitur Spartanorum & temulantiam vitabant & delicias afpernabantur, quia servis utraque permissa effet, liberis Subjungam illuhominibus indecora. stremlocum P. Æmylij super hac re, coq; caput hoc concludam. Commendat honestissimam æmulationem Clementis Pone tificis & D. Ludovici Gallorum Regis, qui cum legesferre non posseviderentur, qua successores tenerentur, ipfi fibilegem præscribserunt & Exemplum alijs statuerunt & posteaita ait: Misceamus maria calo: nons ante sanctis vivetur moribus, non pie formabitur pestus cœterorum, nisi sanctitate imbutis Magistris tuorum, iisq., qui vita mortalium prasunt. Nonparebunt ex animo alij legibus, lege solventibus aliosiis, qui leges moderantur, seg, legum immunes esse postulant. In animis tenuiorum regendis, exemplo magnorum Antistitumo, potius, quaimperio est opus, nec aliis, quam quibus nota est Christiana pietas, moribus recoli potest.

NS

Caput

182 DECADIS IX.

CAPVT IX.

Tυμβωρύχοις & Sepulchrorum spoliatoribus numquam avaritiam istam benè cesisse.

CUperiore Observationum nostrarum partedocuimus, nihil immanius esse, quam in mortuos etiam hyana instar savire, idque exemplis confirmavimus & monitis virorum magnorum. Ad eam imaniratem cum pertineat Violatio & spoliatio les pulchrorum, de câ quoque monere nunc vilum: Etlienim hæc materia a Virislummis jam antetractataeft, tamen, & quæ mihi notata, quid vetat aliorum monitis adjungere, & pluribus veluti anchoris oa-Aévery, ut in veteri est verbo? Fuisse autem hoc jam ab antiquo frequentatum vel Aristotelis testimonio constat, qui in libello de virtutibus exlecratur & impietatem vocat, quasi pari passir ambulent impietas in Deu & lavitiain mortuosac sepultos. Et de Pyrrho Historiæreferut, quod tegulæjactu per mulierem interierit, caussam vix aliam credi debere quam quod sepulchroru fue-

Camerario & Richtero.

ric

rit violator ardentissim quod Regu ita referent men Paufai quam Hier machum fi rit. L. Sy diculiablu nio, Plutar nem Agrig conis divin missa, quæ est Herodo nis iram pla abstinereju hæcverbale nibus ortaill diffet, Hir Davidis mo genti abstulis rum, nerese rit, ingrediti nus, nonrepe

omni sublato

dis co Salo

erant, proper

dit , duo aires j

Holiato-Itam oftrarum

ius effe, star lævis & mon imaniliatio lee re nunc iris lum-& quæ monitis oris oae autem vel Aribellode n vocat, sin Deu Et de læjactu ixaliam rū fue-

217

rit violator : De Lyfimacho Plutarchus ardentissima eum febri interijsse scribit (Paufanias in Atticis in prælio occubuisse) quod Regum sepulchra impiè disjecisset, ita referente Hieronymo Cardiano, cui tamen Pausanias fidem derogare vult, tamquam Hieronymus caussas adversus Lysimachum simultatis & maledicentiæ habuerit. L. Syllam eiusdem criminis reum pediculi ablumlere, docentibus Sereno, Pli- de reMedica. nio, Plutarcho. Sepulchrorum violatio- 1.7. fol. 26. nem Agrigenti justu Hannibalis & Himilconis divinum vindicavit numen pesteimmissa, quæ & Hañibalem sustalit, ut auctor est Herodotus: Himilco sacrificiis numinis iram placavit & ab impietate exercitum abstinerejussit. De Herode Zonaras in hæc verba scribit : Eius avaritia ex profusionibus orta illud argumentum est, quod cum audisset, Hircanum pradecessorem suum aperto Davidis monumento tria millia talentum argenti abstulisse, noctu, sidissimis adhibitis amicorum, neres efferretur, idem monumentum apsrit, ingreditur, ac argentum quidem, ut Hircanus, non repetit, sed multum aure: ornatus: quo omni siblato, adinteriores cellas, quibus Davidis & Salomonis Regum cadavera condita erant, properat: Quo dum penetrare contendit, duo sius satellites perierunt, flamma, ut fer-

lib. 39

tilly 9

tur, erumpente: ipse perterritus discessit, atq. ob id facinus res ejus domestica laborare videbantur: quo accessit tandem Tragicus exitus, quem sic describit idem Historicus : Exasperabatur morbus, ut poenas scelerum daret : Ignis enim lentus ejus viscera torrebat : intestina exulcerata erant, inprimis coli doloribus cruciaba. tur, es pituita mollis ac pellucida pedes vexabat. Accedebatimi ventris dolor, & pudendoruns putredo vermibus scatens: nec non Ortophnea & fætor teter & crebrum anhelitum convulsiones. omnium membrorum comitabantur. Etsiautem in tantis malis versabatur, tamen vita spens alebat, nec ab ullo medicamenti genere abhorrebat': Itug, Iordane trajecto, calidis Aquis Callirhoes usus est, qua propter cateras virtutes etiam potui sunt : Ibi amedicis in alveum oleo plenum injectus, animam avere visus est : Sed recepto spiritu Hierichuntem perlatus ad cœtera mala atra bilis accessit. Moriturus nefarium consilium capit : Nam cum totius gentis primores edicto convocasset, omnes in Hippodromo concludit, & sorori Salome ac ejus marito Alexe mandavit, ubi animam exhalarit, ut eos omnes tollerent, ne, inquit, populi meam mortem sibi gratulentur, neve applaudant, sed singulis suos de plorantibus, ipse quoq, deplorari videar, & obitus meus multis lachrymis honoretur. cum flens & Deum obtestans diceret, illi se mandatum

datum non r bus tamdem ac cultello pe setg, nisi qu ejus inhibui necato in ca stituerat, ai Angelus li tributum, Philocalis rijs quinq redactum inopiam c exigebat, tum prim fenatu & c & artificib tebat, ut tem alique cum le ni busniti & plerisque tuantibus ta: nonn quod Ren ingressus

donaria,

corpori &

Virent, po

Tit, atg, ob videbantur: tus, quem xasperabaet: Ignis Aina exulcruciaba. s vexabat. edendorum cophnea & onvulsiones. Etsianvita spens reabhorrequis Callius virtutes lveum oleo est : Sed ed cotera rium conis primores mo conclulexa manmnes tollen fibi graulis suos de

mo concinlexa manmnes tollem fibi graulis fuos de r, & obi-Qua illi fe mandatum

datum non neglecturos policiti sunt. Doloribus tamdem in immensum auctis, cibo abstinuit, ac cultello petito se ipsum occidere cogitavit, fecessetq nist quidam animadverso consilio dextram ejus inhibuisset. Tandem, sed Antipatro prius necato in carcere, quem testamento haredem instituerat, animam evomuit, Alexius quog; Angelus Imperator, cum Alemannicum tributum, quod intercessione Eumathij Philocalis Præfecti Urbis ab auri centenarijs quinquaginta ad sedecem auri talenta redactum erat, pendendum eflet, pecuniæ inopiam causlatus, a provincijs tributum exigebat, quod Alemannicum appellabat tum primum indictum: & Urbano populo senatu & cœtu Ecclesiastico, opisicibus item & artificibus omnis generis convocatis petebat, ut quisque de facultatibus suis partem aliquam stipis nomine conferret. Sed cum se nihil proficere ac frustra talibus rebusniti & inania fundere verba cerneret; plerisque etiam vociferantibus & tumultuantibus ob inusitate ista & iniqua tributa: nonnullis verò notam ei inurentibus, quod Rempub. per luxum perderet, aliam ingressus elt viam : aurea enim & argentea donaria, quæ extra sacrariam essent, neq; corpori & languini Christi suscipiendo servirent, postulavit. Ab ea quoque petil. tione

tione multis abhorrentibus, quasi facra profanaturus effet : Surda & muta Imperatorum monumenta, quæ nullum advocatum haberent, invadenda esse censuit. Itaque sepulchra effodiuntur, nec ullis Romanorum Imperatoribus, quantumvis ob res gestas claris, quidquam præter faxeas tunicas, frigidum & extremumillud propugnaculum, relinquitur, omni pretiolo ornatu spoliatis. Ac ne Magni quidem Constantini loculus intactus & inviolatus mansisset, misi fures Imperatoris decretum antevertiffent, & aurea illius ornamenta abstulissent, Vnde cum ad septuaginta centenarios argenti, & auri nonihil corralisset, conflari ea tamquam profanam materiam justit. Ejus muneris ministri duo paullo post objerunt, alter ardenti febre, alter aquâ intercute sublatus. Ipse quoq; Alexius morbo articulari & pedum dolore per intervalla excruciatus & acribus febribus ustulatus, sibi ipsi etiam ferramentis candentibus in tibias profunde impressis, acerrimo & ineffabili cum dolore tandem ab Alexio Duca Murzuflo, hoc est supercilioso perinfidias captus & bis veneno, fed frustrà, tentatus, quod ea adulescens, cum ætatis robore, tumantidoris, quibus clam utebatur vicisset, ad extremum laqueo gula elisa,

elisâ, impi prolixè na rus in H Rodoaldo gis Long trem lepult btiltæaper nequeenin plum potu teipfo D. I crediti [po rhoquodi beo : qui Agaos, u tractavit ac ex its, qui se autem gens aggress funt puerunt, rel Pyrrhus vi imputatum Jecuta est qu qui de hoc ni c. 121. ur tum esle co

gynus: A

fines Ambr

Regionibus,

nuali lacra uta Impeum advocensuit. ullis Roumvis ob er faxeas illud propretiolo i quidem nviolatus decretum namenta intacenrrasiffet, nateriam o paullò re, alter og; Aleolore per febribus tis can-Tis, acerndemab erciliofo. fed frucum æous clam

ueo gulâ elisâ,

elisa, impietatis exfecrandæ pænas luit, ut prolixe narrat Nicetas Choniates. Coi in Annalla. rus in Historia Mediolanensi refert de Rodoaldo filio & successore Rotharij Regis Longobardorum : Spoliaverat is patrem sepultum in Basilica D, lobannis Babtistæ aperto sepulchro, sed non impune: neque enim postea unquam ingrediid tem. plum potuit, conantem pugnis prohibente ipfo D. Iohanne Baptista, & sepulcri sibi crediti spoliationem vindicante. De Pyr. rho quod initio monui, id ex Plutarcho habeo : qui ita de illo : Antigono devicto, Locos, ubihabuit eosin potestate, cum alias tractavit acerbe, tum urbi prasidium Gallicum, ex iis, qui secuti ipsum fuerant, imposuit. Galli autem gens avarissima regum ibi humatorum ag gressissunt monumenta aperire, thesauros diripuerunt, reliquias cum ludibrio disjecerunt. Hoc Pyrrhus visus est ferre lente & solute, itaq, ipsi imputatum à Macedonibus. Vnde & pæna Cecuta est quam dixi. Falluntur Viri Magni Alciat. Paqui de hoc Pyrrho accipiunt locum Higy-rerg. 1. 10. c. ni c. 121. unde jure talionis Pyrrhum puni- 4. 6. Tib. tum esle convincere nituntur: Ita enim Hi Decian in gynus : Neoptolemi, qui & Pyrrhus, offaper Tratt Crimfines Ambracia farsa sunt, qua est in Epiri set 28. Regionibus, quo allusit Ovidius illo disticho: In Ibin.

Nes

Nes tua quam Pyrrhi felicius offa quiescant. Sparfaper Ambracias que jacuere vias. Namillaad Achillis filium pertinent : Hic Noster Acacidisfili' fuit & Phtile Menonis Thessali filiæ: Ad extremum hoc subjungam, sepulchris purè & illibate conservandis ac â vi & injuria prohibendis proprium fuisse constitutum Magistratum sub posterioribus Impp. quem Comitem Privatarum dicebant : ut clare oftendit formula eius apud Cassiodorum in Variis: quæ con-1. 6. form. s, cepta est in hæc verba : Defunctorum quinetiam quietem sacram aquabilia juratua conscientia commiserant, ne quis vestita marmoribus sepulchra nudaret, ne quis columnarum decorem irreligiosa temeritate prasumeret, ne quis sineres alienos aut longinquitate temporis aut voraci flamma consumtos scelerata perscrutatione detegeret; ne corpus, quod semel reliquerat molestias mundanas, humanasiterum pateretur insidias: nam etsi cadavera furta non sentiunt: tamen ab omni pietate alienus esse dionoscitur, qui aliquid mortuis abrogasse monstratur. Vides ergo tibi mandatam este securitatem mortuorum.

Hactenus Caffio

dorus.

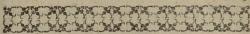
Caput

MACONICO MCONICÓ

Proditio Princ

llmn J rimbe qui in itin tudinislev Georgio R potentis, r filiario pru magno Hi donecado Fecitid vir gniamore ronymum Conjunct quem avid multanota illa & hoc f inquit, 7 Prior Prate Sebastianu dinalem fe

Philippo I

CAPVT X.

Proditionem quidem gratam esse Principibus, Proditores autem invisos,

Um nuper in morbo cubarem No-Urimbergæ per dies aliquam multos, qui in itinere incautum oppresserat, folitudinis levandæ caussa ab Amplissimo D. Georgio Remo ICto & Reipub, illius præpotentis, nutriciæ meæ benignissimæ Con. filiario prudentissimo, D. & Amico meo magno Historicum petij, in quo versarer, donec ad operas Academicas redire liceret. Fecitid vir optimus pro suo erga me & insigniamore & lummo studio, misita; Hieronymum Connestagium Genuensem de Conjunctione Portugalliæ & Castellæ, quem avidè accepi & perlegique excerpsiq; multanotabilia & alibi attingenda: Inter illa & hoc fuit quod reperilibro q. Oderat, inquit, Prior (Antonius is fuit Nothus Prior Pratensis, qui post casum in Africa Sebastianum & mortuum Henricum Cardinalem se pro Lusitania Rege gessitinvito Philippo II. Hispano) Ferdinandum Piname

p. 238

Caput

quiescant, cuere vias, nent : Hic

Menonis

c lubjun-

onservanproprium

lub poste-

Privata-

formula

quæcon-

rum quin-

atue con-

marmori-

narum de-

ret, nequis

oris aut vo-

Crutatione

querat mo-

ateretur in-

tiunt: ta-

no citur,

nstra-

ams

ICtum Camera Lusitanica Syndicum, quiest summus illius Magistratus gradus, quod de se minus honorifice, de Philippo Hispano omnia optima sentiret, & totum consilium Camera in partes Regis Philippi pertrahere studuiset. Itaque submisit illi sicarium Antonium Soare-Zium, qui Lifybone, ipfo meridie, in medio foro, grave vulnus Pina instixit incapite, ex quo paullo post mortuus est. Sicarius autem, qui melius ferire, quam fugere noverat, captus, aliquot diebus post laqueo primum strangulatus est, deinde in quatuor partes dissectus, connivente Antonio more Principum, qui odisse selent eos, quorum opera ad scelus aliquod abusi sunt, quod his viventibus, vivit etiam facinorum, ipsorum jussu designatorum memoria. Quæ extrema verba valdè notabilia mihi vila: & huc refero, de proditoribus passim le-&a: inprimis illud: Proditio grata, Proditores invisi : quæ mens olim Ali Rhymi-fuit Cælaris Augusti in Rhymitaclem Thracum Regem, Antigoni item & Aure-Vopiscus in liani Augusti ut ex Epistula eius videre est ad Mallium Chilonem. Atq; hocillustribus Exemplisante me docuit Nobiliss. & Am-Horar. Suc. pliss. Vir. D. Philippus Camerarius, JC. & cisia. Gent. 1. Confiliarius Reip, dicta initio capitis pri-

talcem. eius vità. *

marius, quibus hæc mihi vilum adjicere apud apudalios

ganterin

videtur,

loiere, no

venuste :

dians: S

netrant.

men, qui

Servo luo

Tarquinio

relerare :

rum amai

autem ut

manu mi

fuorum d

tavit ad

Simile hu

riæ Ecceli

zomenus

pore Vale

Procopius

lianumref

nidem affe

rat, & cla

Imperiñar

do coado

rem infesti Jensex Syri

toliam cer

m, quiest

, quod de le

ano omnia

Camerain

studusset.

um Soare-

medio foro,

e, ex quo

ius autem.

noverat,

eo primum

uor partes

ore Prin-

rum opera

od his vi-

2 sporum

az extre-

i vila: &

passim le-

o grata,

ens olim

mitaclem

n & Aures

videre est

illustribus

ff. & Am-

us, JC.&

piris pri-

n adjicere

apud

apudalios notata. Ac primum quidem ele- c. 7. & Cent. ganter in hanc rem lusisse mihi Augustus 26.60.6.6. videtur, cum inquit, prodituros amari solere, non proditores. & Claudianus venuste: Damnamus luce repered Perfi. lib. 2, in diam: Sed Exempla altius animum pe-Eutrop. netrant. Brutus Libertatis ipsius nomen, qui Reges Româ expulit, cum ex Servo luo Vindicio rescivisset, filios suos Tarquinio à patre expulso velle portas relerare : pater Patriz, quam liberorum amantior, securi eos feriir: Servum autem ut Patriz conservatorem initio manu misit, postea ut Dominorum fuorum delatorem cruci affixit, ut notavit ad Juvenalem Scholiastes antiquus. Simile huic Exemplum referent Historiæ Eccesiasticæ Scribtores Socrates, So- 1.4. e.s. zomenus & Nicephorus Callistus : Tem 1.61c.8. pore Valentiniani & Valentis Impp. 1, 11, 4.4. Procopius quidam, genus suum ad lulianum referens, & lub loviniano Tyrannidem affectans Chalcedonem occupaverat, & clam Constantinopolim ingressus Imperiu arripuerat. Inde non contemnendo coacto exercitu, adversus imperatorem infestis signis est profectus. Cui Valens ex Syria obviam progressus, circa Na. toliam certamine cum eo est congressus

Inde Nicæam pervenit : Sed mox Procopius à proditoribus Gomario & Agelone, quos fidos sibi esse putaverat, captus & Vinctus Valenti est traditus : Qui utrug; proditorem novo supplicij genere, crudelem in modum serris dissectos interemit spreto jurejurando, quo se illis benevolum lemper fore receperat. pius autemad arborum duarum non longe inter se distantium vertices adductos pedibus alligatus, eisdem moxad naturalem statum luum redire permissis discerptus est. Hæc unanimi consensuilli quosdixi. Undemirarisubit dissensum Ammiani Mar-In Exempla- cellini: qui & alios proditores Procopl facit & de supplicio ProcopI aliter sentit. Verba ejus lubet adscribere: Tandem Procopius, undig, facultate evadendi ademtà, consiliorum inops, ut in arduis necessitatibus solet, cum fortuna expostulabat luctuosa & gravi: mersusga multiformibus curis subitò à comitibus suis ar-Etius vinctus, relato jam die adcastra ductus, Imperatori offertur reticens atq, defixus, statimg, abscissa cervice discordiarum civilium gliscentes turbines sepelivit & bella: Pari etiam indionationis impetu Florentius & Barchalba, qui eum duxerunt, Confestim non pensataratione sunt interfecti. Namsi Principem legitimum prodidissent, vel ipsa Iustitia jure casos pronunciaret,

L. 26. p. 352. ri Lindebruch I.

Tire-

firebellem (

ferebatur,

rat deferrin

in co tame

storiæ sc

etiam Pin

ceffit. In

Viscontio

gessere F

Flaminian

Galeatæc

hosticitra

Agnologi

glectis Fla

fciam desc

Scrimine,

ret, Sed

malignum

ideoque f

tradidit:

minem ha

testudines

motis, ut

ferentes,

num trans

tra dies fan

præterea S

ftandum p

Regis : C

rit : Sed

omario &

verat, ca-

us : Qui

j genere,

os intere-

e illis be-

Proco-

non longè

tos pedi-

naturalem

erptus est.

lixi. Un-

ani Mar-

rocoplfaer sentit.

ndem Pro-

mta, consi-

us solet, cum

i: mer susq,

ibus luis ar-

traductus, us, statimg,

m gliscentes

m indigna-

, qui enm

one funt in-

num prodi-

onunciaret, firefirebellem & oppugnatorem interna quietis, ut ferebatur, amplas ei memorabilis facti oportuerat deferrimercedes : Hæc Ammianus, qui in eo tamen, quod agimus cum sacræ Historiæ scriptoribus consentit. Zanobio etiam Pino proditio perfidiosa non ex voto cessit. In bello enim, quod cum Philippo Marchia-Viscontio Iohannis GaleazI secundo filio vell. 1.4. gessere Florentini Agnolo Pergolens Hist. Floret. Flaminiam vaftante, hic Zanobius Pinus P. 1940 Galeatæ cum imperio præfectus castrum hosticitra ullam defensionem tradiderats Agnoloque prætereà suasor fuerat, ut neglectis Flaminizalpibus, ad colles in Tusciam descenderet, ibique minore cum discrimine, maiori vero cum lucro rem age-Sed non potuit Agnolus abjectum malignumque hominis animum ferre, ideoque suorum servorum arbitrio eum tradidit: qui postquam ludibrio satis hominem habuissent, chartis etiam, quibus testudinesimpressæ erant, ipsi cibi loco admotis, ut ederet hortati funt, futurum adferentes, ut mox ex Guelfo in Ghibellinum transmutaretur, sie miser paucos intra dies fame contabuit. In Annalibus præterea Saxonicis legitur turpe ac detestandum parricidium Frothonis Danorum Regis : Corruperat is domesticum quen-

dam, uti fratrem suum occideret: id sui Regis desiderium occuste cruciarius ille explet, adeoque manus Optimo Principiviolentas affert : Post præmium a Frothonecadisexigit, idqueaccipit, led mox, ubiaccepie, justu Regis vicissim occultà erucidaeur, ne (celus Regis & mandatum necandi fratris vulgaretur. Quod Exemplum prorlus simile est illi quod initio capitis huius propositum a nobis est & ad monitum ConnestagI pertiner. Micius cum huius farinæ homine, hoc est proditore egit Princeps ille Italus, de quo

In Tradlatu Criminal.

Tiberianus Decianus ICtus summi nominis scribit alicubi : Refert, inquit, Hip. lib. 7. c. 30. fing. 16. quendam Principem Italicum . dum proditori, cujus opera usus suerat, pramium proditionis numerares, voluisse, vt proditor pramium illad inversis post terga manibus reciperet, ut sic omnibus infama illus unnotesceret, & cognoscerent, quotquot adstarent, illud esse proditionis pramium. Hi porrò omnes, qui Proditores ad hunc modum exceperunt, illud Onosandri In Strategico parum attenderunt cum scribit & Imperatorem suum his verbis monet : Tois γελίας φυλαττέλω, μη δία τους γεγονότας, αλλα δία τους εσομένες, ένα είδοτες, ώς

हेक्स्रेशिया वर्

review, of

NauBaver 2

yacitelas.

MorBas, 8 2

λεως βξην.

dos. Qu

Græce exsi

quia reced

Viripracla

pretantis,

quæelthæc

rator, quis

promissase

horum, qu

que taliun

lem effe pe

les facile,

bus prodi

nam redd

provocent

commodo

tibi esse d

tori , quod

deris, non

quam accip

elfe ad re

rò te jud

Stilis civit

et: id sui arius ille o Princimâ Froled mox, o occulte andatum uod Exuod ininobis est pertiner. , hoc eft is, de quo ni nominit, Hip. um dum pramium proditor manibus llius innonot adstam. Hi ad hunc nofandri & Imnet : Tois वंद हे सवरूegovotas TES : WS

. ¿ges-

δρείλελαι σφίσε χάρις ελομένοις τά των πολεμίων, όπι τας άνλας ένεργεσίας τρέπωνλαι. Λαμβάνει γάρ Ιι μάλλου, ὁ προσότη διδες ή xaeitelas. Dio xpin opodúpus inleiventas àmorbas, & gap dinashs Tis adinn Jeions Toλεως 65, αλλά σραθηγός δ έφυτου παθεί-Soc. Quem locum tanto lubentius & Græcè exscribsi & latine interpretabor, quia recedere vilum à Nicolai RigaltI Vici præclari sententiaaliter locum interpretantis. Proponam autem initio meam quæ est hæc: Omnino memento, Imperator, quisquises, Proditoribus fidem & promissa servare, nec respice tam ingenium horum, quam considera in posterum quoque talium hominum operam tibi utibilem esle posse : non reperies autem tales facile, nisi aliorum exemplo quibus proditionem præclare cessisse & bonam redditam gratiam intellexerint, provocentur, ad eadem tuo usu & commodo suscipienda: Vnde certum tibi esse debet & fixum, cum proditori, quod pepigisti aut condixisti, dederis, non tam conferre te beneficium, quam accipere, & proinde promtum esse ad retributionem : Et quis verò te judicem constituit, ut in hostilis civitatis proditorem inquiras. 04 feru-

scrupulose aut animadvertas, quituæ patriæ constitutus es Imperator, eiusg; commoda omni modo promovere debes. Rigaltius verò ita: Proditoribus fides & promifsaab Imperatore servanda sunt, nec considerandum, quales illi antea extiterunt, sed quales deinceps fituri funt, ut postquam sibi hostium partes amplectentibus gratiam haberi perspexerint, animos ad ea beneficia convertant suos. Quisquis enim proditori dat, munus accipit potius, quam confert. Ideog, promta esse debet Imperatoris hac inre liberalitas, quippe de hostium prodita civitate judex aut arbiter non est, sed patria sua Imperator. Iudicet eruditus Lector: ego sanè pro me starearbitror locum Leo-Conflit. XV. nis Imperatoris, quem Rigaltius in Notis adducit : ita enim ille : 6 200 818005 TI πό προδόλη μαλλον άυλος λαμβάνει παρ άυτου πλέον, παρ ο έπεινω χαείζεια, ε γαρ πειτής Τίς του προδότου άδικη θείσης πόλεως, η τοῦ ἐχ. Αροῦ ὑπαρχος, ἀλλά σραθηγός. και δίξε πολλων τρόπων, ύπερ τοῦ σοῦ λαοῦ, λυπειν κ διαφθείρειν τους πολεμίες απεδάζων. Το γάρ σοκείν εναύθα τους κακές μη ευεργείει, απειρόκαλον μοι φαίν είαι, πάν α γάρ καλά ον καιροί αυτων. Cœterum utabiis, quos dixi, Onosandri monitum neglectum est : itaid sensissees & pensi habuissearbitror, quod Cotthizoru, ad Neapolitanos cives Pastor olim & Ascle-

\$ 36.

pio+

piodotusap disserunt ! xaelies Too USEPOV TH CA BEITAL TOV वैसाइविद्र १४६ tiamab Aug capitis, mu

Observa

Ducum

D Aucis fo 1 verè pra lium Agric feribit : m num militia legniter ad lum tribun nolcere pro re a peritis, piodotus apud Procopium in Oratione suâ disserunt: ὁ τοῦ ωροδόλου τετυχηπώς, λη μεν χάελι ἐς τὸ ωδαυλίκα νικήσας που η, τωο ψία δὲ ῦς ερον τη ἐκ τῶν πεωραγμένων μισεί, καὶ φοβείται τον ἐυερχέτην, ἀυτὸς ἐφ' ἑαυτώ τὰ τὰ ἀπις ίας γνωείσμα τὰ ἔχων: Quam sententiam ab Augusto & alijs, de quibus initio capitis, mutuati videntur.

DECADIS X2.

Observationum Historico - Politicarum.

CAPVT I.

Ducum bellicorum gemina Virtus ex Historiis notata.

PAucis sed gravibus admodum verbis & verè prægnantibus socerum suum Iulium Agricolam Tacitus laudat : dum scribit : minimè eum licenter more Juvenum militiam in lasciviam vertisse, neque segniter ad voluptates & commeatus titulum tribunatus & inscitiam retulisse : sed noscere provinciam, nosci exercitui, discere à peritis, sequi optimos, nihil appetere

& Afcle-

uituæ pa-

usq;com-

bes. Ri-

& promis-

consideran-

dquales de-

Stium par-

rspexerint, s. Quis-

ipit potius, lebet Impe-

le hostium st, sedpa-

is Lector:

in Notis

ठी ठी ठी ठी दिस

ταρ ἀυτοῦ

αρ κειτής πόλεως, η

रेड. मध्ये श्रीक रामसंग्रे

w. To zap

सा, वास-

वं देग मयावादी

dixi, O-

itaid

or, quod

and eos effe no.

madvertens

manis ubi

tulo struere

nem fecit,

metu, prud

mus, quem

quod nimii

meruisset.

dite copios

cum prilez

JANUM G

magnum:

impotentia

præstantissi

Sallustius,

Ducem & f

gittamquai

mum iple f

quatur. Q

agenda sunt,

tione agendi.

quod Attal

tribuit conf

fisq; ad Oly

tus pro con

merito quis

Attalus sum

laris eins ji

objactationem, nihilque ob formidinem recusare, simulanxium & intentum agere folitum. Quæ verba quamquam singula consideratione dignissima sint , tamen hac duo folum hoc capite expendemus : quod dicit nihil eum primum ob jactationem sive jactantiam appetijsse, deinde nihil ob formidinem recusasse. Ac prius quidem quod attis net, cavendum unice Duci est. Nam, ut eleganter Agathias, Arrogantia non solum suos possessores, sed & illos, quosei servire & morem gerere contingit, perdit: Invidia enim insistit vestigijs Ducu præclarorum, & in omnes occasiones vigilat, quomodo de gradu dignitatis eos præcipitet, Vnde non sine caussa Plinius; Duces nostri non tam Regum externorum, quam suorum Principum insidias, nec tam hostium quamcommilitonii manus ferrumg, metuebant. Neq; enim ferre possunt Principes, qui,ut loquitur Tacitus de Tiberio, Silij jactantia offen. so, destrui fortunam suam sic existimant, si Duces plus sibi gloriæ vindicent. Qua de re queritur etiam apud Dionem Agrippa. Ifte, inquit, est mos Principum, ut nolint quemquam esse se potiorem. Facilia confectu ipsi gerunt, difficilia aliis committune, quos tamen postea gloria rei praclare gesta frui agre serunt : Vanci quidem eos nolunt, rerum autem gestarum gloriam

lib. 3.

In Panegyr.

4. Annal.

and eos esse non facile patiuntur. Quod ani-Tacit. 2. rmidinem madvertens Germanicus devictis Gertum agemanis ubi congeriem armorum cum tiuamquam tulo strueret : Tiberii solum mentioma fint, nem fecit, de se nihil addidit, invidiæ pite exmetu, prudentius quam Antoninus Prieum primus, quem merito repræhendit Tacitus, I. Hift. ntiam apquod nimius fuerit commemorandis qua midinem meruisset. Porrohoc Argumentum eruguod attis dire copioseque tractatum vide apud uni-Nam. cum prilez virturis & Doctrinz vindicem rrogantia JANUM GRUTERUM, amicum nostrum in Discursad & illos, magnum: ego adalia contendo : Ab hac Tacitum ontingit, impotentialinguz & jactantia alieni fuere P. 2. p. 101. gijs Ducti præstantissimi quiq; Heroes : De Iugurtha & segq. nes vigi-Sallustius, cum laudafferut perfectissimű seos præ-Ducem & strenuissimum militem, subjunus: Duces gittamquam miraculum, quod cum pluriguam fuomum iple faciat, minimum tamen de fe loum quam quatur. Quod & de Pisone Velleius : Que ant. Neg; agenda sunt, inquit, curabat sine ulla oftentautloquitione agendi. Et pulcherrimum est Encomiu tià offen. quod Attalo Eumenis fratri apud Livium imant, si tribuit consul Romanus : Victis enim cz-Qua de sisq; ad Olympum montem Gallis. Lauda-Agrippa. tus pro concione exercitus, donatiq; pro int quemmerito quisq;: ante omnes (inquit Historic') psigerunt, Attalus summo cœterorum assensu: nam singuposteaglo= laris eius juvenis cum virtus & industria Vinciquimgloriam

lib. 38.

etiam fusrat., quibus periculisq, tum modestia etiam fusrat., quibus verbis utramque Virtutem, de qua agimus complectitur. De Socero suo idem Tacitus: Nec Agricola unquam in suam famam gestis exultavit, ad auctorem & Ducem, ut minister sortunam referebat: ita virtute in obsequendo, verecundia in pradicando extra invidiam nec extra gloriam erats. Hanc jactantiam, homini adhærentem penè natura, excutere non potuit samosissimus ille Caroli V. & Philippi II. Imperator Ferdinandus Toletanus Dux Albanus, id quod declaravit statua quam ex ære constatam in Castello Antverpiensi erigi jussit cum hac inscribtione:

FERDINANDO ALVAREZ A TOLEDO ALBÆ. DVCI PHILIPPI II. HISPANIARVM REGIS APVD BELGAS PRÆFECTO: QVOD EXSTINCTA SEDITIONE, REBÉLLIBVS PVLSIS, RELIGIONE PROCVRATA, IVSTITIA CVLTA,
PROVINCIA PACEM FIRMARIT: REGIS OPTIMI MINISTRO FIDELISSIMO POSITVM.

l o. de Conjunët. Portugall. & Caftella.

Nam hoc nimisaltè penetravit animum Philippi, idque plurimum postea Ferdinando nocuit, ut testatur Hieronymus Connestagius, & additinsigne Epiphonema: Ideò, inquit, neg, Carolus V. neg, Philippus II. valdè amabant Albanum, quid ni-

Principes enin nus, qui bene ipsi beneficiis lorum ju Tu pi verò & met Duce, que ένελπι & fat conjuncta. fuo tribuit curhacduc confilium v difficilimum es bonus con tiatimorem . adferre pleru Annibalitr mum audaci etiam confili lianus de q मां करा माम μεφάλαιον έ Germanic um sibi, co Marcelling net : Si hof consiste inter

consideratus eundo cautij

2015

mis preclare

m modestia mque Viritur. De Agricola unt, ad auctom referebat: ià in pradiriam erats. hærentem t famolif-I, Impera-Albanus, x ære conrigi justit

OLEDO PANIA-PRÆFE-DITIO-ELIGIO-CVLTA, IT: RE-ELISSI-

animum ea Ferdieronymus piphone-. neg, Phi-, quid nimis

mis praclare sibi de ipsis meritus videbatur: Principes enim non amare solent eos, aut certe minus, qui bene de ipsis meriti sunt, quam cos, quos per Comme-Itagastatua il- dat. de Ca. ipsi beneficiis sibi devinxerunt. Formido Silia. lorum ju su paullo post dejecta suit. verò & metus longissimè abesse debent à Duce, quem, si quid aliud, commendat lò ένελπι & fati lui fiducia, sed cum consilio conjuncta. Atque hoc jugum Jugurthæ suo tribuit Sallustius, caussamque reddit, cur hæc duo connexa esse debeant, Audax confilium videlicet. Ac sane, inquit, quod difficilimum inprimis est, & pralio strenuus eras es bonus consilio, quorum alterum ex providentiatimorem, alterum ex audacia temeritatem adferre plerumg, folet. Vtrumque & Livius Annibalitribuit : Erat, inquit, eiplurimum audacia ad pericula capesenda, plurimum etiam consilii inter ipsa pericula. Talis fuit Jus lianus de quo Zosimus: Vnicum illi studiu μη τοεί μιπρά spaleiser τον χρόνον, άλλ' είς το πεφάλαιον ξαύδον ξμβαλείν τοῦ πολέμε. Talis Germanicus, de quo Tacitus: Quod ardu- 2. Annal. um sibi, cœtera Legatis permisit. Et apud Marcellinum Constantius Julianum monet : Si hostibus congredisit necesse, fixo gradu

consiste inter signiferos ipsos, audendi in tempore

consideratus bortator, pugnantes accendens pra-

eundo cautissime, turbatosq, subsidiis fulciens,

mode-

modeste increpans desides, verissimus testis adfuturus industriis & ignavis. De Carolo Borbonio Vbertus Folieta scribit: Nemo ea etate suit, in quo essent majora aut plura natura & industria bona: Ingenium vividum, callidum, sollers, magnum, consilium, celsus ac sublimis animus, nihil humile aut sordidum, nihil non magnissium & amplum umquam agitans: Talis Frundsbergius, Leo Strozzius & alij innumeri,

CAPVT II

Magnanimi Ducis esse dolo malo in hostem nequa- quam uti.

VErba Taciti sunt extremo II. Annalium libro: Reperio apud scribtores eorum temporum Adgandestrii Principis Chattorum lectas in Senatu literas, quibus mortem Arminii promittebat, si patrandæ neci venenum mitteretur responsumque esse, non fraude neque occultis, sed palam & armatum Populum Romanum hostem suos ulcisci. Qua gloria æquabat se Tibesius priscis Imperatoribus qui venenum in Pyrrhum

Pyrrhum re Pyrrhi hift bunt Rom. Eutropius . bricius Rom Medicus I promittens vi quid pollicere duci jussit ac contra caput Rexadmira bricius, qui cursu suo ave ante, cum regni promij Iguur in Ro

Necemia
Neceaup
Ferronan
Docuit ide:
cum obside
teobsidion
tiorum in U
obambulan
subdolè fall
mana perdu

tuminiplo

rem accom

EnnI de Pyr

us testis adrolo Boremo ea etaenatura es um, callim, cellus aut fordiblum umgius, Leo

dolo

I. Annacribtores Principis s, quibus patrandæ nsumque ed palam hoftem se Tibeenum in Pyrrhum

Pyrrhum regem vetuerant prodiderantq;. Pyrrhi historiam plerique omnes describunt Romanæ rei scribtores, brevissimè Eutropius: Cum, inquit, vicina caftra Fa- lib. 2. bricius Romanus & Pyrrhus Rex haberent: Medicus Pyrrhi ad C. Fabricium nocte venit, promittens veneno Pyrrho occifurum, fi fibi aliquid polliceretur : quem Fabricius vinctum reduci justit ad Dominum, Pyrrhog, dici, que contra caput eius Medicus spopondisset : Tunc Rex admiratus dixisse fertur: Hic est ille Fabricius, qui difficilius ab honestate, quam Sol à cursu suo averti potest. Tentaverat enim 60º ante, cum pauperem cognovisset, quarta parte regni promissa, ut ad se transiret, sed frustra. Iguur in Romanos Duces verius quadrat illud EnnI de Pyrrho:

Nec mî aurum posco, nec mî pretium dederi-Nec cauponantes bellum sed belligerantes (tis Ferronon auro vitam cernamus utrig.

Docuitidem Camillus in Falifcis, quos cum obsideret, ludimagister consueto an-Livius l.s. te obsidionem more, cum pueris, potentiorum in Urbe civium liberis ante urbem obambulans, sermonibusq; varijs injectis subdolè fallens, eostandemin castra Romana perduxit, prodens ita civitate, quantuminiplo erat. Cumque eos oratione ad rem accommodata Camillo obtulisset,

nou

non magnifice, uti sperabat acceptus, sed denudatus ac manibus post tergum revinctis reducendus Valerios datus est pueris, cum virgis, quibus proditorem ante se age. rentin Vrbem. Ad quod spectaculum commota civitas, Romanis ultrò se dedidit. Facta hæc Anno ab V. C. CCCLXI. Viriati quoque interfectores Q. Servilij Cæpionis verbis inducti, cum præmium â Scipione Consule petijssent : responsum hoc tulere: Numquam placuisse Romanis, Imperatores à suis militibus interfici. Et sanè Capionisillud factum valde improbatum fuisse Romanis constat, quamvis Viriatum proditorem hostemque Reip. esse itidem liqueret. Velleius Paterculus ita de illo facto scribit : Interemto Viriato fraude magis quam virtute Servilij Capionis, Wumantinum bellum, idg, gravius exarsie. Lucius Florus in Epitome: Lusitanos Viriathus erexit, vir calliditatis acerrima, qui ex venas tore latro, latrone subito Dux atg, imperator, & si fortuna cessisset, Hispania Romulus, non contentus libertatem suam defendere, per quatuordecim annos omnia citrà ultrag, Iberum e Tagum igni ferrog, populatus, castra etiam Pratorum & prasidium agoressus, Claudium Unimanum pene ad internecionem exercitus cacidifset, insignia trabeis & fascibus nostris qua cepe-

1. z. initio.

Ab. 2. 64 17.

rate

rat, in montil

Fabius Max

fore Servilio

qui conficiend

trema deditio

& domesticos

riam dedit, u

Historiam '

describit Ap

ctum proba

tus missus es

Hannibal ho

clam Flannil busdam pro

admodum I tem inducit

pulus Romanu

argumento eris

hostiarmato e. veneno caver

Confularem,

occidendi hospi

chus, ut nota

å Pop. Rom

culpæ hujus r

addens Senas

quodglorian

lis, quem viri

eptus, sed ım revinest pueris, inte se agei ectaculum ò le dedi-CCCLXI. 2. Servilij ræmium â elponlum le Romainterfici. valdè imt, quamque Reip. aterculus o Viriato Capionis, us exarlit. anos Viriauiex venas perator, & nonconr quatuorme Taam Pratoium Unius cecidifqua cepeyato

rat, in montibus suis prophea fixisser: tandem eum Fabius Maximus consuloppresserat : sed à succes fore Servilio Capione violata victoria est, quippe qui conficienda rei cupidus, fractuducem & extrema deditionis agitante, per fraudem & insidias & domesticos percussores aggressus, banc hostigloriam dedit, ut videretur aliter vincinon potusse. Historiam Viriathi copiole & per partes T Quintl describit Appianus. Sed nec Flaminii fa-Flamini. ctum probarunt Romani, qui, cum Legatus missus essetad Regem Prusiam, ad quem Hannibal hostis Romanorum confugerat, clam Hannibalis mortem & artibus quibusdam procuravit. De quo facto graviter admodum Livius Hannibalem disserentem inducit : Mores quidem, inquit, Populus Romanus quantum mutaverit, vel bic dies argumento erit: horum Patres Pyrrho Regi hosti armato exercitum in Italia habenti, ut a veneno caveret pradixerunt : hi Legatum Consularem, qui auctor esser Prusia per scelus occidendi hospitis, miserunt. Aliter Plutar-Dissertat chus, ut notavit Scipio Admiratus, nam ut Polit. l. 2. à Pop. Romano hanc maculam averteret, cap. ult. culpæ hujus reum solum facit Flaminium, addens Senatui improbatum eum fuisse, quod gloriam sperasset ex morte Hannibalis, quem virum Romani ob Clementiam tamquam inutilem jam senio jamque deplu-

Plutarch.in Flaminio.

plumatam avem dimiserint. Videatur idem Scipio Admiratus ibid. quomodo Scævolæ factum, quod item objici poterat , defendat aut excuset , sicut & ê sacris ludithæ, quæ dolo Holopherni vim attulit. Placuithoc quoque Alexandro Magno verè magnanimo & Dis per omnia quam homini similiori: improbavit enim semper huiusmodi x20πας πολέμων, utloqui solebat, camque victoriam pulcherrimam gloriolissimamque arbitrabatur, quæ ex hoste armato reportaretur. HelvetI etiam apud Cæsarem se ita à Fatribus majoribusque luis didicisse profitentur, ut magis Virtute quam dolo contenderent, aut insidijs niterentur. Ipse etiam Cæsar in colloquio cum Ariovisto, cum ab huius Equitibus Legio decima, quam Cafar secum præsidij caussa eduxerat, infestaretur telis, recipiens se ad suos, imperavit illis, ne quod omninò telum in hostes rejicerent : nam etsi sine ullo periculo legionis delectá cum Equitatu prælium fore videbat, tamen committendum non putabat, ut, pulsis hoe stibus dici posset, eos à se per fidem in colloquio circumventos, Verum recentiora quædam etiam Exempla videamus.

Z. r. bell. Gall. C: 130

lib. I. bell. Call. c. 46.

Nam

Nam & p

ingenia H

æmulandas i

rito luo pri

fonlus Near

Stella Reger

illi Rugeriu

eft, lua fe m

fi ita illi vid

dignatione

cogitatione

se digna: Et

secuturum m

scelus permiss

fe hocingen

Stituet, quar

lmo in cho

phabis prop

vocem. Exc

radus, Prin

flaus Polon

dere debeba

appellasset:

temtű indi

fus illum co

moriturint

filijs Misico

triscontum

confugit,

Videatur Nam & posterioribus seculis quadam quomodo ingenia Heroica Romanorum virtutes m objici æmulandas sibi proposuere. Inter quæ meset, sicut rito luo primum sibi locum vindicat Alolo Holofonlus Neapolitanus, quicum odiffet Cac quoque stellæ Regem gravibus de causis, obtulit se animo & illi Rugerius Pallanzæ Comes, pollicitusqi fimiliori: est, sua se manu inimicum eius occisurum, modi «λοfi ita illi videretur. Eum aversatus cum in-, eamque dignatione Alfonsus neque animo neque osissimamcogitatione id concipere justit, addità voce se digna: Etiamsi totius mundi imperium con- Panormit de te armato secuturum me sourem, numquam tam immane Diet. & apud Cæoribusque scelus permissur' essem. Macte esto tu ò Alfonut magis se hocingenio, neq; enim tua te gloria deent, aut Hituet, quamdiu mundus & homines erut. m Cæfar Imò in choro cœlestium spirituum triumcum ab phabis propter nobilem hanc & Heroicam a, quam vocem. Excipiat Alfoniu Imperator Cuneduxerat, radus, Princeps Germanus: cui cum Bogiad luos, flaus Poloniæ Dux tributum, quod ex fænnino tedere debebat, superbè negasset, seq; Regem n etsi sine appellasset: ille Majestatis imperialis conum Equitemtu indignissimè ferens, copias advermen comsus illum coëgit : Quod dum serio agit, pulfis hor moriturinterim Bogislaus relictis duobus r fidem in filijs Misicone & Orthone, quorum ille paum recentris contumația secutus, hic ad Imperatore videamus. confugit, & Missionis fratris institutusibi Nam displicere te-

testatus, paratum imperata facere, quæ deceant, ait. Cunradus coactis copiis & affumto Otthone in Poloniam adversus Misiconem tendit, prohibitis tamen militibus, ne cui nisi armato nocerent, reliquis omnibus sua salva essent, quia videlicet Po-Ionia magis ad Otthonem quam ad Misscor nem pertineret. Misico vim sibi admoveri fentiens & imparem secopiis Cæsareis, subditos præterea in fratrem pronos animadvertens, temporicedendum statuens & de rebus suis desperabundus in Bohemiam ad Vldaricum Regem, qui Imperatori quoq; exolus erat, profugit, sed parum tutò. VIdaricus enim, quem supplicem susceperat, conjectum in vincula mittere ad Cunradum perfidus proditor decreverat, sperans seeo munere Imperatoris gratiam redemturum, idq; clam per literas Cunrado signisicat. Imperator Regis impietatem detestatus, secretò & per occultos nuncios Misseonem monet, ut aliorum sidei se credat, si salvus esse velit, simul illi Regis mittit literas. Missico proditoris animo cognito & magnitudine animi Imperatoris perspecta, subducit se ex Bohemia, & ultrò sup, plex venitad Cunradum, illique offert tributijus, & imperio se ejus pariturum pollicetur, veniam juvenilis temeritatis rogans, quam

quam facile trat, qui & f nit, & fic I confervavit in Chronice Duringi hil Vratiflai fil Pragensis, A Parricidium â Neclane p cludam capi tito. Seri Pontificem ' testate habe norosum Ex sequeretur, tem numqu iplum Maria turum se su pollicitum,

> jussisse. Quanti ab omni clesiast

hominis fcel

re, quæ deopiis& afversus Minen militit, reliquis delicet Poad Milicon admoveri fareis, lubanimaduens & de emiam ad toriquoq; tutò. VIulceperat, Cunrat, iperans n redeminrado fitatem deosnuncios idei le cre-Regis mitmo cognitoris perultro lup, offert trium polliis rogans, quam

quam facile ab Optimo Imperatore impetrat, qui & fratres æquis partibus componit, & sic Poloniam Imperio tributariam conservavit, ut prodidit Huldricus Mutius in Chronico Germanorum. Adde huic 1, 14. p. nr. Duringi historiam Parricidæ Principis sui Vratislai filij, quam describunt Colmus c. XI. lib. 3. Pragensis, Eneas Sylvius & Dubravius, qui initio. Parricidium suspendio luit, cum præmiu à Neclane pueri cæsi patruo speraret. Concludam caput Exemplo à Sede Romana pe-innotis ad Scribit Hannibal Scotus: Pium V. Tacitum tito. Pontificem vehementer cupiisse in sua po- ?. 85. testate habere Marianum Asculanum facinorosum Exsulum Ducem, idque ut consequeretur, varijs modis tentasse, rem autem numquam luccessisse: tamdem adiisse ipsum Mariani quendam amicum, & traditurum se sub specie amicitiæ Marianum pollicitum, Pontificem autem exfecratum hominis scelus confestim ex oculis facessere jussisse. Quod ubi comperit Marianus, ab omni deinceps injurià & Ecclesiasticis regionibus infestandis abstinuisse eum adlerit.

P 3 Caput

CAPVT III.

Magnam quoq; partem Imperatory muneris in eo sitam, ut omina adversaprudenter eludere & in contrarium vertere sciat.

Animis penè omnium hominum hoc naturaliter evenit, ut trepident cum ad conflittum venerint. Ve-Gall. c. 39.

Cleri vix potest, quin audacissimi etiam - milites, cum cogitant de pugnæ discrimine & quam prope à vitæ periculo absint, commoveantur animo & perturbentur, præsereim si de hostis, cum quo confligendum eis, virtute & militari scientia sint edo. ci: Exemplo Romani sintapud Casarem, quicum ex Gallis & mercatoribus cognovissent, get. l.3 c. 120 ingenti corporum magnitudine Germanos, incredibili virtute atg, exercitatione in armis esse, Gallosq, sæpe numero cum iis congressos, ne vultum quidem atg, aciem oculorum ferre potuisse, tantus subito omnem Casaris exercitum timor occupavit, ut non mediocriter omnium mentes animosg, perturbarer: adeo quidem, ut neg, vultum singere, neg interdum lachrymas tenere possent, abditi etiamin tabernaculis aut suum fatum querebantur, aut cum familiaribus suis commune periculum miserabantur, vulgo totis castris testamenta obsignabantur : horum de-

nique vocibu magnum, in turionesque, turbabantur & huic gen lum in obsi ubi Q. Me præcipiti le rias eodem bus omnib lut ad certa hæccumit nitendum cutiat, sec modis. I tum olim, citum ad infelix illa duxisset, 8 ria deform indignation id hand pr in deterius necæforun prælia & fe bat. Por

variè omir

rè leu forte exillodee mperatory mina adconissimi etiam ignæ diferi-

culo absint, turbentur, confligentia fint edo. d Cæsarem, gnovissent, manos, inn armis ese, Jos, nevul. ferre potuisse, citum timor nium mentes em, at neg, rymas tenere lis aut sum diaribus (uis , vulgo totis horum de-

mig_

nique vocibus actimore paullatim etiam ii, qui magnum, in castris usum habebant, milites centurionesque, quique Equitatui praerant, perturbabantur. Vide de hoc metu & Dionem, 1.38. & huic geminum apud Velleium Paterculum in obsidione Contrebiæ in Hispania : lib. 20 ubi Q Metelli Macedonici rigor pulsas præcipiti loco quinque cohortes legionarias eodem protinus lubire jussit, facientibus omnibus in procinctu testamenta, velut ad certam mortem enndum foret. Atq; hæc cum ita se habeant, omnistudio connitendum est Duci, ne terrorem militi incutiat, sed adimat potius quibus potest modis. Itaque Tiberio minimè probatum olim, quod Cæsar Germanicus Exer- . citum ad Teutoburgiensem saltum, ubi infelix illa Vari pugna commissa fuerat, deduxisset, & loca mœsta visuque ac memo- Tacitus ! ria deformia: rationem adfert Historicus Annal. indignationis geminam : Tiberio, inquit id haud probatum, seu cuncta Germanici in deterius trahenti, five exercitum imaginecæforum insepultorumque tardatum ad prælia & formidolosiorem hostium credebat. Porroin hoc metu constituti milites varie ominabantur, & quidvis etiam temerè seu forte oblatum in omen rapiebant, & exillo de eventu præliifortunisq; fuis judi. cabant. Vn-P4

Vnde circumspecti Imperatores unice operam dabant, ut si quid sinisterius militibus oblatumesset, ingenii dexteritate eluderent & in contrarium acute verterent. Fecit hoc M. Crassus Euphratem olim tranvid huc ve- fiens: cum enim in transitu pons ruptus get. L. t. e. 12. effet, militesque animos demittere videret: Bono, inquit, animo estote: juro enim, neminem hac reverlurum : Per Armeniam enimubi cam devicero, redire cogito, quiin ejus vita, bus verbis animum suis reddidit. Plutarchus Euphratem nullo negotio ponte iunxisse & exercitum sine impedimento traduxisse scribit : convulsum autem illi pontem juxta Zeugma, cujus loci Dio quoqué mentionem facit, & ab Alexandro nomen accepissescribit, qui illac quoque transive-Dio. l. 42. Meliori fato idem fecit Casar : qui extremo. cum in Africam navigaret hieme Adrumetum petiturus navi egrediens, forte in terram cecidit : quem ut milites conspexerunt cadentem & pronum quidem, animis etiamipsi conciderunt. Czsar autemne hæsitavit quidem, sed porrectastatim manu, qualide industria cecidisset terram appræhendit, deinde eam osculatus: Teneo te, inquit, Africa. Quodiplum magnani-

In vitaejus mitatiejus tribuere videtur Suetonius: Ne

religione quidem ullà, inquit, à quoquam

incepto abst est : Cum i bam non dit gressu navis neote, inqu tem vaticin ctum in ea p nomen fere dam ex Cor brium vitæ! castris secur in Velpasiar febriq; labo familiares n Cometâqui quid inter s nugarum, i Parthorum enim coma quia in Co recensexen Hieron, Co quit, Portug expeditionem

Novemb. in . tumerat stells

um, qui à mo

sunice opeus militibus tate eludeerent. Feolim tranns ruptus ere videret: juro enim, Armeniam ogito, qui-Plutarponteiunnto traduilli ponlo quoqué o nomen transive-(ar : qui Adrumetein teronspexen, animis autem ne rim marram ap-: Teneo agnaniius: Ne noquam

ince-

incepto absterritus umquam vel retardatus est : Cum immolanti aufugisset hostia, profectionem adverlus Scipionem & Iubam non distulit. Prolabsus etiam in egressunavis, versoad melius omine, Teneote, inquit, Africa. Ad eludendas autem vaticinationes, quibus felix & invictum in ea provincia fataliter Scipionum nomen ferebatur, delpectissimum quemdam ex Corneliorum genere, cui ad oppro, brium vitæ Salutioni cognomen erat, in castris secum habuit. Similis animositas Diel. 66 6 in Velpasiano Patre fuit, qui cum podagra Sueton. in febriq; laborans valde decumberet, ejusq; ejus vita. familiares morti vicinum crederent, & de Cometâ qui perid tempus fulserat, nescio quid inter se colloquerentur : Desinite nugarum, inquit, nequeenim mihi, sed Parthorum Regi mortem portendit : ille enim comatus est, ego calvus sum. Porro quia in Comeræ mentionem incidimus, recens exemplum subjungam, quod narrat Hieron Connestagius. Sebastianus, in- 1. 1. de Porquit, Portugallie Rex, cum an. CIDID LXXVII. tag. & Caexpeditionem in Africam pararet : die I X. Stellacon-Novemb. in Zodiaci libra, prope locum, in quo junct, p. so. tum erat stella Martis, Cometa apparuit, omnio um, qui à multis seculis apparuerunt, pulcherrimu acmaximus, qui Lustanis in procinctu Itan-

hocmore.

stantibus metum incuciebat, complura ex veteribus Exempla inferentibus, Cometas portendere infelices successius, & quia ex aere infecto gionuntur, delicata Principum vita exitium minari. Verum alij, quemadmodum veteres Duces huiuscemodi portentain bonam partem. interpretari solebant: non tam, quod illis fiderent; quam ut militibus animum adderent: rem istam boni ominis esse dicebant: affirmabantque Cometam ipsum in Lingua Lusitanâ alloqui Regem : & dicerc ACO ME-TA, quod Lusitanis significat : Rex bostem adoriatur. Qua interpretatione confirmatus infelicissimus Princeps, fatum suum incurrit, ing, exitium & se er regnum pracipituvit. Sed redeo ad antiquiora. De Juliano lib. 21, Imp, scribit Ammianus Marcellinus, quod cum bello Constantium lacessere veller, Vid veget. & jam apud Parisios, quatiens scutum va-1 2. c,14. de riis motibus exerceretur, more militari, in campo, axiculis, queis orbis erat compaginatus in vanum excussis, ansa remanserat fola : quam retinens valida manu stringebat. Territisque, ut omine diro, lib. 23. præsentibus cunctis: Nemo, inquit, vereatur: habeo sirmiter quod tenebam. Idem. Iulianus, apudeumdem, cum infelicem expeditionem in Persiam moliretur, cum exitu simulato per Tigrim slecteret dex-

trorlus, pervenire jumentui latus est e ictu torn im patien menta di (ipfi, ut ille excla Babylon omnibus volebat, fati lui c paucis d arbitron tum pur Procopi Principa Parthos Exercit dus est, mus ipl sive ficti est Ono tus in

tium con

lavo fur

si in si

deviro:

plura ex ve= trorlus, ut per Assyrios & Euphratemed etas portenperveniret, & quieta nocte emensa mane aëre infecto jumentum, quo veheretur, poposcisset, obita exitium latus est ei Equus, Babylonius nomine, qui dum veteres ictu torminis consternatus, dum dolorum m_partem_ impatiens volvitur, auro lapillisque orna-, quod illis menta distincta conspersit : Quo ostento um adde-(ipfi, ut eventus docuit, luctuolo) lœtior cebant: afille exclamavit, plaudentibus proximis: inqua Lusi-Babylona procidifle humi, ornamentis COME. omnibus spoliatam. Ita videlicet erigere : Rex hovolebat, quamquam mæstus ipse & pene fati lui certus, quod exillo patet, quod e confirmauum incurpaucis diebus ante ante Lunæ aram, nullo arbitrorum admisso, occultè paludamenrecipitavit. Juliano tum purpureum, propinquo suo tradidit nus, quod Procopio, mandavitque arripere fidentius Principatum, si seinteriisse didicerit apud re veller, utum va-Parthos. Sed non ante pugnam solum Exercitui timor omnibus modis adimenilitari, in at compadus est, sed & in ipso prælio & conflictuaniremansemus ipsis addendus lætis nunciis sive veris sive sictis. In quam rem insigne monitum dâ manu elt Onosandri : Imperator, inquit, expedi-Strategies ine diro, tus in Equo, si in dextro suorum pralian-cap. 23. quit, vetium cornu sit, exclamet : Milites, qui in . Idem lavo sunt, dextru bostium cornu vincunt: infelicem si in sinistro sit, dicat superiores esse in tur, cum dextro: five id ita vere fiat, five secus. eret dex-Necellatror-

IV ecessarium enim mendacium dici oportet, cero tamen ubi exstitit ingens. Rursus, si longiuscule dissitus sit hostium Dux, aut in altero cornus, aut in medio agmine versetur, vociserari debet : Occubant hostium Imperator, es hac contentà voce ita proferenda sunt, ut hostes quoq exaudire possint. Commilitones enim, qui suos virtute bellica prastantiores hostibus esse audiunt, duplo sortioribus ac promtioribus animis veluti roborantur & augescunt. (ontrà hostium vireis, strage suorum perceptà, metu debilitata concidunt, quin & aliquando ad hujusmodi rumorem illico in fugam se dant és acie desertà sese proripiunt. Tantum sæpe utilitatis adsert, suos juætaes hosteis decipere, illos quidem læto, istos vero luctuoso mendacio. Hæc Onosander, ut latine quidem cum loqui fecit Rigaltius. Accepit autem hoc monitum Onosander à Xenophonte : cuius hæc sunt verha : poßeir γεμην τους πολεμίες η δευδενέδρας, διον τε η ψευδοβοηθείας και ψευδαγγελίας ποιδυντα. θαρούσι δεμάλις α πολέμιοι, όταν Gis èvavγίοις πράγμαζα και άχολίας πυνθάνωνδαι. Porro autem (inquit) falsis insidiis, auxiliis falsis, falsisg, rumoribus terrere hostes debet: maxime enim hostes siduciam sumere solent, cum res adversariorum laborare audiunt es impeditas esse. Ex Onosandro Leo quoque haber. Antehos tamen duos ulurpavit feliciter Vale-

in Hipparchico. vicisse excla
& hostibus
Frontinus
Marium al
vide, Cave
fallacijs exe
nilocus ult
ter Cyrus:
\$\frac{1}{2}\text{stornlow} \text{low} \text{low}
frequenter b
lerit, vir b

dere, cu

ut (

Valerius L

cifo enim o

cruentum:

rhum inte

sternati av

ceperunt. Atheniens

Thebanos

fuorum co

Valerius Lævinus adversus Pyrrhum : occiso enim quodam gregali, tenens gladiu cruentum, exercitui utrique persuasit, Pyrrhum interemtum. Quamobrem hostes destirutos se Ducis morte credentes, consternati à vaframento, le pavidi in castra receperunt. usurpavit etiam Myronides Atheniensis, qui dubio prælio adversus Thebanos rem gerens repente in dextrum suorum cornu prosiliit, & sinistro se jam vicisse exclamavit: quare & suis alacritate & hostibus metu injectovicit, ut notavit Frontinus, quem & ibidem de Jugurthâ C. Marium âle occisum cum fructu mentiente vide. Cavendum tamen, ne crebrò talibus fallacijs exercitus adspergatur, ne deceptionilocus ultra non sit, in quam rem eleganter Cyrus: εί πολλάκις προσδοκίας εμβαλών Δεύση πίλις, τελευπών εσ οπόταν άληθείς έλπίδας λέγη ὁ Είεζε, πείθειν δύναλαι. frequenter bonorum exfectationes injiciens fefellerit, vir hujusmodi ne tum quidem persuadere, cum spem veram attulerit, poterit, ut ex Xenophonte notavit Joh. Chokierus. -06 9cm

L. I. Kups maydeias. In Notisad Onofandrum

Caput

portet, cera longiuscutero cornus rari debet : ec contentà Lexaudire uos virtute nt, duplo elutirobo-

rumorem eproripi-Suosjuistos veder, ut galtius.

im vireis,

ata conci-

anderå : poßeiv BION TER DIOUYTA. IS EVOLV

avwilay. auxilius t:ma-

umres peditas haber.

liciter Vale-

DECADIS X.

CAPVT IV.

Hostium res & consilia Duci bono cognitisimaesse debere.

€. 35 €. 26.

TNter regulas bellorum generales, quas Aadfert Flavius Vegetius potissima mihi vila est illa, quâ monet: Difficile eum vinci, qui verè possit de suis & adversarii copiis judicare : Inde enim liquidò apparet : Ducem non tantum suas respicere vireis debere, sed & hostium res rationesque ac consilia cognita habere Quod animadvertentes famosissimi quique Duces, unicè id operam dederunt, ut quavis ratione hæc consequerentur. Laudatur sanè à divino Platone Homericus Dux, quod fuerie κλέπλης των πολεμίων. Fur hostilium consiliorum: Et Sextus Tarquinius apud Gabios jactat : se in eo sibi præcipuam prudentiam adsumere, quod utriusq; populi, videlicet Romani & Gabiorum vires nosset, seiretque invilam profecto superbiam regiam civibus esle, quam ferre ne liberi quidem potuissent. Chabrias etiam Athenienfium olim Duxita censebat, cos optime Ducis munere fungi, qui res hoflium

Liv. Dec.

lium non berent, q tribuit ne regionum mum copi cum curâ cumque F temerarius tamdem n lacum The postà Sena re& M. M. prius habu dolem cog est: Na

gerendi cu vertit luisc curâ anim cum Duce pronioqui rem sibi qu itaque pri extemplò bii lanis stum, qui tare, move

que in ocu

cestaret :

quinihilal

uci bono es, quas ma mihi eum vinrii copiis ret: Dueis debeac consivertentes id opeac convino Pla= d fuerit oftilium ius apud acipuam usq; poo luperferre ne

um vires

as etiam

bat, cos

ires ho-

Aium

stium non minus quam suas cognitas haberent, quam laudem Hannibali Livius lib. 22, tribuit nec immeritò : Nam & situm regionum, itinera, consulis hostis animum copiasque per exploratores summa cum cura inquirendo exlequebatur : cumque Flamin1 ingenium inquietum & temerarium didicisset, minus metuebat, & tamdem nobilitatà Romanorum clade ad lacum Thrasymenum vicit. Submiffis postà Senatu Q. Fabio Maximo Dictatore & M. Minucio Rufo Eq. Magistro, nihil prius habuit, quam ut eorum quoque in. dolem cognosceret, quod & consecutus est : Nam ut primum rationem belli gerendi cunctationemque Fabii animadvertit suisque se sensit artibus peti, tacità curâ animum incensus est, viditque quod cum Duce haud quaquam Flaminio Sempronioque simili futura res esset sed parem sibi quæsitum a Romanis Ducem, itaque prudentiam Dictatoris, non vim extemplò timuit. Contra videbat, Fabii sanis consilijs non se magis infestum, quamquam constantiam eiustentare, movendo crebrò castra, populandoque in oculis eius agros sociorum, non cestaret : quam Magistrum Equitum, qui nihil aliud, quam quod non imperabat, moræ

morxad Remp. præcipitandam habebat. ferox rapidusq; in confilijs aclingua immodicus, primò inter paucos, dein propalàm in vulgus pro cunctatore legnem, pro cauto timidum, affingens vicina virtutibus vitia compellabat : premendorumque superiorum arte quæ pessima ars nimis prosperis multoru successibus crevit, sese exaltabat. Exhocdissidio secutum hocest, ut dividerent inter se Legiones, & castris etiam fesepararent, undeduplex Annibaligaudium, neque enim quidquam eum corum, quæ apud hostes agerentur, fallebat, & perfugis multa indicantibus, & per suos explorantem : nam Minutium ferocius quam consultius rem gesturum notabat, eiusque temeritatem se suo captaturum modo confidebat : & solertiz Fabl dimidium decessisse animadvertebat. in illo quidem spes eum non fefellit. Fabiusautem laboranti Rufo & penèstrato in tempore adfuit, remque Romanam restituit, docuitque quantum spallwlizis mporre-Τείας και πενοδοξίας δχαφέρει σράπητική πρόνοια ηση λογισμός ές ως ηση νουνεχής: Imperatoria prudentia & judicium firmum ac lapiens militari temeritati & inanis gloriolæ cupidini præstet ut loquitur Polybius. Hæc in Hannibale Ducum adverlariorum confide-

fideratio d ejuldem Po posteritati Lus einos ei μέρος είναι אפן וחי סטס मुद्रा परी धंक्की loquiposum caligine labo tutes ullam geniumacn autem hoc cei : Qu viro, aut or victoriamre opus est, que veguidintel hendi queat præesse volu in corpore p Stium facilia perionavian tiones illis co rerum curan Juam pessun Sunt avids, alienata ebri

dum rebus 1

pent, non u

habebat. ngua imin propanem, pro virtutibus imquelumis profefe exalocest, ut tris etiam ibaligau= n eorum, lebat, & per suos ferocius notabat, taturum bl dimi-Atque lit. Faftrato in am restiis aporte-तां क्विंग्ठाव nperatoac lagloriolæ ius.Hæc um con-

fide-

sideratio diligens & accurata, verum fecit, ejusdem Polybl Noema, quod super hac re posteritati reliquit : Ου γάρ, inquit, άλλως είπος είπειν. ώς είτις διέλα πυθίωλερόν τε μέρος είναι τραθηγίας του γνωναι θην προαίρεστη και Ιην φύσιν τοῦ των ἐνανλίων ἡγεμόνος, άγνοες ngi velúpolaj. Neg, enimaliter sentire aut eloquiposum, quam errareillum & caca mentis caligine laborare, si quis inter Imperatorias virtutes ullam potiorem ducat, cura explorandi ingenium ac naturam Ducis adversi. Deducis autem hoc partim simili, partim εξαειθμήoes: Quemadmodum, inquit, ubi vir cum viro, aut ordo cum ordine decertant, eum, qui victoriam reporture cogiter, diligenter adtendere opus est, quaratione voti compos fieri poterit, sive quidintectum ab armis in adversario deprabendiqueat: sic eos oporter, qui summa belli præsse volunt, observare, non quidem, ecquid in corpore pateat, sed qua parte animi dux hostium facilius capi queat. Multi si quidem per ignaviam & socordiam, que totius vite rationes illis conturbat, non publicarum duntaxat rerum curam negliqune, sed familiarem quoq fuam pessum ire simunt. Quidam adeo vini funt avidi, ut ne somnum guidem capere, nisi alienata ebrietate mente, queant. Nonnulli dum rebus Venereis indulgent, atg, amore stupent, non urbes soium as domos suas everterunt:

sed propria etiam vita jacturam cum dedecore fecerunt. Timor vero atg inertiatum privatam iis ignominiam, quibus insunt, solent conciliare: tum, si in Imperatore fuerint, publicam, eamq, maximam calamitatem afferunt: quippe que non solum torpere otio nibil tentantem eius exercitum efficiant : sed & in pericula persape maxima eos conjiciant, quitali Duce fidebant. Temeritas, ferocia & praceps iracundia, nec non inas nis gloria studiu & fastus hostibus facilem victoriam prebent; amicis, ut plurimum perniciem: qui iis moribus praditi homines omnium machi nationi insidiis ac fraudi sint expositi. Quamobre si quis alioru peccatapossit cognoscere, & ea hostes ag gredi, qua & per qua facilime Dux illorum est inexpugnabilis, hic brevissimo tempore omnium. dominaretur. Vt enim sublato gubernatore, navis universa cum ipsis vectoribus in potestate hofin venit: sic, ubim bello hostilin copiaru ducem astu & consilio circumveneris, eadem non raro etia universum exercitu in tuam redegeris postestatem. Hæc de Hannibale ibidé gravissimus scribtor. Germanico prorsus hanc laudem Tacitus quoq; tribuit: Qui cum Arminiu magna strage affecisset, eumq; in fuga com, pulisset, miles autem victor in loco prælii Tiberiu Imperatore salutasset, struxissetq; aggere & in modu trophzorum arma, sub. scribtis victaru gentiu nominib' impoluil-

Lz. Annal. fet, subjungit Historicus. Hand perinde Ger-

man balk ciem dolore volusse, arr te incur alle flumine & humida, qu ambibat, n addit, Nihi promta occu #psis verteba comendat ret, milerit ta fallaciffi trariu pecc coru & itin cerent, qu mus,&ign nerearmoi viselt, quæ visaugelcie incendune non minor banturtam pugnæ & ar cidit in Brit Imp. non | adtulit, quo

erant, Palir

Zolim'. Sec nihiladtine dedecore fen privatam t conciliare: cam, eamg, quippe que n esus exerrsepemaxibant. Tenecnonina cilem victoperniciem: um machi Quamobre & eaboftes cillorum est reomnium natore, nas potestate hoiaru ducem m non raro legeris posteravissimus ne laudem n Arminiū fuga com, oco prælii truxissetq; rma, fub. impoluilerinde Ger-

17141605

man valnera, luctus, excidia, quam eam speciem dolore & ira adfecisse, itaq, puonam rursus voluisse, arma rapuisse & aomen Romanii repente insursasse, turbasse: ad extremu delegisse locum flumine & silvis clausum, artaintus planicie & humida, quas silvas etiam ipsas palus profunda ambibat, ubi per insidias Romanis nocerent. Sed addit. Nihil ex iis Casari incognitu, consilia, locos, promta occulta noverat, astusq bostiu in pernicie ipsis vertebat. Marcellin' denig; Constantiu lib. 21. comendat, quod cum in Perlia bellu gereret, milerit Arbetione & Agilone, ut occulta fallacissimæ gentis observarent. In contrariu peccatu a plurimis & ignoratione locorú & itineru p quæ exercitu comodè du- lib. to cerent, quod accidisse Decio scribit Zosimus, & ignoratione hostiu aut inustratogenerearmoru: Quorumda enim in impetu vis est, quæ mora languescit, quorumdam visaugelcit tractu temporis, & ipía morâ incenduntur magis: Germanis ap. Tacitu non minor erat virtus qua Romanis, vince bantur tamé & succumbebant novo genere pugnæ & armorum : Quod & Romanis acciditin Britania, referente Calare; & Aur. lib. 5. de Imp. non leve momentum ad victoriam adtulit, quod Palæstinoru armis, quæ clavæ erant, Palmyreni essent adtoniti, ut narrat Zosim". Sed hæe jam attigi Decade VI itaq; lib. 1. nihil adtinet repetere.

CAPVT V.

Ducem illum Optimum videri, qui inferiores militia gradus emensus sit.

g. Polit. c.3. 6. de LL. 3. deLL.

In ejus vità.

Citum est Aristotelis : Oun Gro Eu apgay Jun apx Seva Bene vix umquam imperabit, qui parere numquam didicit, quod & Plato monuit & ex eo sumsit Cicero : Qui bene imperat, paruerit aliquando necesse est, 650 qui modeste paret, videtur, qui aliquando imperet, dignus esse. Vnde non inepte Plutarchus de Agesilao Spartanorum Rege : omnibus illum affabilem & humanum fe præbuisle, quod non rudis nec imperitus parendi ad imperium accessisset. Quod autem de Imperio universè docuerat Philosophus, id Bellicis quoque mox imperijs accommodat, cum inquit : unde prafectura Equestris ei recte commendabitur, qui Prafecto paruerit, pratura belli, qui Pratori, & tribunatus quitribuno, & Centuriatus qui Centurioni: Rationem reddit Vegerius, qua de Præfecto castrorum : Prafectus, inquit, castrorum legebatur post probatam militiam, ut

lib. 2. e. zo.

rette docer Hincapue Encomiu legas: De leditiofis habito ita Rufum p quem dire farcinis gra ludibrium tam longai hujus fæv manipulari Etus, antiq vetus operis leraverat. Arminiun simum id imperitand rumg, reru peritia sivi minio victo Atquein se jactatali res marito

quod&ill

plures Pro

expleverit

quam ut se

Hincapud Tacitum sœpe hujus generis Encomium Præfectis militaribus tributum legas: De Aufidieno enim Rufo mifere à lib. 1. Annal. seditiosis militibus sub Duce Percennio, habito ita scribit : Pracipua in Aufidienum Rusum prafectum castrorum ira seviebant, quem direptum (lego dereptum) vehiculo ita Puchena. sarcinis gravant, aguntq, in primo agmine, per ludibrium rogitantes : antam immensa onera, tam longaitineralibenter ferret? mox caussam hujus savitia subjungit: Quippe Rusus din manipularis, dein centurio, mox castris prafe-Etus, antiquam duramo, militiam revocabat, vetus operis ac laboris, & éo immitior, quia toleraverat. De Czcinna quoque adversus Arminium misso scribit : Quadragesimum id stipendium Cacinna parendi aut imperitandi habebat : secundarum ambiquarumq, rerum sciens, eog, interritus, qua sive peritia sive prudentia consecutus estid, ut Arminio victoriam velut è manibus extorqueret : Atque in hoc numero stipendiorum ipse lib. 3. Annal.

quam ut sex liberorum ex se matrem non

se jactatalibi: cum graviter disputat, uxores maritos in bellum sequi non debere, quod & ille studiose observarit, & cum per plures Provincias quadraginta stipendia expleverit, numquam tamen uxorem,

ua de Prænquit, cailitiam, ut recte

leri, qui

า รีบ ส่วรัส

n impera-

, quod &

ero: Qui

essest, o

andoimpe-

è Plutar-

ege : 0=

nanum fe

imperitus

. Quod

erat Phi-

k imperijs

prefectura

ui Prefecto

or tribuna-

i Centurio-

men-

minus, quam alii fuas, diligat atque amet, circumduxerit. Idem Tacitus Tiberiū fapienter & bono judicio fecisse ait, quod, cum Rhescuporidi Thraciæ Regi, homini versuto, & quidvis simulanti ac dissimulanti, minus fideret, Pomponiu Flaccum vetere stipendiis, & arta cum Rege amicitia. eog; accomodatiorem ad fallendum, obid maximè Mœsiæ præfecit; nec sine effectu: nam in Thraciam transgressus peringentia promissa, quamvis ambiguum & scelerasua reputantem, perpulit, ut præsidia Romana intraret : circudata hinc regi, specie honoris, valida manus, tribuniq; & centuriones, monendo, suadendo, & quanto longius abscedebat, apertiore custodia, postremò gna. ru necessitatis in urbe traxere, sicastutiam Rhelcuporis vicit peritia Pomponl & diuturnus rei militaris ulus. Gallu quoq; luum Amianus Marcellinus laudar, quod miles semper fuerit & exinde militu ductor, alia caussam adfert Sallustius, ubi commemorat, non imperite factum à Caio Antonio Col. quod, cum iple pedibus ellet æger, M. Petreio exercitum permiserit : Additenim: Homo erat Petreius militaris: amplius annostriginta tribunus aut prefectus, aut legatus, aut Prator cum magná gloriá in exercitu fuerat, plerosq epsos, factaq, eoru fortia noverat, eo commemorado militu animos accendebat. Quib' etia exemplis addere lubet recentius Annæ Momarant I

in Catil.

GallieCoi

Adlavia Hic grand Regis Duc Mommari Admilita Pervenit e Domi fori Francisco & militaré ci Præficiun mines maj ctoritate, dixi, dotit fui terrore ciunturex quoru, vel privatis: T non vigilia re, no conf xiamœna! xus milité ducere &ir Ctélibidine atq; Apoll laudavi, Ta miles siquid a messationibus

tur etiam omn

tus Ducis , qui arbitrio Ducu

bantur, ut

CAPUT V. Gallie Conestablij, de quo ita ei Epitaphiu:

ue amet, iberiū fa-

it, quod,

, homini

Aimulan-

ım veteré

itià. còq;

bid ma-

ctu: nam

ntia procelera lua

Romana

ie hono-

turiones,

ngins abmò gna

astutiam 1 & diu-

og; luum od miles

tor, alia

nmemo-

Antonio

ager, M. ditenim:

annostri-

aut Pra-

, plerosg,

remorado

exemplis maranta

Adfaviator, non leve pretium more, Hic grande parvo cor duplex jacet loco: Regis Ducisq, Regis Henrice, Ducis Mommerantii Anna, per gradus qui singulos Admilitaris ordinis fastigium Pervenit & res maximas sub maximis

Domi forisq, Regibus geßit tribus Francisco es Henrico ultimog, Carolo. Hodie si re militaré circuspicias, alia omnia fieri videas Præsiciuntur enim officijs militaribus homines majore domi ob genus & divitias au-Storitate, quam reru ulu præditi, qui, quas dixi, dotibus tumidi, hostes solo adventus sui terrore debellatu iri confidunt : Præficiuntur ex comendatione aut precib' ppins quoru, vel studiis Principu in huncillumne privatis: Tales porro, ubi iu castra veniunt, non vigilias agere, no intuta mœniu firmare, no consiliis pvidere, sed noctu diug; fluxi amœnalitoru psonare, in ministeria luxus milité dispergere solent, dié conviviis ducere & inter ea tantu de bello loqui, no-& libidine frangere, quæ Encomia Iuliano atq; Apollinari tribuit idequem (œpe jam laudavi, Tacitus. Inde fit, ut, sub bis Ducibus, 3, Hift. miles fiquid arderis ac ferosia babuit, id popinis comessationibus & Ducum imitatione deteratur, exua- 2. Histo tur etiam omnis reverentia on pudor, succedat contem- ibid. tus Ducis, quod accidet Vitellio: milesquadeo non in arbitrio Ducum, sed Duces ipsi militari violentià trahantur, ut de Primo Antonio legimus. 2. His.

228

vnicè dari, ut, qui rebus aliquando præcife debent, & patriæ dignitatem ac salutem
tueri, maturè belli artibus instituantur, &
per gradus suos ad Ducis officium progrediantur. Vidit hoc prudenter Tiberius,
itaque Drusum filium in Jllyricum misit, ut
succeret misitiæ, studiaque exercitus paraAnnal. 1. 2. ret, ubi addit Historicus, simul juvenem urbanoluxu sascivientem melius in castris habers

ret, ubi addit Historicus, simul juvenem urbanoluxu lascivientem melius in castris haberi rebatur: quod notent nostri proceres, nam idem peccatum hodiè peccatur à Principibus luventutis. Exemplum quoque suppeditat Germanici filius, qui ut in castris genitus, itain contubernio legionum eductus suit, & ab issdem Caligulæ nomen accepit, quia plerumque ad concilianda vulgistudia eo tegmine pedum induebatur. Testatur Distichon vetus:

Incastrisgenitus, patriis nutritus in armis Iam designati Principis omen erat.

Vid. Liff. ad Tacitus præterea & Plinius, qui Suetonio vAnn. Tacit. seorsum abeunte, potiores mihi sunt. Patrum ævo fortissimus Heros Georgius Freundspergius de Mindelheim filium Casparum suæ virtutis spectatorem in castris secum habuit, & hic patrem indolis generosæ formatorem, post testem & gloriæ

emulum at ut dia vivat mecumque Bellicoliffi vius Aurat tot Trium cui debet, penè bellis divit Virgi

Disce, po Fortuna Hac caussa Morte sive N åteneris e Ialoniadd

fessum Nonjan

on.

Talis Achi non Achi Phœnix m des apud V ubi

Dardani

Postquar

æmulum atque probatorem. Vivit, (atq; ut din vivatac perennet DEUM veneror, mecumque omnes boni,) Illustrissimus & Bellicosissimus Heros, Mauricius Nassovius Aurantiæ Princeps, quitot laureas, tot Triumphos, tot clarissimas victorias cui debet, nisi Divo Patri? cui in omnibus itus parapenè bellis & praliis adfuit , atque ex eo audivit Virgilianum illud: venem urtris habers Disce, puer, virtutem ex me verumg, labo-Fortunam ex aliis. eres, nam Principi-

{ rem, Hac caussa olim Heroum filiis additi unhmores five Monitores, qui in bellicis artibus âteneris eos informarent : Sic Iphiclus Jaloni additus:

Val. Flacus fessum Phylace quem miserat avo Non jam operum in partem, monitus sedtra, l. 1. Argon. dat ut acres.

Magnorumg, viros qui laudibus uras avorum.

Talis Achilli Phonix, de quo Symmachus: non Achilli exculavit atatis sua frigus 1.3. Epift. 14. Phænix monitor. Talis denique Epitydes apud Virgilium in certamine puerorum lib. 5. En ubi

gaudentg, tuentes Dardanide, veterumg, agnoscunt ora Pa-(Suorum rentum, Postquam omnem læti consessum, oculosqu

, & opera do præelfalutem antur, & progre-Tiberius, n misit,ut

que supin caftris um edumen acnda vulluebatur.

armu rato Suetonio

funt. Pa-Georgius ium Can castris lis genez gloriz

zmu-

Vid.hae de re c.s. Decad.s. de studiis Principum.

Lustravere in Equis, signum clamore paratis Epuydes longe dedit, insonutg, slagello.

Talis Eneas Pallanti ex commendatione Evandri Patris. Quorum Exemplasi proceres nostri sequi nolint, revocari optem veterem majorum nostrorum morem, qué Tacitus notat : Reges ex nobilitate, Duces ex virtute sumunt & exemplo potius quam imperio. si promti, si conspicui, si ante aciem agant, admiratione prasunt. Quod hodièg; sanctissimi & diligentissimi laudabilium institutorum custodes Turca ulurpant, apud quos nulla generis nobilitas, sola domo Othomanorum excepta, quæ suis censetur natalibus, reliqui nequaquam genere destinguuntur: sed munerib', quæ Princeps ipse distribuit, in quo non divitias, non fumum nobilitatis pendit, non gratiam cuiusquam aut multitudinis judicium moratur, sed merita considerat, mores atq; ingenium intuetur. Ita suosibi quisq; natales, suam fortuna quam fingat pro arbitrio, in manu habet. Vnde quirerum primas à Principe tenent ferè funt pastorum aut bubulcorum filii, de quo tantum abest, ut eos pudeat, etiam inter fe gloriantur, coque plus sibi tribuant, quo minus maioribus aut fortunæ natalium debent. Siein eagente dignitates, honores, magistratus virtutum & meritorum præmia

mia lunt, in honore per Ergo, conc. illi rebus gest quotidie proj bus, virtuti bus deferunt aditus occup,

Triun

IN Decad

Aritatem & ximè fugiet illustravim observata li quomodo, diem docea dem de M. vadente, au mus, inquit cum ingenti cum ingenti tares. Dedit t maves interce ta velis ac fum phantis in ma

mia lunt, improbitas, ignavia, inertia nullo honore pensantur, jacent, contemnûturq,: Ergo, concludit Nobilissimus Busbequius, Epist. 1 p.76. illirebus gestis florent, dominantur, imperii fines quotidie proferunt : apud nos aliis vivitur moribus, virtuti nihil est relictum loci: omnia natalibus deferuntur, opinione natalium omnes honoris aditus occupantur.

pore paratis

endatione

olasi pro-

ri optem

rem, qué

Duces ex

mimperio,

ant, admi-

naissimi

tutorum uos nulla

10mano-

natalibus,

guuntur:

istribuit,

obilitatis

ut multi-

rita con-

etur, Ita

nã quam

t. Vnde

ent ferè

i, de quo

n inter le

nt, quo

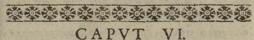
lium de-

nonores,

um præ-

mia

ello.

Triumphum non esse canendum ante victoriam.

IN Decadis III. cap. IIX, monuimus temes Iritatem & hostis contemtum Duci maximè fugiendum, idq; exemplis quibusdã illustravimus : Illis quædam interea mihi observata lubuit addere, & sic ostendere, quomodo, quodin vetere est verbo, dies diem doceat, hora horam. Ac primum quie dem de M. Antonio Cretam insulam invadente, audiamus, quæ Florus dicat: Pri-lib. 3. c, 7. mus, inquit, invasit insulam M. Antonius, cum ingenti quidem victoria spe atque fiducià, adeo ut plureis catenas in navibus qua arma portaret. Dedit itag, pænas vecordie, nam plerasg, naves intercepere hostes, captivag, corpora religata velis ac funib' pependere, ac sic velificantes triuphantisi in modu Cretes portib' suis adremigaverunt. Cui nar-

parrationi geminum germanum est, quod de Flaminii adversus Hannibalem expeditione Polybius scribit: Τέλος ταθί είπων δ Φλαμίνιος, αναζέυξας προήγε μεία ης δυνάμεως. ε καιρον. ούθεπου προορωμενος μόνον δε απέυν δων συμπεσείν τοίς πολεμίοις, ως προσήλε τ viens aubis wapy 80 ns. Think by gap woo. ενεβεβλήμει κατελπισμού τοις όχλοις: ως ε πλείες είναι των Ιαόπλα φερόντων τους έκλος παρεπομένες Γης ώφελείας χάριν, πομίζονίας ελύσεις η πέδας, η πάσαν την διαύτην παρασneun, h. c. Tamdelocutus hac Flaminius, castra movet, cumq, omnibus copiis nulla nega temporisneg, lociratione habità, pergitire, hoc unum studens, ut quam primum cum hoste concurreret, ceu parata certag, effet victoria. Atq, adeo tanta spe vuloi animos compleverat Consul, ut armatos numero superarent lixe & alii, qui prada avidi extra agmen sequebantur, catenis vinculis & id rerum genus apparatibus onusti. De majoribus etiam nostris temeritatem hane bis lego, semel apud Florum : Drusus, inquit, inde validissimas nationes, Cheruscos, Suevos & Sicambros aggressus est pariter: qui viginti centurionibus concrematis, hoc velut sacramento sumserant bellum, adeo certa vi-Etoria se, ut pradam in antecessum pattione dividerent. Cherusci Equos: Suevi aurum & argentum; Sicambri captivos elegerant. omnia

omnia retror pecora, torqu vendidit. de Harmin ab hora die Gum cadave tis inter folia ut non dubio bile Exemp nobis supp fliofilius N titur, nom quem cum tislaus pro principatu putavit: i improviso lisingredit pertoque l pido cond id cepit, at vocavit. ex intimis cem & mus ille quasi ex mumremi

iratum mu

rent. Sed

na & mina

est, quod m expediil einwi 6 εδυνάμεως. ov d'è avéur woodings of your mora. λο15: W5 € उठाड़ हैरी दे nouisovas THY Tapasminius, canulla neg, ritire, hos n hoste conoria. Atg. rat Conful, alii, qui ur, catenis bus onusti. neritatem 1 : Drues, Cherust pariter: is, hoc veeo certa viactione diurum & ant, Sed omnia

omniaretrorfum : Victornamg, Drufus equos. pecora, torques eorum, ipsosq, preda divisit & Iterum apud Tacitum in clade HarminI. Quinta, inquit Historicus, 2. Annal. ab hora diei ad noctem casi hostes: XM pasfuum cadaveribus atg, armis opplevere, repertis inter spolia eorum catenis, quas in Romanos, ut non dubio eventu, portaverant. Memora- Colmus Prabile Exemplum Bohemica etiam Historia gensisp. 7. nobis suppeditat. Defuncto Crevomy- An. Sylv. sliofilius Neclan Bohemiz principatu po- cap. 10. titur, nomen sortitus ab imbelli indole : Dubrav. quem cum tali ingenio esse rescivisset Vlatislaus propinquus ejus, bello terrendum, principatumque illi armis extorquendum putavit: itaque comparatis necessarijs ex improviso cum armata manu fines patruelisingreditur populabundusqueinsilit, repertoque loco intra duos montes, novo ope pido condendo idoneo, condere protinus id cepit, atque ex suo nomine Vlastislavia Vratislavia vocavit. Neclan pavore perculsus, duos inter Med ex intimis aulicis ad Patruelem legat, pa-nam & Pucem & mutuam amicitiam oraturos : quos becham, ille quasi exploratum missos, coclites domum remittit. Supervenere mox alij, qui iratum muneribus haud spernendis placarent. Sed & illi dicta contumeliarum plena & minarum retulerant; orationem ita finiente

DECADIS X.

finiente Vlatislao : non muneribus, sed toto Principatu misso opus esse, si cupiditatem suam. sedare Neclan voluerit : Strictum deinde ensem per Lucensem regionem cum eiusmodi edicto circumferri jubet: Vt mares omnes, qui ensis longitudiné proceritat e corporis adæquarent, militatu venirent, si detrectarent, codem ense perituri. Ad hoc ta durum asperumque edictum, cum major, quam animo præceperat, multitudo conveniret, tum, quasi de victoria certus, multa vanagloriabundus jactat, & inprimis pedites ad barbaram crudelitatem acuit, injungens, ut nemini prorsus tam in vià quam in acie parcerent: non seni, non juveni, non puero, no puellis, quin etia la ctentes infantes ab uberibus matru abreptos confoderent, ipsis matrib' in hoc duntaxat incolumibus servatis, utilla p infantibus suis catellos Lucensiú post hanc victoria nutriret. Tum ad Equites conversus, abjicite, ingt, scuta, quib' in fugâ & cæde hostiu nihil op" est, eoruq; loco accipitres, falcoes, ceterasq; aves rapaces in manus sumite, ut illarum ingluvie hostili carne saturetis. Sed aliter Deo visu: Nam & in prælio Vlatislaus periit cone fostus à Syderio à Chainova Equite strenuo, & exercitus eius omnis cæsus, profligatusq ;: Sic videlicet Deus deprimir sublimia & victoria in sua habet manu, largiturus ei, cui

Cosmas Ty to nem nominat, Sylvius Sclercium. ego Dubrawinm lequor.

vult, non qu eleganter lo

Non paullo

plu narrat

ce strenuo

Hypanos geft

tonius Colum

tercipiedi spe

ni & Aur. 1

Secu Bonifaci

in insidius jus

quot, qui bo

judicabat, u

quodin juve

egrederetur (

duciaid fibip

bivideretur,

aureoru cio

quid in Cocios

& ampliffin

ta Lutetia er

tur. Sed cu fe

missi conatus

put periculun

spes de repents

nonrisucaru

Lucius in Con

Federico II

minis Hifte

phus Coller

CAPUT VI.

us, sed toto

etem (uam

leinde en-

n eiusmo-

nares om-

itate cor-

ent, si de-

Adhocta

m major,

lo conve-

s, multa

mis pedi-

it, injun-

quam in

eni, non

tes infane

confode-

t incolu-

us luis ca-

nutriret.

te, ingt,

nihil op"

ceterasq;

arum in-

liter Deo

eriit cone

ftrenuo,

igatusq;

nia & vi-

us ei, cui

vult, non qui eam arroganter prælumit, ut

eleganter loquitur vir Illust. Ant. Guevara. Non paullo lœtius & penèridiculu exemplu narrat Thuan' de Monlucio Patre Du-His. 116. 118. ce stranuo: Qui in bello nobili inter Gallos & Hispanos gesto, cu prope Marinu in quo M. Antonius Columna, utpotein suo diverterat, eius ine tercipiedi spe concepisset, cu rapta manu ex Paliani & Aur. Fulgosii equitu alis, adducto praterea Cecu Bonifacio Mola, Stroz 7 I permifu, profectus in insidiis juxta municipiu delituit, pramissis aliquot, qui hoste ad certame elicerent: sic enim fore judicabat, ut Columna decoris bellici desiderio, quod in juvenili atate efferve (cit, provectus, subito egrederetur & in insidias pracipitaret : tantag, fiduciaid sibi persuaserat, ut jam captivu tenere sis bi videretur, & redemtionis pretii, quod ad x x c aureoru cio astimabat, ratione diligenter putatà, quid in socios erogaturus, quid sibi sumturus eset, & amplissimas possessiones, quas ex ea pecuia juxta Lutetia emturus esfet, jam animo imaginaretur. Sed cu superventu Ascanl Cornei ab Albano missiconatus impeditus fuisset, adeog, in eius caput periculum, quod alteriparabat, conversum, spes de repentinis illis divitiis evanuit, eventuq, at nonrisu carnit, quam historiam ipse quoq, Monlucius in Commentarios suos bellicos retult. De- In D. Inde Federico II. Imp. scribunt duo magni no vicop. 144.6 minis Historici Paulus Æmylius & Pandulol. 1. 4. Hift.

phus Collenutius, idem hoc ab illo peccatu Neap. p. 147.

non sine vindicta divina.

le lunio

236

itinere Gallico rescivisset, Brixianos Placentinosque cum aliis Imperii rebellibus factum men- & Apostolico Legato Parmam occupasse, & Henricum Testam Urbi imperii nomine A.Sal. 1247. præfectum interemisse, Pontificis hanc machina effe cognoscens, institutum iter non fine gravi indignatione omisit, & cum omnibus copijs Parmam regressus est, eamque exercitu lexaginta millium hominum obledit. Atqueut majori commoditate in cepta obsidione persistere posset, brevi temporis spatio ex adverso aliam ligneam urbem condidit, quam Victoriam apellavit, templum quoque lub S. Victoris titulo in ea construxit : nummum etiam nota ejusdem Divi percussum Victoriatum nune Sultanorum Orientis simul-Africa Regum socius amicusque, missis ad se Elephantis ac omni genere ferarum quæ florentere Romana & jura Orbi terrarum dante, notæ fuerant, sed tunc inusitatæ erant oculis hominum, spectacula edidit, muneraque antiquitati comparanda. Ludos fecit, produxit homines inauditis linguis, gentibusque ignotisac novo habitu: Cælarum autem veterum magnificentiam & splendorem, sed alieno tempore, æquare conatus, ad penuriam pecuniæ recidit.

Victoriatos jam Corte eiusargent hi nummo fuum tantic rumque. Cum enim pluribus d convalesce recrearet q bus, victo ultimâ Feb citus, cum nimià conf licentiosius arrepta cur Victoriam : Vanum refi verluslubi dirutis atq; lis expugn runt, Impe nam, omn nuerunt, p repleverun

Cum enim in

gerunt: Perte, 7 Antiq

atque conf

n enim in anos Plarebellibus occupaffe, ii nomine hanc maniter non & cum oeft, eamnominum moditate Tet, brevi n ligneam m apellaoris titulo am notâ tum nune is simul , miffis ad arum quæ terrarum ulitata ela edidit, nda. Luuditis lino habitu: ficentiam re, æquare

e recidit.

Victo.

Victoriatos, qui anteà aurei cudebantur, jam scorteos facere cepit, cum perparva eius argente2 effigie: proposito edicto, ut hi nummo aureo censerentur: fiscum fuum tantidem illos æstimaturum accepturumque. Sed & mox ferro victus elle: Cum enim aliquando ex morbo, quo compluribus diebus laboraverat, paullisper convalescens, ut falconibus & aucupiis se recrearet quinquaginta comitatus Equitibus, victoria lua exivisset, quod factum ultima Febr. anni 1248. & reliquus Exercitus, cum ob absentiam Imperatoris, tum nimià confidentià hostiumque contemtu, licentiosius ageret : Parmenses occasione arrepta cum quibus licuit viribus egreffi Victoriam aggressi sunt &, frustra ato; invanum resistentibus Cæsareis, cum necreversus subitò Federicus opem ferre posset. dirutis atq; deftructis munitionibus ac vallis expugnarunt, adeoq; Victoriam vicerunt, Imperatoris domum, sceptra, coronam, omniaque pretiola ornamenta obtinuerunt, urbem ad extremu incenderunt, repleverunt fostas, & in editum quendam atque conspicuum locum hos versus affizerunt:

Perte, Rexalme, cessit Victoria Parma, Antiporasi dicta cessit victoria victa.

R

Cumqs

Cumq; in eadem expugnatione Carrucæ Cremonensium potentes facti essent, in contemtum asinis per urbem trahendam curarunt, appositis his versibus:

Carrotti flet damna sui miseranda Cremona, Imperii Federice tui sugis absg, corona.

Concludam caput miserabili exemplo Illustrissimi Adulescentis Sebastiani Portugalliæ Regis, quem desiderium Africæ ita excæcavit, ut coronam & reliqua, quæ ad coronationem Regis Fessæ Marocci requirividebantur, confici juberet, & secum in
Africam inferret, ignarus fati sui, quod
eum illic manebat: Occubuit enim excelsianimi Princeps in primo cum Mauris
prælio, cum omnia & præclari Ducis &
animosi atq; fortis militis munia complevisset, ut de eo scribtum reli-

quit Hieron. Conne-

Itagius.

1, x:de Portug. & Ca-Belle conjun-Rame p. 57.

Caput

Una v

TLlustriasu Llium Macl victus est : q Dus & Marae quit, magne gerere, ubi ris, terminar est, postquam ferint, consiste bus favet For dicii & ex eor renda rei capt qui superiore universo pras per initea tata rerum Sollertia, pi consecutos. bis illustre litare : no

mimis exfult

volubilitas,

Carrucæ essent, in rahendam

cremona,

mplo IlluPortugalicæita exuæ ad cocci requifecum in
fui, quod
nim excela Mauris
i Ducis &
ia comreli-

Caput

CAPVT VII.

Una victoria parta non nimis exultandum.

TLlustria sunt verba Polybii narrantis præ-Llium Machanidæ, quo a Philopæmene lib. XI. victus est: qua utlatine reddidit Cafaubonus i manacirus, ita proponam : Cum, inquit, magnasit dubio procul virtutis, bene rem gerere, ubi ceperis, loto fine, quod institueris, terminare; maius tamen & magis arduum est, postquam tua prima consilia infeliciter cesserint, consistere te posse mente, & eorum, quibus favet Fortuna, animadvertere inopiam judicii & ex eorum peccatis occasionem bene gerenda rei captare. Sæpe enim est cernere eos, qui superiores jam videbantur evasisse, mox universo pralio esse victos: alios contra, qui per initia offenderant, postmodum, mutata rerum facie summe rei victoriam sua sollertia, prater opinionem omnium esse consecutos. His gravissimi Scribtoris verbis illustre continetur præceptum militare : non esse videlicet una victoria mimis exsultandum : quia ea sit fortunæ volubilitas, ut facilime deserat eum, qui R 2 debel-

debellatum uno prælio hostem fastidiose præfumat. Inculcavit hoc Samnitibus fuis Merennius Pontius Imperatoris Samnitium pater, qui cum accepisset ad Furculas Caudinas inter duos saltus clausos exerciaus Romanos, consultus ab nuntio filii, censuit omnes inde quam primum inviolatos dimittendos, sic cum potentissimo populo per ingens beneficium perpetuam firmari pacem amicitiam que poste, & gravioribus verbis Offilius Calavius Ovii filius: cum imperite ja ctaretur : Habere Samnites victoriam non præclaram folum, sed etiam perpetuam : cepisse enim eos non Romam, sicutante Gallos, sed quod bellicosius multo fuerit, Romanam Wid. Historia virtutem, ferociamque : Longe, inquit, ap Liv. Des. aliter le res habet, silentium illud obstinatum lub jugum missorum Romanorum cum indelebili ignominia, fixique in terram oculi, & surdæ ad omnia solatia aures, intuendæq; lucis pudor ingentem molem irarum ex alto animo cientis indicia ese: aut se Romana ignorare ingenia addens, aut silentium illud Samnitibus flebiles brevi clamores gemitusq; excitaturum, Caudinæque pacis aliquantò Samnitibus quam Romanistristiorem memoriam, saltusque

2.6.9.

illos Caudinos non ubique Samnitibus fo-

re: Neque

Livium vid

rum Regi B

Armenioru

Pollionem

re Perla, a

fraude inter

honorifice

detineri, li

runt, uti In

lusquidem

quando Ro

tecum de vi

vel fato vel

test, vide,

cepisti, &i

posterisq; ti

principem

tulor, magi

mani enim

vincuntur.

cet, nec for cepit, Va

habet & ner

bet & omne

contra te te

nique: In p

ne non tam

Unum lene

fastidios tibus fuis is Samni-Furculas os exerciintio filii. minviolaisimo poetuam fir-Clarius Calavius etur: Hapræclaram pisteenim fallos, led Romanam e, inquit, d obstinamanorum ue interatia aures, em molem dicia effe: a addens, ebiles breım, Caubus quam faltusque nitibus fo-

re:

re: Neque defuit augurio eventus, ut apud Nec alia mens Perfa-. Livium videre est. rum Regi Belselo, Cadusiorum, Balero. Armeniorum Artabaldi apud Trebellium Pollionem : qui cum intellexissent à Sapo- In Paleriane re Pería, amico rege Valerianum dolo & fraude interceptum, & ab eodem minus honorifice sed superbo atque elato animo detineri, literiseum monere non destiterunt, uti Imperatorem dimitteret : Belielus quidem his verbis: Si scirem posse aliquando Romanos penitus vinci, gauderem tecum de victoria, quam præfers : sed quia vel fato vel virtute gens illa plurimum potest, vide, ne quod senem Imperatorem cepisti, & id quide fraude, malè tibi cedar posterisq; tuis. Balerus autem : Valerianu principem principum captu non fatis gratulor, magis gratularer, si redderetur. Romanienim graviores tuncfunt, quando vincuntur. Age igitur, ut prudentem decet, nec fortuna te inflet, que multos decepit. Valerianus & filium Imperatorem habet & nepotem Cæsarem : & quid? Habet & omnem orbem illum Romanum, qui contra te totus insurget. Artabaldes demique: In partem gloriz venio : fed vereor, ne non tam viceris, quam bella severis: Unum lenem cepisti & omnes gentester-R 3

rarum pene tibi infestissimas reddidifti:

Valerianum enim & filius repetet & nepos

& duces Romani & omnis Gallia, & omnis Africa & omnis Hilpania, & omnis Italia, & omnes gentes, quæ funt in Illyrico atq; in Oriente & in Ponto, quaaut cum Romanis consentiunt, aut Romanorum sunt. Atque horum quidem recte suadentium consilia si audivisset Sapor, non in eas clades le præcipitasset, quas expertus postea est sub Odenato Palmyreno & Zenobia, ut auctor est Pollio, Nocuit hæc temeritas pluries in histories etiam recentioribus: Gallos enim fusos esfe scribit Frosfardus memorabili clade, quod propter pridiani · cuiuldam conflictus benigniorem fortunam negligentius excubias egissent. Eadem temeritasiisdem Gallis nocuit, cum omnem futuri belli metum una infigni vi-Etoria ad Ravennam sustulisse sibi viderentur, Mox enim Galli Duces, adnitente Quæstore Normanniæ, sed contra nequicquam reclamante Trivultio, peditatum ferme omnem dimiserunt : Quæres, sicuti ab exitiabili avaritia initium cepit: ita luctuolum admodum bello finem parans

Gallos ab Italia nullo propenegotio ex-

egit, ut prolixè historiam narrat Iovius.

in XXX.
Tyrannis.
lib. 1.

Vrlpergent L exercitu victorem e Aoria lecur tinâtotum I. linp, exer victoria ad gentius & diensabiifo rant, cadit uno eodem & victor ex ævi historii hardus de F fignis. Han quenotatai enim illo co fiffe Philipp lio: de laud pis fingit eloqui; Ka nad houxla

> Os nay tout Tives avernous Brews permi

VI-

Τρωσιν έπει

Gray Sions

AUX Sy or

reddidifti: et & nepos à, & omnis nnis Italia, lyrico atq; cum Rorum funt. nadentium in eas clatus postea enobia, ut temeritas ntioribus: Frosardus er pridiani em fortuent. Eacuit, cum inligni vii viderenadnitente ranequicpeditatum æres, sicepit: ita m paransa gotio ex-

at Iovius.

Vr-

Vripergensis etiam Abbas narrat Octonis l. 2. de Pinh I. exercitum adversus Boleslaum primo Leonu X victorem exstitisse, deinde prorecenti vi-Storia securius agentem, incursione repentinatotum exfum effe. Maximiliani deniq; I. lmp, exercitus anno Salutis CIO CD XC 1X. victorià adversus Helverios partà, negligentius & ordinibus desertis domum rediens ab iisdem Helvetiis, qui se recollegerant, cæditur, & ita, variante Martis alea, uno eodemq; die uterq; exercitus & victus & victor exftitit, ut ex probatissimis eius 1. MI. p. 408. ævi historiis in Austriaca sua retulit Gerhardus de Roo Austriacæ Familiæ præco in Oratione 2. fignis. Hanc temeritatem ab Homero quo- de Regno. que notatam scribit Dio Prusaus :in nobili enim illo colloquio, quod fingit intercelfisse Philippo Macedoni cum Alexandro filio: de laudibus Homeri Poetarum Principis fingit Alexandruhæcquoq; ad Patrem eloqui: Kaj per Ginaj vines Es Tous A xajous, καθ ήσυχίαν φησι speloπεθένειν. ποθα θε τοίς Τρωσιν επειδή τι πλερνεκίειν έδοξαν, ευθύς sivas diónns fruntos

AUX SU TUELT 7 GU T EVETTHY, Spiader Tave

DEWTEWV.

De मुख्य पर्णाप रिकारण कामसार के हिर्मिट में मकारिकड़, वर्ष Tives divique parals las illuxias, n Guvartion mes. * Bpews pépworv. h. e. Quin etià vincentes Achives per

per silentium ait castrametari: apud Troianoe verò, siquid visi sunt superiores, ait (Homerus) statimesse per totam noctem tibiarum sonum. Clanyoremg, tubarum, clamoremg, virorum. Vt & hoc sit sufficiens virtutis atg, vitis signum, si qui moderate prosperitates, contraria autem sine contumelia ferant.

CAPVT IIX.

Prada aviditatem in bello pestilentisimam esse.

VErba sunt Nestoris apud Homerum prægnantia, quibus milites pugnaturos jam exhortatur:

Ω φίλοι ήρωες Δαναοί Γεράπενθες Α΄ ρηος, Μήθις νῦν ἐνάρων ὁπιβαλλόμενος, μεθόπιδε Μιμνέτω, ώς κεν πλέις α φέρων ὁπὶ νῆας ϊκήαι.

'Αλλ' ανδρας εθείνωμεν, έπειτα δ'ε και Τα

Νευρές άμπεδίον συλήσελας Γεθνειώτας.

hoc est, ut eleganterreddidit Sol superioris avi Póetarum Eobanus Hessus:

Andi-

Audite
Pectora:
Hostes ex
Adnac
Quinpri
Post ubi j
Morte

Facit enim litaribus: militares: constitutus rit, eum ca abiplo subli Leoionis da rit & hocm autem Imp inquit, bot est inculcar ploratam v & Anton sive vere, Quitenta vel spoliar barba ad prædainsi eleganter Bor Boxas

πολεμίων

ed Trojanos Homerus) um sonum. virorum. u honum, si autem sine

lope-

Tomerum pugnatu=

A phos , महीं का कि । v 'मिर प्रावड

S' मुख्ये वि

uperioris

Audi-

Audite Heroes Danai, fortissima bello (nee Pectora: nemo velit vestrum terere otia do-Hostes exsuvis possit spoliare jacentes, Adnaves quo plura ferat, retrove remittat; Quinprius urgentes occidite, linquite casos. Post ubi parta dabit vacuu Victoria tempus. Mortua tum melius spoliabitis offa jacen-

Facit enim hoc ex instituto & preceptis militaribus : Ita namý; Ruffus inter alias leges militares: Si miles pugna tempore ex loco, que constitutus erat, prosiluerit, & cadaver spoliarit, eum capite punirs jubemus, & omnia que abipso sublata fuerint auferri, & communitati Legiones dari, quum aciei ordinem ipse dissolvevit & hoc modo sociis suis insidias paraverit. Leo 1. de Appar. autem Imperator ad hue gravius : Sapius, inquit, boc militibus tempore pralii à Ducibus est inculcandum: ne ante belli exitum, vel exploratam victoriam quemquam hostium spolient. & Antonius Guevara legem Badagosunam p. s. Epla sive verè, sive Symbolicas talem narrat: Qui tentaverit devictum hostem prædari vel spoliare, antequam pugna finita sit, ci barba ad cutim usque deradenda est, & præda insuper eripienda. Polybius etiam lib. 20. Hist. eleganter πολλοί s'à Tivec nalup Dώσαν les las किता हिन्दें, मुद्रों नहीं महरे किता महत्वेंगीहर द्वार नहीं πολεμίων παρεμβολώς, τότε δε καθλαβό-

μενοι πόλας, ε μόνον εξέπεσον, αλλά και δίς Shors Es oaknow map eder n Stee Inv The Twλεμίων δίαρπαγην. h. e. Sæpe multis accidit, ut ex animi sententia confectis que destinaverant, quum modo in hostium castra irrupissent, modo urbes aliquas occupassent, non soluminde extruderentur, sed etiam totius rei fortuna adversa fungerentur, cuius mali caussa erat nulla alia,nifislla prada rapienda aviditas. Declaravit hoc l. 17. 6. 9. plurimis qua veteris qua recentioris hiltoriæ Exemplis Scipio Admiratus in discursibus suis eruditissimis ad C. Cornelium Tacitum. Addamus illis, nobile illud Exemplum pugnæinter Christianos & Turcas ad Agriam commiffe. De eo enim prælio vere dici potest, quod vel uterque exercitus fuerit victor, noster quidem sub principiu, Turcarum sub exitum : vel quod uterq; fele receperit, in incerto relicto rerum statu. In primo sanè congressu Mahometes propriis suis oculis vidit exercitum suum diffipatum & in fugam conjectum: iple de fu2 salute sollicitus, in montem quemdam in iplo Agriæ conspectu secessit, facie parte vestis Mahometis, quam religionis causta secum ferebat, præsidii spe & siducia ab-Sterfa. Quanta verò nostrorum militum virtus & in hoste debellando fuerit audacia, non est obscurum, quando minua quin-

quinquagi Francilcus dam Turci lebat) exer bustamen cum eo co centis hon tius Otto bat, in ipfi jicere pot stupendar evertit, in ut pruden rus Soranz Vnde nemo avari, mel vero Duci tissent, vi fuillent. mianum compella Perfas: Sa rapiendi po ni militis fi ad necessita ppria secut

exfectis crus

pænæ not

hostium ver

quinquaginta- millium militum (quos रेव मवा है।ड Franciscus Maria Vrbini Dux ad exstirpano י דעש דעי dam Turcicam Tyrannidem deposcere soaccidit, ut lebat) exercitu valentes aut instructi hostiaverant, bustamen obviam procedere & manus ent, modo cum eo conserere & Exercitum, qui trende extrucentis hominum millibus, atque adeo toa adversa tius Ottomannici Imperii robore constalla alia,nibat, in ipfius Tyranni oculis in fugam conravit hos jicere potuerint. Sed tam præclara initia ris hiltoitupendamq; virtutem mox prædæ aviditas discursievertit, incautoso; miserabili exitio induit, lium Taut prudenter cladem hanc describit Lazad Exemrus Soranzius, qui tandé ita rem concludit: Ostomansi urcasad Vnde nemo dubitare debet, quin, sinostri minus parte II rælio veavari, melius uniti magisg, providi, inprimis xercitus vero Duci belli fideliores & obedientiores exftiincipiú, tissent, victoriam felendidissimam reportaturi erq; fele fuissent. Vidit idem Julianus apud Amım statu. mianum Marcellinu, itaq; Milites suos sic tes procompellatinteralia, ducturus eos adversus lib. 25. um diffi-Persas: Superest, sortissimi milites, ut aviditate le de fua rapiendi posthabità, quainsidiatrix sape Romadam in ni militis fuit, quisq agmini coherens incedat, cu ie parte ad necessitatem congrediendi fuerit ventu, figna is cauffa ppria secuturus, sciens, quod, si remanserit usqua ucia abexsectis cruribus relinquetur: (ubi novu genus militum pænæ nota) nihil enim præter dolos & insidias it audahostium vereor nimis callidorum. Recte veròtu minus Iuliane: Eft quin-

248

Est eniminter dolos militares hic quoque nobilis prædam militi velut offam objicere, autpabulum avi, quod aucupes solent, quo illectiordines delerant & cupiditates expleant. Adscribit hoc Strategema Ia-

₱. 19 €.

lib. 2. Hift. cobo Trivultio Ludovicus Guicciardinus, quo ulus fuerit in nobili illà fæderatorum pugnå contra Carolum IIX. Gallum ad Tarum : Mantuanus, inquit, Italicarum, sopiarum Imperatormandarat inter alia, ut pugna statim cepta pars una expeditorum Equitum Taro ad Foronovum transmisso in Gallos rum impedimenta, qua sive militum penuria, five (ut fama fuit) Trivultii Callido confilio fine prasidio prada exposita pone sequebantur impetumfaceret. Et sane pessime cesserat confilium illud Mantuani, nequiterque admodum expedivit Italis, ut prolixè commemoratibidem is, quem fine summa laude non decet nominare, Guicciardinus. At Galli cautiores tu multò, Guinegasti mentione facta, se ad pugnandum exhortabantur, ubi pugnantibus ad verlus Maximilia-

num primum, aviditas quadringentorum

Equitum, qui, cum suis exacie cedentibus

auxilio missi essent, vel non intellecto vel

neglecto periculo, dum circumducuntur,

ut hostem ex latere aggrederentur, currus

quosdam commeatu & impedimentis onus fto:

ftos, a pauc

conspicati

fociorum j

ripiunt, int

coactifunt

Clo CD LX

Gerhardu

scribtor. A

nentiæ, q

tribuit Pau

ubipugna

funt, delc

dimicantes

pralium o

Noc tames

predam di

pellex Duc.

pedimenta :

enim patri

armatum

sem terga

fertis ordin

terunt, n

suo pudore

dis cadaver

cas, fi ni

quid into

adeoque

Tacitum

c quoque objicere, s solent, piditates egema Iaiardinus. eratorum allum ad alicarum, lia, ut puum Equiin Gallos penuria, consilio sine tur impeat confie admocommena laude us. At stimenortabanximilianterum lentibus ecto vel cuntur, , currus tis onus

fto:

ftos, à paucis iisque inermibus custoditos conspicati, prædæ quam pugnæ avidiores, fociorum juxtaac hostium obliti currus diripiunt, interim victoriam hosti relinquere coacti funt, quod factum 6.1d. Aug. Anni CIO CD LXXIX. ut ex Guicciardino narrat 1.9. p. 3336 Gerhardus de Rhoo Historiæ Austriacæ scribtor. Magnaitaque in milite laus abstinentiæ, quam invidendo etiam præconio tribuit Paulus Iovius Helvetiis his verbis, ubi pugnam, qua Galli ad Novariam cæsi funt, describit : Ita Helvetii triplici agmine dimicantes, sesqui hora spatio & memorabile pralium & gravissimum bellum confecerunt. Noc tamen vel tanta hostium strage edita, ad pradam discursum est: quamquam pretiosa supellex Ducum & cuncta opulenti exercitus impedimenta multorum animos allicerent. Viri enim patria disciplina memores, quod neminem armatum in acie vivum capere, nec vertentem terga infequi liseret; medio in campo confertis ordinibus in multam diem immoti constiterunt, ne Galli equites aut ducum aftu, aut suo pudore concitati regrederentur, es spoliandis cadaveribus occupatos opprimerent. cas, fi nulla spes prædæ militi relicta sit, quid intolerabilius erit militiæ laboribus? adeoque non de nihilo Percennius apud I.I. Annal. Tacitum ad milites : Enimvero militiam

sp am

intides 19

महमहामद केर

मंश्रका रो

कार, रेर्ज हाड़ ह

τους άλλου

Omnes qui

manos sunt

guisq, legion

deinde equis

dividunt : e

qui in subsid

qui tentoria

of si qui ad

fuerine missi

dimidia par.

ordinibis pri

numquam a

eri in discrin

veniant.

da non diffic

habent ac |

habituros es

rint & eo

ordines deser

parere confu

quæ hodier

tantum enis

litem perve

illis menstri

ipsameravem, infructuosam. denisin diem affibus animam & corpus aftimari, binc veftem, arma tentoria, hinc sevitiam centurionum & vacationes munerum redimi. tricena sic aut quadragena stipendia senes & plerosq, truncato ex vulneribus corpore tolerare: ne dimissis quidems finem esse militia, sed apud vexillum retentos, alio vocabulo, eosdem labores perferre: quos casus omnes si quis vità superaverit: trabiadhus in diversas terras, ubi per agrorum nomen, uligines paludum velinculta montium accipiant. Non diffiteor justas habere milites caussas tergiverlandi, filpes omnis prædæ ademta illis sit: veru aliter olim Romani consuere, qui prædam & cotem & præmium virtutis prudenter censuerunt. Sed certo modo di-Th. 10. Hif. ftribui voluerunt & fine metu aut periculo. Modum illum aperic Polybius his verbis: Havles, inquit, or moss luv aprague anousοιδένθες, αναφέρεσι τας ωφελείας έκας οι Είς έσυτων ςραζπέδοις, κάπειτα σθαθέντων τούτων, δι χιλίαρχοι δζανέμεσι πασιν ίσον: ¿ μόνον τοις μείνασιν εν αις εφεθείας, αλλά κ τοίς τας σκηνάς φυλάττεσι, τοίς τε άρρως εσι, κ τοίς δη τινα λειτεργίαν άπες αλμένοις. Λοιπου ό/ταν δι μεν ημίσεις τραπων αι προς Τας άρπαγας, है। में मिर्पादकाद मुक्किपरेक्रमणीहर पर्वद पर्वहिना हेक्टन δρέυωσε τούτοις, έδέποτε κινδινέυει Ρω-Mayor Ta ona offe Theoregian, The yap 的相信

diem aftvestem, arum er vac aut quaruncato ex Mis quidens n retentos, : guos carahiadhus omen, uliaccipiant. es cauflas z ademta onfuere, virtutis nodo dipericulo. is verbis: 10 200000 a501 616 Sq DEVTWY יסוע ונסטי : , स्रेरेय रे ρως εσι, κ 15. A01708 αρπαγάς येट्टाइ हेक्ट véves Pa-The yes

的相信

Extides The nala Thy woekerdy Bu att σεμένης άλλήλοις άλλ' ές ηπύας όπο τοίς μένεσι κ δ έφεδρείας και τοίς δίαρπάζεσυ, έδεις απολείπει τας τάξεις, ο μάλιςα τους άλλους είωθε βλάπτειν. hoc eft, Omnes qui ad diripiendam pradam apud Romanos sunt destinati, eam universam ad suas quisq, legiones referunt; quá venditá, Tribuni deinde aguis portionibus inter omnes pecuniam dividunt: & habetur ratio non eorum tantum, qui in subsidiis manserunt : sed & illorum, qui tentoria custodierunt : item agrotorum, & si qui ad muneris alicuius curationem alio fuerini missi: Atque hoc quidem modo cum dimidia pars prada intendat, dimidia servatis ordinibus prasto sit in subsidium diripientibus: numquam accidit, ut propter cupiditatem lueri in discrimen rerum omnium Romani perveniant. Quoniam enim de consequenda preda non diffidunt sibi invicem, sed spem certam habent ac stabilem, aquam eius portionems babituros & eos, qui in subsidiis manserint & eos, qui pradati fuerint, nemo ordines deserit, que res sæpe alias noxam. parere consuevit. Hæc prudenter Romani: quæ hodiè pessimo publico negligi solent, tantum enim abest, ut prædæ portio ad militem perveniat, ut ne stipendium quidem illis menstruu, quo vitam & languine vendunt, 2d212

adnumeretur : unde duo incommoda in Germaniam invecta funt, unum, ut optimi quique, & fortissimi militiam aversentur, le tentur solum ardeliones & homines nihili, quique militiam ignaviz & libidinis castraesse censent: alterum, quod ex hoe priori necesse est sequi, ut rarò vincamus, adeoque de præda partienda inutilis penè apud nos sit disputatio, quippe cum ipst Turcis, Hispanis & nescio quibus populis prædæsimus, quorum majores ne vultum quidem majorum nostrorum inconnivis oculis ferre potuerunt, usqueadeo fædè & misere degeneravimus non à libertate tantum, sed à servitute etiam, ut gravissimè loquitur Scribtor Romanus, quippe qui non tantum, quid ultimum in libertate esset vidimus, sed & quid in servitute, grande hoe & pudendum patientiæ documentum, cum æternå infamiå ad posteros transmittentes, qui nos ex justissimis caussis ignorabunt, &, quantum in se erit, memoriam etiam nostram abolebunt, utindignissimorum Germanæ Virtutis de-

coctorum.

E TOOK

Dedition dam. T

D Ede Nquod quodjuri humanitat dititios m fum melio Testatur h Tacitum, tionem ve Cograves eumdem v edoctus, Clisremed fervitium a ptis este in humanitas ret, sique mitterent, tur, abnue

apud eumo

CAPVT IX.

Deditionis jura & Exempla quedam. Tributorum etiam impositiones rariores.

REdè Vocula apud Tacitum: Esse ali- 4. Hist.c. 57. quod fas armorum & jus hostium, Videatur hus quod juri communi repugnet. Illud tamen insignis Orahumanitatidatum arbitramur, quod in de-Syracusani dititios mitius semper consuli debere vi- ap. Diod. sum melioribus est, quam in bello captos. Siculum Liz. Testatur hoc Flavius Arminii frater apud l. 2, Annalo Tacitum, qui fratri commendat in dedi-6. 10. tionem venienti paratam clementiam, vi-Cograves pœnas. Thrax item Dinisapud eumdem vimatq; clementiam Romanam edoctus, ponenda arma, idque unum afili-4. Ann.e.se. Etis remedium disserebat, levius videlicet servitium apud Romanos deditis quam capris esle intelligens. Obtinuit autem hæc 15. Ann. c. 2. humanitas tum, si dedititios facti pœniteret, sique alia omnia victoris arbitrio permitterent, nihilque eorum, quæ petebantur, abnuerent. Docent hoc Angrivarii apud eumdem Tacitum: in quos jam bel- 2. Ann.c.22. lum

Caput

nmoda in

n, ut optin aversen-& homines

&libidinis

vincamus,

utilis penè

e cum ipsi us populis

ne vultum inconnivis

estate tan-

vissimè lo-

e qui non

ate effet vi-

grandehoe

ntum, cum

mittentes,

rabunt,&,

nissimo-

de-

·lum Stertinius mandatu Germanici moturus erat, ni deditionem illi properavissent, supplices enim, inquit, nihilabnuendo, veniam omnium accepere. Durius habiti funt, si contumacia præcessisset aut persidia, quibus quamqua extremè supplicibus, nec venia statim data, nec pœna omnis remissa. Exemplo fint Mediolanenses, qui cum multis modis & læpius Fridericum Barbarossam Imperatorem irritassent. Augustam etiam infando dehonestamenti genere violassent, quamquam extremà deditionis specie supplices vix iratum & offensum Principem placare potuerunt. Historiam eleganter describit & fideliter Dubravius his verbis: Mediolanenses paullatim malis Hist. Brojem. fatigati, remittere animos, redire ad sanitatis & officii rationem, salutisq, magis tamdem ducere, quam frustra contra stimulum jacture cal-Sedobsistebat vehementer pacis actionibus Gualvaginus Angleria Comes Capitaneus urbis quem cum de Senatus auctoritate Guido Blatteranus atate gravis venerabilisq, Senator,

accommodatà tempori oratione, flexisset, ut se

in potestate Senatus fore, sive pacem sive bellum

decerneret, promitteret: in boc tantum bærebat

Senatus,, utrum magisin rem conduceret: ad

l. 12. p, 98.

Guntherus Blandraten-Sem nominat.

> Cesarémne statim legatos mittere, an potius de precu

prostrating je portarum T nam ei posse ret. Gunt venisse in Vrspergeni Guntheri c Quas poli Iamdudu Continuo 1 Procedunt

Veste facro

Vertice des

Signa crue

precatorem

ex ferocimi

er adeam r

mia Rex, q

orant, utin

ad optimus

dente suffrag

tolerabilibus

decim Urbis

bitu saccis

scuri: facie

enses collo /

collandi, ant

lut ad ictum

ci motu-

ravissent,

nuendo,

ius habiti

perfidia,

ibus, nec

s remissa.

qui cum

m Barba-

Augu-

nti gene-

deditio-

offenlum

Historiam

ubravius

tim malis

d Canitatis

ndem du-

acture cal-

actionibus

taneus ur-

te Guido

g Senator,

Tet, ut se

ive bellum

m barebat

ceret: ad

potius de

precu-

precatorem prius aliquem ad illum ablegare, qui ex ferocimitiorem faceres. Visung, hoc potius, & adeam rem appositissimus Vladislaus Bobemia Rex, quem missis quatuor è Senatu Legatis orant, ut in gratia Cesaris eos reponat. id optimus Rex &, aliorum Principum accedente suffragio, impetrat certis conditionibus & tolerabilibus, quod orabat. Quo facto, duodecim Urbis senatores primarii pænitentium habitu saccis induti, pedibin nudi, mæroreobseuri: facie & barbis squallidi, strictosq, singuli enses collo suo succollantes, quasi statim decollandi, ante Cafarem procubuere, collag, velut ad ictum sustulere, ding, sic adgeniculati prostratig, jacuere, antequam Casar claveis portarum Urbis, per quas sui, urbisq, plenam ei possessionem offerebant, ab illis reciperet. Guntherus addit etiam præsules un2 venisse in castra, quod & Radevicus & Vrspergensis narrant: sed sufficiat versus Guntheri cognoscere.

Quas postquam leges & speleviora rebellis Iamdudum populus gratanter pacta recepit: Continuo totis effusi mænibus omnes Procedunt: primusq, suo cum preside clerus Veste sacrà nitidus, nudo pede, supplice vultue Vertice demisso, nostra monimenta salutis Signa crucis prafert : post hinc in vellere pullo

Infau-

Infausticives, vestigia nuda prementes Indiciumá, sui pariter, poenama, reatus Admotos nudis portant cervicibus enses. Et primiillorum prostrati corpore toto Casaris ante pedes, trepidis confusa querelis Pauca gemunt, veniamo, suis excessibus orant,

Hoctantum: veniamg, fonant, veniamg, lo.

quuntur.

Sic, ferociadomica, jugum quod tories excusserant, ultro subiere. Non levius fatum Caletensium fuit apud Frossardum : nam &illi nudi caput & pedes, laqueum collo & claves oppidi manib' ferentes Anglis se dedere coacti sunt, post migrare justi Anglicæ familiæ Caletum quæincoleret, introductæ lunt. De Pisanis Vbertus Folieta ex Raph, Volaterrano, Tarcaniotà & Leandro Alberti refert, iisa Genuensibus anno Salutis CID C XXIX. obleffis, cum fuperbius initio restitissent, tamdem ad extrema adactis eam necessitatem expressam, ut non solum humiliter sese dederent, sed & alias contumeliosas conditiones acciperent, lummis insuper ædium fastigiis usq; ad primam contignationem dejectis. Quod quam fædum & dolendum illis acciderit, vel ex eo astimari potest: quod Alexander magnus, cum Hephæstionis morrem supra

lib. r. Hift.

Genuens.

mor-

mortem l auro argei plum & fo alia auctus tatibus de Zonaras nisaccidit fius Brixia tuit. Ca formæ G fubduci je adignom instar trah ipla Genu rolo V. ha teltatem (dixit : Ut Itasque ge ribus utan cedant, de quentes: la&in Cal patibulum fibus Anna

Carolo Bu deditioner in vestibus discinctos diffe, atqu

mortem lugeret, injectis in rogum armis, auro argento & veste Persica pretiosa, seiplum & fortissimos quosque radeas, inter alia auctus immodici figna pinnaculo civi- lib. 7. tatibus demsit, ut ex Æliano & aliis narrat Zonaras: Non minus grave iisdem Pifa-1. Annal. nisaccidit, quod post Cunradus Concessius Brixianus Prætor Genuensis in eosstatuit. Capta enim triremi Pilanâ minoris formæ Genuam reverlus, in terram eam subduci justit, & signa Pisana cruore oblita adignominiam Vrbis per terram Syrmatis instar trahi, ut refert idem Folieta : Sed & lib. 4. Hif. ipla Genua ignominiolè satis postea à Ca-Gen, rolo V. habita est: Redacta enim ea in potestatem Genuensibus supplicii loco hæc e. dixit: Ut fæminæ viros præcedant, cristasque gestent virgines & variegatis coloribus utantur: viri contrà pulli & atrati incedant, dextram semper uxoribus relinquentes: destruxit & omnia propugnacula & in Castelli locum, Castellaccio dictum, patibulum exstrui mandavit. De Leodien. Majerus lib. sibus Annales Flandriæ referunt, cum diu 17. Ann. Carolo Burgundo rebellassent, tamdem ad deditionem eos compulsos, &cccxx110s in vestibus interioribus sine calceamentis discinctos nudisque capitibus oppido prodisse, atque ad Ducis Caroli genua procu-S 3

em ad exexpressam, rent, sed es accipetigiis usq; Ais. Quod

entes

eatus

enses.

toto

querelis

excellibus

eniama, lo.

toties ex-

ius fatum

ım : nam

m collo &c

glisse de-

uffi An-

eret, in-

pertus Fo-

caniotà &

nuensibus

s, cum fu-

acciderit, Alexander rrem lupra

mor-

buisse, coramque Legatis Regis Francia, Anglia, Britannia & Biturigum misericordiam eius implorasse folam pactos salutem, reliqua omnia Ducis arbitrio submifisse: Ducem autem decem solum fædifragorum supplicio satiarum, utrebellio tamen ipsis testatior esset, urbem portis mœnibusque nudasse, fossasque replevisse, ut sic quoque rebellandi deinceps ansam atq; occasionem præcideret- Facta est hæc deditio anno CIO CCCC LXVII. 3. Id. Nov. Postea Dux urbem ingressus est, ut victor splendoreac pompâ superbus, nudum manutenens gladium, indutus paludamentum adeò pretiolum propter unionum gemmarumque, quibus distinctum erat, multitudinem, ut vix aftimari posset, durabatque ille ingressus ab hora nona antemeridiana, ad quarta ulq; pomeridianam, prorius triumfalis. Stabat ad ingredientis laterautrimque populus apertis capitibus, ardentes tenens cereos, omnesq; tam mulieres cum pueris, quam viri fignati pectora crucibus Burgundicis. Sustulit deinde Peronam Carolus, fusilem ex oriehalco columnam, in argumentum libertatis in foro erectam, misitque Brugas, ac super Byrlam, quo nationes omnium conveniunt

veniunt n

Define J Disc Nobiliti Gent Sum mo

Ette Præter h dum trib perio, q ctores, oftendere Tacitum poluit in tum ibi b pud Mam ti loco ir posuerant plaustrum tannis per ito Refu caseos m ensibus co pendebant duorum va

rum, duor

veniunt mercatorum, statuit tropheum suz victoriz, incisis his versibus:

Francia,

milericor-

actos falu-

io fubmi-

n fcedifra-

bellio ta-

ortis mæ-

leviffe, ut

níam atq; est hæc de-

Id. Nov.

ut victor

idum ma-

ludamen-

unionum

um erat,

ona ante-

ridianam. ngredien-

is capiti-

nesq; tam

gnati pe-

tulit de-

ex ori-

m liber-

ugas, ac

um con-

Desine sublimes vultus attollere in auras,
Disce meo casu perpetuum esse nihil.
Nobilitatis ego Leodis venerabile signum
Gentis es invicta gloria nuper eram:
Sum modo spectaclum ridentis turpe popelli,
Et testor CAROLI me cecidisse manu.

Præter has verò ignominiæ notas interdum tributa quoque deditis impolitareperio, quæ non tam locupletarent victores, quam servitutem deditiorum Sic Drusus Frisis apud 4. Annal. ostenderent. Tacitum tributi loco coria boum impoluit in usus militares, quod tributum ibi historicus modicum vocat. Apud Mamertinum Dalmatis Equi tribu- In Paneg. In. ti loco impositi. Sardis Genuenses im-liano dicto. posuerant tributum calei, quantum plaustrum boum trahit, quod ipsi quotannis pendebant Genuensibus die festo Resurrectioni salvatoris: Præter caseos mercatores Sardi iisdem Genuensibus commerciorum caussa annuatim pendebant vectigal scuti pane onusti, ac duorum vasorum vitreorum piperis plenorum, duorumq; vini cadoru, quod & regni

5 4

Nea

260 DECADIS X.

Neapolitani negotiatores Sardiniam commerciorum caussa adeuntes facere coacti sunt, atque exinde Genuensium Legatus Vbertus Spinulajus sux Reip, in insulam Sardiniam probat apud Vbertum Folic-

Genuens. juliensibus quotannis duodenos porcos totidemque panes tributi loco indixisse. Dec. 2. l. o. Dynastæ Gerbensia Ioh. Cerda Imperato-

re Philippi Hispani tributi loco adsignati quod quotannispenderet, Camelus unus, Thuan. 1.20. Struthiocameli IV. falcones IV. Nebienseis, Gazelæitem quatuor. Et quis omnia talia enumeret, quæ passim apud Historicos in hanc rem leguntur?

CAPVT X.

Iura Belli, quatenus memoriâteneri possunt, breviter commemorata.

Diximus initio superioris capitis esse jus quoddam belli & fas armorum, quod juri communi repugnet. Est enim jus belli pars juris gentium, unde controversias bellicas, qui vel civili vel aliàs populi

alicuius pi समयारी शामाय fit. Qua hoc caput decas fit m hac mater tractata : in fontes i cipalia cap quos fit be modo ger dum. Pi dictum vo lum, quod tio. Pa lum, nimi liberos, H possunthe gerere pol quianon stratus, i tentaveri Statis loefa bellum I aut piratis exercitus jura, ne

tionis, o

bile inter

iam comere coacti
m Legatus
a infulam
m Folieetos Foroos porcos
judixiffe,
imperatoadfignati
elus unus,
Nebienuis omnia
d Hiftori-

KXXX

oriâteme-

tis esse jus um, quod enim jus ontroveràs populi ali-

alicuius publico jure dijudicare velit, is απαιδευσίας των Αναλυλικών argui jure poffit. Quæ resut fiat clarior, colligam in hoc caput jura quædam belli, uttotahæc Quamquam autem decas sit militaris. hæc materia à summis viris totis libris est tractata: ego tamen hic digitum folum in fontes intendam & illa ad quatuor principalia capita referam. Primum erit inter quos sit bellum: II. Quæ caussæ III. Quomodo gerendum. IV. Quomodo finiendum. Primum quod attinet : Bellum dictum volunt Grammatici, quasi duel-· lum, quod sit inter duos pares justa conten-Paritas illa docet inter quos sit bellum, nimirum inter Principes populosve liberos. Hi enim sunt pares, & fieri ppriè possunthostes: Nonigitur primobellum gerere poslunt privati fine publico scitu, quia non sui juris, sed sub potestate Magistratus, itaque capitale hocillis effe, si attentaverint, Plato voluit, Romanimajestatis læsæ postularunt. Non est etiam bellum II, cum Latronibus prædonibus aut piratis, quamquam magnos habeant exercitus, & proinde neculla cum iis belli jura, ne fanctissimum quidem illud Legationis, quod jus Gentium tamen inviolabile inter omnes effe voluit. Non denigs bel-

bellum est cum rebellibus, aut fugitivis, in quos etiam si jura belli non valeant, sibi imputare debent. Sequitur alterum caput de causis belli, quas justas esse oportet; Est enimbellum justa contentio. Iustitia autem caussarum belli in tribus potissimum consistere videtur : Primum si dubitatio sit dejure partium, & alia ratione decidi nequeat : Omnia enim prius tentanda funt, ante quam ad arma deveniatur. 11. Si prohibeamur commodis nostris sine ullà caussà: verbi gratia commerciis, agro, mari, portubus, maxime ubi caverimus de damno : quo pertinet, si itinere prohibeamur & vià in alios arma ferentes, caventes de maleficio. III. Si injuria gravis aut metus nos cogat ad bellum gerendum. Vim enim vi repellerelicuit semper & licebit semper : metus quoque justus justum facit bellum, si videlicet prius arma moveas, ne prior opprimaris : si item socium defendas, quo oppresso tibi ruinam etiam impendere videas, aut si confœderatum contra vim tuearis, metu perfidiæ aut desertionis. Inprimis autem metus amittendæreligionis, quam veram censes, justa bellicaussa est : Ut enim religionem tuearis, DEUS imperat: semper autemillud belli genus justum est, inquit Augustinus, quod

quod Deu cauffisbell justâration primum Quiaenim tentio, no bent effe ji dici igitur nullum an inter eos fi ciandum p indictione Aio de inji nobis cenf rigationen batur, ren quod inter cebatur, u ut pararett trimq; ar enimillæc bellum fed igitur bell non indic versus taler jure permi

& è vesti

ctum eft,

intervallur

t fugitivis, aleant, fibi lterum cale oportet: o. Iustious potifiùm si duià ratione prius teneveniatur. nostris fine rciis, agro, rerimus de ere prohientes, cauria gram gerenit semper que justus rius arma : si item biruinam nfœderarfidiæaut tus amitles, justa em tueaemillud gustinus, quod

quod Deus imperat. Atque hac paucis de caussis belli. Sequitur tertium caput, de justâratione gerendi belli. In quo capite primum venit notanda belli indictio. Quia enim bellum esse debet justa contentio, non solum causlæ belli gerendi debent esse justæ, sed & ipsum juste geri. Indici igitur primum hosti bellum debet, si nullum amicitiæ aut fæderis ante vinculu inter eos fuit: hoc enim calu prius renunciandum publice amicitiæ & fæderi. Ante indictionem item belli petenda est satisfactio de injuriis & res repetende, quas ablatas nobis censemus. Fiebat hoc Romæ per clarigationem aut Legatos : si nihil impetrabatur, renunciabatur amicitia & fæderi, si quod intercesserat, tamdem bellum indicebatur, ut justa esset contentio: hoc est, ut pararetur plenus & perfectus quidam utrimg; armorum apparatus, incursiones enim illæ clandestine aut violentæ non funt bellum sed latrocinia & deprædationes. Jura igitur belli non valent adversum eum qui non indicto bello nos aggreditur, & adversus talem licet, quod nullo prorsus alias jure permissum est. Neque verò statim & ê vestigio, postquam bellum indictum est, hostilia facienda sunt, sed post intervallum demum, intra quod hostis nara-

pararese quoque possit, quod olim apud Romanos fuit triginta dierum & trium, hodiernaconsuetudine menstruum. Iuste hoc modo bello indicto, juste quoque gerendum est, & fortiter, utapud Livium ait Furius Camillus: Primum igitur dolus abesse debet ac deceptio in pactis & ut JC torum verboutar, omniscavillatio quæ & timidum & proditorium arguitanimum : De Strategematis & ratione fallendi hostem alia ratio, quæ licita semper & permissa, quamquam magnanimis & generofis Ducibus numquam placuere etiam illæ nhomaj των πολέμων, utvel ex Alexandri Magnireiponso constat. Et armatos vincereatq; inacie stantes Romanis semper visum pulchrum. II. Nonutendum estin hostem venenis, inficiendo puteos, illinendo arma & lagittas, venenatis item bestiis in hostem utendo & serpentibus, quibus Hannibal usuadversus Eumenem regem: Adreniad. versus Severum Imp. Rationes adferuntur buiusrei variæ. I. Non est sie justa contentio, adversus enim venena nihil valent arma II. Quiabella vi geri debent & apere tè. Venena clandestino nocent, & nulla contra ea vis humana valet, III. Quia nec sontes veneno necare licet 1, 8.9 1, if. de Pœnis, multo igitur minus justum ho-Item.

hostem. II li nocendi ș mis ; in q ruit venenat la prater hor ferisg, Catis limenta, sor cerotes, & ad nocendu tamen earu nenis tingit ferro ipso no flumina infl ta, ipsum q niciem ver folum hice manitate a tiam quoq stiu perim ejuldem 1 prodition patercaup rari : fice tatransfug quamqua tot Zopyr mum Gra

filiaque ac

olim apud & trium, ium. Iustè uoque ge-Liviumait rdolus abut Ctorum e & timium : De di hostem permissa, erosis Du-ΙΙΙ πλοπα Magnirencereatq; ilum pulnhostem endoarma in hostem Hannibal Adreniade dferuntur ulta conhil valent nt & apere , & nulla II. Quia . 8. 9 I. H. stum hoftem.

hostem. IV. Quiaipsa bruta abstinent tali nocendi genere, contenta naturalibus armis : in quam rem graviter Plinius : feruit venena tellus & genuit, sed quis invenit il- 1. 18, 6, To la prater hominem? cavere ac refugere alitibus ferisq satis est: Atg. cum arbore exacuans limento, cornua Elephanti, & saxo Rhinocerotes, & utrog, apridentium sicas, scianta, ad nocendum fe preparare animalia; quod tamen earum tela sua, excepto homine, venenis tingit? Nos & sagittas ungimus, as ferro ipso nocentius aliquid damus. Nos & flumina inficimus & rerum natura Elementa, ipsum quog, quo vivitur, aerem in perniciem vertimus. V. Quod Barbarorum solum hic quondam mos, & abomni humanitate alienorum, III. Contra justitiam quoq; belli est proditoriè Ducem hostiu perimere, quadere jam supra milites Livius Des. ejuldem pecunia corrumpere, urbesve 2. proditione meriari : hoc enim Ennius pater cauponari bellum dixit non belligerari : sicut nec doli Zopyriani & simulata transfugia cordatis probari potuerunt, quamquam dissentiente magno Rege, qui tot Zopyros fibi optabat, quod baccas pomum Granatense haberet. Scrutari autem res per transfugas & speculatores, consiliaque adversæ partis & licuit semper, & dein-

deinceps quoquelicebit. Denique induciæ pactæ si fuerint, lancte lervandæ sunt, neque quidquam earum tempore moliendum, quod vel officiat hosti, vel quoquomodo conditionem eius reddat deteriore : Inducizenim nihil funt & effe debent nisi feriæ belli. Atque hæc paucis dicta sufficiant de tertio capite, ratione juste gerendi belli. Videamus ad extremum etiam quædam de ratione finiendi belli : quæ ad victorem maxime spectant. Victor igitur vel deditos habet hostes vel exarmatos & vi sub jugum missos. In deditos savirenon debet, quia supplices facti funt : in supplices autem rigorem nulla jura permittunt. Si metus fit a multitudinededititiorum, fic ut tuto conservari possenon videantur : velnon acceptetur deditio, utin bello captos sæviri jure belli possit, exemplo Romanorum adversus Vspenses: de quibus Tacitus : Postero die V spenses misere legatos, veniam liberis corporibus orantes: servitii decem millia offerebant, quodaspernati sunt victores, quia trucidare deditos savum, tantam multitudinem custodia cingere arduum, ut belli potius jure caderent. Datumq, militibus, qui scalis evaserant signum cadis: vel, quod humanius, dispergantur in diversas & longe ab invicem dissitus colonias. Quod fivi-

To Anne you

fivictor vi fi belli constin rerum host Cyrus apu देग मिंद्रजाम देग र μεν τω πόλι σώμαλα των peromniaa cis : De co victor : r temabduce honestius e Duciapud I nador Sonsi νόμω, τοῦ Et certe fers bilior videtr ter compre quo victos d quomodo P Blemyos, q populoedic

me genus m batum. Nec

Specie Sicy

capta Peller

lenensium it

exemplum

que indundæ funt, e molienquoquoeteriore : ebent nisi lica fuffiè gerendi iam quæli: quæ Victor s vel exs. In deplices farem nulla multituonlervari cceptetur jure belli adverlus Postero die corporibus t, quodadeditos laingere ar-Datumg, m cadis: n diversas Quod

fivi-

fi victor vi lub jugum hostem milerit, jura belli constituunt primum eum omnium rerum hostilium Dominum : Ita enim 186. 7. Cyri Cyrus apud Xenophontem : Nouos 201 ped. έν πάσιν άνθρώποις αίδιος εξίν, έξεν πολεμεν τω πόλις άλω, των ελόντων εί) και τά σώμαλα των εν Τη πόλει και τα χρήματα. cui per omnia adientitur Aristoteles in Politicis: De corporibus duo statuere potest lib. 1. victor : necare videlicet vel in servitutem abducere. Atqueillud quidem victis honestius erat : unde Josepho Judzorum Duci apud Flavium Iosephum Historicum 13, 6,25. καλού δοκώ εν πολέμω θνήσκων πολέμου νόμω, του ές ν τωο των πρατέντων. Et certe servitus perpetua morte miserabilior videtur. Subservitute nolim libenter comprehendere morem Romanum. quo victos destinabant ludis & spectaculis, quomodo Probus Imperator Germanos & Blemyos, qui ex illis trecenta gladiatorum populo edidir. Fædum enim hoc & infame genus mortis est, nec jure belli comprobatum. Neque factum etiam hac servitutis specie Sicyoniorum excusare liceat, qui capta Pellene urbe uxores filiasque Pellenensium in lupanari prostituerunt, quod exemplum ne barbari quidem & efferi ulli

ulli homines aut antea dederant, aut postea secuti sunt. Recte igitur judicat Ælianus de hoc eorum facto post eiusdem narrationem : A γειώ @ ໂαν (a, & Deoi έλλήνιοι, ηση έδε ου βαρβάροις παλά, παλάge Inv eunv presar. Quidenim : cum armatis nobis bellum est, non cum fexu inermi hoc est fæminis & pueris, quibus omnino parcendum, nisi sumant arma & beneficium sexui debitum malitia & spontanca infania amissum eant. Omnium verò pulcherrimum Victoriæ suæ fructum percipiet victor, si itain victos agat, ut & nocere ultranon possint, & ut nocere ultranolint : immo ut doleant se non citius victos esle : sic enim bellum laudabiliter & cum æterna fua gloria concludet.

Atque hæcin genere de jure bel-

96 9cm

Kang 2

Observa

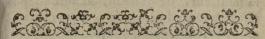
Unde mi

Legant fostom cognitione reprahende diffitis adm certamina, beats ista p pueros luct castu, aliu thio, alius si dinem ader cuius ibi are tissima, pa

tius inconv

nt, aut po-

ur judicat oft eiusdem a, & Deoi rana, raláim : cum cum sexu eris, quibus nt arma& tiâ & spon-Omnium uæ fructum os agat, ut ut nocere t le non cilaudabilioncludet. e bel-

DECADIS XI.

Observationum Historico - Politicarum.

CAPVTL

Unde multæ superstitiosæ & ineptæ de DE O opiniones inprimis autem illa Gentilium πολυθεία orta fit.

L Leganter & erudite disputat Dio Chry- Oratio. XII. L'sostomus in Olympica sua sive de DEI, cognitione, Oratione adversus Gentiles! repræhendens cos : quod convenirent ê dissitis admodum locis, spectatum tautum certamina, & auditum facram tubam atg; beataista præconia: quod hic quidem inter pueros lucta vicerit, illeautem inter viros cæsta, alius autem pancratio, alius pentathlo, alius stadio ex uno pene passu beatitudinem adeptus : interim de Jove Olympio, de Um de just cuius ibi aræ & sacra atque imago exquisi-" tissima, parum solliciti essent, omnia potius inconvenientia & tali numini indeco-

De:

hopedow

ra sentirent, sic quidem, ut minus ipa Diisque concederent aliis, quam pueris, quirotas, cum prius ipli moverint, tumdemum sinunt à seipsis currere; cum vniversa hæc consilio & sapientia & domino care-" μίαν vel επε άτην adferant, sed omnia & casu facta, & temere ferri, fine omni providentia, dicant. Tamdem impiæ huius prælumtionis caussas indagat, easque à tribus fontibus deducit primariis, quorum primus insitus & innatus nobisvidetur, duo alii extrinlecus adfluunt, & illum primum locupletant veluti & augent. fonsest persuasio nostra & opinio, quam de DEO aut Diis concipimus ipsi ex eorum operibus : Cum enim videmus quædam vi superiore fieri, cum cibos ex terra nobis provenire, cum temporum vicissitudines animadvertimus, cum tot plantas, tot fructus & clui & morbis tollendis utiles experimur : esle Deos inviti credere, cogi-Cum porrò exemplis edocemur, bonis male, malis benè hic esse, arque omnia retrò lublabla referri, delabimur in eam opinionem, ut vel prorsus negemus esse Deos, vel certe oriolos agere arbitremur, neque rerum humanarum curam ullam has bere judicemus. Testantur hoc multis im-

mò infinitis Jam jam neo Deûm sums apud interps

Marmare Pompe Ovidius etia Dumrapi Sollicite

& Lucanus:

Mumina: Mentimun Seneca etiam fingit Medea fanguinolen

Per alta va Testare, ni Idem Octavi

Omnium au mè Claudian Sœpemili a Curarent S Rector és :

Nam cui

mà

minus ipsi mò infinitis locis Poeta: Accius Antigona: am pueris, Jam jam neque Diregunt, nec profecto int, tumde-Deûm summus Rex omnia curat. um vniverapudinterpretem PerlI pseudocornutum: mino care-Marmareo Licinus tumulo jacet, at Cato pare OPTA Vel G-Pompeius nulle, creditis effe Deos? (ve, mnia & ca-Ovidius etiam : mni provi-

Dum rapiunt mala fata bonos , ignoscine fasso, 1.3. Eleg. 8. Sollicitor nullos esfe putare Deos?

& Lucanus:

huius præ-

ue à tribus

orum pri

detur, duo

m primum

io, quam

ipsiex eo-

emus quæ-

os ex terra

m viciffitu-

plantas, tot

s utiles ex-

ere cogi-

edocemur, atque om-

nur in eam

gemus effe

bitremur.

n ullam har

multis im-

me

Infitus

lib. 7.

Sunt nobis nulla profecto

Numina: cum coco rapiantur singula casu, Mentimur regnare Iovem.

Seneca etiam Tragicus Iasonem ita alloqui fingit Medeam gemino parricidio adhuc sanguinolentam:

Per alta vade spatia sublimi atheris, Testare, nullos ese, quà veheris, Deos. . Meder ver 12bus extremis

Idem Octaviâ:

Nullupietas nunc numen habet, Nec sunt superi, regnat mundo Triftis Erynnis.

Omnium autem nervolissime & apertissi- 1. 1. in Ruff. mè Claudianus:

Sœpe mihi dubiam traxit sententia mentem Curarent Superiterras? an nullus inesset Rector & incerto fluerent mortalia casu. Nam cum dispositi quasissem fædera munds

Pra-

Prescribtosq, mari fineis, anniq, meatus Et lucis noctisg, vices tunc omnia rebar Consilio firmata DEI, qui lege moveri Sidera, qui fruges diverso tempore nasci, Qui variam Thoeben alieno jufferit igne Compleri, folema, suo: porrexerit undis Littora: tellurem medio libraverit axe. Sed cum res hominum tantà caligine volvi Adfricerem, lætosq, din flerere nocentes, 1. Vexaria pios: rursus labefacta cadebat 11 Rellioio, causseg viam non sponte sequebar Alterius, vacuo qui currere femina motu Affirmat, magnumá, novas per inane figuras Fortuna non arte reoi: que numina sensu Ambiono vel nulla putat, vel nescia nostri.

Neque verò Pœtæ solum ita censuere sed & 8. 2. Ep. 137, alii, quorum opiniones commemorant & Lace 17. 6 reprehendunt Hidorus Pelufiota, Lactanub. 7.6.9. tius, Minutius Felix, Senecaitem, Theomodavio. doretus & alii. Quid quod Pialtes Regius conquerituralicubi, se penè in eumdem errorem prolabium & ita etiam cum impiis delipere cepisse, quem errorem suum ibi i) loci deflet, & DEO suo gratias agit, quod + clementer & benigne eum in semitam veritatisreduxerit. Atque hic unus est fons pravarum de DEO opinionum. Alter à Legislatoribus est & Rerumpublicarum for-

retinendi existimab tinerent e quitalicul & mutabil meliusluis cibus Regi Numa, o nymfa col replevit, a injectum, & illis tem le Polyb hac caussâ Joxof moi & JEUME BOOG Jes. Kaj Decentors of Hajar apar A TOS 8 TO जमारम् का sal idian f pin ralahine τού πλήθοι मार्थि इंटिसिरा

mosevous,

महीय प्रशंद वे

रूपरीय नरे त

formatori

meatus . ia rebar noveri renasci, Terit igne it undis ritaxe. ine volvi ocentes, cadebat nte sequebar ina motu inane figuras sina sensu escianostri,

luere sed & emorant & a, Lactantem, Theo-Ites Regius n eumdem cum impiis n luum ibi agit, quod mitam venus est fons m. Alter a ublicarum for-

formatoribus antiquis, qui nullum fortius retinendi in officio populi vinculum este existimabant, quam si superstitione eosattinerent constrictos. Multitudo enim, inquitalicubi Curtius, que lava impotens & mutabilis, ubi vana relligione capta est, melius luis lacerdotibus paret, quam Ducibus Regibusque. Fecit hoc studiolè Numa, qui Romam simulato cum Egeria nymfa colloquio. & aliis superstitionibus replevit, addita caussa : Deorum metum injectum, remad multitudinem imperiram & illis temporibus rudem efficacissimam es Te Polybius fane, quod mireris, laudates ch & prat 1/4 hac caussa Romanos : Megisny, inquit, δοκοί μοι δίαφοραν έχειν το Ρωμαίων πολί-Τευμα πρός το βέλλιον ον τη πελ σεων δίαλεί-Jen. Kaj por Sones to cotog tois andors avθρώποις ονειδιζόμενον τέτο συνέχειν τά Pωμαίων ωράγμαζα. λέγω δέ λην δεισιδαμονίαν. की पठन हरा ने दे हमारी निक्य क्षेत्रीय मुद्रों निकार sintal toug to mepos man audis, es le Gue अर्बी रिवार Biss, मुद्रो पर माराय के मार्ग्स्थड़, कड़क μη καθαλιπείν επερβολην, έμοί γε μην δοκκου του πλήθους χάριν Ευβ πεπειηπένας: παν γέρ πληθός εξι έλαφρον και πλήρες επιθυμιών ναθανόμων, όρχης άλόγε, θυμε βιαίε, λεί-Trelay Tois ad hous popois, railin Grauln Traπειας τους γωσία τα πλάθη συνέχειν. Τ 3 Nulla re eque pre=

prestare cateris populis Romanos arbitror, as opinione illà, quam de Diis habent, Aig ao deo, que res apud reliquos mortales vitio vertitur, eaipsa continet Romanam Rempublicam: superstitionem dico. Usq enim eo apud hos superstitio in maius est exaggerata, & cum in privatam hominum vitam, tumin publica consilia inducta, ut non queat magis. Quod equidem multitudinis caus à factum abillis existimo, que cum sit levis, plena illicitarum cupiditatum, ira estu & precipits, & ad vim iracundià propellatur, hoc restat, utinterno veluti terrore & has superstitionis tragoedia, cohibeatur : Hæc & multa alia infignia ibi Polybius quæ erudite expendere Macchiauellus in Discursibus ad Livium, & Justus Lipsius in monitis poli, ticis. Romanis parum hacin re concessere Græci, ut docent Exempla Solonis & Lycurgi, quos tamen omnes, ficut & gentes in universum alias quavis vana & stulta superstitione anteivere Ægyptii, neq; enim adhomines autad mortuos modo Deorum cultum Isidem, Serapim, Anubim; sedad bestias quoq; vilissimas transtulerunt: puta Canes, Ichneumones, Feles, Accipitres, Ibides, Lupos, Crocodilos, quacaussa Apolloni' cos sallè exagitat apud Philostratu. Quid Diabolicus impostor Mahometes egerit, quibus artibus potentiam suam sibi

1.1.6. XI. 69 XII. 11b, 1, 6, 3. Aruxerit, at, Cupier remitto. num & qui katu Poetis & F

Poeta:

Fingere Ac fane qu ceriat, arg ceptæâM milero dei omninò, 3. Amor. I Statuarii & qui Divin præfumun rum metal Alcamene Polygnoti omnes L dura pa ROMATOR ששע פוף שמום Molwy, ora א בעבעדשע צ κηροῦ πλάς

मिरेश देश कि

Aru-

Rruxerit, notius est, quam ut narrari debeat, Cupientes autem harum reru ad Liphu remitto. Atq; hic alter est fons deceptionum & vanitatum. Sequitur tertius qui scaturit ex duplici genere hominum, Poeris & Pictoribus : De quibus verissime Poeta:

arbitror, ac

. Algar

vitio vertiempublicam:

apud hos fu-

eum in priblica consilia

uod equidem

ustimo, que

litatum, ira

dia propella-

rrore & has

: Hac&

quæ erudi-

Discursibus

onitis polis

concesse-

Solonis &

cut & gen-

na & Stulta

neg; enim

o Deorum

im; fedad

runt: puta

ccipitres,

cauffa A-

nilostratu.

ometes e-

fuam fibi Aru- Pictoribus atq, Poetis

Fingere quida licer. Ac sane quantum Poetz circa nodu Deiav fe- audendisemcerint, arguunt fabulæillorum de Diis, ex- per fuit aceptæ â Mythologicistamquam Oracula, & 944 potemilero deinde popello commendatæ, Vide omnino, quæ Ovidius super hacre habet 3. Amor, El. XI, Ad Pictores pertinent& statuarii & lapicidæ comnes eius generis qui Divinæ naturæ simulachra factitare præsumunt, Flatores videlicet æris & aliorum metallorum : Fuere tales Phidias & Alcamenes & Polycletus, Aglaophon & Polygnotus, Zeuxis item & ante hos, " omnes Dædalus : Hi vel umbratili pi-Aura μάλα αδενεί και απαθηλή προς όξιν Verba Disχωμάτων μίζα, velλίθων γλυφάς, vel ξοάvwv ipparials, vel xwiera xaxus yay Two oμοίων, όσα τίμια, δία πυρός έλαθέντων, π ρυέντων δπι τίνας τύπες, vel denique nnpou mases paça Euranoas Der Go In lexen ig manison om sxousive to lis pelavoises, hos elt

Pictoriben aton Poetis Quidlibes feas, Horas.

Potius quar

veniebat:

de Diis cres

rum inven

apud homin

suriofos. I

Veritatis in

tuis à se eff.

quasdam,

videre est

conspursare

rantes, put

itag, & in

& veluti o

dis coloribu

vulgus, ut

Stultitia gen

alas & fin

quod Hon

fi compar

ganter Za

ory: Troing

churam po

tem tacita

demlibuit

perstition

nobis dict

retutòpo

miseriz hi

potities

valdetenui fallaciquead visum colorum mixtura, val lapidum sculpturis, vel statuarum excisionibus, vel arte conflatorià æris & similium pretiosorum per ignem ductorum, aut fluentiumin quasdam formas: vel denique ceræ formationibus, que facilimeartem lequitur, facilem que locum dat poenitentiæ to Jejov reprælentarunt multâque & variâ de divina natura opinione homines infatuarunt, Poetarum veluti luccenturiati, qui partim mendacia eorum quasiaudire non sufficeret, videnda exhibuerunt, partim de suo auxerunt & cumularunt homines vere 2011es & Tepaleuóuevoi, & populum sui similem nacti facile eidem, quæ voluere, persuaserunt. Atque hac Josephum non latuit, cuius verba sung tra Appiene. de πολυθεία loquentis: πολλής θε καί ζωγράφοι και πλάς αι म eis τουο πορά των έλλήνων απήλαυσαν έξεσίας, αυδος έκας ός λινα μορφην δηνοών, ό μεν ζα πηλού πλάττων, de γράφων. Memorabile est, quod de Diogneto Magistrosuo in arte pictorià scribit Marcus Antoninus Philosophus Imp. didicisse seab co to anevoassou, hoc eft, ne vana pro leriis amplecteretur, falla per veris, quibus verbis prorsusid, de quo nos agimus, eum intelligere Calaubonus noster à managire censuit : nemini, inquit,

colorum vel statuaatoria æris em ductom formas: , que facilocum dat runt mulopinione um veluti dacia eovidenda exerunt & & โอกลโอบด์ai facile t. Atque verba func de you Ga-के मार्थ हैनेsuas os liva λάττων, quod de pictoria ilosophus doy, hoc tur, falla I, dequo faubonus i, inquit,

potities

potius quam pictori bujus madvus agnitio conveniebat : norat videlicet plerag, corum que de Diis crederentur vulgo, ad libidinem pictorum inventa primo : ridicule postea fide invenisse apud homines, qua superstitiosos, qua veritatis incuriosos. Nam quidillud esse dicamus aliudnis Veritatis incuriam: Solebant olim statuarii statuis à se efficiatis & edolatis imponere tegulas quasdam, ques Graci unvíones appellabant, ue videre est apud Aristophanem, ne ab avibus conspurcarentur, cujus rei caussam pictores ignorantes, putarunt honoris caussa imponi debere, itaq, & imaginibus quoq pictis imposuerunt, & veluti απάυγασμα capitis delinearunt Iridis coloribus variegatum, quod & miserum vulgus, ut fanctum quid colit atq, adorat. Idem ,, stultitia genus Morfi cornua fecit, Angelis, alas & smilia. Non igitur de nihilo est, in Arte 10. quod Horatius ex Platone Picturam Poe- lo quomosi comparat: quod Plutarchus quoq; ele- do Adulesets ganter ζωγραφίαν φθεγισμένην είναι Ιην πόιη- Poetas audis σιν: πόιησιν δε σιζωσαν Ίην ζωγραφίαν pi-re debeat. cturam poefin effe loquentem: Poefin au- Inlibello: Sa. tem tacitam picturam dixit. Atque sic qui- virtute bellidem libuit intendere digitum in fontes su- caprastiteperstitionum : quibus plus otii, illi hæc à rint Athe nobis dicta illustrare & pluribus confirma- nienses, refere retuto possunt. Generalisautem caussa doce ad Aumiseriæ huius estimprobitas hominum qui nidem. Tr relicto

278

relicto verbo D e rad hominum auctoritatem convertuntur, & plus tribuunt majorum fabulis, quam invicta veritati: scilicet Lux illa aterni patris, ê sinu eius, duxit nos in veritatem omnem, & tamen tenebra eam comprahendere nolucrunt, quia tenebra erant & mera caligo.

Felicitatis miræ circa Honores co-Dignitates Exemplaquedam nobiliora.

And Patere. mum, visus mihi Quintus est Metellus, cui

ab. 7. c. 44. Hic enim præter excellentes triumphos

*Val. l. 7.6. 16

Rep. Romanâ fastigium, extentumque

vitæ spatium, innocentesque pro Rep.

cum inimicis contentiones, quatuor si-

lios

Ros Cultuli mnes relic mos. Me ftulerunt : Cenforius ful, quartu honorem clamatin terculus, mori. Et h pisse velut detur. N fupremis! tificis, bis Equitum, prim' Elep xit in triur maximas re pientes atate enim prima fortissimű I geri, maxi Summu Ser bono modo j clarissimū i

optandam

tereum, h

obtigiffev

aulim lacr

auctoritaunt majotati : scilieius, duxis men teneunt, quis

res de am

ur verbo. algentissiam & fæd docebinjucunda rincipem & fumellus, cui inditum. iumphos cipale in ntumque ro Rep. atuor filios

Ros sustulit, omnes adultæ ætatis vidit, omnes reliquit superstites & honoratisfimos. Mortui eius lectum pro Rostris sustulerunt quatuor filii, unus consularis & Censorius, alter Consularis, tertius Consul, quartus Candidatus consulatus, quem honorem adeptus eft. Hoc est nimirum, exclamatin huius rei narratione Velleins Paterculus, magis feliciter de vitâmigrare, quam mori. Et hanc quidé felicitaté à Patre accepiffe velut de manu in manum traditam vi- Plin. l.7.6.4 detur. Namin ea Oratione quam habuit supremis laudib' Patris sui L. Metelli, Pontificis, bis consulis, Dictatoris, Magistri Equitum, Quindecemviri agris dandis, qui prim' Elephantos primo bello Punico duxit in triumpho, scribtum reliquit : decems maximas res optimasq, in quibus querendis fapientes ataté exigerent, consummasse eum Voluisse enim primariu bellatorem esse, optimu Oratorem, fortissimu Imperatore, auspicio suo maximas res geri, maximo bonore uti, summa sapientia esse, summu Senatorem haberi, pecuniam magnam bono modo invenire, multos liberos relinquere & clarissimu in civitate esse. O inauditam & vix optandam felicitatem, & quam nulli, prætereum, homini (sitamen & ipsi obtigit) obtigisse velante vel post, quinquagenario außm facramento contendere.

Ma-

Magna quoque fuit Domitiæ familiæ felicitas, quia diuturna & veluti concarenata, nisi forte id imminuat eam, quod arctata numero fuit : Singulis enim Domitiis singuli sunt geniti filii, sed omnes ad consulatum sacerdotiaque, ad triumfi autem penè omnes pervenerunt insignia. Domitiis pares pene Cacilii fuere Metelli, quippe intra XII. annos & consules fuere Metelli aut Censores aut triumpharunt amplius duodecim. Sed ne vetera solum adferre videar, ad recentiora quadam ibo: Quæ sit Austriacæ familiæ potentissimæ pertinax felicitas, notius est, quam ut commemorari debeat: Id tamen in illa præcipuè notabile, quod arctissimis temporis spatiis sele interdum exseruit. Albertus enim Austriacus Sigismundi successor Cal. lanuarl Anni CIO ED XXXIIX, coronatur in Regem Hungariæ, Nonts Mai Rex Bohemiæ renunciatur. XIII. Cal. Aprileis Francofurtiab Electoribus Imp, Rom, designatus. Maximilianus etiam II. Imp. laudatissimus intraunius anni spatium fastigium omnium Dignitatum atrigit. Bohemiæ enim Rex electus est Pragæ XII, Cal. Octob. Anni cio io lxii. Romanorum deinde Rex prid. Cal, Dec. ejusdem anni. Ungariz verò Rex die Natali Virginis Ma-

riz 6. Id. S deinde Fer fit Anno Pontifice P bit : Nico est, Thom dema, anno fex creatus felicitatis E: rum cor nus, de cuj Thuanus post Paulli casset mense lus Medi Etm est V octavam ei Salvatoris XLIV. Car precipue (xandro F & Ludovic de more co quod non t bus celeber Paschatis !

crearetur,

me dignita

Bernarding

miliæ feliriæ 6. Id. Sept. Anni CIO IO LXIII. Divo ncatenata, deinde Ferdinando Patriin imperio succele od arctata fit Anno CIO IO LXIV. De Nicolao V. Pontifice Romano Petrus Justinianus scrimitiis finbit : Nicolaus V. Eugenio Pontifici suffectus d consulaest, Thomas Sarzanius antea vocatus, eoutem penè demg, anno Episcopus, Cardinalis & Ponti-Quibus fex creatus, unicum admirabileg, humana e Metelli, felicitatis Exemplum : nisi forte huic pa- 1. Hist. 280 lules fuere rum concedat Ioh. Angelus Medicimpharunt nus, de cujus infigni felicitate hæc Jac. Aug. era folum Thuanus Virillustris commemorat: Cum edam iho: post Paulli IV. mortem sedes Romana va-Facta anno tentiffimæ casset menseis IV. dies VII. Iohannes Ange-CIDIDLIX. mut comillâ præcilus Medicinus in Pontificem tandem ele-Etm est VII. Cal. Iau. inter septimam & temporis Albertus octavam eius noctis, que diem Natalitium Salvatoris insecuta est, suffragantibus ex effor Cal. onaturin XLIV. Cardinalibus, qui comitits intererant, ex Bohepracione Carolo & Alfonso Caraffis, Ale-Aprileis xandro Farnesio, Guidone Ascanio Sfortia & Ludovico Guisio. Dem Epiphania festo Rom, dede more coronatus est, & ita unus meruit, II. Imp. quod non temere alii evenisse constat, ut tritium fabus celeberrimis anni festivitatibus, nimirum igit. Bo-Paschatis nasceretur, natali Christi Pontifere XII, Cal. crearetur, ac demum Epiphanie die Suprenanorum ma dignitatis insignia caperet. Pater buis m anni. Bernardinus fuit, humili loco Mediolani inis Ma-113

natus

natus, veltigalium redemtor, qui ex Cacilia Serbellona XIV. liberos suscepit, quorum natumaximus Iohannes Iacobus Meleniani Marchio fut, (quibusautem rationibus ad id dignitatis pervenerit & quomodo suæ fratrisq;, de quo agimus, fortunæ faber exstiterit, vide eumdem Thuanum Hist. lib. 16.) quem submde Pontifex frater, cum adclamationibus ex conclaviin B. Petri Basilicam deduceretur, ex circumstantibus amicis, non sine flagrantissimi desiderii significatione, ubi esset, reanirebat. Post Iohannem Iacobum hic Ioh. Angelus fint, qui Pontifex factus Pius IV. appellari voluit. Tertius frater Ich. Baptista. post eum Augustus, qui Iob, lacobo mortuo, Meleniani Marchio etiam fuit, ac novissimus Gabriel, qui anno CIO 10 XXXV. in obsidione oppidi Leuci, bello, quod cum eius fratre Franciscus Sfortia Insubrum Dux gessit. istu tormenti ad Mandellum interfectus est. E sororibus natu grandior Clara VV olfgange ab HohenEmbs nobili Germano in diacest Constantiensi nubsit ex quo matrimonio nati Marcus Siticus Cardinalis, Hannibal & Gabriel Comites, minor Margarita Gilberto Berromao Arona Comiti conjux data Carolum Cardinalem vita sanctimonia apprime clarum es post morteminter Divosrelatum & Friderioum Comitem genuit, & Camillam, qua Cafari. Gonza.

Gonzaga Fer fortuna benefi tutis & cogna jam dicam d rum contub dem ad ide fiafticæ eved Cervino dio tem Pulciai cumin hun fecisset cepi cum Paulus rum xii, ani filio notho giftrum hur tô studiis val dis totus in suo pro secre dum ad mai Episcopus ! pulo suo Al & Ferdinan quam mode garionis dir gestareversi tate à Paulo

Tamde lulio

renunciatus

tainen dign

Caeilia Sermnatuma-1. Marchio did dignie fratrisq; exstiterit, . lib. 16.) adclamatioam deducenon sine flabi effet, reuns hic Ioh. Pius IV. b. Baptista. bo mortuo, ac novistixv. in obn eius fraux gestito rfectus est. Volfgange n disceft onio nati annibal & Gilberto Carolum e clarum Frideriqua Cafari Gonza+

Gonzaga Ferdinandi F. nubsit. Sic memorabili fortuna beneficio familia tenuis ad summa dignitutis & cognationis fastigia per venit. jam dicam de Sixto V. qui à teneris caprarum contubernalis, & post custos, tamdem ad idem fastigium dignitatis Ecclefiasticæ evectus est: nihilitem de Marcello Cervino dicam, qui patriam habuit Mon-Ciacconissa tem Pulcianum in agro Florentino, ubi, Montem Facum in humanioribus literis nonnihil pro-ni appellat fecisset cepit ludimagistrum agere: Deinde & gente nocum Paulus III. Alexandru Farnesium, pue dicit. ego serum x11, annoru, nepoté ex Petro Aloysio quer sidens filio notho Cardinalem creasset, ei Ludima, Balas, giftrum hunc Præceptorem dedit: Quo citô studiis valedicente, cum negotiis tractan, dis totus incumbere cepillet, præceptore suo pro secretario ulus est, que res illi gradum ad majora fecit : Paullò enim post Episcopus Nicastri creatus, & deinde discipulo suo Alexandro Farnesso ad Carolu V. & Ferdinandum in Belgium legato tamquam moderator confiliorum & totius Legarionis director adjunctus, req; præclarè gesta reversus Cardinalis se absentem digni, tate à Paulo III. condecoratum cognovit. Tamdé Julio III. Pontifice demortuo Papa renunciatus est v. Id. Apr. A. cio io Ly, qua tainen dignitate non diu gaudere potuit,

Levius l. 2. Blogiorum.

obiit enim prid. Cal, Mal ejuldem anni feditque in sede Romanâ dies tantum xxII. Concludam caput Exemplo militaris fortunæ: quod exhibuit in Erasmo Narniensi, qui ignobili natus patre, utpote, qui furnariam exerceret, ingenio nobilis ad militiam animum adjecit, atque sub fortissimo Duce Braccio per omnes gradus naviter ascendens clarissimus bello evasit, cumque astuta admodum dissimulatione hostem falleresciret, exinde Gattamelatæ cognomentum adeptus eft. Braccius virtute & magnitudine animi hominis captus & nobilitatis ei insignia & laciniæ suos colores honoris caussa concessit. Inde Veneti exercitus Imperator factus, Braccio ad Aquilam cælo, dignitatem sui Ducis facile æquas vit, ubique cauti potius, quam pugnacis Ducis laudem reportans, quo nomine & favorem Reipublica Venetamirifice auxit. Tandem cum in Paralyleos incidiffet morbum exfrigore quod in alplbus obstinatifsimè pertulerat, eoque exstinctus eslet, Veneti eum decreto publico propter egregiam fidem cum fumma virtute conjuncta, æneâ Equestri statuâ honestandum censuerunt, operaad eam rem usi præstantissimi eius atatis statuarii Donatelli Florentini, quæ Patavl viktur in area templi Anton.

CAP.

Felicit

Inter ber profecut fitutor ein DEUS OP infacris: timet Dom fuorum, painfigni voli citatis loco

Nasciti

Qua non
eum, per q
fic loquar p
& quorum
hic dico,
profit, qua
dit, quæ eti
mia gignen
Huius felici

em anni fe

ntum xxII. ilitaris for-Narniensi.

te, qui furilis ad mili-

fortiffimo

naviter a-

ne hostem

itæ cogno-

s virtute & otus & no-

os colores

Venetiex-

oad Aqui-

acileæquar

pugnacis

ifice auxit.

lisset morobstinatis-

seflet, Ve-

onjuncta,

m censue-

fantiffimi

lorentini,

Anton.

CAPVT III.

Felicitatis mira exempla circa posteritatem sanguinis sui.

Inter benedictiones, quibus legitimum prosecutus est Conjugium auctor & infitutor eius dem primus que Paranymphus Deus Opt. Maximus, hæc quoque legitur insacris: Ecce sie benedicetur homo, qui timet Dominum, ut videat filios filiorum suorum, pacem super Israel. Quæ res & insigni voluptate non caret & magnæ felicitatis loco habetur. Quod si enim

Nascitur indigne, per quem non nascitur alter.

Quâ non gloriâ dignum deputabimus eum, per quem non unus sed innumeri, ut sie loquar proveniunt, in quibus reviviseat, & quorum conspectu se oblectet. Nihil hic dico, quantum Reipublicæ res hæc prosit, quam augeri civibus omnino expedit, quæ etiam, si bene constituta est, præmia gignentibus & orbis pænas decernit. Huius felicitatis exempla, quæ passim lege-

re contigit, in hoc caput vilum conjicere. Initium autem faciam a modulenvia: neg; adferam miraculosum illum numerum Margaritæ Hollandæ, quæuno partu trecentos lexaginta aliquot fœtus vivos edidifle perhibetur : non etiam Babonis Abusinæ Comitis & Robrensis illius famosissimi, qui ex duabus uxoribus filios procreavit xxxII, Quorum illos simul sticit & & filias IIX. commendavit Henrico Aucupi, Imperatori Magnanimo, qui eo spectaculo mirificè delectatus est: non denique Polonicum illud exemplum, quod Cromerus habet de Margareta uxore Virbollai Comitis in Cracoviensi regione, quam scribit uno partu xxxvi pueros vivos edidiffe die 20. IanuarI Anni CI3 CC XXIX. Sicut & illum quoque partum miraculosum existimo Bartholomez Uxoris Ioh, Antoni Buccanigra, qua unico partu' xvII liberos enixam scribit P. Bizarrus Historiæ Genuensis scribtor. Alia adferam & quæ fidem auctorum sequinos Scribit Thomas Facellus penècogant. Anno Salutis CIO CD XXX, Meffanæmulierem quandam años xxIV natam novem infantulos uno simul partu edidisse, sed post partum decessisse una cum infantibus, quò Exemplo confutare nititurillud de cellulis uteri commentum, sed nec hoc Exem-

4 2/0

1. Dec. Rer.

olum nostr quod adjun ftro: Iohan na mulier, Agrigentin tis, ut tricies ginta edide annum Salu gâcohabita runt liberos Nippenbur phus ab Ehi Marquardu benhofiâ iri fingius ex (nique à Gilt retulit Doct

Mater ai.

eitne Crusio

nere nobili

to gradu def

inde versus

Ein Mutt Sagdein Erschallto Kleins K

plum

conficere. a:neg;adrum Martrecentos lidisse pers Abufina sissimi, qui avit XXXII, nul sticit & , Imperaulo mirifi olonicum is habet de itis in Crauno partu o. Ianuarl m quoque Bartholonigræ, qua fcribit P. btor. Alia sequinos as Facellus næmulienovem in-, sed post ibus, quò de cellulis oc Exem-

plum

plum noftri propriè instituti est. Alterum quod adjungit magis facit instituto nostro: Iohanna, inquit, Pancica Agrigentina mulier, atate mea, Bernardo Belluardo Agrigentino nubta, tanta fuir fœcunditatis, ut tricies circiter enixa, tres supra septua. ginta ediderit liberos. In Suevia circiter annum Salutis CIO CD XVII in arce Entrin. gâcohabitarunt V Nobiles, qui procrearunt liberos C. Iohannes ab Halfingen ex Nippenburgensi uxore genuit xx. Rudolphus ab Ehingen ex Truchsesiauxore xix. Marquardus ab Halfingen ex Vrsula Buhenhosiâ itidem xix. Georgius porro Halfingius ex Conjuge Kabina xxx. Hugo denique à Giltlingen ex uxore luâtoridem, ut retulit Doctiffimus Amicus noster o pana- Annal sueeirne Crufius. De Dalburgia quadam ge- vic. p. 3. l. 8. nere nobili (cribunt Historici, eam in lex- 4. 2. p. 418. to gradu descendente posteros vidisse: atqs inde versus hi nati :

*Mater ait znata, die inata, filia inata Vi moneat inata plangere o filiolam.

Ein Mutterzuihrer Tochter sprach Sag deiner Tochter/ihr Tochter gemach Erschall/daß ihrer Tochter rein Kleins Kindlein in der Wiegen wenn.

2 Pari-

Parisiis in templo S. Innocentum legitur tale Epitaphium:

Cy gift Yoland Bailly, qui trespassa l'an mill cinq Cents quatorze, le quatre vin othuictiesme an de son aage le 42 an de son veuvage, laquelle à veu, ou peu voir devant son tres pas deuxcents, qua tre vingts & quinze enfans, issus d'elle.

mortua est Anno CIO 10 xIV. ætatis Sal. CIO 10 IxxxIIX, viduitatis XLII. Viditque aut Stedius, qu videre potuit ante obitum fuum coxcv. liberos ex le prognatos. Ludovicus Vives Aug de Ci. Hispanorum Doctissimus scribit fuisse in Hispania vicum centum domorum, cuius omnesincolæ erant à sene quodam superstite progeniti, ita ut jam propinquitatis nomen deeffet, quo à minimis natu vocares tur. In Urbe nostra Vir Nobilissimus Cunradus Paumgartnerus à Paumgarten ex duabus uxoribus Anna Friderici KressI filia, quam copulatam sibi Anno Sal. CIO CDII. die Martis aute Ich. Baptista, amisit CIO CDXV. die Solis post Matthæi & Clarâ Cunradi Zenneri filia quam copulatamitem fibianno CIO CD xvII. die Lunæ

ante Catharinæ festum, calo pramisit

Super l. 15 vit. DEL.

mæi superst nepotes Lx rum fumma quoque m obiitiple A post ÆgidI municavit mus item [garten in F hocest, Hic jacet Yolanda Baillya, qua Stetiniin F jugio vixit les adaucta fuerit liber potum & n potum & p

fuis viderit

nes CXXXI,

tatis luæ Lx

fuit Iuliana

uxor, VVil

Fortiffimi,

Filii Mauri

ætatis suæ L

pronepotes

in Hist. Belg

hac felicitat

effet Bafiles

CIOCD XLIX, anno, profesto D. Bartholo-

spassa le quatre le 42 14,014 xcents, qua

us d'elle.

aillya, qua IV. atatis l'iditque aut um ccxcv. vicus Vives pit fuisse in rum, cuius dam superpinquitatis atu vocares obilissimus Paumgarten erici KressI Anno Sal. Baptista, Matthæi & am copula-I. die Lunæ

o præmisit

Bartholo-

mai

um legitur mæi superstes vidit ex se natos liberos x x 1. nepotes LXXVII. pronepotes XXXVII. quorum summa facit cxxxv. quos omnes sua quoque manuin diariissuis confignavit, obiitiple Anno Sal, CD CD LXIV, die Lunæ post Ægidl, quam historiam mecum communicavit gentilis eiusdem Vir Nobilissimus item D. Paulus Paumgartner' à Paumgarten in Holenstein Præfectus Altorfinus. Stetiniin Pomerianamortem obiit Anno Sal. CID 10 LI. die xxix. Junii Petrus Egestedius, qui cum Margarita Pielsia in conjugio vixitannos XLIIX: quorum ita proles adaucta fuit, ut dicta Margarita mater fuerit liberorum superstitum xII. avia nepotum & neptium LXXIIX, proavia pronepotum & proneptium xLI, atqueita oculis fuis viderit ex le & liberis suos natos homines cxxxi, quæ ipla tamdem obiitanno ætatis luz LxxxvII. Proxima huic Pielsiz fuit Iuliana Stolbergia VVilhelmi NassovI uxor, VVilhelmi Principis Auraici, Herois Fortissimi, mater, eiuldemq; Magnanimi Filii Mauriel avia An. Chr. (1313 LXXIIX, ætatis suæ Lxxv. numeravit filios nepotes & pronepotes CXXIII, utretulit Metteranus L12.7. 422. in Hist. Belgica. Iacobus quoq; Pfeffinger hac felicitate perfructus eft, qui cum natus effet Basilez Anno Sal. GIO CD LXXXVI, vixit

250

Collog. 4. Tom. 1.

xit usque ad annum CIO 10 LXXXII. Atatis sux xcvi-vidit tertios ex filià liberos, hoc est nepotes pronepotes & trinepotes, Videanturad hanc rem Camerarius Centurià z Horarum Succifivarum & Simon Maiolus in diebus Canicularibus. Concludam hoc caput miserabili narratione, sed lœto tamen exitu, quomodo videlicet multitudo prolis & victori truculento mifericordiam expresserit & matri salutem pepererit. Historiam describunt P. Callimachus Experiens, & Nicolaus Olahus Archi Episcopus Strigoniensis in describtione Attilæ Hunni: Attila, inquiunt, cum ex Tungris profectus Trecas Lupo Episcopo miraculose perducente in viam publicam rursus venisset, abvia fit ei mulier, que decem filiarum mater, minimam, que bima erat, unteolo ad collum suum alligatam portabat, stimulans simul jumentum, em ex reliquis teneriores duas superimposuerat: subsequentibus adultioribus coeteris, non tantum forma, sed quadam etiam inter se similitudine insignibus : que armatorum supervenientium, terrore examines, matris circumfuderant. At illa jampridem suorum patricque casu, quam captam eversamque putabat, adflicta, jam vero ad prasentem fortunam exsanguis & vix animi compos, omnia calamitosa, o fæda de se ac liberis

liberis anim ripa substit batur : Ci rati indoler mni abstine Mount fu etiam (evil) le, cum ma tiebant filie acvocibus, vitadoler n captarent. bono animo latum fore: quoque ani ro, fortune retur, ad alias in fug redire permi flexisse Att Historici ! tem fuisse fuit, qui n rum onere spicue oste auxilium fe omnedespe

maniauxili

rem elegan

XII. Etatis beros, hoc otes. Vis Centurià non Maio-Concludam e, fed læto t multitumifericorpepererit. allimachus Archi Epione Attilæ ex Tungris aculose perisset, obvia ater, miniollum Juum jumentum, perimposues cæteris, tiam inter armatorum , matri [8 ridem (uoam everero ad pranimi comde se ac

liberis

liberis animo prasumens, in flumen, cujus in ripa substiterat, pracipitem se datura videbatur : Cum, qui circumfteterant, admirati indolem & numerum filiarum, ab omni abstinentes injurià ad Attilam perducunts Movit suapte natura mitem Regis animum etiam sevissimis ingeniis spectaculum miserabile, cum mater & que per etatem mala sua sentiebant filia, pedibus regis circumfusa, lachrymis acvocibus, quas inter desiderium et tadiums vita dolor metusq, suggerebant, miserocordiam captarent. Itag, clementer matrem elevans, bono animo esse jussit, à se quidem ac suis inviolatum fore: mox data ei non mediocri, ut exinde quoque animi eius sensus in tam natura raro, fortuna vero miserabili exemplo indicaretur, ad filias matri liberatas adjecit & alias in fuga captas, & quo vellent omnes Ego verò DEUM hic redire permisit. flexisse Attilæ animum puto, nam, quod Historici scribunt, suapte natura mitem fuisse, vix faciunt fidem. DEUS fuit, qui mileram matrem magno liberorum onere pressam erigere voluit, & perspicue oftendere, tum demum Divinum auxilium sese ex serere solere, cum humanu omne desperatum sit, quippe cum spes humani auxilii divinu subvertere soleat, in @ rem eleganter Libanius Rhetor & Sophista: ne Magi.

Declam. 43. To mos étépas huas ideiv éntidas, ny deξαθα λόγες ύπερ άλλης δπακείας, μετά την Mezahnv sneivnv. Javuasayu av, ei un The हैए शिवड़ पह मुख्ये का स्वी है, में महत्रीय किशे पार πόλιν ο θεός, μέρα μέρος αφαιρήσελα : hoc est, Nam hoc ipsum quod ad alias spes nos convertimus; & admittimus in aures atq, animum, que dicta sunt de also subsidio post ingens illud auxiliums: mirarer si non benevoli affectus & studii, quod DEUS huic civitati hactenus impendit, non exiguam sed magnam. adimeret partem. Verumque fecit hoc DE us illustri exemplo regis Asta qui cum Benhadadi Syriz Regis opem adversus Bae, sam Israelis Regem implorasset, desertus propterea à Deo fuit, denunciante ei

1. 2. 2. 16 v. Der judicium Hanania Propheta, ut vide-2.3. 6 7. 8 reeft in Paralipomenis.

CAPVT

Falsum quibusdam vero gratius.

TEre olim Sextus Empyricus dixit: Corpus esle Characterem animi, Vnde multa, que corporiaccidunt, animo quoq

quoque pe folent. C risaffectio falubribus vel pravæ quandoqu magisdele lia, erudit his eius vo Ta opuala 6x665 anu το μεν άλ 615, To Quemadm videre mole cunda quin beant. Si tuis mendi Quemadr næ, quæ : Romachi confuetos iis carbon appetunt : ad veritate gentesina

tatisvexat

& in ratius

at etiam ir

45, 491 de-י אובדם דאי सं प्रात्ते निष्ड य की गाएँ reley: hoc ias ses nos es atq, anisidio post inion benevoli nic civitati d magnam fecit hoc æ qui cum versus Baen delertus ciante ei â, ut vide-

vero

us dixit: imi, Vnt, animo quoqu quoque per analogiam quandam accidere solent. Quemadmodumigitur in corporis affectionibus videmus, sæpe noxia præ salubribus expeti, vel naturæ ipsius vitio, vel pravæ consuetudinis, ita & animus quandoque falsa præ veris arripit, iisque magis delectatur. Vidit hoc, ut multa alia, eruditissimè Dio Chrysostomus, ut ex his eius verbis apparet : Ω σερ τοίς νοσεσι XI, qua inτα όρια το μεν φως ανιωρον όραν, τοδ ε (cribitur σπόδε άλυπον και φίλον, εκ έων βλέπειν, ουίως τρωϊκός, ύτο μεν άληθες πικρον ες και άνοθες τοις άνοή- πέρ του Gis, to de Levelos phunu ney reposnues. Ilis un os-Quemadmodumiis, quibus oculi dolent, lumen x dras. videre molestum est, tenebra sine molestià, jucunda quin potius & amica, quia videre probibeant. Sic veritas amara & injucunda est fatuis mendacium contra blandum & dulce. Quemadmodumetiam prægnantes fæminæ, quæ nirra sive picalaborant, hoc est, Romachi languore cum nausea conjuncto consuetos & salubres cibos respuunt, proq; iis carbones, cretam aut lutum coagulatum appetunt: Ita multorum animi nauseant ad veritatem ex infirmitate judicii, & turgentes inani persuasione, prurituque novitatis vexati, falsa pro veris tueri præsumunt & in ratiunculis quibusdam ita sibi placent, ut etiam in veritatis relegatione triuphent.

Qui

Qui mihi de porcorum prosapia aut indole videntur esse : nam & porci libentius se immittunt & immergunt in lutum graveolentissimum, quam in aquam puram & limpidam. Ubi rurlus Dio eleganter : In Attica, inquit, searabeos quosdam esse dictitant, qui de purissimo melle etiam profuse nehel gustent, also quovisimpurissimo etiam alimento pralato, prorsus ut hi de quibus agimus, qui veritate neglecta pasci malunt errore & mendacio. De Demophonte quodam Alexandri mensæstructore Sextus Philosophus narrat, eum, cum adsolem stabat, aut in balneo erat, algere solitum, in umbra, incalescere consuevisse: Planèhi, de quibus loquimur, Demophontes eiulmodi sunt: quibus, si veritas apponitur, frigent, cum falsitas, calent, præpostere admodum & monstrose. Estque hoc admirabile in his talibus distortis ingeniis, quod nihil ex falsi perceptione aut appræhensione alterentur. De Chrysermo item Eriphilo legimus; A quando piper ediffet, cardiacum fieri solitum & quidem periculose : De Sotericho item Chirurgo quodam, fi quando siluri nidorem percipiebat, cholera corripi consevisse: Nihil horum accidit nostris hisce, quamquam absurdilli-

diffima, bibant : num eft hyofcyam pinguat h ciisfanior de non fir हिराशीय प्रश् Gs : Ad ferit conf emendati ajunt an inveterati ut holca forberet, ci papaver lestia hau dam apu rum, neq: do purgal potum I quid dica quam mu utcontaé Prorlus it

ro deficit

hoc Arifte

Platonem

aut indoibentius le m graveopuram & leganter : uoldam este tram profuse etiam aliuibus agii molunt nophonte tore Sexum ad fogere folinluevisse: Demoli veritas s, calent, onstrosè. libus difalsi perterentur. legimus; um fieri : De lam, fi bat, chohorum n absurdiffi-

dissima, quamquam falsissima animo imbibant : nimirum ut cicuta homini venenum est, coturnices pinguefacit, sicut hyoscyamus porcos : ita Falsum impinguat huiusmodi monstra, quod judiciis sanioribus morbo est & averlabile. Vnde non fine caussa tales Euripides apellat έλικια κέδεν ύγιες άλλα παν α πειφρούεν-Tas : Ad hanc naturæ pravitatem si accelserit consuetudo, actum est de saluteaut emendatione horum ingeniorum : Fuisle ajunt anum quandam Atticam quæ ex inveteratà consuetudine co progressa sit, ut holcas cicutæ triginta fine damno , pyrrhen. forberet, & Lysis, apud Sextum, suc-Hypothes. ci papaveris quatuor holcas nulla cum molestia hauriebat : Ruffinus etiam quis dam apud Chalcidem bibens Helleborum, neq; vomebat, neq; ullo etiam modo purgabatur, sed ut consuetum aliquem potum sumebat & concoquebat : Ne quid dicam de Pori puella napello pasta: quam munus Alexandro destinasse fertur, ut contactu eius & complexibus periret. Prorlus ita complures consuetudine à vero deficiunt & falsis adhærent : Agnovit hoc Aristoreles non uno loco: alicubi enim Platonem perstringit: Cum Cratylo, inquit, 1. Metaph. ado-

adolescens conversatus & Heracliti sermonibus innutritus, tamquam omnibus (ensilibus fluentibus & nulla de iis existente scientia, alia quoq. postea à veritate aliena statuit. Et rursus: Qantam vim habeat consuetudo, vel leges dectarant, in quibus fabulosa & puerilia plus possune propter consuetudinem, quam veritas nuda & aperta: Eodem modo qui Poetarum fabulis dediti ab incunte atate fuere, non polsunt ulla ratione ab illis avocari. Quis enim facile admittat hodie Didonem virginem mansisse, Eneam ignorasse : 1lium à Græcis captum effe, Penelopen impudicam fuisse, quia contrarium de his Poce tas dicere novir? Historiæ tamen & Scribrores gravissimi illud adserunt. quidem de feipsaapud Ausonium:

Epigr. H1. ex Graco eἰδεασότω.

Illa eoo fum Dido vultu, quam conspicis, ho-Assimilata modis pulcrag, mirificis. (spes, Talis eram: sed non, Maro quam mihi sinxit, erat mens:

Vita nec incestis læta cupidinibus.

Namá, nec e£neas vidu me Troius umqua

Nec Libyam advenit classibus Iliacis.

Sed fiirias sugiens atg, arma precacis Hiarba

Servavi sateor morte pudicitiam.

Invida, cur in me stimulasti, Musa; Maro
Fingerest ut nostra damna pudicitia. (nem,

Vos

Vos mag Qua

Falsidici Hun

Videatur
crobius:
gnat Dio
tissima qu
bus evinc
tem Pene
quo Lycc
eam appe
ramscort
cem zaos
sar: qu
Hortoru
Catalecti

Diligens ingenia hærenter quemadr turæinch

Qua

T' èpop O'll' èe Alahh Vos magis Historicis Lectores credite de me, Quam qui furta Deum concubitusg, canunt,

Germonibus

bus fluentialia guog,

Etrurlus:

leges dectadus possune

nuda ego

um fabu-

non pol-

nem vir-

fe: L-

open im-

e his Poce

n& Scri-

picis, ho-

icis. (pes,

mihi fin-

uumqua

Iliacis.

is Hiarba

a; Maro-

ie. (nems

Vos

Dide

Quis

Falsidici vates: temerant qui carmine verum Humanisg, Deos adsimilant vitiis.

Videatur Dionys, Haliçarnasseus & Ma-lib.t. crobius: Dellio non capto â Græcis pu-5, Sathrub. gnat Dio Chrysostomus Oratione elegan-2, 17. tissima quæ inscribitur τρωικός & rationi- Orations XI. bus evincit necessariis. Impudicitiam autem Penelopes Duris Samius traduxit, cx quo Lycophron in obscurissimo Poemate eam appellat Βασσάραν καω ωρέυκσαν Βαssarram scortantem: ita enim Ioh. Tzczes vocem κασσωρέυκσαν interpretatur per πορνέυκο σαν: quò pertinet & Epigramma, quo Hortorum Deus Penelopen alloquiturin Catalectis:

Que sic casta manes, ut jam convivia visas es.

Diligens igitur adhibenda cura, quibus ingenia pucrorum à tenerisimbuantur: hærentenim illa nec facile evelluntur, & Olympo. XI, quemadmodum Pindarus eleganter de naturæ inclinatione moribulque loquitur:

Τ΄ ἐμφυὲς ἔΓ αμθων ἀλώπηξ ΟὖΓ ἐεμβρομοι λέονθες Διαλλάζαμν Επθος.

hos

Lt. Ep. 2.

hoc est, nec ardentem vulpem, nec graviter rugientem leonem naturà insuos mores mutare valere: ita rotundè admodum de institutione puerili Horatius:

Quo semel est imbuta recens, servabit odorems Testa diu.

Contra si siat, & pravis ac falsis opinionibus incauti juvenes irretiantur a teneris, infantiæ suæ persuasionibus in senectute etiam puerascunt turpe putantes, quæ imberbes didicere, senes perdenda fateri, ut ait Poeta, & ex eo omnis elegantia Arbiter Petronius. Sed & hicplerique peccamus Atheniensiumpeccatum, quod & Alexan-Oratione 32. drinis objicit Dio Prulaus five Chryfostomus, cuius infigni loco caput hoc concludam : Νου μεν γαρ αμαρανείε το Αθηναίων πολε άμάρλημα. Τοῦ γαρ Απόλλωνος εἰπόνδς: εί θέλεσιν ανδρας αγαθες εν η πόλει γενέδαμο το καλλισον εμβαλείν τοις ωσι των παισων. Οί θε, βρήσαντες το έτερον, χρυσίον ενέβαλον: & συνέντες τοῦ Θεοῦ: Τοῦ μεν γαρ κόραις μάλλον έπρεπε και παισι Λυδών ή φρυγών : έλλήνων δε παισί, και Ιαίζα θε ε προστάξαντος, εκ άλλο ήρμοζε, η παιδεία και λόγος ών δε τυχόνθες εικότως αν ανδρες αγαθοί γίγνον-ใน หลุ่ม ชาทีกุรธ ชาที่ พองระบาง รัพธีเของ แรง อบึง

uands ègem is fane à e mensium per Apollo, si ventre, ut, auribus inse perforatà, a & voluntat las magis de pueros. G prasertim pi sta instituti viros bonos igiur Ath

Kaal

usi sunt, &

Mult

V Aldèc rali Hi versa in hac trem esse N

zarac.

raviter vunutare vade institu-

bit odorens

pinioniteneris, enectute quæ imateri, ut Arbiter eccamus Alexanryfostoconclu-A. Invajor इ संगठिए दिइः 2000000 παίδων. Bahov: & वाड मिर्दर= Sv : Ex-वंदियग्राक 205 WV 66 212101-

MED OUN

2026

nands egensave Gis woi. hoc eft, Peccasis sane o Alexandrini vetus illud Atheniensium peccatum, quibus cum respondisset Apollo, si vellent bonos viros in civitate provenire, ut, optimum, quod effet, puerorum auribus insererent : illi altera cuique aura perforata, aurum inseruerunt, DEI mente & voluntate non intellectà. Hoe enim puellas magis decebat, aut Lydorum Phrygumve pueros. Gracorum autem pueris, DEO prasertim pracipiente, magis congruebat honesta institutio & doctrina, que adeptos faciune viros bonos & urbium sostitatores : male igitur Athemenses puerorum, suorum auribus usi sunt, & contra Apollinis sententiam.

CAPVT V.

Multa homines à brutis accepissein vita communi utilia.

TAldè conqueritur Plinius in sua naturali Historia : omnia Homini esse adversa in hac vità, reliquis animantibus matrem esse Naturam, quibus instinctum non mode

Vid. plura 6. 28.

modosed & notitiam donavit deligendi utilia, fugiendi noxia: Vrsusa mandragorâ lœlus formicis sibi medetur: aper hedera, mustela cum regulo congressura rutam prius quærit: testudo & ciconia â serpentibus oppugnata origano se munit : bufo ap. Plin. 1.8. venenatibus ictibus laucius ruta vel falvia superat venenum: accipiter hieracio uti-Aristotelel. tur: grus junco, anser & anas & congene-6. Hist. Ani-res aves helxine : columba verbenæ vim prodidit, upupa uvarum pastu lœsa adianti, picaægrotanslauri foliisin nidum immissis lanitatem sibi restituit, cervus di-Ctamnum edit : hirundo Chelidoniæ inventæ nomen reliquit. Solus homoin hunc mundum ejectus & inops est omniu rerum & ignarissimus juxta omnium præsidiorum. Quæipla discere etiam miser necesse demum habet a brutis, tamquam in scholam bestialem anatura missus. Cum enim anaturanegatum ei sit dignoscere alimenta, aut modum in assumendis eistenere, quorum utrumque brutis datum effe vi. demus, fieri non potest aliter, quam ut variis morbis affligatur contra quos remedia å brutis discere necesse habet, quædam jam ex plurimis attigimus : sed & alia quædam adjiciamus. Inter præstantissima contra morbos remedia Venz lectio hodie ab Experien-

perientiffi Clysteres. ratio hum: runt: illu Ibis: De I tamusingu exstitit : e littus, recer atg, ubi aci cerpus, ven ita profluvi onerat, or alibi reper cat. Del mile quidda ciconia simi tate per eam rum onerar tangit & S Perluit aut pleno gutti anum collo eluit. longoante inde arl crapula & trimestribi

A

esculentor

stina clylm

t deligendi mandragoaper hedeffura rutam a â serpennit : bufo tâ vel salviâ eracio uticongenerbenæ vim cesa adiannidum imcervus didoniæ ins homoin est omniû ium præsimiler nemquam in us. Cum olcere aliis eis teneum esse vi uam ut vas remedia ædam jam aquadam ma contra die ab Ex-

perien-

perientissimis Medicis commendatur & Clysteres. Vtrumque remedium, non ratio humana invenit, sed bruta monstrarunt: illud quidem Hippopotamus, istud Ibis: De Hippopotamo Plinius: Hippopotamus in quadam medendi parte etiam magister exstitit: Assidua namg, satietate obesus exit in littus, recentes harundinum casuras speculatus, atq, ubi acutissimam vidit stirpem, imprimens corpus, venam quandam in crure vulnerat, atq, ita profluvio sanguinis morbidum alias corpus exonerat, & plagam limo rursus obducit. Idem lib. 8. 0. 26. alibi repertorem detrahendi sanguinis vo- 1. 28.c. 8, cat. De Ibideidem Plinius ita scribit : s. extremo. mile quidda & volucris in Egyptomonstravit habet c. 35. ciconia similis, qua vocatur Ibis: rostri aduncitate per eam partem se perluens, qua reddiciborum onera maxime (alubre est, quod & Cicero a de Nat. tangit & Solinus & Plutarchus non uno loco. DEORVM. Perluit autem se aqua Nili aut de aquore salso c. 35. pleno gutture absorbtà, eam posteà oblonge in In lib. de Ibis anum collo eructat, & sic excrementa viscerum, de & Osgri: Ab Ibide didicerunt post Ægyptii tia animal. longo ante Hippocratem tempore, qui ex- Elian. quo. arbitrati omnes morbos ex que lib. z. de erapula & ciborum cruditate oriri, singulis Hist Anitrimestribus ventriculum â saburrâ crudi mal. c. 350 esculentorum chyli exonerabant & intestina clysmate eluebant, ut ex Diod. Siculo

p. 488. narrat Doctifs, Langius, qui tamen de tem-6,765. pore dissentit. Verba Diodori sunt. Tas νόσες προκα αλαμβανόμενοι θεραπέυεσι τα σώμαζα κλυσμόις και ποίμοις τισι καθαρ-Ineiois nai ungerais nai emétis: éviole quev xad' éndenn huépar, évide de Posis n Tel-Πάρας πμέρας δραλείποντες, φασί γάρ, πάons Troopies avadodesons to Theor हैं। किंदी-Ev, ap ob pervaday ras voors. hoc est, Morbos ut antevertant, clysteribus & povabilibus quibusdam purgamentis , jejuniisque & vomitu corpora medicantur, idque vel in dies singulos repetunt, vet triduum. aut quatriduum interponunt, In omnis enim nutrimenti dioestione majorem, partem este superfluam & hinc morbos creari censent. Porro & vomitus rationem a Cane iidem Ægyptii didicerunt, Idem Plinius: Canes vomitum hominibus monstraverunt, qui agrescentes, aut cholera in ventriculo onerati, aut lumbricis infestati, herbam tritici aut aspera oraminis solia eduns & rodunt, ut vomitum provocent & ventriculum exonerent. Quedipsum & Cic. attingit, & plenius Elianus in libb. de Hist. Animalium. Κύων τωο πλήθες οχλέμενος, οίδε πόαν εν αίς αμασιαίς φυομένην, ήσσερούν γευσαμενος έμει παν το λυπεν μετά φλέγμα ζεκαί χολής, έποχωροί δε αυτώ

a. de Mate bb. 8. c. g.

May

अस्ते पर्धा का

€ เอโทยเฉา E

8dev. hoce

tur, herbam

comesa, om

bile evomit.

excrementi

medici opera

folum doci

re, led & ad

ri&arma i

illis: Mergi

Sole: mox

riis felorific

de pergit.

& militarer

Hilpanis A

Oviedus Ba

tura toto co

Mosdicitur,

dequibusc

ris. Quin

di hostes cla

Martialisin

& Vegetius:

terraneum, at

aleporibusein

Gaudet in

Mon

en de temunt, Taç पार्वण्या पर्य יסו אמשמף-हेश्रीह भूरम हिंद में मही-200, 70-क्षेत्र क्रीhoc elt, bus & poo, jejuniur, idque triduum отпы е-2 partem reart cenionem â . Idem ibus moncholera in infestati, blia eduns t & venn & Cic. libb. de म्रभी प्रेष्ठ us quous τὸ λυπεν त के वंधान

494

και του σπυβάλων πάμπολλα, και ποείζει owlneias fauta, denteis iatpur oumaxwe Bo'ev' hoc est, Quum retundantià canis vexatur, herbam in maceriis nascentem novit, qua comesà, omne id, quo affligitur cum pituità & bile evomit, & alvo pariter plurimum siccioris excrementi reddit, sibi ipsi earatione sine ullius medici opera salutem procurans. Porro non folum docuerunt nos bruta morbis resistere, led & adversus quosvis hostes vitam tueri & arma induere. Ichneumon unum ex illis; Mergit selimo sæpius, siccato; deinde Sole: mox ubi pluribus eo modo veluti coriis selorificavit, in dimicationem cum aspis de pergit, Alterum manifestus armaturam & militarem & Equestrem docuit; illud Hispanis Armadillo dicitur. Ferdinandus marl. Oviedus Bardato appellat: armavitid natura toto corpore, unde & Græcis naldepa-Mos dicitur, & milites exinde Cataphracti, de quibus consulendi scribtores rei milita-Quin & Cuniculi rationem superandi hostes clandestinam ostendêre, ut docet 1. 13. Epigr. Martialis in Xeniis:

Gaudet in effossis habitare Caniculus antris, Monstravit faciles hostibus ille vias. & Vegetius: Aliudgenus oppugnationis est sub- 1. 4. c. 24. terraneum, atq, secretum, quod Cuniculu vocant. aleporibus eius nominis, qui cavernas sub terris

fediunt.

Sic Vejentas exfodiunt, ibig, conduntur. pugnavit Camillus, ut auctores lunt Li-L. I. R. S. 2 L. vius, Florus & Eutropius : Alexander Ga-

1.4,1.4 1.24, zam, ut Curtius: Fidenas Æmyli', utitem Livius, videatur & Amian. Marcell, in expugnatione Majo Zamalchæ urbis. Festus ita de hac re : Cuniculum est foramen sub terraoccultum: aut ab animali, quod simile est lepori, appellatur, quod subterfossa terralatere est solitum, aut à cuneorum similitudine, qui omnem materiam intrant findentes. Infitio præterea illa arborum unde nisi ab avibus? Semine enim raptim avium fame devorato, solidoque & alvitepore madido, cum fœcundo fimi medicamine abjecto in mollibus arborum lecticis, & ventris sepetranflato in aliquas corticum rimas, videmus ceralum in silice, platanum in lauro, laurum in ceralo & baccas simul discolores, inquit Plinius, additque: Tradunt & monedulam. condentem semina in cavernarum thesauros, eiusdemrei prabere caussas. Eadem ex Theophrastonarrat Elianus lib. 9. c.37 : Cauffam, inquit, curramus sope succrescar aliena arbori Theophrastus affert: Aves arborem fru-Etus comedentes, excrementa egerere, semeng, in cavernas & fissuras ligni delapsum & pluviair-

rigatum enasci & pullulare.

1.17 Fo 140

caput mirabili narratione, quam habeo ab

Concludam

le, aut cer inquit, e pellatur Pe canendo ses ab altissim. Mirorfin Plinius ce fervation tempelta niorum & Egyption exortum Stari : Lib adlerere 1 ftellæ exo præsentir omnium tum extin notitiam inest ac m torum an templum metuunt! pulsoris m

nus: &r

locus est 1

Panis.

co, quem

da, qui &

ientas exslunt Liander Gai', utitem cell, in exbis. Festus men subtersimile est leralaters est ne, quiomnsitioprævibus? Sedevorato, cum fcein mollicepe tranvidemus ro,laurum res, inquit nonedulams the fauros, nex Theo-37 : Cansescat aliena rborem fru-, semeng, in o pluviaironcludam n habeo ab

00,

co, quem ante laudavi Ferdinando Ovieda, qui & Musicam à bruto originem cepile le, aut certe disci potuisse contendit. inquit, Animal quoddam, quod Hispanis appellatur Perillo Ligero: Latinis Ignavus: quod canendo sex voces per intervalla refert, incipiendo ab altissimà, quasi caneres La, sol, fa, mi, re, ut. Miror sinon & Astronomiam nos docuere. Plinius certe tribuitillis cœli quoque observationem & ventorum, imbrium item & tempestatum prælagia, notitiam interlu-1.8. c. 25, niorum & alia. Elianus etiam atteftatur: Ægyptios dicere Orygem caniculæ fideris 1,7.6, 2. exortum cognoscere & sternutamento te-Stari: Libycos etiam confidenter & fortiter adlerere suum caprinum pecus eiusdem stellæexortum præscire, itemque pluvias præsentire. Alibi quoque Asellum ait omnium maxime Sirii sive caniculæ exortum extimelcere, qui timor arguit quoque notitiam eiusdem. Denig; & religio ipsis Vnde venenainest ac merus Deorum. torum animalium nullum Apollinis Clarii templumingreditur, scilicet noxiæ feræ metuunt Salutis auctorem & Ælculapii de-1.20.0, 49. pulsoris morborum parentem, inquir Elianus : & rursus alibi : In Arcadia, inquit, 1. XI. 6.6. locus est Aula nomine, & in eo delabrum Ad id quæcumque confugiunt anianimantes, vitæ securæ sunt: nam & Lupi, si quæ animalia eò suerint persecuti, intrare verentur & loci aspectu territi recedunt: sic religio & supplicibus caussa salutis & rabiem insectantium coercet ac sistit.

CAPVT VI.

Urbium veterum nomina sus on piacs
witanda causa mutata esse in lætiora, cur item quibus dam famosa nomina imposita.

Agna fuit veterum superstitio & inveteratus error, quasi vi naturæ occultâ ac genio quodam res nomina sortiantur, quæ suturæ ipsis vel adversæ vel prosperæ fortunæ quædam velut præsagia sint.
Multa super hac re Plato in Cratylo. Athenienses etiam optimam spem de insigni illâin Siciliam expeditione conceperant ex
Niciæ nomine, qui ei præerat, svictoriam
sibi veluti poslicentes, quæ spestamen omnis in sumum abiit: Nicia & exercitu cæso.
Nec non & Romani superstitione hac im-

buti fuetu Lucrinum & ut auch nia, ab ec ratorexer ret, Bon rent elige confules bono nor Lucrinus tur fruend censuve pr Statorius. nomina l dam male impoluer Samnio U auctores habitata, IITON (C.) puntum, postea dix entum, Conditad

Assentitur

buti

Solinus &

m & Lupi, uti, intrarecedunt: alutis & rait.

Juσσημίας n lætio-

itio & inaturæ oca fortianel prosper gia fint. o. Athenligni ilerant ex ictoriam men onitu cxfo.

hac imbuti

buti fuefunt; qui cum Italiz lacus locarent, Lucrinum primum ominis caussalocarunt: & utauctor eft Cicero, in lustrandacolo- , De Divin. nia, ab eo qui eam deduceret & cum Imperator exercitum, Censor populum lustraret, Bonis nominibus, qui hostias duce-Quod idem in dilectu rent eligebantur. consules observant, ut primus miles fiat bono nomine. Festus eleganter huc: Lacus Lucrinus in vectigalibus publicis primus locatur fruendus ominis boni gratià, ut in dilectu censuve primi nominantur Valerius, Salvius, Statorius. Ab hoc fonte fluxit & illud, quod nomina Urbium & oppidorum quorundam male ominata immutarunt & lœtiora impoluerunt: quade re paucis. Erat in Samnio Urbs olim Maleventum dicta, ut auctores sunt Livius & Plinius, Gracis olim fio. 6, 14. habitata, qui cam μαλόεν & dixerant, ficut l. 3. 6. 11. Σιπόενα, Όποενα, Υδρόενα, Maluntum, Sipuntum, Opuntum, Hydruntum: Romani Vid. Scalig. postea dixere Malventum, Sipuentu, Opu, ad Festum. entum, ut Auruncum & Averruncum. Condita dicitur 2 Diomede, ut notarunt Solinus & Servius ad versum illum Virgilii 6.3.118.

Mittitur & magni Venulus Diomedis ad Urbems.

Assentitur & Procopius & rationem adfert I. 1. Bella eur olim dictum putet Maleventum, Gothici. XA Bevé308

Βενεβενδν πάλαι Μαλεβενδν ώνόμασαν Ρωσ μαΐοι, ζανῦν δὲ βενεβενζον καλούσι, ἀπὸ τοῦ προτέρε δνόμαλος δίαφευροντες βλασφημίαν. Βενίος γαρ ανεμον Λαίνων φωνή δύναται. Δαλματία γάρ ή ταύ ην κ αν εκρυ ον η άνθιστέρας ηπείρω κείται, ἀνέμεδι πνεύμα σκληρον τε मध्ये र्व्याद्वणकी वेत्र हार हिमारमानी हार कार्रेस, मंग्रह देगाला वर्ण केमा मण्डा विष्ट्रिमीया, विर्ध विष्टि वर्णी एवं वर्ण-Αρωπον εναθύθα έυρειν έδεμία μηχανή έξιν: ล่มม่า อัเนอง, ฉักฉงโล แล. ษาครู้สงโรร , รัสบโอบริโทครอง, τοιάθη γάρ τις ή του πνέυμαζε φορά τυγχάνει έσα, ώς ε ανθρα ίππεα ξυν πο ίππω άρπάσασα, μεθέωρον φέρει, δπ πλείς ον θε ώξιαγαν έσα ο δου άξρος χώρας, εία, όπη που βολύχη ฉพางคุยเพาะธล กายเทยง. Beveßev Gr d'e, ฉ้ายหล่า ล์ฟเหตุบ Dan Malias ซึ่งลง (พืชอะคุ Mos ลักทาง) όπη ε ύπλου Γινος χώρε πειμένην, μοϊραν τικα φέρεδαι τ δύξου δη τοῦ ἀνέμε δυσκολίας συμβάγνει. Τούτην Δωριήσης πολέο τυσέως εσείμαλο. Quem locum Procopii F. Leander Alberti in describtione Italiæ adnotavit. Qui & aliam caussam adfert, putare scilicet aliquos Maleventum dictum à memorabili clade, qua ibi affecti sunt Samnites à Sulpirio & Petilio consulibus Romanis, qua perierunt samnitum ad xxx milliaut narrat Livius: Hocurbis nomen ominosum mue tatum postea suit in Beneventum cum pulsis prioribus incolis & novis co colonis mis-

f. 267, 6

fis,

lis, vetus n

aulpicatiu

quali sibi i

larentur,

berti dicto

ftus : Ben

deduceret

risominis

lentes ar

Idem fact

(fuit enin

Ionio, t

inquit, w

λεμένης Δι

κόλπω)

Epidamn

tamquam

runt, Por

Oricum, fe

seerat, Re

damnumi

etiam :

rum Epida

nomen à I

Sed potui

effe, puta

veldana

Masay Pwo , ἀπο τοῦ λασφημίαν. atal. Es देशीम केशी कि !σκληρον τε ग्रेस , भग्ना द्र विशिष्य वर्षrxavn Biv: บางบราทอธิฮา, ρά τυγχά= δίππω άρv' Te mera-म किन्द्रीयंत्रम हे, बेरहमबी i eiphtal) coipar Tira ολίας συμ-द्रेर्वस्थात्र. er Alber-Qui & ilicet alimorabili sa Sulpi-, qua peit narrat fum mue cum pulonis mil-

1150

sis, vetus nomen hiaverfarentur, hocque aulpicatius videretur, ut notat Plinius, 1,3,0. XI. quasi sibi ipsi de novæsedis felicitate gratularentur, ut interpretatur F. Leander Albertidicto loco. Meminithuius rei & Festus: Beneventum, inquit, cum colonia deduceretur, appellari ceptum est, melioris ominis causa, namque eam urbem incolentes antea Græci μαλοένλιον dixerunt. Idem factum est Epidamno Illyrici Urbi, (fuit enim & alia hoc nomine urbs in finu Ionio, ut docet Stephanus : Hidapvos, Procopius I.z. inquit, πόλις Ιλλυείδος όπι χερρονήσε τ κα rum Eam que λεμένης Δυρραχίε, Est d' έτέρα εν πο Ιονίω in Ionio fina κολπω) Quæprimum Dyrrachium post est Dyrra-Epidamnus dicerctur, mutarunt Romani chium dice tamquam ominosum & vetus illi reddide-vult: que runt. Pomp. Mela: Urbium prima est lib. 2. Oricum, secunda Dyrrachium, Epidamnos anse erat, Romani nomen mutavere, quia velut in damnumituris, omen id visum. Plinius etiam : Inora verò Denda civium Romano- 1.3. c. 23. rum Epidamnum colonia propter inauspicatum. nomen à Romanis Dyrrachium appellata. Eadem habet Strabo & Procopius ac Livius: 1. g. VVan-Sed potuit & Epidamni vox 2 græca origine dal. 1. Dec. effe, puta à Dapraw quod idem quod Sapaws. lih. 3. vel Jauaga. Plautus sane hunc vocabuli

Menathen. metum salle ridere videtur more suo folens se. Nulla est. in Comedia: Ita enim inquit:

Ita est hac hominum ratio hic Epidamnia Voluptuarii atq, potatores Maximi Tum Sycophanta & palpatores plurimi In Vrbe hac habitant: tum meretrices mulieres Nusquam perhibentur blandiores gentiam. Propterea huie urbi nome Epidamni inditu est. Quia nemo ferme buc sine damno divortitur.

16. 1. Actig, Idem fatum fuit Urbis in Sicilia antiquissima, qua a conditore primum Ægesta di a fuit: Historiam describit Dionysius Halycarnasseus his verbis. Laomedonte rerum in Ilio potiente, cum quidam nobilitate clarus, cuius nomen non exprimitur, ab eo descivisset, reus capitis cum omni virili stirpe condemnatur. Filias verò eius, que plures erant, cum hinc indecorum eas necare, inde Trojanis nuptum dare minime tutum Regi videretur, in Sieiliam per mercatores deportari peregrinos jussis. Dela. tus forte fortuna fuerat in eadem navi adulescens quidam claro Phrygiog, genere etiam ipse ortus, qui unius ex virginibus amore correptus, matrimonio illi jungitur, simulg, in hanc Sicanorum regionem, que Drepana eo tempore dicebatur, deportats benigne ab Insulanis excipiuntur, ubi cum aliquandin sine sedibus habitassent, mulier illa infantem

peperit, g finset editu postea moni Egestam: fentiunt C Festus : pidum in condidisse 1 stam nomi litera, ne at factum Eam ipla rumque f Rege desc omnibusa terfectis, id genus appellavit judicio in tiffe, spa scribit D quinum mum, q nis ducti earunt in cuius ver

Populi Ros

brosmisa,

habet & P

damnia imi lurimi ices mulierus gentiam... oi inditü eft, divortitur.

fuo folens

antiquissigesta dicta
sius Halyte rerumm
tte olarus,
descrivisset,
demnatur,
m binc inptum dare
eistam per
Dela-

Delanavi aduere etiam
us amore
, simulg,
Drepana
nignè ab
liquandin
infantem
pepe-

peperit, qui, quod inter silvas & capras fusset editus Agestus est appellatus. postea monitus ab Anea Orbem condidit es Egeftam appellavit. Cui narrationi consentiunt Cicero & Strabo. De hac Urbe 6, in Verr. Segesta qua nunc appellatur, op-lib.6. pidum in Sicilia est, quod videtur Aneas condidisse praposito ibi Egesto, qui eam Egestam nominavit. Sed præposita est ei S litera, ne obsceno nomine appellaretur, at factum est in Malevento & Epidamno. Eam iplam, cum virium suarum divitiarumque fiducia post ab Agathocle Siciliæ Rege descivisset, iratus victor oppidanis omnibus apud fluvium Scamandrum interfectis, exsulibus transfugis omnique id genus turbâ replevit & Dicæopolin appellavit, innuens co modo justo se judicio in improbos cives animadvertiffe, sparso in futurum terrore, ut scribit Diodorus Siculus. Restat Ne-lib, 20. quinum Vmbriæ oppidum antiquissimum, quod coloni in eam a Romanis ducti tamquam infame nomen mus tarunt in Narniam, auctor Livius: cuius verba : Ita Nequinum in ditionem Decad. s. Populi Rom. venit, colonia eo adversus Um-lib. ult. bros missa, a flumine Narma appellata. Eadem habet & Plinius & Itinerarium Antonini. Quare

Quare autem hoc oppidum antiquitus Nesquinum? Rationes afferuntur dux, una: fic dictum ab iniquitate loci in quo fitum, quam & Livius oftendit d. l. Alter Conful Apuleius in Umbria Nequinum oppidum circumfedit: locus erat arduus - atque in parte una præceps, ubi nunc Narnia fita est, nec vi nec munimento capi poterat. Silus item Italicus: Dicitur enim ei

--- duro monti per saxarecumbens

Narnia,

Notavit & Martialis:

Narnia, sulphureo quam gurgite candidus amnis

Circuit anciputi vix adeunda jugo.

Altera caussa â moribus petitur civium:
Scribitur enim; cum arctissime ab hostibus
essent obsessi, animadverterentq; aut fame
sibi pereundum, aut deditionem faciendam, ut hoc posterius & illud quoque malum evitarent, tertium consiliú suscepisse,
& occisis prius liberis, uxoribus, matribus,
fororibus, omnique sexu sequiori aut insirmiori, se postea quoq; ipsos peremisse, inde propter abominabile hoc sactum Nequini nomen oppido impositum idque antiquissimum librum Manuscribtum qui inibi asservetur, docere, Ita F. Leander Alberti. Neque verò hoc cuiquam mirum

102. berti. Neque verò hoccuiquam mirum videri videri debe moribusno fanes Æthi Tyrannod stigatos, cu dimittere delertiora tuit Rhino TTO MOLTOS culus ab in mitate: m nius & alii 65 8K dy 2 elgiving & latrociniis Philippop conditalu rum, vel u & mounpon reddit : AS WY EDVO Auvil8, ד Superjace qua oppio

Amyntæ

vir. Vid fuit procu

Prufæus:

माद्रापा कड़ मर्थ

quitus Nei dux, una: quo situm, Alter Conum oppiuus-atque Narnia fita poterat. Siecumbens

rgite candi-

da jugo. civium: bhostibus ; aut fame m facienoque maluscepisse, matribus, aut infirnisse, intum Neidqueanm qui ininder Alm mirum

yideri

videri debet, nam & plures urbes ex civium moribus nomina fortitas legimus: Sic Actisanes Æthiopum Rex, Ammosi Ægypti Tyranno devicto, prædones regni pervestigatos, cum nec occidere nec impunitos dimittere vellet, naribus resectis in ultimas delerti oras deportavit, & oppidum constituit Rhinocoluram appellans ἀπὸ τοῦ συμπτώματος των οἰκη όρων, ut loquitur Diod. Siculus ab inhabitantium qualitate seu calamitate: meminiteius & Strabo Seneca Pli-1. 12. 1. 3. de nius & alii Strabo & aliam rationem addit; irac. 20, ώς εκ αν έτι Ιολμήσαντας αναιρείν δία την ejquin f ofews: temperaturos posthac â latrociniis ob faciei fæditatem. Talis fuit Philippopolis à Philippo Amyntæ filio conditasupra Byzantium, ubi gens Astorum, vel ut Livius, Astiorum habitat, quæ & πονηρόπολις dicta est: rationem Strabo reddit: Υπέρκελα δε του Βυζανλίε το των 166. Ας ων έθνος εν ω πόλις Καλύβη φιλίππε τοῦ 'Αμύν ε, τοῦ πονηροτάτες ἐνλαῦθα ἰδρύσαν Ες: Superjacet Byzantium Astorum gens, in qua oppidum Chalybe, in qua Philippus Amyntæ filius pessimos quosque collocavit. Videhic Lipsium ad Tacitum. Talis 3. Ann s. 28. fuit procul dubio & illa quam describit Dio Prufæus: ην εν Αιγύπω καπήλων πόλις, όπου मत्यमम्द मत्यमार्रा मद्धिमार्थिक , वृद्धा कार्य वेष्ठ १ १६० SMOINE

ομόιως δε γυνάμες. Erat in Ægypto urbs quadam five civitas Cauponum, ubi omnes in habitantes funt caupones quá viri quá mulieres.

CAPVT VII.

Princeps officialium suorum dignisatemtueri atg. defendere, neg. inobedientie auctoritatem subministrare debet.

Insignis est locus in Tomo I. Discursuum Politicorum in Dissertatione illa
nobili Fabii Albergatiad Philippum Boncampagnum Cardinalem S. Sixti Gregori
XIII. nepotem, qua doceteum rationem
cura Imperii Ecclesiastici: Sic enim inter
alia ait: Neg, prosesto parum lucrifacies, si
tuos samulos & officiales assimance & honorare
volueris eorumg, dignitatem tueri ac desendere
non neglexeris: Namquemadmodum vestes,
essi srigida, anobis tamen calorem accipientes,
corpus nostrumeo calore, quem dedimus conservant & sovent: sta egregu samuli, essi per
se ipsis Dominis suus nihil ad honorem incremen-

ni adferunt onitatem eve Eti instrume tudinem eor & amplifica tissimo ho bat & n Primum et cialium m: jestas oblec re Reges, res effent, filiarios ve ¿oplanuss x pellabant : alios Suida avri Gu Mé Tw of Exales שמו אבט בים GUS WTARES έκας ω παν interpretati Inter Perf oculi quidar rum_genera esse credebat

rentur tamqu

auribus cogno

peratores no

Agypto urbs ubi omnes in quá mulieres.

ım digninegin-

I. Discuratione illa pum Boni Gregori rationem enim inter crifacies, si 5 honorare ac defendere um vestes, accipientes, nus conser-, etsi per

inovemen -88

ei adferunt, ab ipsis tamen Dominis ad dignitatem evecti & peculiari patrocinio prote-Eti instrumenta sunt & columna ad magnitudinem corum sustentandam, stabiliendam. & amplificandem. Hæc verè â prudentissimo homine dicta & ratio comprobat & usus rerum rationi attestatur. Primum enim dignitas & honor officialium majestatem auget Principis, majestas obsequium: Persarum hoc docuere Reges, qui ut subditis venerabiliores essent, rarò se publico dedere, consiliarios verò suos splendidissimo nomine όφθαλμές και ώ oculos & aures luas appellabant : Auctor præter innumeros alios Suidas : δφθαλμός βασιλέως, inquit, άντι δύ μέγα δυνάμενος τουξά βασιλεί, δυ-Τω δ' εκάλεν Εύς Σαβράπας δί ών πάντα δ βασιλεύς Επισκοπεί : ώς και βασιλέως ώζο Gus wrangs as, of wir anser ta poattomera inaς φ παν αχού. quæ verba Apuleius Vid hae de interpretatus videtur : cum ita ais : re Brisson. de Inter Persas Aures regia & Imperatoris Regio Persaoculi quidam, vocabantur, per que officio patup. 125. rum genera Rex ille ab hominibus DEVS & segg. esse credebatur, cum omnia que ubiq, gere-l. de Mundo. rentur tamquam ubiq, prasens alienis & oculis & auribus cognosceret. Romani quoque lmperatores non modò non minuerunt, led &

216

mirifice auxerunt majestatem Imperii suis quod Confiliarios suos & adlesfores ac Senatores titulis Illustrium ac Clarissimorum Virorum cohonestarunt, inviolabiles ctiam eos esse jusserunt ex infignicausa, quod pars corporis Imperatorii effent: Ita enim respondent Arcadius & Honorius Impp. AA. Eurychiano PP. Quisquis scelestam inierit factionem, aut factionis ipsius susceperit sacramentum vel dederit : de nece etiam Virorum Illustrium, qui consiliis & consistorio nostro intersunt: Senatorum etiam (nam ipsi pars corporis nostri sunt) cogitaverit (eadem enim severitate voluntatem sceleris, qua effectum puniri jura voluerunt) majestatis reus este. Oblequium verò sic augeri quis neget?nemo enim aut libenter contradicat ei, quem in lumma dignatione apud Principem videat, nemo etiam facile peccet adversus leges, cum tot in oculis & auribus Principis le facturum cogitat. Videous contemni à pueris cos pædagogos, quos Parentes despicatui habent, colereverò & observare vel nutus etiam eorum, quos & amari & honoreaffici à Parentibus vident. Idem obtinet in Republica aut Principatu, officiales suos Princeps charos habet & honorisaliqua fignificatione, quam grati fibi fint, populo declaret, cos quoque revere-

8. Quisquis fupra ad L. Jol. Majest.

tur

tur magis

tius Cui

pite proxi

cileaudiat

rum de of

bitò cond

commissa

lat, etiam

enim juli

animadve

lis justis a

tiâ & fervo

eum hock

funt: Mu

in Politici

turabroga

omnia ver

mit& tol

mentum I

nimirum

cives redd

deminobe

Magistrati

populus, u

refugit ad

exemplis f

Princeps

ficio move

vertendi :

Imperii sui, Toresac Seriffimorum inviolabiles figni caussâ, effent: Ita Honorius Duisquis sceonis ipsius sude nece etiam & consistorio n (nam ipsi erit (eadem qua effectum s reus esto. neget?neat ei, quem ncipem vidversus leis Principis contemni à arentes dee observare & amari & t. Idem ipatu, offiet & honograti fibi que revere-

eur magis populus & officium facit promtius Cum hoc verò, de quo diximus, capite proxime cohæret, ut Princeps non facileaudiat querelas aut attendat subditorum de officialibus, multò verò minus subito condemnet & ab administratione commissa Provincia cum ignominia repels lat, etiamfi maxime mereri videantur: Etfi enim justitiz speciem & colorem habet animadvertere in iniquos, & populi querelis justis aureis præbere, tamen e avehemen, tiâ & fervorealia invehuntur mala, quæ eum hoc bono nullà ratione componi pofsunt: Multas adfert Aristoteles rationes in Politicis, quare Leges antiquæ videanturabrogari non folum posse, sed & debere: omnia vero illa bona & commoda deprimit& tollit malum unum, quod fundamentum Reipublicæ subruit & subvertit, nimirum quod facilis illa legum mutatio cives reddat legibus inobedientiores : Eadem inobedientia introducitur crebrà ista Magistratuum mutatione : Statimenim populus, ubi durius quid præcipitur, parere refugit ad querelas verò confugit, sequè exemplis solatur, eorum, quos ante quoq; Princeps suis precibus & querelis victus, officio moverit, spemque concipit & haius evertendi : Vilescifetiam hac ratione au-Ctoritas 318

Aoritas ipsius Principis, tamquam sijudicio in deligendis administris deficiat, aut certè fallatur, quorum malorum utrumque Principi vel maximè cavendum, ne vel inobedientiæ fenestram aperiar, velauctoritatem luam apud luos in discrimen addu-Vidêre hoc duo maximi Principes, & âquorum prudentia, omnes qui deinceps nascentur, haurire satis, si velint, possunt, Carolus V. Rom. Imperator Pater & Philippus II. Hilpanus Filius, Quorum ille, cum regno Neapolitano Proregem dediffet Petrum Alvarez Tolecanum Virum elato ac vehementi ingenio, & Nobilitati nimia severitate gravem, duo ex primoribus Nobilitatis regni Ferdinandus Sanseverinus Salerni regulus & Vastii Marchio adhibito etiam Andrea Auria summa contentione apud Carolum, cum bello Tunetano confecto Neapoli hiemaret, egerant? uti Toletanus ê provincia revocaretur, eum enim esse: qui bonis omnibus offensus venalia omnia haberet, quique dissolutione & ignavià regnum. florentissimum in pace eversurus, in bello amissurus effet : Sed Calar contrainimicorum, uti rebatur, criminationes, hominis, quem adeo extulerat, dignitatena

tatem fibi imperio c puniendis nem tam tus eft, in rolum mi ge missus præoccup mania Vić litus effet ; vis multa num dici p maret, qu iecus, qua gerentium retur, tant ProRegis constantia denter H post anni eripere vel hunc Tole ait idem 7 inde amov lum prapol

tius penè n

rio aliena

CAPRT VII. m sijuditatem sibi suendam existimans, illumia ficiat, aut imperio confirmavit. Confirmatus Tom utrumletanus omnem iram & potentia fuæ vim, im, nevel judiciis severis faciendis & delictis acriter velauctopuniendis in nobileis effudit. Inquisitionen addunem tamdemin Regnuminducere cona-Principes, tus est, inde orta seditione Legati ad Caqui deinrolum missi: quos P. Consalvus à ProRe. Salernitanus fivelint, ge missus antevertit, aureisque Casaris & Sangrius. erator Papræoccupavit : Is tune temporis in Ger- and alvis. us Filius, mania Victor, ne, qui legem victis dare loapolitano litus effet , à suis accipere videretur : quamarez Tovis multa verè à Neapolitanis in Toletamenti innum dici persualus estet, cum tamen existifeveritate maret, quantum de suorum præfectorum, Nobilisecus, quam oportebat, in magistratu se leverinus gerentium, dignitate à populis imminuehio adhiretur, tantum de auctoritate sua detrahi, mâ con-ProRegis caussam pro tempore summa um bello constantia protexit, ut graviter & pruhiemaret, denter Historiam narrat Thuanus: At lib. s. Hif. vincia repost annis aliquot, cum Senas Galio Anne ui bonis eripere vellet, Præfeetum ei bello Petrum CID ID LIII. haberet, hunc Toletanum delegit, quem, ut lib. 12. Nift. regnum ait idem Thuanus, longo ante tempore irus , in inde amovere decreverat, postquam ilrelar conlum præposterå & contumaci severitate tominario-

tius penè nobilitatis animos à suo impe-

at, digni-

tatem

alienasse sensit : (defecerat enim

Saler-

Salernitanus cum magna nobilitatis parte ad Gallos) ne tamen videretur procerum regni querelisid dediffe, rem distulit, occasionem exspectans, quâsine injuria Virum Illustrem jam ætate confectum & summis honoribus defunctum, honorifica militia prætextu, statione illå omnino abduceret. Nonminus infigne exemplum Prudentiæ Filius edidit Philippus II. Hispanus, qui cum annum ætatis jam ageret Septuagefimum pacis & quietis indigus, ideoque appetens: & cum Gallo pacem facere, & Philippo filio, qui nunc Hilpanis imperat. gubernationem committere, sequeregnotum tot molestiis & pondere exonerare voluit. Super hoc autem pacis desiderio experiri voluit, quid Confiliarii sentirent, advocato in Confilium etiam filio, & filià Infante, illoin bellum prono & tantum non ruente : Consiliarii dicere sententias jussi plures, quod Principi juveni placere animadverterant, comprobare, laudare animi magnitudinem & bellum regnogloriosum docere: At Christophorus Mora veritatis rationem ducens multis iisque accuratisrationibus pacem regno necessaria ostendebat, utque, quibus posset honestilsimis rationibus, iniretur, graviter hortabatur. Hæc Moræ oratio mirum in modum

dum Pric dit, qui c quam mi oftendit, fuaderen: & acerbis eam rem tinerelab fet & aver tinuò ê c ramabo Christop Principis queritur, Principul ra & utilia fum fit, & & studius Principis bum respe dentià c Mandatu injustum in contem existimati concepera demisso ca

gratiæ regi

dus confe

tatis parte procerum ulit. occariâ Virum k fummis cæ militiæ bduceret. Prudentiæ anus, qui eptuagelieoque apfacere, & s imperat. ue regnonerare voiderio exfentirent, o, & filia & tantum fententias ni placere , laudare regnoglorus Mora iisqueacnecessaria thonestilter hortam in modum

dum Principis adolescentis animum offendit, qui cum videri mallet minus prudens, quam minus animolus, ipso vultu satis ostendit, quam averlaretur eos, qui pacem Dimisso itaque Senatu duris fuaderent. & acerbis verbis in Moram invectus, quod eam rem nimis ardenter promovere & obtinere laborasset, quam ipse extreme odisfet & averlatus effet, edixit homini, ut continuò è conspectu discederet, & in posteram abomni le prælentia sua abstineret. Christophorus Regem Patrem adit, & de Principis irâ adversum se & mandato conqueritur, obiter adspergens miserrimas & Principum esfe conditiones, apud quos vera & utilia dissimulare ac supprimere necelsum sit, & Consiliariorum, quibus libertas & studium boni publici odium pariat & Principis iram. Rexei nullum aliud verbum respondit, quam : Obtempera, prudentià communi longe excellentiore, Mandatum enim filii comprobat, quamvis injustum, neauctoritatem eius judicio suo in contemptum daret, neve inde populus existimationem, quam de successore suo conceperat, diminueret. Christophorus demisso capite recedit, tristis quidem ob gratiæ regiæ jacturam, firmus tamen & erestus conscientia restevoluntatis. At mox

Rex Principemad se vocat, monetq; gravi, ter, quam non recte faciat, veteres luos ministros, tam leviter, se vivente & præsente penè nullam aliam ob caussam, quam quod confilia ad eius imaginationes nollent conformare, gratia sua abdicando. Rem esse maliominis de regno eius. dum, præter quodauctoritatis sux nodos dissolveret, eam viam institisset, in quaetiam prudentissimi Principes aberrarint, & eos facti postes penituerit. Et quamvis mandatum Christophoro Monedatum, utinjustum & impetuosum sibi vehementer displicuerit, revocare tamen noluisse, neinobedientiæ exemplo auctoritatem faceret, velletamen, ut in continenti hominem ad se revocaret, & in pristinum gratiz ac favoris locumintegre restitueret, cogitaretque Confiliarios Principis debercesse liberos, fententias liberas, veritatem liberam, pessimoscontra eos esse & censeri debere, qui consiliasua ad eius, cui danda sunt, voluntatem magis quam utilitatem accommodant. Ita Princeps à Patre edoctus prudenrior factus, & Christophorus confestim in gratiam receptus memorabili ad omnem posteritatem exemplo, quod nec satis depradicare potest Petrus Mat-

Mil Narr.

thæus Historicus Gallus.

KAKA

· Amic

Rav Vadm co possin amicitià, inimiciti do & mor omnino i citia deler cum iis o cepit. I quod Sen cus perm nisexcidi Gallus eti Veterino hibitus ab aliorum p eruditiffin Cicero t

exigit 2

CAPVT HX.

Amici inimicis num & nos inimici esse debemus.

Ravis est hac Disputatio & intricata Jadmodum, an cum amici mei inimi co possim amicitiam colere, salva interim amicitià, an verò debeam easdem cum illo înimicitias exercere. În quâ si consuetudo & mores seculi attendantur, posterius omnino faciendum est, & sine caussa amicivia deserenda, suscipiendæque inimicitiæ cum iis quibus amicus noster inimicus esse cepit. Intuere Historias Novius Priscus, Tacit. Ann. quod Senecæ, cui Nero infensus erat, ami-15.6. 71. cus permaneret, non solum gratia Neronis excidit, sed & exilio mulctatus est. P. 1.16. Annal. Gallus etiam quod Fenjo Rufo intimus & c. 12. Veteri non alienus fuerat, aquâ & igne prohibitus ab eodem est Nerone : Exempla . aliorum plurima congessit Gruterus noster eruditissimo in Tacitum indice : Et Cicero tamquam jure quodam hoc ub. x1 exigit 2b Attico, cum inquit : Epist. 10.

CAP.

etq; gravis

teres luos & præleni, quam

ones nolidicando. us. dum,

os disfol-

qua ctiam

it, & eos

vis manm, ut in-

enter di-

le, nein-

faceret,

inem ad

eacfavo-

taretque

liberos, m, pessi-

ere, qui

, volun-

pruden-

estim in

omnem

cfatis

at-

Ego vero rogo te, ut eos, qui mihitam crudeliter

1. Stiendum Ssi accusatio ff. de Lega.

tion.

inimici sunt, siodisse non potes, accuses tamen: nonut aliquid proficies, sed ut me tibi charu esse sentiant. Quid quod Leges quoq; Romanz in hanc fententiam propendere videntur. Ita chim Imp. Constantinus ad Claudium I liberi C. de prælidem Provincia Dacia : Si mater inho. moff. Testa. nestis sattis atg, indecentibus machinationibus filium forte obsedit, insidiisq, eum vel clandestinis vel manifestis appetitt, vel inimicis eius suas amicitias copulavit, atg, in aliis sic versata est, ut inimica eius potius, quam mater crederetur: hoc probato: etiam invita acquiescat siliivoluntati. Et Martianus JC. Si accusatio alieuius publice instituta sit, non est compellendus accusator ad eum legationem suscipere, qui se amicum dicit vel domesticum eius, qui accusatur & ita Divi Fratres Æmylio Rufo rescribserunt : Atque huc respiciens Segestes ita alloquitur Romanos : Wonhic mihiprimus erga Populum Romanum fidei e& constantia dies : ex quo à Divo Augusto civitate donatus sum, amicos immicosq, ex vestris utilitatibus delegi. Verum hanc fententiam quamquam usu communi comprobatam. numquam probare potui, videtur enim servilior esse & in ipsam amicitiam injuria; Cur enim ei renunciem amicitiam qui nullâreme læsit? aut cur non huius potius

amicitiam Cum enin se cepere e idem jus ex quarenon citiz jura, ter diffider justus met tuipersev quam tibi cotuoam modo aut etiam Jura quistatuit inimicoru niatur, nil Patronum test, sicon tris, nihila Iafon: C ter & femfi aqualex co Stris family ntilis, ut n mus, ami mus : qu

quam Go

cerone.

dilertean

amis

n crudeliter les tamen : i charu elle Romanæ videntur. Claudium mater inhos inationibus l clandestiis eius suas ver lata est, crederetur: cat filiivecusatio alimpellendus ere, qui se ni accusaforescri-Segestes c mihipri= is constanivitate doris utilitantentiam robatam. ur enim injuria: quinula us potius amia

amicitiam conservem & alteri renunciem? Cum enim uterque eorum, qui nuper inter se cepere esse inimici, mei fuerint amici, idem jus exigere a me videntur : Deinde, quare non potius vel ideo vetera tuear amicitiæ jura, utliberius reconciliationem inter dissidentes procurem? Quidsi denia; justus metus me cogat in amicitia inimici tui perseverare, qui plus nocere mihi possit quam tibi. Possum igitur & tibi & inimico tuo amicus este, sine tamen tuo incommodo aut conspiratione contra te. Et sie 1.1. Seure etiam Jura interpretor, adjutus ab Vlpiano, Patronus in quistatuit : Libertum si sitaut fiat amicus f. ff. de Off. inimicorum Patroni, non offendere ut pu- Praf. Vrbi. niatur, nisi & conspiraverit cum illis contra Patronum : sicut nec filius exhæredari potest, si conversetur solum cum inimicis Patris, nibil autem hostile attentet, utinquit Iason: Cicero etiam ab affectibus liber aliter & feirsit & locutus est : Erat, inquit, Oratione aqualex & nobis, Indices, atg, omnibus qui no- pro L. Corn. stris familiaritatibus implicantur, vehementer Baibo. utilis, ut nostras inimicitias ipsi inter nos geramus, amicis nostrorum inimicorum temperemus : quæ verba longè aliter interpretor, quam Gothofredus & quidem ex iplo Ci-lib. 14. Et. cerone. Ita enim in Epistola ad Antoniu ad Attic. dilerte ant : Accedit, ut ne in ipsum quidem Ep. 15. rs

Clodium meum insigne odium fuerit umquam : semperg, statuita, non esse insectandos inamicorum amicos, prasertim humiliores. Exemplum denique huius rei præbuit-luculentum & infigne Augustus Calar, quod ut Seneca describit subjungam. Timagenes, inquit, Historiaru scribtor quedamin Augustum, quedam in uxorem eius & intotam domum eius dixerat, nec perdiderat dicta, magis enim circumfertur & in ore hominum est temevaria urbanitas. Sœpe illum Casar monuit, ut moderatius lingua uteretur : perseveranti domo sua interdixit. Postea Timagenes in contubernio Pollionis Asinii consensat, ac totà civitate dilectus est, Wullum illi limen praclusa Casaris domus abstult : Historias postea, quas scribserat, recitavit & combussit, & libros acta Augusti Cesaris continentes in ignem posuit. Inimicitias gessit cum Casares nemo amicitiam eius extimuit, nemo; quasi fulgaritum, refugit. Fuit, qui preberet tam alte cadenti sinum amicus Augusti, Pollio. Tulitque hoc Cafar patienter, ne eo guidenz. motus, quod landibus suis rebusque gestis manus attulerat. Numquam sum hospite inimioi sui questus est, hoc duntaxat Pollioni Asinio dixit : Oneso popeis Paranti deinde excusationem obstitit, Fruere, inquit, mi Pollio, fruere, & cum Pollio diceret: Si jubes, Cefar,

Cefar, Stati me, inquit gratiamred Timageni P rat causam rat. Qu nihil detra nulla data constanse fros amic Philostrati cum Orati legisset, il tione subc tamquami ratio tener tem audivi inimicilau cufatione! Neronis: Thraseane acproinde renti cuida latam fuiff verò ita me judex: & a

num aut in

eaufsatestim

eos contra

t umquam: dos inimicos. Exemit-luculenr, quod ut Timagenes, nin Auguintotam dodicta, magis emest temecar monuit, per severanti imagenes in nust, ac ton illi limen Istorias pombussit, & tinentes in um Casares emo; quasi aberes tam ti, Pollio. o quidens gestis mahospite init Pollions nti deinde t, mi Pol-Si jubes, Cafar,

Cefar, statim illi domo mea interdicam: Hos me, inquit, putas facturum, cum coo vos in gratiam reduxerim. Fuerat enim aliquando Timageni Pollio iratus: nec ullam aliam habuerat caussam desinendi, quam quod Casar ceperat. Quod fi jubemur extra caussas odii, nihil detrahere virtuti inimicorum, quare, nulla data caussa, odisse eum debemus, qui constans est in amicitià colendà, quales nostros amicos esle volumus? Commendat Philostratus Æschinis integritatem quod cum Orationem in Ctesiphontem Rhodiis legisset, illig; mirarentur eum in tali Ora- lib. de vitie tione subcubuisse & carperent Athenienses Sophistarum tamquam injustos: dixerit Nulla vos admi-iu eins vita ratio teneret, si Demosthene contrà orantem audivissetis nam iis verbis non modo inimicilaudem constituit, led & Judices ace culatione liberavir. Plutarchus item factu In Prac. ve. Neronis: necimerito, quod paullo ante q renda Reig. Thrasea necaret, quem maxime metuebar, ac proinde pessimè etiam oderat, conquerenti cuidă iniquam in suâ caussâ à Thrasea latam fuisse lententiam, responderit: Vtina verò ita me amaret Thraseas, ut optimus elt judex: & additibidem: Ego fane virum bonum aut in Rep. versantem & inimicis justain sausatestimonium perhibere jubeo, & in judicio cos centra calumniatorem tueri, alienisque

ab eorum animi instituto criminibus sidem denegare. Denique diffidentiæ fignum & pufillanimitatis esse videtur, si inimico nostro omnesamicos eripi velimus : quod si enim justa nitimur adversus inimicum caussa, a vel agmine toto amicorum circumdatus sit, numquam tamen efficere poterit, utsua caussamelior sit nostra : Sic Phocion, sic Cato nullos metuebant hostes, cum saluta, res Reip. sententias popugnarent : sic alii innumeri. At verò illi, qui amici sunt inimicorum, ita se attemperent utrisque, ut suspicioni sequiori locum ne faciant, unice verò id operam dent, utilla animorum divortia ac diffidia tollantur, & vetus amicitiaredeatarque instaurerur, quod si obtinere id nequeant, studeant tamen affectus impotentes & hine & illine coercere, ut inimicitiæ veluti ratione quadam geri videantur, neque cupiditates effusis velut habenis proruant, & exitium Reip. secum trahant. Talem fuisse inter Ciceronem & eius inimicos Atticum multæ Ciceronis Epistolæ loquuntur, evidentissime autem Epistola ax lib, x1, ex qua liquet, Ciceronem ob inconsultam temeritatem amice castigatum

& ad moderatiora confilia manudu-& um. Sed & de hoc Problemate nunc fatis.

CAP.

XXXXX

Pracep ho

D Ivini quibi

> Spirante. Qui Pra Esse loco.

Nam quare illi, qui bei ratione à bi mur animi bus debem feriori quod præc Macedo in Epistulà.

Pædagogi illi quiquo ros & mor

CAPVT IX.

Praceptores, seu Padagogiomni honore & benevolentià digni.

Ivini prorsus sunt versus Iuvenalis, Sat. VIII quibus Deos immortales affatur:

DI majorum umbris tenuem & sine pondere

Spiranteisq, crocos es in urna perpetuumVer: Qui Praceptorem sancti voluere Parentis Effe loco.

Nam quare non omni afficiantur honore illi, qui benè vivendi nobis duces sunt, qua ratione à brutis & brutescentibus sejungimur animalibus, non vita, quam Parentibus debemus, quæ nobis cum brutis & inferiori quoque natura communis est. Id quod præclarè vidit ac testatus est Philippus Macedo in eleganti illa suaad Aristotelem Epistula. Fuere autem olim pueris additi Sic Plinius I. Pædagogi & Præceptores: Pædagogi erant roinhoe lu illi qui quoquoversum comitarentur Pue- brico atatis ros & mores corum regerent ac compone- non praceptor

CAP.

uod si enim m caussa, s

mdatus fit, erit, utsua

hocion, sic

cum faluta, t : fic alii

mici lunt itrisque, ut

ant, unice orum di-

tus amici-

od si obti-

n affectus

ere, utini-

ri videan-

nt habenis

n trahant.

eius ini-

Epistolæ

Epistola

m obin-

fligatum

nudu-

ma-

modo, sed cu Bos etiam rectora querenders.

rent, dicta ac facta animadverterent, culpanda culparent, laudanda verò commendarent. Præceptores verò erant, qui in arwibus & literis eosdem erudirent. Plautus

In Baschid.

talem Padagogum tribuit Pistoclero Lydum : Alexandro Pædagogus Leonidas fuisse videtur : ita enim de eo Plutarchus : Dus adolenti liberius Alexandro & Sæpius thus corripienti Leonidas Padagogus : sic, inquit, largiter tibi, file, adolendum erit, ubi thuriferam regionem in potestatem tuam redegeris: Quam objurgationem Alexander alse animo infixit: Potitus enim ea post regione, per literas sic compellavit: Talenta aliquos thuris & casia tibi mitto, ut me thurifer a etiam regionis dominum factum sciens, sordidus erga DEOS esse desinas. Hi Pædagogi sicut & Præceptores Servi olim domestici ut plurimum erant, maxime autem Pædagogi: Docet perspicue Plautus de Lydo: & Leges Romanorum. Maximèl. Cal CassI quæ Fidescomm. ita concepta est. Cal Cassi non est recepta sen-

1. 35. If de

tentia existimantis & heredi & legatario remittendam interdum proprii servi manumittendi necessitatem, si usus tam necessarius essen, ne co carere non expediret, veluti dispensatoris, padagogweliberorum. Lex item Vlpiani 15. 5. Comirem ff. de injuriis: Ubi ita Ulpianus: Comitem accipere debemus eum; que comitesur

l. Isem np. Labeanem.

O 100

commodis viessent Pa nascendico runt a Don quæ ros feci riulq; le ger fto: Padag occasionem perbe avare ratis gravi vit in flume Lydo fuo P Iam en

Claudi' etia

queritur, ir

quemdam (

& Cequatur

Groum: Int

erunt. Et Pa

tur illi officio

Ulpianus eti

dagogia co

nus Marcel

xit. Plinius

tu pueroru

ministeriis

& sequatur, &, ut ait Labeo, sive liberum five fervum: Inter comites vero uniq & Padagogi erunt. Et Padagogia pro mancipiis ascipere video tur illi officio, quod diximus, destinatis, idem Ulpianus eriam alibi : quamquam ibi per Px- 1. Quellium dagogia cœtus servorum puerorum aliqui en 12. 6 6 intelligicontendunt : quomodo Ammia- instructum nus Marcellinus pueros Pædagogianos di- 32. ff deinxit. Plinius fortafferectius & Seneca de co- fruct. vel instrum. leg. tu puerorum nobilium, qui Principibus à lib. 26. ministeriis deincepsessent, ubi moribus commodis imbuti fuissent. Etsi vero Ser. vi effent Pædagogiaut Præceptores statu & nascendi conditione, tamen & dilecti fuerunt à Dominis & in honore etiam habiti: quæ res fecit postea, ut superbius etiam avariula; le gererent. Suctonius itain Augusto: Pædagegum ministrosq; Calfilii per occasionem valitudinis mortisq; eius, superbe avareq; in Provinciis graffantes, oneratis gravi pondere cervicibus, præcipitavit in flumen. Et objicit hanc superbiam Lydo suo Pistoclerus, cum ait:

> Omitte Lyde ac cave malo: Iam excessit mihi atas ex magasterio tuo.

Claudi' etiam Imperator de suo Pædagogo queritur, imperios un imissfuisse & plagos quemdam Orbilium: Ita enim Suetonius:

Dus

rterent, cultò commennt, qui in aint. Plautus
toclero Lyus Leonidas
Plutarchus:
lro ce sapius
agogus: sic,
um ern, ubi

ed post regioalenta aliquot urifera etiam fordidus erga gogi ficut & ici ut pluri-

n tuam rede-

Alexander al-

Pædagogi:
o: & Leges
CassI quæ
receptussen-

ntario remitanumittende s esset, ne co

piani 15. J.
Lllpianus:

vi comitetur

Din atq, etiam post tutelam receptum, alieni are bitrii & sub Padagogo fuit, quem Barbarum & olim superjumentarium (hoc est jumentis præpositum, ut eruditè Calaubonus) sibi appositum, ut se, quibuscumg, de caussis, quam sevissime coerceret, ipse quodam libello conqueritur. Bonitamen Pædagogi & Boni Præceptores semper bonis discipulis & gratis dilecti & ab iis omni officiorum ac beneficorum genere affecti : ipsisque adeo placuit vox Senecæ: Quia Praceptor in docendo monondog, me laborem & tædium tulit, præter illa, qua pracipientibus in commune dicuntur, aliqua instillavit ac tradidit, hortando bonam indolem erexit, & modo laudibus fecit animum, modo admonitionibus discussit desidiam. Tum ingenium latens & pigrum, injecta, ut ita dicam, manu extraxit, nec que (ciebat malione dispensavit; quo diutius esset necessarius: sed cupiit, siposset, universatranssundere: Ingratissimus sum, nisi illuminter gratissimas necessitudines diligo. Talisfuit in Leonidam & Aristotelem Alexander, quorum illum ut avunculum aut certe propinquum matris & coluit semper & eius monitorum libenter recordatus est, ut videre est apud Plutar, chum, sed & honestiffime semper habuit: in vità Ale- Istum verò ut numen quoddam veneratus

Handri.

6. 6. de Be-

mef. c. 16.

est & regiis muneribus prosecutus. Massurium

rium Sabi tates, (ut næ mentis lis & Audi tum Pomp Philosoph constat ex bus optim omnes Di Cornelio etiam ei â tem omni ris habuit rario habi holtiis, flo nescioanil possit, quar cum Maxi literarum ! fet, poft, ctus, mat feruit, pri datione F Reginnor delignatus rumdem ir

lis titulo Pa

creatus eff

sum Caro

rium Sabinum cui non amplæ erant faculom, alieni are Barbarum et mentis præis) sibi appolis, quam leello conqueri-Boni Præs & gratis nac benefiueadeo plator in docenn tulit, pramune dicunhortando boous fecit aniit desidiam. injecta, ut (ciebat maliessarius: sed re: Ingra-Timas necesonidam & m illum ut um matris rum libenoud Plutare er habuit: veneratus us. Maslu-

rium

tates, (ut solet, secundum Petronium, bonæ mentis foror esse paupertas) à discipulis & Auditoribus ut plurimum sustentatum Pomponius scribit : De M. Antonino l. 2. § Pri-Philosopho Imp. laudatissimo hocquoq; mus ff. de constat ex Historicis cum, ut Præceptori- Orig. juris. bus optimis est ulus, ita & gratissimum erga omnes Discipulum fuisse, è quibus tantum Cornelio Frontoni detulit, ut statuam etiam ei a Senatu peteret : Vniversim autem omnibus magistris suis tantum honoris habuit, ut imagines corum aureas in larario haberet, ac sepulchra corum aditu, hostiis, floribus semper honoraret. nescioanillustrius exemplum respondere possit, quam Hadriani Trajectensis: Quem cum Maximilianus I. Imp. Carolo nepoti Ciacconius literarum & virtutis Præceptorem addidif- Biacensis in fet, post, ubi Carolusarmorum studio du- vitis & ge-Etus, maturius scholasticas disciplinas de-stis Pontifiservit, primum & avi & nepotis commen-cumsub Hadatione Ferdinando Catholico Hilpaniæ p. 1085. Ex-Regi innotuit & Episcopus Dertusensis fuit empl. Rome. designatus. Post Ferdinandi mortem eo-ni. rumdem intercessione à Leone X. Cardina. lis titulo Pammachii SS. Iohannis & Pauli creatus est. Inde Maximiliano mortuo cum Carolo in Germaniam ad capessen-

dumimperium eundum effet, quem in absentia Hilpania Gubernatorem constitueret, neminem suo Praceptori Hadriano præferendum censuit. Leone tamdem X. mortuo, non adquievit Carolus priusquam ad summum in terris fastigium eumdem proveheret, ulus ad eamrem fideli opera Pompel Columnæ & Iulii Medicis Cardinalium nobiliffimoru & Illustriffimorum. qui, post multas contentiones, xxxvII Cardinalibus in suam lententiam pertractis, Romæ ignotum å tot Candidatis longiffimointervallo sejunctum externum atque Germanuminter tot Senatores Italos tamdem Papam renunciarunt Anno Salutis (1) 13 xx11. V. Eid. lan. Quod gratianimi studium erga Præceptorem facile inter maximas Caroli V. Imp. Augusti laudes suum quoque locum & nequaquam postre, mum tueri potelt : cuius etiam exemplo Principes incensi de suis in juventute formatoribus morumque præfectisae Præceptoribus præclare mereri discant. Neque verò Discipulis solum convenitinoculis & animo ferre ac colere suos institutores : fed & publice interest, ut a Magistratibus & Principibus corum ratio habeatur, constetque claris & evidentibus argumentis, Reipublica commodis operam corum neceffa-

teffariam ef dam. Itaqu gulti & æter quondam I cum venalit grinosqueo cepsoribus, expulit. M retiquit, qu & animo ci jungitetian vimus, loco dem, itapu Præceptores fum effe deb dem credere indicio nob beneficia qu ferunt, D fed remuner gente debit nullo jurce Papinianus paulloante lius Regul? ita feriblit :

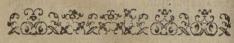
per fuefte, &

borem reddid

quem in abtessariam esse & proinde minime negligenm constituedam. Itaque ad laudem hoc pertinet Auri Hadriano gusti & æternam eius gloriam, quod de tamdem X. iplo commemorat Suetonius : Magna In vita Aug. is priusquam quondam sterilitate ac difficili remedio, 6, 42. ım eumdem cum venalitias & lanistarum familias, perefideli opera grinosque omnes exceptis Medicis & Præedicis Cardiceptoribus, partemque servitiorum urbe triffimorum, expulit. Medicos videlicet & Præceptores xxxvII Carretinuit, quorum opera & corpori melius n pertractis, & animo civium rectè esse solet, quos conlatis longifijungit etiam Seneca eo, quem supra laudaernum atque vimus, loco, Porrò, ut concludam tams Italos tamdem, ita putarunt JCti affectum hunc erga nno Salutis Præceptores Discipulorum animis impresgratianimi sum esse debere, ut à natura ipla inseri iisilè intermadem crederent:id quod duplici potissimum gulti laudes indicio nobis aperuerunt: primum quod quam postres beneficia que Discipuli in Præceptores cons iam exemplo ferunt, Donationes appellari noluerunt ventute forfed remunerationes, quali jure naturæ exitisac Pracegente debitas: Donari enim videtur, quod nt. Neque nullo jure exigente conceditur, ut inquit itinoculis & Papinianus in l. Donari, & in l. Aquilius paullo ante ff. de Donat, ita inquit : Aqui- Donat. tutores : for bus & lius Regul' juvenis ad Nicostraturhetore catur, conita fcribfit : Quoniam & cum Patre meo femargumentis, per susti, & me Elequentia & diligentia tua men corum neboremreddidifti, dono & permitto tibi habitare cessa-

eontroversiam patiebatur Nicostratus, & cum de ea re mecum contulisset: dixi posse desendi non meram donationem esse, verum officium. Magistri quadammercede remuneratum Regulum: ideog, non videri donationem sequentis temporis irritam esse & Deinde, quod statuerunt Discipulum pro Præceptore non esse posse idoneum testem, propter affectionem & reverentiam, quam ei debet, ut ex Cuma consil. 135. colum. penult. versic, sic præterea cum constet notavit Vir Illustris Tiberius Decianus.

In Tract.
criminal l.
3 c 14.11.
6 G 7.

CAPVT X.

Et festinata nimis & nimis etiam accurata culpà non vacare.

VEtus est verbum, sed verum : Canie festinans coccos parit catulos. Idque cernere est inipsa natura primum : Ceserus enimoccidu, inquit Quinctilianus, sestinata maturitas, & est nescio qua invidia, qua spes magnas decerpit, ne ultrà quam datum est res prove-

provehantur frugum pracoci robur guoddar dum petant & valentior in re hoc&in ani enim corpo maturiusani nit, proxima tioni: ita, q din, Ratiol quod præcoc actionum hu absolverecog certisablolvi prælertim ve & tamdem ex Addatur & al n ficco habit lapiunt, sicce enum est def ablumto mo volebat, cu demum corp tem nobiscur non discunt sen egressi, juveni

sit seniles quan

pibus reperianti

icostratus, & ci dixi posse defers verum officius remuneratum. onationem (equ Deinde, qui pro Præceptos eltem, propin i, quam ei d. 135. colum. F m conftet not Decianus.

Defuncto Reg

do nimis lpå non

verum : Ca uloi. Idque co Celer 5 um : tilianus, festin einvidia, que 13 am datum est is prod-

provehantur : Itag, periti agricola prohibens frugum pracociam in novellis arbufculis, dones robur quoddam capiant, & radices altius fundum petant & firmius hareant, adeoq, succus valentior in ramos diffundi queat. Obtines hoc & in animi bonis & in corporis : sieut enim corporis robur & statura quando maturius animali & inprimis homini advenit, proxima occasui est aut certe inclinationi: ira, qui sapit ante pilos, vix sapit ille din. Ratio huins rei reddi dari potelt hæce quod præcocia huiusmodi ingenia vitæ & actionum humanarum circulum currendo absolvere cogitant, quem natura gradibus certis absolvi destinavit. In curlu autem, prælertim velociori, & læpe impingi folet & tamdem ex defatigatione casus provenit. Addatur & altera, quod Sapientia non niti in sicco habitat, quicumque igitur mature lapiunt, siccescunt mature, quæ siccitas signum est deficientis humidi radicalis, quo ablumto mors succedit, Atque hoc Plato volebat, cum dicebat animum florescere demum corpore deflorescente. Philoautem nobiscum : Ut, inquit, senes quidam libello da

non discunt senescere, sed juventutem quidem Profugies egressi, juvenilitatem non egrediuntur: Ita sit, ut seniles quandog, anima & perfecte in florennbus reperiantur & juvenilibus corporibus ance annos

l. 3. Hift.

338

annos deficientes. Nocet hæc festinatio plurimum etiam consilijs, ut animadvertit prudentissimus Historicus Thucydides apud quem Diodotus : Aco, inquit, ένανλιώ Εία τη έυβελία: Τάγος τε και όρ... yń. Duo adversissima sunt rette menti prudentiq, consilio : Celeritas & ira : Idem etiam curz fuisse Augusto ipsius Symbolum comprobat Σπευθε βραθέως, Festina lente, & Vespasiano, anchora ipsius cum Delphine pisce, atque hac de re multa eru-

Thesauri Po-dite notavit Iohannes â Chokier, quibus litieil3 e,20 unum addam ex Casare locum, qui de Titurio ita ait: Tum demum Titurius, uti qui nibil ante providisset, trepidare & concursare, cohortesq, disponere: hac tamen ipsa timide, atq, ut eum omnia deficere viderentur: quod pleruma, iis accidere consuevit, qui inipso negotio confilium capere coguntur. Denig; wwv pronde mvoide noverca est inimica festinatio. 1. 2. de Vitis Quod vidit Aristides apud Philostratum, qui jussus à Marco. Imperatore dicere de quæstione sive materià, quam præpositurus effet subitò, &, ut loqui consuevimus,

ex tempore, animolèrespondit : Thuspor

πορόβαλε, που άνειον άπροω: ε γαρ έσμεν τών

insvior, and and aneignion: hocest, ho-

die propone & cras andres; non enim ex iis su-

Soplort.

mus, qui vomunt Orationes, (ed ex iis, qui cum Gura cura eas me liciffimus ! quit,effe po ese guidgu gentia simu de Caltro. adhuccap tatum effe legis prod liff. deine pefactum crastinum imitatus (& eximiu Cujacius ! ad propoi alium dies idoneâ& tot annis i festinata r Itaq; inte apud Lan femper f cogitandi gerentur

vari hæg

quæ se ja

Sapientib

Stinatio plunimadvertit Thucydides úe, inquit, ाइ पड सुव्यु हेहन a menti pruira: Idem ius Symboως, Festina ipfius cum multa eruier, quibus quide Ti-Liturius, uti e do concurip a timide, ur: quod plonipso negotio 15 They 1801festinatio. lostratum, dicere de præpositunsuevimus, : Thuspor व रेज्यार मार्ग ocest, hom 82 115 [8iis, qui cum

GHYA

cura cas medituntur. Et rationem invenit po- Apuleiun de Airiffimus Madaurenfis : Nullares eadem, inquit, effe porest festinata, simul & examinata, nec esse quidqua omnin, quod habeat eg landem dilio gentia simul & gratia celeritatis. Refert Paulus de Caltro, Baldu, cum adhuc puer effet, neg: adhuc capitium impokuisset capiti, argumétatum effe contra Bartolum de casu unius legis producto textulegis Si instituta finaliff. deinofficioso testam. Bartolumq; stupefactum laudasse ingenium pueri, & in erastinum dixisse se responsurum, quod imitatus est postea sæpe seculi sui Phoenix & eximium juris Romani decus Iacobus Hieron. Ca-

Cujacius Biturix : scepe enim responsiones gnelus fuisse ad propositas in jure dubitationes rejecit in 1 dies Cum alium diem, addita huius sui facti ratione end. Vid. idonea& prægnanti: nolle se auctoritatem eumin auch. tot annis in jure adquistam, una calida & ex causa C. festinatà responsione in discrimen, adducere del. Pras. Itaq; inter laudes Alexandri Severi legimus n. 30. apud Lampridium quod jurisconsultis suis femper spatium dederit ad disquirendum cogitandumque, ne incogitati dicere cogerentur de rebus ingentibus. vari hæc velim å juventute nostrå, quæ se jactat in co, quod vitio datur a Sapientibus : quot enim hodie Z4 Trium-

Triumphos legas scribtis pratixos, hae mihi nata unius folum aut duorum mensiu spatio, hæc effudi, stans pede in uno, Carmina, ducentos una hora versus. At vero isti miseri non intelligunt, traduci sic seribta lua à seipsis imprudentibus : nam se maxime vulgus ista miretur? quid miri ? cuius laus & vituperium in promiscuo habetura sapientibus : hi to eu respiciunt, multum cum Horatio nihil morantur: at Salyt. 4.l.r. isti vò μέγα & molem respiciunt. Philosophus noster Sophistis attribuit celeritatem, qui cum ambitione tamquam fermento tumeant, nihil volunt videri ignorare apud populum præsertim, qui, si quem hæsitabundum super aliqua re aut meditabundum videat, contemnere solet tamquam indoctum, calidas responsiones, & subitaneas signum doctrinæ existimans. Porrout festinatio hæc & celeritas ex caussis quas diximus repræhendi merito potest: Ita contrà cura nimia & perpetua dubitatio ac mora vitio quoquenon caret. Sicut enim serotini partus & qui diu in nixibus hærent & periculofi funt & infirmi, ita confilia nimis diu consultata & periculosa sunt & ut plurimum nullirei, qualia esse solent acriculorum quorumdam, qui disputare & sermocinari magis norunt, quam

fuadere, 1 tempusice terebrando bertus Mu multa ponde donibilcono & deliberat perpendunt lent, utle autem con monum ra quadam ju ut sicut cel Coninocu mnia, inte tionem en leritatem e junctamq pis, Inli rum labor curata dili Vnde nor peccareeu detur enin effe roadla Rhodio C

tantessimu

quaminge

mendarisc

axos, hæc um mensiű uno, Car-. At vero aci sic seri-: nam fi uid miri? niscuo harespiciunt, antur: at : Philot celeritam fermenignorare quem hæt meditaolet tamliones, & imans. s ex caufto potelt: dubitatio t. Sicut nixibus irmi, ita ericulofa ualiaesse qui dint, quam lua-

suadere, natantque semper in consilijs & tempus sœpe terunt, milium, quod dicitur terebrando. Atqui, ut cordate olim Lambertus Musca Florentinus ad suos dicebat: multa ponderando & ubiq difficultates injicien Nicol, Maedo nibil concluditur: res perpetrata caput habet: chiavell. l. 2. & deliberationes periculosa quanto accuratius fel. 60. 6 perpenduntur, eo segnius constitui, suscipiq, so Leonard. A-lent, ut loquitur Macchiavellus. Caput 1. 2. f. 39. autem consilii non est in acumine aut fer- Hift. Florenmonum rationum que copià, sed in directà tina. quadam judicii norma, fitq; ut plurimum, lib. 2. His. ut sicut celeritas prudentiæ ita mora occa- Florent.p.99 Coni nocumento sit: quod præclare, uto- lit. mnia, intellexit Carolus V. Imp. Cuncta- Macchistionem enim animam confilii dicebat, ce-vell. 2. Hift. leritatem exfecutionis, utramque fimul Flor. 2. 84. junctam quintam essentiam Boni Principis. In literis denique & doctorum Virorum laboribus nimia illa & plusquam accurata diligentia plerumque culpabilis est: Vnde non ineptè Plinius de Amico suo, peccare eum in eo, quia nihil peccaret, Videtur enim communis & plebeiæ indolis este roadan wor है), quod de Apollonio Rhodio Critici olim pronunciarunt, denotantes simul plus studii & cura in eo fuisse, quam ingenii: hoc enim vel maxime commendari solet, ut notatum Achilli Tatio, Z 5 quam1.9. Epla 35.

quamquam in alio argumento: Ita autem ille: Το απείεργον ήσιον μάλλον Εῦ πολυπράγωμονος, ἀυξορή γὰρ έχει Ινν ήσονήν. Adfert & aliam huius rei caussam & geminam quide Plinius ad Oppium suum: Dulgentiam, inquit, tuam in retractandis operibus tuis valde probo. Est tamen aliquis modus: primum, quod nimia cura deterit magis quam emendat dende, quod nos à recentioribus revocat, simula, nec absolvit priora & inchoare posteriora non patitur, quam priorem caussam urget in Epistus là ad Tranquillű: Persestum jam absolutumgs

I. V. Ep. XI. ja ad Tranquillu: Persettum jam absolutumg, est tuum opus, nec jam splendescit lima, sed adteritur. Adeo videlicet difficile est urrimg; modum servare, cam tam nimium offendat quam paru. Apelles sanè pictores quoq; eos peccare dicebat, qui non sentirent quid effet satis, utait Cicero, five ut Plinius: Apelles de Protogene, cum opus eius immensi laboris ac curæ supra modum anxiæ mira, retur, dixisse fertur : omnia sibi cum illo paria esse, aut illi meliora: sed uno se præstare, quod manum Protogenes de tabula nesciret tollere, memorabili pracepto, nocere scepe nimiam diligentiam. Non igitur sine mystico sensu accipi debet Eleganrissimum Epigrama M. Val. Martialis de Crystallinis:

Frangere dum metuis, frangis crystallina, pec-Secura nimium sollicitad, manus, (cant CAP.

Observ

Multu pertin

ILlustrin
Tyrani
pulchrio
exactèur
tius fingi
autemip
quir, ma
auloic ma
ori de eine
eine doli
moren, side ma
eine doli
moren, side ma
eine doli
moren, side ma
eine side ma
eine side ma
eine doli
moren, side ma
eine side ma
ei

जगरीयाद

Ita autem πολυπράγο Adfert & nam quidé entiam, inu tuis valde mum, quod ndat demde. simula, nec ra non patitin Epistus ab Coutuma, ma, sedadft atrimq; um offenores quoq; irent quid linius: Aus immennxiæ mirae im illo pae præstare, ula nesci-, nocere

igitur fine

riffimum

vltallinis:

tallina, pec-

m. (cant

CAP.

DECADIS XII.

Observationum Historico - Politicarum.

CAPVT I.

Multum ad tranquillitatem Imperii pertinere. Si Princeps aut Magistratus Legibus etiam ipse obtemperet.

ILlustris est comparatio Principis boni & oratione
Tyranni apud Dionem Prusum, quâ LXII guzest
pulchriorem legere nondum memini: ita de Regno &
pulchriorem legere nondum memini: ita de Regno &
pulchriorem legere nondum memini: ita de Regno &
Tyrannideo
exactè utrumque depingit, ut nihil accuratius singi dicive posse arbitrer. Audiamus
autem iplum loquentem: Οἱ πολλοὶ, inquit, των ἐν αῖς δυνας είαις, ὅτι μεν ἔξες ιν
αὐοῖς πάντα λαμβάνειν, πάνων ὅπιθυμεσιν,
ὅτι δὲ ἐπ ἀθοῖς δξι τὸ δίναμον, δῆς Τετέ
εἰσιν ἀδικοι. ὅτι δὲ ἐ φοβενθαμ τως νόμως
εἰσιν ἀδικοι. ὅτι δὲ ἐ φοβενθαμ τως νόμως
εἰσιν ἀδικοι. ὅτι δὲ ἐ φοβενθαμ τως νόμως
τονείν, ἐδὲ ποὶς πάυονθαμ ρυφωντες. ὅτι δὲ ἐδεὶς
κμύνεθαμ κακως πάχων, ἐδέποὶς πάυονθαμ
ποιενθες. ὅτι δὲ μιηδεμιᾶς σπανίζεσιν ποθονίς,
εδέποὶς

કે ઈ έπολε εμπίμλανλαι ή δομιενοι, ότι δε έδεις λέρει οπ Ευ φανερέ, έδεν απολείπεσε των μιλ δικαίως λεγομένων. Ο τι δε εδεις αυδύς βελε-Τα λυπείν, δία Ευθ πασι χαλεπαίνεσιν, ότε Se oppideion Ezes i marta moieir, Sa TETO συνεχως όργιζονίας. Ο δεάγαθός άρχων πάν α Paravlia Burnd'euer: ouderos mer Busers र्शिव पर मवरिय रेश्टिया है प्रसार : क्लारी ही या रहे परि मेरी !-พล์ง, Sia To undepuias ลึง ล่ทอกักสม อาคม Seis : διαμότερος δε των άλλων ες, ατε πασι παρέ-אַשע לווע לואמןסטטטויי, אולצומן שוצ פוק אליטון, סדב έκων πουει, Αγαπά δε τους νόμες, ότι ε δέ-Some. καί ઉછે ઉ ορθως τουλαμβάνα. μεν γαρ φρονήσεως δει πλείονος, η τω ωξί ζσε-Ίων βελευομένω? τίνι δε απειβες έρας δίκαρο» σύνης η τω μείζονι των νόμων? τίνι δε σωφροσύνης εγηραθες έρας, η ω πάντα έξες ι, γίνι δε and peras mer Covos, in the marta ou Covor ? hocelt, Multi eorum, quibus imperare aliis datum est. quia ipsis omnia licet accipere, omnia concupi-Cunt : & quiain corum manu & arbitrio jus est, iniqui sunt: & quia Leges non metuunt, itaq, nec esse eas autumant; quia item laborare non coguntur, ideo numquam cessant deliciari: quia essam nemo mala ab illis passus vindictams sumere audet, ideo numquam pene ab injurin & maleficiis abstinent: quia porrouna ipsis rara est voluptas : ideo nec exsaturari quidem. aut impleri voluptatibus possunt. Praterea,

quia нето rare andet tunt, quor posint: illi omnibu omnes (av turgescenti gnare lices bonus Pr Onia enin bil concup nulla non etiam qua exhibered ribus, qui etiam & aut pænan Suadet : quam qui necesse hat qui supra quam cui titudine, & confera tur. H nequam possint:

hocloco

ait enim'

ा रेड हर्नाड אסו דעלי עוף 1605 BXXE-VEGTY, OTS S/2 TETO χων πάν Ε Anduneis हे मध्य मेर्न open Jeis: ασι παρέ-TOVOIS, OTA STI & SE-Tive Bi 608is dinayou Γε σωφρο-, Tive de ?hocest, latum est, concupirbitriojus metuunt, laborare deliciari: indictam injuris ipsis ra= quidem_ raterea s guia

auia nemo ipsas aperte reprahendere aut vituperare audet : ideo nihil sorum facere intermittunt, quorum causa jure culpari & male audire possint: Quando etiam molestus nemo ipsis est, illi omnibus molestiam exhibere & passim in omnes savire nibil verentur : Denig, quia ira turgescentibus & furore correptis quidvis designare licet : perpetuoirascuntur & furunt. At bonus Princeps contrariis per omnia studet: Quia enim omnium se putat esse Dominum, nibil concupiscit : abstinct omni voluptate, quia nulla non potiri potest, si appetat. Iustior est etiam quam privati, quia omnibus se justitiams exhibere debere novit. Delectatur etiam laboribus, quia sponte non coactus laborat : diligie etiam & colit leges, quia vim earum non timet aut pænam. Hac autem omniarecte sibi perfuadet : Cui enim majori opus est prudentià, quam qui summis de rebus semper deliberare necesse habet? cui accuratiore justitià, quam ei qui supra leges est? cui continentià modestiore, quam cui omnia licent? cui denia, majore fortitudine, quam qui omnium salutem procurare & conservare commissi muneris ratione tenetur. Hactenus Dio. Exqua comparationequamquam plurima salutariter decerpi possint : unum tamen exillis seligere mihi hoc loco visum, quod de Legibusmonet : ait enim Tyrannum, quilegum vinculo & metu 346

metule non constringi existimet, ideo tantâ licentia vivere, quasi nullæ prorsus leges. essent, quæ præciperent honesta, vetarent contraria: adeoque unamfibi imaginatur legem: Quidquid libet, licet. Bonus verò Princeps etsi scit supra leges se esse, tamen fibiipsilex esse vult, & ad quæ metu pænæ legibus sancitæ humiliores compelluntur. ad ea seiplum virtutis amore excitat, uniceque operam dat, ut lex subditis lata sit Apeculum & imago vitæ luæ. Pestilentissimum igitur est dogma quorumdam aulicorum, qui perpetuo Principum aures radunt dicterio communi : An nescis te Principem esle leges dare tuis, non accipere? Apage venenum hoc generosorum ad Ant. Ca- animorum & alia mone magis salubria. racallam ap. E quibus primum illud sit Apollon1 apud Spartianum. Philostratum: Δες του Νομοθέτην, α πέπει-

Iulia Aug. κεν έαυδον, Εύξε δπιτάγμαζα ές θες πολλές

woisiday. Oportet Legumlatorem ca, que facienda aliis imperare vult, sibs ipsi ante per-L & Sent. s. a suadere, sive, ut Paul', JCtus , par est , cum què leges facit, pari majestate legibus obtemperare, Iniquum enim est ab alio exigere, quod non impetres absteiplo. Deinde illud

quoque monitum eiusdem Apolloni Prin-W. S. 6. 13. cipituo instillabis: Nopos, & Baother, 200 σοῦ ἀρχέτω: σωφρονές ερον γαρ νομοθείντεις,

stimaveris] periori mo cogitet sibi reillum par torem & ea torem se el quit, Reip ci lignum l gum illa gnum est a ruprissima leges à nem minimum Notavitho riitempori te hac flagi Estertiole ne idem d Gn. Pomp fuerit ide fubverlor, fertim grav transgresso delicta, Ir

tate comm armis tue

क्रिमा र्का रक्ष

etiam Rex

rendis moder

Av un Emepopas ras voucev. hoc est, Lexuli et, ideo tanetiam Rex dominetur: Eris enim in illis ferorlus leges rendis moderatior, si nectibi eas negligendas exia, vetarent stimaveris In quo primum repetit quod luimaginatur periori monuerat : nimirum fi Princeps Bonusverò cogitet sibi secundum leges vivendum, fo-Te, tamen reillum parcum & modicum legum condinetu pænæ torem & earum tantum, quarum observapelluntur, torem se esse posse considat. Deinde, initat, uniquit, Reip. consulet: Utenim multi medi- Arcesilaus itis lata lit ci lignum sunt ægrotantis civitatis, itale- ap. Laertin. estilentissigum illa multitudo temere introducta findam aulignum est ægrotantis Reip. & non nisi corn aures raruprissima Rep. plurimæ leges. Plures auté n nescis te leges à nemine feruntur, quam ab eo, qui onaccipe minimum secundum eas vivere præsumit : reroforum Notavithocin Republica Romana, Tibefalubria. rii temporibus, Tacitus : Ut, inquit, an- 3. Annal. llonl apud te hac flagitiis, ita tune legibus laborabatur. १ , वं महमस-Est tertio loco & hoc cavendum Principi, 85 TONA85 ne idem de iplo feratur Elogium, quod m ea, qua Gn. Pompeio idem Tacitus tribuit, quod psi ante perfuerit idem suarum legum & auctor & est, eum qua subversor, quod fieri facile potest, si præbtemperare, fertim gravior remediis esse velit adversus ere, quod transgressores, quam existimentur fuisse inde illud delicta. Insurgensenim populus indigni-Mont Printate commotus, quæ Princeps per vim & राम्हरू मुद्र armis tueri conatur, armis ei eripic MOSELATERS

& ad alia confilia nolentem & invitum cogit: qui contra nihil fibi grave aut intolerabile putat, in quo præire fibi Principem exemplo videt,

Publica nimirum tum res sibi constat &

Imperium, cum Rex, quod jubet, ipse facit.

Propter has & alias caussas consimiles summi quoque Principes & Legum latores san-Rissimè leges observandas sibi putarunt. Exempla passim loquntur historiæ: & vivunt hodièque commendantur ex ea laude Lycurgus apud Plutarchum, Charondes ap. Valerium Maximum, Diocles apud Diodorum Siculum & alii: complures etiam ex recentiori memorià aterna nominis sui famâ factitarunt. Ego capitis concludendi caussa duo notabilia ex Historia Veneta adjiciam. Eratapud Venetos Senatus consulto cautum, ne quis, pro veteri Ducario (sicaulam Principis vocant) instaurando, ad Patres referre auderet, mulctaque Ducatorum mille ei irrogabatur, qui legi non pareret, quæ statim à Triumviris Advocatoribus exacta fisco applicabatur. Princeps Thomas Mocenicus publicæ majestatispotius quam privati commodi ratio-

P. Instin. Hist. Ver.

rationem Senatum rogavit: milem in fumtuofi Staurari. promulg Princeps blici decr runt, eal scepta ec nec, lege voluntate fuit, atq; fius aliud mio ornat Venetiaru

> madvertij tis & fa Pet

> LXXI, is er

præhenlo

340

rationem habens, id aurum pro mulcta in Senatum secum secretò attulit, ac Patres rogavit: vellentne juberentque ipsam humilem informemque Ducariæ sedis faciem sumtuosiore ornatu in decus publicum instaurari. Idubi Triumviri Advocatores promulgatum audiêre quia contra SCum Princeps egiffe videbatur, ab eo statim publici decreti transgressore mulctam petierunt, ea Mocenicus soluta continuò, a suscepta eousque non destitit actione, donec, legeabrogata, Senatus juxta Principis voluntatem Ducarium instaurandum censuit, atq; ita veteri opere disjecto, sumtuosius aliud ceptum est erigi. Eodem Encomio ornatus & Andreas Vendraminus item Venetiarum Dux famolissimus numero LXXI, is enim ne filio quidem in crimine de præhenso pepercit, sed lege in illumanimadvertijussit, nullo Principalis Dignita-

tis & fastigii habito respectu, ut refert Petrus Justinianus. Sed de hac materia satis.

Hist. Vov. lib. 9.

-06 90m

AR

Caput

utintolera-Principem bi constat &

nvitum co-

d jubet, ipse miles sum-

latores sanputarunt.
riæ: & viexeâ laude
arondes ap.
apud Dioresetiam ex
ninis sui fanocludendi
riâ Veneta
enatus conri Ducario
staurando,
fraque Du-

ui legi non is Advocaur. Tum s publicæ commodi

ratio-

CAPVT H.

Beneficentia Principis Virtus propria.

qui Apollopr ferre non refugerat.

C Icut in superiori capite ex insigni loco Dionisillustre decerpf monitum : ita nuncaliud mihi suppeditat Eusebius quonium brifto que libro infigni in Hieroclem scribto, quem commendabit omnibus literarum bonarum studiosis vel hic, quem adferam locus: Opos, inquit, ousews Bir, apxas, x uéσα η τέλη ο των όλων έσιας ωξιειληφότες, μέ-Τρα και δεσμές άπασι, δί ών το δε το παν μηχάνημάτε και άρχιτεκδύνημα τοῦ πανδος κόσμι τελεσιεργείται. Διαθεθείναι θε νόμοις άλύ-Gis και δεσμοίς ἀρρήνι Gis, δ τα πάντα δικονομέσης προνόιας το πάνσοφον βέλημα Staquhartovies. 'Ounen nivhoeie li ney pe-Padein รี Pageos หม่ง ลักลฐ์ Staledepieron. Κεκράτηλαι δ' οὖν δεσμώ φύσεως Εν θείον έσεραναβαίνειν νόμον πάς, ότφ 1ις θρασύ-โอกอร์ ชนึง อัสธ์แลงล ผินุ่งลง ซึ่งอธุร สอ์ปอร. มีรั

eur mont e Tapas Bien 2 épo w 1000 ineive dinve 2a And hoo महीया क्विंद Supar. I Josev. Bei मुख्य दिएं गरी ह मुख्य दिवेदि के MELEWPON & * MITALINTO क्ष्रवर्ष्ठ पवव्य θρώπων γέι وعريق واووة بيعاء ما مذه Opovious Ste Tiza favoia opovinal na yoxías vost Eulebius. bis : effe n qui univer & fites cir ges Univers di, natura

facere, Ea

mini, ino

H.

II.

bis Virtus

ex infigni loco nonitum : ita Eusebius quoclem scribto, bus literarum nuem adferam v, eipyas, ni us. μειληφότες, μεοδε το παν μητοῦ πανδος κόσμε Te vomois axu-र पर्व जार्यश्रम् TOGOV BEAMURE मंद्रसंगि भया पर-สุดโย วิยุนย์ของ. loews Gr Jesop ότω 115 θρασύ-हर कर्ने जिन्हें हैं है

פער משים סיסור ב בינטל ססק ברו לחו אברסטר בנב-Takas Biway Surnoelas in Dus, où to cr γέροφ Ιραφέν, τοῖς Εδασι καταδύσελα, Ιπή ineioe อีเทระห์ที่ porny aana Copisvos : 8 pieya mno noas melewoos lis the one was andiσείαι πρός αέρα, ξυμπθειπολείν αείοις 871-Supar. Και μην κονοίχε, καν όλο γης έλ-Doise, Beisavles oni To nala Ing Suvapries रथे दिए मीहिष्ड प्रवर्भविष्यम्बद्ध निम क्रिकार. देना दे ray 606 Deiois weisay vomois, low wites le μείεωρον τωοκαίαβαίνειν δύναδαι, δυ μην κ "μπαλιν Το Caπεινου και γεωσες οπί Το μείεwpov ajpeday. Taily on it to Sunter avθρώπων γένος Δυχίς μεθέχων και σώμαζος, "pois விழ்த்தவரிவு செல்ல. O' o' o' எம் எம்wals of depos है मे जा मारीह नहीं हैं भी प्रांड मधीयopovisas Speleisas un exi Contrinor au-That & avoids as pagar, & Inv fuxni apteis opovnímali nadížela rov avepinlav n medazγολίας νοσήμαζα αν ωξιπέσοι. Hactenus Eulebius. Docetautem eleganter his verbis: esse naturales quosdam terminos, qui universæ substantiæ Principia media & fires circumplexi, modos certos & leges Universo præscribant, quas transgredi, naturæ sit injuriam inferre aut vim facere. Ex enim leges, illique termini, inquit, nexibus indisfolubilibus A 2 2

firmissime coharentes, Providentia gubernantis sapientissima decreta custodiunt & observant. Haudigitur quidqua umquam temere moveat quisquam eorum aut commutet, que à Naturaita semel destinata, disposita atque constituta sunt. Omnis enim, quem Cupido paullo ardentior subibit, ultranaturæ leges se ferre, quo minus id facere possit, iildem legibus coercegur. Neque enim pilci permissum diu extra suas aquas vivere, nequeanimali terreftri diu morari in aquis, aut ut extollendo le levandoque ê terrâinaltum in aere suspensum hæreat & cum aquilis in nubibus conversetur, conceditur, etsi vel maxime appetat : cum tamen volatilium sit ad terram delcensus, alarumque vim perperent & curlum ibidem sistere possinte Ita videlicet divinis Legibus sanctum est, ut summe imis per descensum communicent, non tames quod humile ac terrenum est in sublime continio Eâdem ratione mortalis hono se tollat. cum fir ex anima & corpore conftitutus, jisdem quoque terminis coercetur : ita ut necaerem terreo gravique corpore peragrare quisquam contendat, tamquim terreftres lemitas aspernatus, si maxime tentareaudeat, meritas infania poenasdaturus : neque vana opinione mentem subvectus

inaecessanio percitusinfan ratione duo p converti poffi minos, quibe noscoercuit stamus, neq affectemus. bus jam dixer Alte condescensur veluti lege qu & quotquot! ri loco, dignit cii sui commo descendendo test modis mu comitate & admissione & bile verò lem pellantibusad tione caussar Quam virtut re Optimus: eum in audien

mora, auduni

ab ea nobiles

taxerxes Mne

gaus, Vefpalis

inae-

Patrum

A a 3

entiæ gubercustodiunt & neupmu sup um aut comnel destinata, e. Omnis ardentior surre, quo miibus coerceiffum diu exnimali terret extollendo m in aere susin nubibus vel maxime um fit adterm perpeten ne Ita videst, ut summa t, non tames blime continis ortalis hono constituus, etur : ita ut prpore peraamquim ter» axinc tentanasdaturus : n subvectus inae-

inaecessas animo vias quaret, nisiatra bile percitusinsaniat. Exquaeleganti Dispuratione doo potifimum in ulum noltrum convertipoffunt : Unum eft, ut intraterminos, quibus & DEI providentia & ipfa nos coercuit & constrinxit Natura consistamus, neque altiora aut majora viribus De quo cum in Superiori- Desad. 2.4.30 affectemus. bus jam dixerimus, hie illud transmitte-Alterum est quod summa imis per condescensum communicare dicit naturæ veluti lege quadam: quo monito Principes & quotquot Der benignitas in eminentiori loco, dignitate & fortuna constituit, officii sui commonefiunt, ut inferioribus condescendendo le comunicent: quod fieri potest modis multis, omnium autem maxime comitate & beneficentia, Comitas, in admissione & alloquio consistit : Laudabile verò lemper Principibus, faciles interpellantibus aditus præbere, nec de occupatione caussari, ut olim Ausonius dicebat. Quam virtutem uniceamavit Trajanus ve- panes vere Optimus: de quo Plinius : Nulla apud Gratsoni. eum in audiendo difficultas, nulla in respondendo Panegyrises mora, audiuntur statim, dimittuntur statim: & ab ea nobiles alii complures: Miltiades, Artaxerxes Mnemon, Augustus, Pompei'Magaus, Vespatian' & Titus filius, Adrianus &

Patrum atque avorum avo Maximilianus I, Carolus V. Impp. & Franciscus I. Gallus, de quo Principes Italia dicere consuevere : Il Re Francesco la Gentillezza e cortesia del mondo. Decer has facilitas & affabilitas non summos tantum Principes, sed & eos, qui vel Principum loco funt, hoc est judices vel eorumdem administri : Vnde cum æterna gloria Constantini Imp. celebratur lex eius five Constitutio, quæ relata est Vid. Lr. C, in Codicem Theodosianum : Won sit, Theod. de inquir, venale judicis velum, non moressus redemti, non infame licitationibus secretarium, non visio ipsa Prasidis cum pretio & quæ seq. Alterius generis peccatum quoque frequens est, dum Aulici claudunt Principem, ut pretio vendant alloquium eius, cuius farinæ fuit Vetronius Thurinus Alexandri Severi apud Lampridium & Zoticus Heliogabali apud eumdem. Sed de hac re plura, qui volet, videat apud. Ioh. Chokierum in Aphorismis Politicis. Omnium vero maximè Beneficentia erga inferiores, decet Principes, per quam condescendunt verè iis & auxiliarem porrigunt manum, Vidit hoc Synesius : cuius elegantia hæc sunt verba : To so moian en love movor

lib. 4. c. 8.

Rectoribus

Provinciari.

MINETAL T commune he lo DEUA tem talis co nem amul DEUM. qui Benefi tum appell Fuere tales gloria null tur, inprin liciæ & Am pellatus: qu coenam, n tum, mem datam voca à Amici, pe nusid eft, Rege, Alf Nonius, et

larios fuos

corpore p manu exter

aliis, Laudi

quod ut Fr

beret,itaill

que nihil re

858 28

TY 801 HOMOV

minnors our

laximilianus

ilcus I. Gal-

dicere con-

Gentillez-

Decer has

mmos tan-

ni vel Prin-

judices vel

cum æter-

celebratur

e relata est

: Won fit,

non mores-

onibus secre-

m pretio &

atum quo-

ci claudung

alloquium

nius Thu-

1 Lampriapud eum-

qui volet,

in Apho-

rero maxi-

res, decet

endunt ve-

t manum.

gantia hæc

Took piovor

\$7808

έχεσι κοινον έργον Ανθρωπος και θεός ήδε minnois dineiwois Est, neu ouvantes, moos μιμεται το μιμέμενον: Beneficentia una commune hominis & DEI opus est, quo for lo DEUM homo amulatur: Imitatio autem talis copulat & conglutinat quasi hominem amulantem & eum, quem amulatur, DEUM. Vidit Gregorius Nyssenus, qui Beneficentiam xpnmida & fundamentum appellat Principatuum & imperiorum. Fuere tales olim quam plurimi, quorum gloria nullis temporum spatiis obliterabitur, inprimis autem Titus Velpasianus, deliciæ & Amor Generis humani exinde appellatus: qui recordatus quodam die luper cœnam, nihil à se co die cuiquam præstitum, memorabilem illam meritoque laudatam vocem edidit : Hunc quidem diem, ô Amici, perdidimus. Memorabile non minusid est, quod de Petro IIX. Portugalliæ In libello de Rege, Alfonsi IV, silio, prodidit Duardus Portugall. Nonius, eum frequenter monuisse cubicu- Genealogia larios suos, ut cingulum sibi laxarent, ne T.2, Hift. corpore presso aut constricto non posset ? 1262. manu extendere, ad benefaciendu videlicet aliis, Laudi etiam datum Francisco I Gallo, quod ut Franciscus stigmata in manib' haberet, itaille quoq; pertusas haberet man', que nibil retinerer, sed effunderer & ad alios

deferret. Cau-Aa4

DECADIS XII. Cautela tamen adhibenda in dando, neitz detur, ut dari din non possit. Quidlevius, inquit Cicero, quam id agere, quod diutius agere non possis? Pulchre Philippus ad Alexandrum : Quid tibi ista profusa largitas confert? per quam Macedones nonte Regem fuum, fed ministrum & prabitorem putent, quod lordidum effe Regi non ambigis. Tanta sit ergo in Principeliberalitas, quæ teste Didymoad Alexandrum, in largientisincommoda non retundet, que ne-Icia sit pati dispendium, ne paullo postidem sit egens, qui fuit largiens, rideatque qui accepit, lugeat, qui donavit : Eâctiam moderatione pensentur beneficia, ut, quod transfunditur, non minuat, sed augeat donantis majestatem : quomodò facem vides, quanto plura inde succendas, tanto com-

genus cum in terram se demittit, revolandi amittit sacultatem, sed expeditius etiam remigio alarum subvehitur iterum, & liquidum secat aera pennis.

mendabiliorem recipere luminis & splen-

dorem & facultatem, ut eleganter differie

Rodericus Santius. Neque enim volucrum

p. 4. Hift.

Hifp. C. 389

p. 420.

Caput

(00%) (00%)

Bachanal sumsæ

Vamquar

umquam humano omni conditore suo agat tamen ni rat, quam circ homo maximi suum convert tempus redem gloriosè deinc dem nes abdu nem ac prote catatque pro tumque adeò tumque adeò

Fu Dev

Quin etiam c

KOSKE KOSKE KAKOSK

CAPVT III.

Bachanalia reprahensa & ostensumsæpe ludum in luctum verti.

Vamquam nemo vir bonus dubitavit umquam, Diabolum insidiari generi humano omnib' modis & studiis, ut a Deo condisore suo abducat & præceps in exitiu agat tamen nusquam evidentius id declarat, quam circa Bacchanalia sua, ubi cum homo maximè ad DEUM redemtorem suum converti deberet, quia circa illud tempus redemtionis nostræ opus cepit & gloriosè deinceps peregit: longissime ab coo dem nos abducit, & ad omnem turpitudinem ac proterviam, quasi signo sublato vocatatque propellit juratus ille noster hossis, tumque adeò sua cuiq, voluptas

Fit DEUS & venter love majus numero habetur.

Quin etiam cum membra lasciviz desunt, faciem incipimus vestire, omni humani-

Caput

dando, neka Quidleviu, quod diutiu alippusad Ale-

rofusa largitas es non te Re-

k præbitorem Regi non am-

ipeliberalitas,

drum, in larndet, quæne-

allò postidem

ridearque qui

Eâctiam mo-

ia, ut, quod

d augeat do-

facem vides,

tanto com-

inis & splen-

anter differit

im volucrum

it, revolandi

ditius etiam

riterum,

aera

318

tatis exfuto lenfu ingenuoque devorato pudore, & larvæ effe malumus aut quodvis ex Daunia & Getulia monstrum, quam homo: futurasque improbitatis aut etiam imminentes pænas obviå festivitate præoccupamus, fœdamusque DElimaginem, ea obscænitate, quam, si dei justo judicio immissa nobis suisset, omnibus modis velare & operire studeremus, quodque miserrimum erat futurum, si incidisset, optatur, adlumitur, & lœtitiæ veluti materia quæritur in supplicii calamitate. Quam insaniam nostram etsi sacræ damnant literæ, quarum vox à peccando nos avertere debebat, frustra tamen sunt, & nos omnia penè ipsius virorumque bonorum monita clausa ac surda transmittimus aure, Vnde nonnumquam DEUS iple vindex sux majestatis lœlx esse solet, & insaniam nostram coercere atque in ordinem redigere consuevit. Exemplum Gallia suppeditat. Temporibus enim Caroli V 1. cum hic mente & ratione per intervalla laboraret, administratione regni & publicorum negotiorum in Patruos derivatà voluptatibus alebatur : itaque quote quot soluti publicà occupatione poterant, juniores inprimis, intima Regis familiaritate utebantur, & ad oblectandum illum

ctamenta ipi condabant o &illud : A în aula gratic nisque ludis ! vultu in leoni reliquum cor lino depexo, texit, ut hisp ciem spectan habitu quin resin cœtum rorumque pr data choreas nocarminem concursus fit Aurelianensis reptam facen tilla ex ea R tinum in conflavic in xilii consilii miserabili ul pitore, Du triduum ani unus ruens i aquâ vinoqu

peperit. (

illumaut nov

que devorato s aut quodvis trum, quam atis aut etiam stivitate præ-Elimaginem, justo judicio ous modis vequodque micidisser, optaeluti materia te. Quam damnant lio nos avertefunt, & nos ue bonorum ittimus aure. 1S iple vinlet, &inlain ordinem nplum Gallia nim Caroli ne per interone regni & Patruos deitaque quots tione potemâ Regis fablectandum illum

illumaut nova ludorum lufuumque oble-Ctamenta ipfi adinveniebant, aut obsecundabant qualiacumque excogitanti ut & illud : Adulta virgo nubebat nobili & în aula gratiolissimo adulescenti, nocturnisque ludis Rex cœtero ornatu deposito, vultuin leonini oris imaginem personato, reliquum corpus pice delibutum, multoq; lino depexo, acin villos confecto ita contexit, ut hispidiac semiferi portenti speciem spectantibus præberetipse, eodema; habitu quinque præterea nihilo sanioresin cœtum Principum matronarum virorumque prodeunt, in orbemque reste data choreas pedibus plaudunt, felcennino carmine modulantes. Tota ex Regià concursus fit ad picatorum spectaculum, Aurelianensis studio clarius visendi correptam facem propius admovit. Scintilla ex eâ Regem forte incidens, repentinum in omnes illos effula flamma conflavit incendium. Duo inopes auxilii confiliique pertinaci conflagratione miserabili ululatu periere, tosti scedoque pitore. Duo inter manus elati, cum triduum animam traxissent, expiravere: unus ruens in propinquam Promi cellam, aquâ vinoque se perluens, salutem sibi peperit. Concursu ad Regem facto,

uxor Biturigis Regem antequamad vivum flamma jam corpus lambens pervenisset , veste, ut caudata, fluxaq; erat, involvit ac ignem restinxit. Aurelianensis errorem imprudentiamque exculans, crimine le liberavit: Hæc Paulus Æmylius. Iacobus Majerus in Annalibus Flandriæ pluribus circumstantiis hanc historiam describit : cuius verba addo : Quinto Cal, Februar. die Martis media nocte factus ille ludus Lutetia, in quo silvestrium hominum specie, moreg, Satyrorum quing, nobiles choream ducebant, Regema, ne satis insanire viderentur, ita personatum secum habebant : sed jocone an dolo malo Aureliani facem in illos jactantis, combustis sunt ex eis quatuor. Regem autem quadam nobilis mulier complexa, chlamyde sua incendium restinxit. Erant enim omnes nudi, praterquam quod villos lineos pice sibi haberent ita applutinatos, ut silvestres viderentur esfe vi-Carolus Pictavus, Iobanus Flissus, Comes Iuniacus periere, quarti absumti nomen non in-Quintus cui Manterello nomen, aquam forte nactus mortem evasit. Hacstultitia, qua post Gallosnatos nulla major, in edibus Regine in suburbano D. Marcelli contigit, que edes ob eum casum demolite sunt. Anrelianus se excusavit, dolum deprecatus, sed joeum confessus. de quum magnus esser Regnis

\$14.9, 243.

dem malo cort teri, quo incer Albertus & El enfes in iplo qui per foemin luti ab exitio fostius indicin contigisse que enim Comitor jusserant ad a vasa plena eô speratum,

præsto effet n

maxime opu

oni affectator,

Uxor ejus Va

excantasse fereb

ift. Hac M

contigiffe nol

delicet faluris

burga apud

henloensem i

eum & ipfi Co

que personati

pice, refinaqu

cias facere vel

tius agens fla

corporesentie

cui Eberhard

am ad vivum eni affectator, mala suspicione non caruit. Es pervenisset . Uxor ejus Valentina veneficius mentem Revi t, involvit ac excantasse ferebatur, sdeog, aula abstinere justa nsis errorem est. Hæc Majerus. Idem verò prorsus lib 10. crimine le licontigisse nostro seculo legimus, anno vi us. lacobus delicet falutis CID 13 LXX in arce V Varten- Theod. driæ pluribus burga apud Eberhardum Comitem Ho. Zwing. in m describit : henloensem in ipsis Bacchanalibus : Ubi Theatre Cal, Februar. cum & ipsi Comites & corum ministri quo, Hift. e ludus Lutetia que personati vestibus lineis multa stappa, ie, moreg, Sapice, resinaque adglutinatis Gynecæo deliucebant, Recias facere vellent: Puer quidam incautur, ita persotius agens flamma corripitur, camque in one an dolo macorpore fentiens opem aliorum implorat, ntis, combusti cui Eberhardus Comes opitulaturus, coutem quedam dem malo corripirur, & sic in ordinem coyde sua incenteri, quo incendio Gregorius Tubingenfis, nes nudi, pra-Albertus & Eberhardus Comites Hoenlosibi haberent enses in iplo flore æratis interierunt, relirentur ese viqui per foeminas vestibus earum laxis invo-Fla Jus, Comes luti ab exitio lervati funt, Estque maninomennoninfestius indicium iræ divinæ illud: quod tum terello nomen, contigiffe quoque scribunt. Metuentes st. Hecstulenim Comites, id quod factum postes est: ajor, in edibus jufferant ad aulam labra aquâ impleri & alia rcelli contigit s vasa plena eôdem collocari, ut ad casum insunt. Ansperatum, qui tamen contingere poslet, ecators, sed jopræsto effet medela. Sed, quid fit? dum nus esset Remaxime opus erat aqua, vel effluxerat gna omnis,

362 DECADIS XII.
omnis, veljusto Dei judicio in vasis exaruerat:

Discite ergo vel tamdem sapere & non temnere Divos.

Nic. Maschiavell l.y. Hist, Flor,

Porrò non multum ab his diversum iræ divinæ indicium Florentia quoque sensit: Quo cum Galeacius Mediolanenfium Dux una cum Conjuge voti exsolvendi caussa, cum universaula concessisset, ibique eo splendore exceptus fuisset, qui & tantum Principem & tam nobilem Rempublicam decebat: inter alia & varia multoque apparatu adornata spectacula in ipsa quoque Spiritus S. æde missio Paracleti ad Apostolos oculis spectatorum objiciebatur, quasi & locus is esset, qui voluptatibus hominum servire deberet, & ea materia, quæ, velut in scena Poetarum fomnia & figmenta, traduci mereretur. Non tulithoc indinor Διος όμμα sic transire, sed cum multis res facibus ageretur, subito exortum incendium, quo tota illa ædes conflagravit, & prurientem illam otioforum hominum spectandi libidinem inhibnit, atque ad DEI indignatio-

falutis& reder kenam produc vius dicam, p alias læpe luch mus, & multi literæ testantu Philistaorum desitexitium, Simfoni illulur amaritiem con offimiepuliir Templi Hiero adulatoribus p alia id genus rentia in facri mors inopin acri felle fest vit? De qu giffe hic fuffic in eadem G VIX CI CID cilcus Magr donis ruper fant, ex e

nem

nem leniendat adeò hodièque

mo infigi, infe

MOOIN SENTOIS Q

mem leniendam compulit.

Velimque

ere & non tem-

in vafis exa-

divertum iræ uoque sensit: diolanenfium i exsolvendi rcessisset, ibiffet, qui & bilem Remlia & varia a spectacula missio Paraspectatorum. us is esset, servire dee, velut in e figmenta, ulithoc endscum mulubito exora illa ædes illam otiolibidinem indignatio-

nem

adeo hodièque Exemplum hoc altius ani- Ælehyl. Premoinfigi, inscribique, ut Poeta ait, uzin- meth. μοσιν δέλλοις φρενός: cum videmus passim falutis & redemtionis nostræ mysteria in icenam produci, more, ut ne quid gravius dicam, parum relligioso. Sed & alias læpe luctum ex ludo confequi videmus, & multis id Exemplis sacræ quoque literæ testantur : Quam enim derepente Philistxorum voluptas in luctuosissimum desiit exitium, cum captivo & exececato Simsoni illusum convenissent? in quam amaritiem conversum est mel illud luxuriofissimiepuli in quo Rex Belzaser ex sacris Templi Hierosolymitani vasis cum suis adulatoribus perpotabat? ut jam sileam alia id genus complura passim occurrentia in sacris Exempla. In Gallia mors inopina Regis Henrici, quam acri felle festivissimas nubtias temperavit? De quâ cum alias dictum, attigiffe hic sufficiat : Illud adjiciam quod in eadem Gallia contigit Anno Sal. CID 10 XLVI. Hiemabat tum Franciscus Magnus Galliæ Rex ad Guidonis rupem, nivesque præaltæ erant, ex eaque occasione præcipui

ex nobilitate juvenes castellum construi Aum hinc Delfino duce, cum quo Aumalius & Santandreanus erant, oppugnabant; inde Francisco Borbonio Angiano propugnante, militaris obsidionis imitatione tuebantur. Eo in certamine occultà nixà inter Duces ex amulatione subortà, ludum mox eain luctum vertit. Nam dum Angianus post folutum certamen, nihil cogitans, ut paululum respiraret, in area palatii ad parietem federet, arcaex superioribus fenestris, corum, qui cum Delfino erant, juffu, ut creditum eft, fed inscio Delfino, demittitur, quaille cervice elifa oppreffus elt, maximæ spei juvenis & jam in illa ætate nobilis Cariniana victoria: summo cum dolore Francisci Regis, quem mortens

hanc fecundum filiorum mortemæo gerrimè tuliffe testatur Iac. Aug. Thuanus scribtor Historiæ nobilissimus.

3

KCKKCKKCX KCAKCKKCX

Quid maxii tamredda

17 Irtutem i

dem spler munisest om ienlus : qui iplendorem m venit inter om hodièque, qu tant in Civiur delicet viroru rum, ex quor venire necess nibus membr fuisse Aristot mèpræcipit i ctrinade rec ctione, prop gregii cives R

lonius etiam ;

cabat πόλιν α

CAPVT IV.

Quid maxime splendidam & ornatamreddat Civitatem; er de edificiorum luxu.

TIrtutem in Civitate ad internum eiufdem splendoré plurimum facere, come munisest omnium recte sentientium consensus : quid verò ad Externum earum Iplendorem maximè faciat, nondum convenit inter omnes : Fuerunt enim & funt hodièque, qui maximèeum confistere putant in Civium forma & statu, robore videlicet virorum & pulchritudine fæminarum, ex quorum conjunctione cives provenire necesse est & robustos simul & omnibus membris decoros. In qua sententia fuisse Aristoteles videtur, qui diligentissimèpræcipit in librorum Politicorum do-Arina de recta maris & fæminæ conjunctione, proprer hanc ipsam caussam, ut egregii cives Reipublicæ generentur. Apol-1, 4. Ionius etiam apud Philostratum after judicabat πόλιν ανδράσιν ές εφανωδα, η ςοώς τε Bb 254

Caput

lum conftrui

oppugnabant igiano propu-

mitatione tuecultâ nixâ inborta, ludum

Jam dum An-

n, nihil cogi-

in area palatii luperioribus

Delfino erant,

scio Delfino,

lila oppressus

min illa ata-

fum mo cum

em mortene

mortem 20

ac. Aug.

foriz !

folendorem p

eft, damnant

faciunt, parti

vibus & min

plum favet i

adificiis suis B

observabant,

हेर्न्ट्रिय कें, किए

ἀπὸ πελέκεως

ρας άπο πειός

λων έργαλείων,

quavis domus

bricatum, fore

ulle. Ration

attingit Plutar

मबीवं माठ्यणीहर्भ संव

Plenius ipse L

Latam eamal

critatem serve

mum inferun

quidquam eo

Quam causlas

chus dicto los

là luâ Epami

dium non car

mum in men

domum, qua

rum & Volup

tam Int inep

ray reapais ray revows, jucundius & expetibilius esse civitatem viris florere, quam porticibus, picturis aut etiam auro. Aliis verò hoc posterius placuit : & ab ædificiorum structurarumque præstantia ac dignitate civitatum urbiumque splendorem proficilci censuerunt : Qui tamen divisi rursum inter se opinionibus, quia publicis operibus Urbis ornatum aliqui adscribsere, alii privatis, alii u-In vità eius, trisque: cujus postremæ sententiæ Polemona fuisse video apud eumdem Philostras Ita enim ille: πόλιν γαρ δη λαμιωρύνει μεν άγορα και καίασκευν μεγαλοπρεπής οιποδομημάτων, λαμφρύνει δε δικία ευφράτ-Ίεσα: Civitatem, inquit, forum exornat. & magnifica ædificiorum ftructura, excultissimæ item ædes illustrant. At de In Procemio Publicis folum Operibus sensere multi, & cum iis Victruvius quoque, qui ea majestati imperii egregias afferre au-Coritates dicit, & Novella Majoriani Imp, quæ in iis omnem Civitatis Ornatum residere testatur. Publica autem Opera sunt : Templa, Curia, Scholæ, Fora, mænia, propugnacula, Armamentaria, porticus, Bibliotheca, & id genus alia, Privatorum ædificiorum iplen-

lib. de Architect. T. 6. De Æ-

dificiis pu-

blicis.

undius & expet splendorem plerique omnes, quibus cor orere, quam por est, damnant : idque partim Exemplo m auro. Ali faciunt, partim rationibus compulsi gra-: & abædificio vibus & minime contemnendis: Exemæstantiå ac dign que splendoren Qui tamen di inionibus, qui ornatum ali rivatis, alii u sententiæ Pole mdem Philostra v zap din namopu п мезахотрети d'è oinia èumpar. forum exornat ftructura, exstrant. At de s fensere muls quoque, qui gias afferre auella Majoriani Civitatis Or-Publica aulà lua Epaminondam ajunt : tale pranmpla, Curia, dium non capere proditionem, id pripropugnacula : mum in mentem venit Lycurgo: talem , Bibliothecx, domum, qualem ille fieri voluit, deliciaa zdificiorum rum & Voluptatu non esle capacem. Negs splentam ht ineptus vel amens ullus, ut in

plum favet illis Spartanorum : qui in adificiis suis Rhetram Lycurgi sive legem observabant, quam recenset Plutarchus: έτερα δ'è, όπως δικία πάσα Ίπν' μεν όροφην In Lyeurgo. από πελέμεως ειργασμένην έχη. τας δε θύρας άπο πειόνος μόνε, και μησενός των άλλων έργαλείων. Altera Rhetra erat, nt quevis domus fastigium securi haberet fabricatum, fores serra, nec also instrumento Rationem buius rei duobus verbis attingit Plutarchus cum ait hanc Rhetram καθά πολυθελείας adversus luxum valuisse. Plenius ipse Lycurgus rationem reddit: Latam eamà le legem, ut Cives sui mediocritatem servent in omnibus, quæ in domum inferunt, neque possidere studeant quidquam eorum, quæ ab aliis magni fiant. Quam caussam eleganter evolvit Plutarchus dicto loco : Quod dixisse de men-

Bb 2

penateshumiles & rudes lectos argenteis instructos fulcris, stragula purpurea, pocula aurea, & eu, qui hæc comitatur, splendorem inferre velit: sic igieur Lycurgus aquari adificio lectum voluit, lecto vestem, huic reliquum apparatum. Et persuasit sane Lycurgus suis quod voluit, quod apparet ex joco mordaci Leotychidæ majoris, qui Corynthi aliquando cœnans quum fastigium ædium magno sumtu structum & laqueatum cerneret, rogasse fertur hospitem: num in ea regione arbores nalcerentur quadrangulæ? salso dicterio luxum Corynthiacum carpens. Eumdem hunc privatorum ædificiorum luxum damnat graphiceadmodum Poeta doctiffimus M. Manilius: Describens enim indolem lub 2.5. Cassiopea natorum ita canit:

Artifices auri faciet, qui mille figuris
Vertere opus possint, carag, acquirere dotens
Materia, & lapidum vivos miscere colores
Sculpentem faciet sanctis laquearia templis
Condentemo, novum cœlum per tecta Tonantis.

Hac fuerat quondam Divis concessa figura: Nunc quog, luxuria pars est, Triclinia templis

Concertant, teclig, auro jam vescimur auro. VatiVaticinatu
Agellium:
feere, quid r
gemo, pur
quam Dus
& Seneca q
plicitatem,
xum & rece
dat, huncd
feculum ant
cafulis aut a
trunco tegeb
difficultaten
lum: Ifte
in quadratu

Nampr

gnata curren

Non enim furgentium nationum et hunc usum vehiculorun illa lacunari. ca utrimg, si malibus ac j sita, decursi

Sub his tecti

XII. lectos argente purpurea, poc hitatur, splendo Lycurgus æqu , lecto vesten Et persua

eluit, quod a ychidæ majori enans quum fatu ftructum de fertur holp ores nalceren dicterio luxun eumdem hun uxum damna doctiffimus Marindolem ful

oille fignris acquirere doten miscere colores quearia templis n per tecta To-

concessa figura : est , Triclinia

vescimur auro. Vati-

Vaticinatus hoc Favorinus fuerat apud lib. 15. 6. 8. Agellium: Si proportione luxuria pergit crescere, quid relinquitur, nisiut stratus auro, argemo, purpurà amplior aliquot hominibus, quam Dus immortalibus adornetur. & Seneca quâ prisci seculi circa ædificia simplicitatem, qua sui seculi circa eadem luxum & recenset facunde, & illam commendat, hunc damnat cordate : Felix, inquit, seculum ante architectonas suit : cum homines casulis aut aliquarupe suffossà, aut exesearboris trunco tegebantur, & fortuitis usi sine arte & difficultate naturale fibs inveniebant receptacislum. : Istanata sunt, jam nascente luxuria : in quadratum tiona decidere, & ferro per designata currente, certâmanu trabem scindere.

Nam primi cuneis scindebant fissile lignum.

Non enim machinationes tectorum supra tecta surgentium & urbes prementium non tecta curationum epulas receptura parabantur: nec in hunc usum pinus aut abies descrebatur longo vehiculorum ordine, vicis intrementibus, ut ex illa lacunaria auro gravida penderent. Furca utrimg, suspensa fulciebant casam spissatiramalibus ac fronde congesta in proclive disposita, decursus imbribus quamvis magnis erat. Sub his tectis habitavere securi. Culmus liberos

ros texit, sub marmore atg, auro servitus habitat. Hunc luxum secundo loco detestabilem facit caussa: Cur enim privati tantas moliuntur ftructuras? cur tantum impendent in paucorum hominum & paucorum etiam annorum habitacula? Ambitione videlicet impulsi stulta & inepta Principum & magnatum amulatione, qua tanto studiossus & severius coercenda est, quanto graviora secum trahit incommoda: Plura enimaudet contra Principem aut Magistratum, qui æmulari opera eius audet, neque civis Reipublicæ commodus est, qui pari jure cum civibus vivere non vult, Itaque suspectarunt semper Principes tales inlanorum & luxuriosorum Operum structores, ut nos superius docuimus. Tertio : effectus & consectarium damnat, Egestas: Multi enim eam insaniam insaniunt ftruendo & adificando, ut tamdem ad incitas redigantur मबीबेहरूका प्रश्निम्पका, ut loquntur Polybius & Athenaus Sig. Tau-THU Inv TON Ulexesau, qua voce usus su-6.37. pra Lycurgus. Exemplo sit Nero apud Sueton : & C. Caligula, & majorumævo Lucas Pithius apud Florentinos, unde di-

Aum hodieque nobilissimum illud Pala-

tium Pithiorum, quod cum majore animo

quam viribus struere cepisset, inter initia eum

eum pecui

Medici Het

nivendere,

ratio, qu

splendor il

mos civiun

dejicit & p

indignissir

adeoque ft

darumavi

neos, ad de

dit. Imp

Aructuras

tu Urbanis

nis Prote

la ruine di

no sello

Atque his

manis mo

nitus, &

tollerentu

ginta Nero

Estque in

teger de

tur igitur

vati :

publicis

tem aut gusti Exer

Decad. 3.c.1.

auro servitus habit.

oco detestabilo rivati tantas montum impende & paucorum etin Ambitione vis eptâ Principums que tanto f

endaeft, quan commoda: Plu ipem aut Mag pera eius aude

z commodus e vivere non vul er Principes tall

m Operum ftre ocuimus. Tel arium damna

m inlaniam inla ndo, ut tamden बीवंत्रहरू रूड्णिंडण

thenæus श्रुं नवंप voce usus fu fit Nero apu

& majorumæve rtinos, undedium illud Pala

n majore animo ffet, inter initia

eum

CAPUT IV.

eum pecunia defecit, coactus est Cosmo Medici Hetruriæ tum Potentissimo homi-Accedit quarto loco & illa nivendere. ratio, quod ædificiorum privatorum splendorille & sumtuositas effæminat animos civium & ad mentionem etiam holtis dejicit & panico aliquo terrore complet, ad indignissimasetiam cu iis pactiones adigit, adeoque structurarum suarum conservandarum avidos ad refistendum, minus idoneos, ad dedendum verò promtissimos reddit. Imprimis ubi campestres quoque ftructuras habent, magnificentia & ornatu Urbanis non inferiores. De Florentinis Proterus : Fiorentini per riscuotere la ruine di quelle tante lore fabriche, hanno spesso volte fatti accordi indignissimi. Atque hine olimab Imperatoribus Ro- Suetonius &

manis modus ædificiis privatis lege defi- S. Aurelius nitus, & vetitum ne ultra sexaginta pedes victor. tollerentur sub Augusto, ê quibus sexaginta Nero & Trajanus decem abrogarunt: Estque in Codicem relatus titulus in-

teger de Ædificiis privatis. Prohibean-lib. 8, tit. 10. tur igitur ad arbitrium ædificare privati : At Principes & Magistratus, publicis structuris exornare

tem aut Provincias studeant Augusti Exemplo, qui cum Janum clausisset,

Cc4

In Panegy-8000

Chokierus

& alii.

non aliam habuit se digniorem curam, quam ut Urbem, quam lateritiam acceperat, marmoream faceret. Trajani item, quem ob id Plinius laudat, &inter decora Principis numerat sistere ruinas, solitudinem pellere, ingentia opera, eodem, quo exstructa sunt, animo, ab interitu vindicare: muta quidem illa & anima carentia, sentire tamen & lœtari videntur, quod niteant, quodfrequententur, quod ceperint vid P. Greg. esse donum Domini fruentis. Modus tamen etiam à Principibus servetur, qui præscribtus ab aliis, nec hic frustra repetendus. Non debeo etiam præterire alium bium splendorem, quem Homines Martii maxime & bellicosi commendare & omnium structurarum magnificentiæ præferresolent. Eum excolloquio Philippi Macedonis Patris cum Alexandro filio apud Dionem animadverti. Quid, inquit Philippus. ô fili, non Regemetiam jubes habitaculum praparare, exornatum auro & ebore & ele-Etro rebusg, pretiosis : Cui filius. Per me sa-

ne alii

Ædificent auro, sedesg, ad sidera mittant. Orat. secun Ego vero malim Urbem meam exsuviis hostium & armis eorum ac spoliis exornare: sicue & templa DEORUM: Hestorisq id exemplo : qui, provocans ad duellum optimum quema,

quema, A evalero, ca

> Teuxed Kaj npe

Arm

Illa fag

Omnino !

quam Sn nychorum miror pro vitatem e rum ipfor gladium . eorum qui Stiora & b Sunt prop quam dece ibi & mul

Junio

Enor oup

quema, Achivorum: Si, inquit, victor ego evasero, cadaver commilitonibus reddam:

Τεύχεα συλήσας, οίσω πολί έλιον ίρην Κας πρεμόω πολί νηον 'Απόλλωνος έκατοιο.

Arma adimam referensa, domum patriosa, penates,

Illa sagittiferi suspendam in Apollinis ade. Omnino enim melior hic ornatus locis sacris quam Smaragdorum & Sardiorum & Onychorum. Quare nec Aihenienses sic admiror propter sumtum & impensam in civitatem & templa, quantum propter majorum ipsorum facta à quibus habet civitas gladium Mardanii & Laconum scuta, & eorum qui olim in Pylo capti sunt, multo honestiora & meliora anathemata & cultus, quam sunt propylea arcis & Olympion, que pluris quam decem millibus talentum constant, Hxc ibi & multa alia pulcherrima Alexander.

CAPVT V.

Iuniorum etiam scribta non statim abjicienda.

TEnoni Cittizo consulenti Oraculum, Quo pacto vivere optime posset re-Bb 5

em curam, am accepejani item, nter decora s, solitudiodem, quo tu vindica-

quod niteod ceperint Modus tar, qui præpetendus.

um Ur-

rentia, fen-

ines Marare & omæ præferilippi Mafilio apud

quit Phis habitacubore & ele-Per me la-

mittant. aviis hoare: sicut sgid exoptimum quemg.

sponsum hoc datum legimus, ei rungwal-Loid Gis venpois, si mortuis concolor effet : quod cum ille intellexisset, totum legendis antiquorum libris & omni festudio dedit, certus illius, quod apud Dionem Prusæum Oratione 13. legere memini: Où TES παλαιές λόγες, ωσερ φαρμακά παλαμά, δίαπνεύσαν ας άπωλωλέναι την δύναμαν: Antiquos videlicet sermones, non ita, sicut antiqua Phar, maca, spiritu exhalato vim perdidisse. Quid quod omnis ab antiquis sapientia ad nos derivata effe videtur, nihilque penè dici posse putandum est, quod non dictum sie prius; Atverà

Mart. 1.9.

de Exfilio.

Multum, crede mihi, reffert, a fonte bibatur,

Serm. z, de DEO.

Qui fluit, an pigro qui stupet unda lacu. Tale aliquid, inquit Maximus Tyrius, oaor Ίην γλαυκα πάχειν, πρός μεν Εν ήλιον άμανρεμένην, Απρέυεσαν τε εν νυκλί έκπυρον φως: Noctuam inquam aliquid tale pati aiunt, quæ cum interdiu ad solem caliget, noche lumen aliquod ab ab igne quærit. omnia, ut verè dici puto atque præcipi debere juventuti existimo: itahoc mihi dari tamen posse ab incorruptis judicibus arbitror: Juventuris conatus in literis non prorfus damnandos aut abjiciendos esse. Docuit nos Exemplo suo Diogenes Cyni-

CUS

cus, qui si

rat ad Pan

eximit bil

famoloal

tiente, &

aquam ex

viloeo, fi

cit, ratio

ftola ad

61 msa

ปรากา รับเ

παρελθεί

pudet Pr

sit, neg, de rejicere,

ratio in li

debet.ou

BEXTION ENS

Aratus, n

non possiti

tiquum

enim rati

prioribu

inventis

& repudi

contegi,

quam ve

commod

Sputat ad

יו במין אנשירום olor effet : im legendis udio dedit. n Prufæum युष्ठ रेक्प्रहरू απνεύσαν ας quos videtiqua Phare diffe. Quid ia ad nos epenè dici didum sit

nte bibatur, unda lacu. yrius, quor A sov appaula rupov ows : ti aiunt , et, nocte Hæc ræcipi demihi dari bus arbieris non ndos esse, nes Cyni-CUS

cus, qui sitibundus, dum ex Pyrxo properatad Panopis fontem, & poculum ex pera eximit bibiturus, superveniente Theone famulo aliquo exagri laboribus itidem sitiente, &, in defectu poculi, cavis manibus aquam ex fonte hauriente & sic bibente, viso eo, statim ipse quoque poculum abjecir, rationem reddens facti sui hanc in Epi-Stola ad Apollexidem : Kay su igw ajquin हिं किता इस्ताम संमासम, विष्य मियांड मेंग देंगा, इस दें दि ปลิ ใหม่ ขบุทองม ขบายทรอง ซีรอม ปลิ รหม่ หังเมเอง παρελθείν, άλλα προσδέξαθα : Neg, enim pudet Praceptorem referre eum, qui puer adhue sit, neg, decet inventionem utilem propter atatem rejicere, sed grato potius animo accipere. Quæ ratio in literis etiam nostris omnino valere debet. ούθε γαρ ήνεότης απελαθέα ζυτί, κα αυθή Béxlov en Jupan Javay du Gu phows inquit Philo. stratus, non arcenda est adeo adulescentia, quasi 1. 6. de vita non possit aliquarectius senioribus percipere. An- ApollonI c.s. tiquum etiam non semper melius : hac enim ratione culpam infligere liceretetiam prioribusatq; antiquissimis seculis, quod inventis frugibus glandes spreverint, & repudiaverint arbuta, quod corticibus contegi, & amiciri desierint pellibus, postquam vestis excogitata est textilis, usu & commoditate succinctior, ut nervose disputat adversus Gentes Arnobius. Quod si lib.z. nulla

nulla foret alia caussa, cur recentiorum monumenta quoque legenda viderentur, tamen vel hæc permovere nos deberet, quod liberius ea legere liceat, quod in veterum scribtis fieri vix videmus. rum enim scribta cum incidimus, patimur aliquid humani, & captivum veluti ducimus judicium, aut præjudicio suffusum : non potuisse videlicet cos in quoquam decipi : อีร์เฮร ซฮรุนเล หลอก ประบอบพอเอร อับโพร ως τετο το Ευάνευ λογισμές προς τα πών παλαμών δόγματα πάθος: έ γάρ όξι μεταπείσας Gis autois copagéolas : nulla est adeo ineluibilistinctura, ut hoc quod inferimus in veterum doginata sine ratione præjudiciu: cui innutriti si simus, frustra speres resipiscentiam, ut leviter verba Galeniad propositum immutem. Est & alia ratio, quod in servitutem non redacta sententia nostra dum legimus cos, fieri non rarò solet, ut errores eorum etiam animadvertamus, unde fiducia nobis nascitur tentandi similia, acuiturque câratione ingenium : ut cum errorem videmus, veritatem studiosius inquiramus & inventam prodamus & evolvamus. Quis verò ausit siram publicare de rebus difficilibus sententiam, si condemnationis literam scribtis suis mox imprimendam intelligat? Complexus est has tatio-

13. Эериженти,

Bee

nes paucis

onuide, it

Alzov mpo in

Δυνάμεις 1

שעיניולעזעמ

unv, was

TI TUV CIPI

MEN ODOS TI

σραβάλλ

& KATAde

hocest,

quig, paul

rum effe:

re, vel ea

legemus es

quemadmo

dictorum 6

me fiducio

Sane libent

cum comp

numquam

vide mih

nonnecu

ταπλείς

vewlépwy:

reddidit :

& correc

ille à Vete

ecentiorum

iderentur ,

os deberet.

god in ve-

us, patimur

eluti duci-

luffulum :

oquam de-

TOIDS SULWS .

Ta The TTa-

игтапегоц

t adeo ine-

ferimusin

ræjudiciű:

eres relipi-

eniad pro-

atio, quod

ntià nostra

blolet, ut

amus, una

i similia,

: ut cum

liosius in-

s & evolblicare de

ndemna-

nprimen-

has tatio-

Res

In ho-

377

nes paucis verbis sed nervosis Dio Prusaus. on pui de, inquit, desv und to Tou vew lepar reg o- Oratione 15. λίγον προ ήμων ἀπείρως έχειν : Αίγαρ Ιέτων qua est de Δυνάμεις και Cournar eser ημίν ωφέλιμοι, η έπ dicendienαν ενθυγχανοιμεν αυθοίς σεσελωμένοις την γνώμην, ώσσερ Τοίς παλαγοίς. των γάρ τοῦ δύνα δαί τι των ειρημένων άγτιασαδαι μαλιζα θαρρά-MEN moods To lois aulois om xerpein: in ray notion lis πβαβάλλα άυδί, ώ πείθελαι συγπεινόμενος ε καταθεές ερος, ενίστε θε κ βελλίων φαίνεθαι. hocest, Awvero, oportereneg, recentiorum, quiq paullo ante nostra tempora vixere ignarum este: Qua enimilli & potuere & prastitere, vel eà ratione nobis conducent, quia non legemus ea in servitutem redactà sententià, quemadmodum veteres. Exeo siquidem, quod dictorum aliqua possimus reprehendere, maxime fiduciam sumimus ad conandum similia: sane libentius quisq, se illi accommodat, quo cum comparatus non se credit inferiorem, nonnumquam vero etiam superiorem fore. vide mihi artes omnes & scientias hodiè : nonne cum Aristotele dicas ac sentias, 871 τα πλείς α των άρχαμων ήττον διήρθρωλα, των 2. Polit. νεωθέρων: Quod Cicero nimis confidenter demicarum reddidit : Certe enim recentissima quæq; Quest. & correcta & emendatamaxime, unde & ille à Veteri Academia ad Novam transire non erubuit. Cum Seneca item : Non

nega-

negaverim suisse veteres alti spiritus viros, & utita dicam, à Dis recentes: neque enim dubium est, quin meliora mundus nondum esseus ediderit: ingenia tamen ombene nibus consummata suisse pernego. Verè enim olim Xenophanes:

O'Ci can' apx ne navla Deol Dru Cis anéd es Ear,
Adda 28 ova (al soles è peu clousors auesvor.
Non subito nobis monstrarunt omnia Divi
Multa diem & studium vigilans jusser do-

cer

L. in estal. Quod & Galeno visum, ita enim ait : 701λάκις πριώθας δουκσαν άξιτα λύραν, έτερος μεσιπός ἀπειβως ἐφηρμόσας: læpe lyram, cuius aptissima nerviarum series visa alius Musicus accuratius aptavit, & alibi clarius: 8. Aphorism. Que, inquit, priores multorum annorum spatio invenerunt, posteriores accipientes, & his ad-Vid. enmd. 2. de Facult, dentes, rem complentato, perficient : Neg, verò quidquam detrahitur Veterum gloria, si 65º Natural. juniores aliquod sus profectus edant specimen. Addunt enim solum quadam iis, qua Veteres invenere. Semper autem major laus inventionis quam complementi: Facile quippe est inventis jam addere aliquid, ut à quam plurimis est inculcatum. Videamus igitur, atq; etiam videamus, ne innos quoque dicatur id, quod apud Tacitum Romanis exprobrari legimus; ubi de Harminio Gentis nostræ PrinciPrincipe
Harminus
corum anna
rantur:
vetera exto
autem illu
quod Clas

Nullas etia quam rario Cornelian

> Mento e Nos and Virtuten

Si quis ig.

Tohiocte

Oi Tuhin

Opoveror

ei ex eoder

Mnd'ev' a
Où Tov' A
aut ne Tgo

Мі т86 Ахх' єї Principe loquitur : Canitur, inquit, im corum annalibus ignotus, qui sua tantum mirantur: Romanis haud perinde celebris. dum vetera extollimus recentium ineuriosi. contrà autem illud tencamus perpetuâ memorià quod Claudianus alicubi:

Nullas recipit prudentia metas. nullas etiam Sapientia : & sunt, quamquam rariores, quis neget? qui sibi illud Cornelianum accommodent:

Mento canescant alii , nos mente ; capillo Nos animo ; facie, nos pectore; tempora carte Virtutem non prima negant , non ultima do nant.

Si quis igitur austerior & πολιός τε κάρη πολιόςτε γένειον illud Sophoclis objicias Οί τηλικοίδε ηςὶ διδαξόμεδαδη

Φρον είν ορὸς ἀνθρὸς Ἰπλίμεθε την φύσιν?
ei ex eodem Sophocle reponere potest juvenis

Mnd'ev' το μη δίκαιον: eid' έγω νέος Οὐ τον χόνον χεὰ, μῶλλον ἢ Ίἄργα σκοπεῖν. aut ne τραγικώτερος videatur, ex Menandro dicat:

Μὰ τές βλέψης, εἰνεώτερος λέγω, ᾿Αλλ' εἰφρονένζες Εὐς λόγες ἀνδρός ἐρω.

Caput

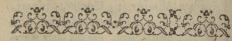
iritus viros, nequeenim undus nontamen omgo. Verè

c ἀπέθειξαν, ν ἀμεινον. nmnia Divi us jussere donait: πολ-

opav, erepos
pe lyram,
vifa alius
abi clarius:
morum spas, & hisadnt: Neg,
gloria, si &
specimen:
ua Veteres
us inventioe est invenplurimis est
atq; etiam

atq; etiam catur id, xprobrari tis nostræ

Princis

omnes judicabun

miseris. Inprin injuria alios affic

nihil etiam deli posint, in culpa

Quam verò me cile sit, Plinius

Optimo Traj

tribuere vult,

mis: Est magnif

contagione vition magnificentius,

gis arduumest laudabilius, qui

circate similes to Imperator iple

miserum esse,

quisque gratiat

omnibus pecca

Agricola, inqu

rum Provinciap na experimenta,

sequerentur, car

à se suisq orsus.

cuit, quod pleris

Provinciam reg

jam commemo

quidam Imper

Severus. Aus

CAPVT VI.

Multum facere ad perpetuitatem imperii; si non modo Princeps ipse ab injuria abstineat, sed & suos severe ab injurià prohibeat.

DRincipemabinjuria lubditorum absti-I nere debere quam maxime, vetus est omnium Politicorum monitum: sed & illudunice cavere debet, uti & sui ab omni maleficio & injuria abstineant : neq; enim caret scrupulo societatis occulta, qui manifesto facinori desinit obviare, inquit nobileillud Capitulum Qui potest: quod monitum inculcarunt olim optimi quique Iuis Principibus, & qui horum meliores e. 23. Qualt. 3 studiose observarunt. Isocrates in Parænesi : Principatum, inquit, adeptus nullius improbi ministerio utitor : nam quidquid ille deliquerit, tibi velut auctori imputabitur: & Mecænasad Augustum apud Dionem: Familiarium tuorum nulli nimiam indulge potentiam, nein aliquam tereprabensionem conjilib. 52. ciant: Nam quacumq, vel recte vel secus egerint, omnia tibi imputabuntur, talemg, te omnes

S OF P B VI.

perpetuitatem inceps ipseabin suos severe ab

ibeat.

bdicorum abstil axime, vetus el nitum: fed & il ri & fui ab omn ant : neq; enin cultæ, qui ma viare, inquit no i potest: quoi m optimi quiqu horum meliore ocrates in Para it, adeptus nullu nam quidquid il imputabitur : & ud Dionem: Fa miam indulge po rabensionem conju

vel recte vel secu

untur, talemg,

ommes

omnes judicabunt, qualia eos facta exercere permiseris. Inprimis autem potentibus omnibus injuria alios afficiendi facultatem adimes: ut fi mbil etiam delinguant, tamen nec ideo quasi possint, in culpam & reprahensionem veniant. Quam verò monitum hoc observatu difficile sit, Plinius docuit: cum enim Principi Optimo Trajanolaudem hanc ex merito tribuere vult, facit id his verbis gravissimis: Est magnificum, Trajane, quod te ab omni In Panega. contagione visiorum reprimis ac revocas: sed magnificentius, quod tuos: Quanto enim maeis ardunmest alies prastare, quam se, tante laudabilius, quod cum ipse sis optimus, omnes circate similes tui effecisti. Tiberius auten Imperator iple indignabundus exclamat miserum este, cum recte factorum sibi quisque gratiam trahat, unius invidia ab omnibus peccari, & Tacitus de locero suo: In with Inth Agricola, inquit, domità Britannia, animo-Agricola. rum Provincia prudens, simulg, doctus per aliena experimenta, parum proficiarmis, si injuria sequerentur, caussas bellorum statuit exscindere: à se suisq, orsus, primam domum suam coercuit, quod plerisg, haut minus arduum est, quam Provinciam regere. Egregie tamen præter jam commemoratos hoc egere laudatissimi quidam Imperatores, inprimis Alexander Severus. Aurelianus &, quod mireris, lib. 10.

18. 60. etiam Claudius: De hoc Dio narras fervum eum quemdam suum, quod Virum aliquem Illustrem probro affecisset, in

Aureliano autem Vopiscus: Servos & ministros peccantes coram se cædi jubebat, ut plerig, dicunt, cans sá tenenda severitatis. Ancillam suam, qua adulterium cum servo suo secrat capite punivit. Multos servos e samiliá propriá, qui peccaverát, legibus audiendos judiciis publicis dedit.

eaverat, legibus audiendes judiciis publicis dedit. In vita iju. De Alexandro denique Severo multa in hancrem affert Lampridius : inter alia & hac: Siquis, inquit, suorum in itinere de vià in alicujus possessionem deflexisset, pro qualitato loci, aut fustibus subjiciebatur in conspectu ejus, aut virgis, aut condemnationi. aut si hac omnia transiret dignitas hominis, gravissimis contume. liis cum diceret: Visne hoc in agro tuo fieri, quod alteri facis? Cum etiam quandam aniculam affectam injuriis à milite audisset, exauctoratism eum militia servum ei dedit, quod artifex carpentarius effet, ut eam pasceret. Qui de eo sumum vendiderat & å quodam militari centum aureos acceperat, in crucem tolli jussit per eam viam, qua esset servis suis ad suburbana Imperatoria iter frequentissimum. Narrat idem auctor ibidem non minus insigne ejus factum: Veoronius, inquit, Turinus, quem familiarem habuerat Alexander, velomnia fingendo sic vendiderate

naverat imperiu mod adnutum (u lum arte deprahe mi à se quiddam Turino, occulte qu o Alexandro Secr tume (let, & Tu rissetg, se quadan lixisset, sed in eo p ventum vendens rander interpellar lud, nutibus annu mam dixifet, im batur. Turinusque ditor, ingentia pro Alexander jussit, puibus prasentibu dientibus quid pr fipitem illu ligar ex stipulis atg, hi vit: pracone dice dit fumum. Ac tur crudelior fui tequam eum da sepe & in caus quum eventus

aut prepositura

lerat, ut ejeu, qua

notestate haberet,

potestate haberet, & cui multa persuaderet, infa-

XII. oc Dio narra um, quod Virun

pro affecisset, it ncidisse. Scus : Servos e cedi jubebat, ut ple

verstatis, Ancillan rvo suo fecerat capiti ilia propria, qui pes dicris publicis dedit Severo multa it ius : interalia 8

um in itinere de vi cisset, pro qualitate rin conspectuejus

is. aut si hac omnis avissimis contume agrotuo fieri, quo ndam aniculam af

Jet, exauctoratum quod artifex car-. Qui de eo fumum

tari censum aureo per eam viam, qua Imperatoria iter

dem auctor ibijus factum: Veem familiarem ha-

fingendo sic vendiderate

maverat imperium, sicq, omnibus persuaserat; quod ad nutum suum omnia facerei. Deniq, has illum arte deprahendit, ut quendam immitteret, qui à se quiddam publice peteres, ab illo autem, Turino, occulte quasi prasidium postularet, ut pro eo Alexandro secreto suggereret. Quod cum faclum effer, & Turinus suffraginm promisifet, dixissetg, se quadam Imperatori dixisse cum nikil dixisset, sed in eo pendere, ut adhuc impetraret, eventum vendens: quumg, iterum jussisset Alexander interpellari, & Turinus, quasi agens aliud, nutibus annuisset, neg, tamen interim quidquam dixisset, impetratu autem esset, quod petebatur. Turinusq, ab illo, qui meruerat, fumi venditor, ingentia pramia percepisset: accusari eum Alexander justit, probansq, per testes omnibus, & quibus prasentibus quid accepisset, & quibus audientibus quid promissset, in forotransitorio ad

tur crudelior fuise, quasivit diligentissime, antequam eum damnaret : & invenit Turinum sæpe & in caussis ab utraque parte accepisse, quum eventus venderet, & ab omnibus, qui aut prapesituras aut provincias acceperants

stipitemillu ligari pracepit, & fumo apposito, que

ex stipulis atq, bumidis lignis fieri jusserat, neca-

vit: pracone dicente: Fumo punitur qui vendi-

dit fumum. Ac ne in una tantum caussa videre-

Hæcde Severo Lampridius, cuius Exemplum si hodiè imitarentur Principes, non tot exaudirentur suspiria miserorum, avaritià aulicorum & delusorum & ad incitas etiam redactorum, de iis, qui vendunt eventus etiam auro, interim tamen illis, ut Mantuanus canit

Bleg. 86

In longum producere causas Et lites traxisse din vindemia quedam est. Non venderentur etiam tot Principes hoftibus suis, ut hodie pene in consuetudinemire videmus. Alexander lane hac feveritate sua hoc consecutus est, ut ministros haberet non malitiolos, non furaces, non factiolos, non callidos, nonad malum consentientes, non bonorum inimicos, non libidinofos, non crudeles: non circumventores sui, non irrifores, non qui illum quafi fatuum circumducerent, aut clauderent, agentesante omnia, ne quid sciat. cum emptisint, quid sapere possint? sed fanctos & venerabiles, continentes, religio. fos, amantes Principis, & qui de illo nec ipsi ridere, nec aliisse aut eum risui esse vellent, qui nihil venderent, nihil mentirentur, nihil fingerent, numquam deciperent existimationem Principis sui, sed amarent. Sed redeo ad propositum : De 18. 5. e. 36. Theodosio Theodoretus scribit, eum au-

lam

lam fuam velut ad pietatem & v exerceret, cuiu que Maximilia Aissimum legin led Tragicum ! delicti, qued f gundiæ Dux, dum vixit, int fri miraculum At Galba repra neglectum hui primis fuos : Z bant in multis, ciebatur nam ett bas nullam injur providere oportet quod nihil interes quo eam acceperi per injuriam fa facere, aut quoo rarer, male and denus diximu aliorum famul adliberos & fil apud Philostra

lianum , may

gerrajos, we pad

विक हेरलाएगड क्रम

cuius Exemlam fuam veluti scholam instituisse, in qua ncipes, non ad pietatem & virtutem omnem se suosque rorum, avaexerceret, cuius exemplum imitatum quo-& ad incitas que Maximilianum I. Imperatorem auguqui vendunt stiffimum legimus. Illustre admodum, amen illis, ut led Tragicum Exemplum puniti in aulico delicti, qued statuit Carolus Audax Burgundiæ Dux, recitat Iustus Lipsius Vir, In Monit. quedam est. dum vixit, inter Doctissimos & seculi norincipes hostri miraculum, quod apud eum legi potest. consuetudi-At Galba repræhenditur à Dione propter lane hacfeneglectum huius moniti circa libertos inprimis suos : Liberti, inquit, ejus delingne- lib. 64. ut ministros iraces, non bant in multis, corumq, culpa in ipsum conjiciebatur nam etiamsi satis est privatis hominimalum conbas nullam injuriam facere: tamen Principem nicos, non providere oportet, ne cœteri faciant, propterea, circumvenquod nihilinterest, qui injuriam patiuntur, à iillum quaquo eam acceperint. Itag Galbalicet ipse nibil clauderent, per injuriam faceret, tamen quod sineret illos iat. offint? fed facere, aut quodea, que ab aliis gererenturignontes, religios raret, male audiebat. Coeterum que ha-Genus diximus de prohibendis ab injuria i de illo nec aliorum famulis & ad ministris, illa quoq; n rilui esse ad liberos & filios extendi debent, Ita enim nibil mentiapud Philostratum Apollonius ad Velpaquam decihanum , नयां में ह हार्ग उठा विकार हरे, Suo vai lib, s. c. 150 is fei, fed aγενναίοι, ως φασιν : "Αρχε Εύτων μάλισα: ? ε tum : De γαρ έκοινοις αμαρτηθέν δε σεδήπε δίαβάλλα: , eum au-

G6 3

lam

Filis duo tibi funt o Rex (Titus & Domitianus) es hi gaidem, ut fertur generofi ,ipfis igitur potissimum impera : nam silli forte aliquid deliquerint, id tua culpa imputabitur & intempestiva indulgentia. Dictum hoc fibi putavit Chas rondas olim, qui adulterium filii impuniră transmittere noluit: Sed poenam cum filo partitus est oculi jactura, Mahometes auté II. Mustaphæ filii adulterium cum Achmee tis Baffæ uxore commissum, quem imperio destinatum amaverat unice, cæde eiusdem expiavit, faucibus nervo arcus elifis. Magnam etiam fingularis justitiz laudem Antonius Venerius Venetorum Dux LXII ex co tulit, quod Aloysium silium, damnanda censuerit eà de caussà, quod patriciæ matro næ pudicissimæ, cuius amore adulescens deperibat, ædes in mariti invidiam cornu ad janua affixo contaminasset. Cuius ingeniu emulat' est postea Andreas Vendramin'iut suprajam notavimus. Heliaute indulgentia in facris, sicut & Romæ Adriani sexti & Pauls li Tertl Pontificum, qui ad suorum scelera conniventibus oculis filuerunt, quem exitu habuerit, Historiz qua sacræqua profanz loquuntur. Concludam hoc caput lanctiffie mâ constitutione Imp. Constantini, quæ l.o. t. I. De relata est in Cod. Theodosianum : Siquis, Accusat. & inquit, est cuiuscumo loci, ordinis dignitatu,

qui le in quemo Palatmorumeo ste probare posse fte geffifie viden dat:interpellet enoscam, & si dicabo, dicat f fi probaverit, a me usq ad hoc perit. Illum au probaverit: & mihi summa d me incolumem florente repub.

Paulino & Iul

Capitale o Salute C

Fferel Loobil quot desta Principisal polita Dial fiffim & Soci rem, obstu XII.

Titus & Domitia r generosi, ipsisigitm illi forte aliquiddels abitur & intempestic fibi putavit Cha ium filii impunic poenam cumfile Mahometes aun rium cum Achme m, quem imperie cè, cæde eiusden arcus elifis. Ma Stitiæ laudem Ax um Dux Lxile ilium, damnandi d patriciæ matro pre adulescens de avidiam cornu a et. Cuius ingeni s Vendramin', auteindulgent riani lexti & Paul d luorum sceler runt, quem exit cræqua profana occaput lanctiff Constantini, qua ianum : Signis

ordinis dignitation

qui se in quemcumg, comitum, amicorum vel inseribe. Palatinorum eorum aliquid veraciter & manife, const. 3 ste probare posse considit, quod non integre atq, jufegessifie videatur : intrepidus & securus accedat: interpellet me, ipse audiam omnia, ipse cognoscam, & si fuerit comprobatum, ipsemet vindicabo, dicat securus & bene sibi conscius dicat: si probaverit, ut dixi ipse me vindicabo de eo, qui me usq, ad hoc tempus simulatà integritate deceperit. Illum autem, qui hoc prodiderit & comprobaverit: & dignitatibus & rebus augebo: Ita mihi summa divinitas semper propitia sit, & me incolumem prastet, ut cupio, felicissima & florente repub. P.P. xv. Cal. Octob. Nicomed, Paulino & Iuliano Coff.

CAPVT VII.

Capitale olim fuisse super Principis Salute Chaldeos vel Magos con-

Fferebantur ante annos aliquod ex Inobili Europæregno Quæstionesalie quot de statu & regni illius & fato einsdem Principis aliorumque Regni Heroum pro- 4 positæ Diabolo a Religioso quodam samofiffimæ Societatis Patre: quas cum legerem, obstupui sane, ferri hominem illum pan Cc 4

potuisse, cum olim in Romana Republica 7) capitale fuerit Chaldzos & Mathematicos supersalute & domo Principis interrogare & quidem gravissimis de caussis. Vnde & inter crimina Majestatis semper hocipsum, Vid Paul 1. Apud Tacitum Lepida delata simulavisse s. fent e. 21. partum ex P. Quirino divite atque orbo: adjiciebantur adulteria, venena, quæsitumque per Chaldzos in domum Calaris. 46.12.6.22. Apud eumdem Agrippina, Lolliz infensa, quod secum de matrimonio Principis certavisset, molitur crimina & accusatore, qui objiceret Chaldzos, magos, interroga-11 tumque Apollinis Clarii simulachrum super nubtiis Imperatoris. Agitur & Scribonianus in exfilium, quasi finem Princi-16.16.14. pis per Chaldæos scrutaretur. Anteins & Ostorius accusati, quasi imminentes rebus & qui sua Cæsarisque fata scrutarentur. Mb. 16, 6, 31. Serviliz quoque Sovani filiz necem attulit, quæ charitate erga Patrem, simul imprudentia ætatis nihil aliud consultaverat, quam de incolumitate domus, & an placabilis Nero, an cognitio Senatus nihil atrox In vita eius afferret. De T.FL. Vespasiano scribit Suetonius, eum, monentibus amicis, cavendum effe Metium Pomposianum, quod Il vulgo crederetur Genesim habere Imperatoriam, tantum abfuisse, utad perniciem CIUS

fererit, sponde morem futuru iolam caustam ! postea, ut ider Pompolianum guod habere I gò ferebatur, & rain membran Ducum ê Tito lervis nomina l diffet. Ubi n verè Tyrannid Imperator vere tinax, verè Sev dem scribtor quafi Chaldao fuluiffeat, occi namin Sicilià, vel Chaldaos apud Præfecto dus datus fuer veniente, ab crucem acto. cellinum de chartis cuius da

dam Valentis in

is, cuius interes obrem constellas

eius compeller

XII. acculatore, qui os, interroganulachrum su-Agitur & Scrifinem Princir. Anteius & ninentesrebus ferutarentur. necem attulit. fimul impruonfultaverat, s, & an placaus nihil atroz o scribit Sueicis, cavennum, quod bere Imperaad perniciem CIUS

mana Republic eius compelleretut, ut insuper Consulem Mathematico fererit, spondens quandoque beneficii meipis interrogate morem futurum. At eumdem ob hane uffis, Vnde & ipsam caussam filius Domitianus interemit mperhocipsum, postea, ut idemscribit : Metium, inquit, 4 ata simulavisse Pomposianum Domitianus interemit, iteatque orbo: quod habere Imperatoriam Genesim vul- 4 enena, quali- go ferebatur, & quod depictum orbem teromum Calaris, rain membranas, concionesque Regumas Lollizinfens, Ducum ê Tito Livio circumferret, quodq; Principis cer- fervis nomina Magonis & Annibalis indidiffet. Ubi nota caussas coedis ridiculas & ? vere Tyrannidem redolentes. Imperator vere nominis sui vir, vere Per-Insius vith. tinax, verè Severus, ut loquitur vitæ eiusdem scribtor Elius Spartianus, multos, quasi Chaldæos aut vates de sua salure confuluiffent, occidit, credo in sui ultionem : namin Sieilia, quasi de imperio vel vates vel Chaldzos consuluisset, reus factus, apud Præfectos Prætorio, quibus audiendus datus fuerat, jam Commodo in odium veniente, absolutusest, calumniatore in crucem acto. Apud Ammianum Mar-lib. 294 cellinum de Valente Imp. scribitur. In chartis cuiusdam municipis clari genitura cuiuso dam Valentis inventa est, repellensq, calumnias is, cuius intererat, cum objectaretur ei, quamobrem constellationem Principis collegisset, fra-Cos

lib. 7. Cod. de Mal Apologetics E. 85.

dem Carthaging

trem suum fuisse Valentem, dudumq, obiisse decumentorum plena fide monstrare pollicitus, inex spectato verstatis indicio laniatus, lacer trucidatus est. Caussas autem hujus severitatis dixi initio fuisse graves. Pulsabant videlicet hæ consultationes propemodu majestatem, utair Lex, &, ut Tertullianus eleganterinquit : Cui opus perscrutari super Cæsarissalute, nisi à quo aliquid adversus iplum cogitatur vel optatur, aut post illam speratur aut sustinetur. Non enim eâmente de caris consulitur, qua de Do-)) minis, aliter curiosa est sollicitudo sanguinis, aliter servicutis. Exemplo sint Lentue. 48. Catit, lus apud Sallustium, Telephus ap. Suetoin Aug. c 19. nium, Clodius item Albinus & Pelcennius lib, ad Sca- Niger, quorum item mentione facit Tertullian' ex Iulio Capitolino, & alii innumeri passimapud Historicos. Vel Libonis Druh exemplum mihivideapud Tacitum, ê Seriboniorum familia, quomodo juvenem improvidum & facilem inanibus Firmius Catus Senator, expressus Afrant Simulans ad Chaldxorű promissa, Magorásacra, somnioruetiam interpretes impulit, du Prozvum Pompeium, amitam Scriboniam, qua quondam Augusti Conjunx fuerat, consobrinos Cafares, plenam imaginibus domú oftentat, denique eò rem devolvit, utilunius

niusquidan carminibus quodiplep mori coger lienú negot & interpret tur fine cau cum his ver Statu Reip. 2 quidinterro aut licet, ut tate dicamus versione dign xerit Impera de eo, nec inv & aruffices, de statu Imp luerint, exte ta, ac venar bent. Sednes de fato Impe Imperator [est in cuius restatem. fatu eius D totius Orbi potestatibus

> constitutus conservand

udumg obiisse a nstrare pollicitu niatus, lacer tra huius severit Pulsabant vide opemodű maj ertullianus ele erlerntari supo liquid advertu ur, aut post i r. Non enir r, qua de Do icitudo sangui plo fint Lentu hus ap. Sueto is & Pelcenniu ioné facit Ter & alii innumer Libonis Druf Tacitum, ê Scriojuvenem imus Firmius Caal Simulans ac rafacra, somulit, du Prozriboniam, qua fuerat, confoginibus domű volvit, utilunius

XII.

nius quidam tentaretur, ut infernas umbras carminibus eliceret, quæ resei exitio fuit, quod iple præoccupavit, ne inimici arbitrio mori cogeretur, monente Scribonia, ne alienű negotiű ageret, quam vocem & laudat & interpretatur eruditè Seneca. Nonigi-Ep, 704 tur sine caussa Iulius Firmicus Mathematicum his verbis monet : Cave, ne quando de statu Reip. vel de vità Romani Imperatoris ali- (quid interroganti respondeas. Non enim oportees aut licet, ut de statu Reip. aliquid nefaria curiositate dicamus. Sed & sceleratus & omni animadversione dionus est, si quis interrogatus de fato dixerit Imperatoris, quia nec dicere poteris aliquid de eo, nec invenire. Scire enim te convenit, quod & aruspices, quotiescumo, à privatis interrogati de statu Imp. fuerint, & quarenti respondere voluerint, exta semper, qua adhoc fuerint destinata, ac venaru ordines involutà confusione conturbent. Sed nec aliquis Mathematicus verualiquid de fato Imperatoris definire potuit. Solus enins Imperator stellarunon subiacet cursibus, & solus est in cuius fato stella decernendinon habeant porestatem. Cum enim sittotius Orbis Dominus, fatu eius Dei summi judicio gubernatur : & quia totius Orbisterraru spatiu Imperatoris subjaces potestatibus, ideo etiam ipsein Deorum numero constitutus est, quem ad facienda omnia 💞 conservanda divinitas statuis principalis. Has

Hae ratio & aruspices turbat : quodcumq, enim abipsis invocatum fuerit numinum, quia minoris est poeestatis, majoris potestatis, qua est in Imperatore, non poterit explicare substantiam. Cui enim omnia ingenia, omnes ordines, omnes honores, omnes serviunt potestates, divininuminis & immortalis sortitus licentic potestatem, in principalibus DEORUM ordinibus collocasur. Quare, quicumq, aliquid de Imperatore quasierit, nolo, ut eum truci ac severà responsione conturbes: sed ei docili sermone persuade, quod nullus possit de vità Imperatoris invenire, ut persuasionibus tuis motus, istum suroremtemerimiis correcto errore deponat. Hactenus Firmicus, & cordate & vere monuit: Principes enim, ut a DE o sunt quales quales, ita sunt in einsdem custodia. Ex illo dicti Homero Augereis love editi & Alorgepies Iovis alumni. Et Callimachus en Diòs Βασιλημες dixit, & in eam rem pulchrè Tertullianus : Inde est Imperator, unde Home, antequam Imperator : inde potestas illi, unde & spiritus. Quod quidemaded verum est,ut negari non debeat: malos quoque Principes ab eodem esse. Scribit Cedrenus, quendam ex religiosis, Phoca imperante, DEWM ad disceptationem provocareausum, questumque, cur tam impium Chri-Rianis imposuisset Imperatorem: moxaudiviffe

Apologetici

divide voc niripotuiff **Rantinope** tithoc Cer &lapienti nas : moi nimiosim vitia& fæv bere : Vi sed neg, hac terventu t omnes â L culiaricuf nibus publ tur, ut is q Rempubli convertit, fenti nego poteltinfi mealii : d Arrogoni Præfidiur Medices F tavinilibr Regempr fubmiffi,

cum subst

vitque ad!

Vitatem VI

odcuma, enim n, quia minotis, quaest in Substantiam. rdines, omnes divininumipotestatem, in imbus collocade Imperatoac severaremone persuaeratoris inve-, istum furoponat. Haerèmonuit: quales qua-Exillodicti & DIOTPEDEES nus en Dios ulchre Terunde Home, s illi, unde & erum est, ut que Prinei-Cedrenus, imperante, ovocareauium Chri-: moxaudivisse

divisie vocem, Deteriorem alium inve- ? niripotuissenullum, at hoc meruisse Constantinopolitanorum vitia. Animadyer-IV.Hift. 6.84 tithoc Cerealisapud Tacitum in facunda & Sapienti Oratione ad Treverosac Lingonas : monens quomodo sterilitatem aut nimios imbres & correra natura mala, ita & Na - Am vitia & favitiam Dominantium tolerari debere : Vitia, inquit, erunt, donec homines, sed neg bac continua of meliorum quandog interventu pensantur. Vt igitur Principes omnesa De o sunt, itain eius quoque peculiari custodia sunt. Nam si tanis hominibus publica privatis potiora funt, sequitur, ut is quoque DEo carior sit, in quem Rempublicam & falutem universorum convertit, ut leviter accommodem præsenti negotio Senecæ verba: Doceri id potest infinitis exemplis, & fecere hocante mealii: duo huic loco sufficiant, Alfonso Arrogonum Regiilli nobili & literarum Præsidi unico miserat aliquando Cosmus Medices Florentinus T. Livii Historici Patavini libros, quos cum Medici attrectare Regemprohiberent, metu veneni à Cosmo submissi, ille, cogitabundus aliquandiu cum substitisset, tamdem arripuit pervolvitque adstantes autem compositoad gravitatem vultu his verbis compellavit : An igno-

serium fper

protinus in

decebat vel

Îmoru quo

yeniebat, C

tianus Seve

doriis, eve

quosvis, que

Magnum ex

corporisq;

divinantibi

malis curisc

viffe: Lude

ex Philippo

bus magis n

xandro, qu

luerunt, qu

bus prohib

Chaldaoci

laceffere ,

evasisset :

Cagittarios,

quod non

manarum

lo Duce Pa

strate fuera

decer ab ift

rea earu cos

ab Altrolog

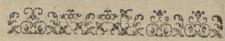
ignoratis Reguanimas non privatorum libidini subjectes effe led sub cura DEI securas & lœtas agere, ut deeo retulit Æneas Sylvius, Carolus etiam V. Imp. Augustiffimus, cum ad Landresium volitantibus passim hostiu globis Mauricius Saxoniæ Princeps juvenis animolus confidentissime nihilominus in campis apertis lubinde vagaretur, advedus ad eum, monuit, ut cautior in talibus periculis effet: non enim omnes cam ratione, quam infeteneret, divino tutus præsidio, intericus tormentorum sine periculo obversanditenere. Quam eamde divinæ custodiæ siduciam etiam declaravit in castrisad Ingolstadiú Bello Germanico, eum globi hostiles circa caput ei & per castra volarent, ipso ad omnia ista interrito Filen Caly // fine vule etiam mutatione, increpante etia suos, quod saluti sux timerent, quos meminisse jubebat. nullum um quam Imperatorene taliteloperemtum cecidiffe. At verò, ut subditis permissum non est fata sui Principis per artes illicitas scrutari : Ita ipsi quoq; Principes ab earumdem artium exercitio & indigno taliscrutinio abstinere debent. Non bb. 57. sine caussa Tiberium exagitat Dio, quod multos indagato corumnativitatis die ac horâ, indeq; mores & fortunam coru ferutatus, si quid adesse excellens, aut quod imperium

. Augustiffi. cantibus palxoniæ Prinentissime nibinde vagat, ut cautior enim omnes divinotuntorum fine uam eamde n declaravit Germanico, ei & per cafa interrito repante etia quos memi-Imperatorens b, ut subdirincipis per quoq; Prinreitio& inbent. Non Dio, quod tatis die ac corū feruit quod imperium

vatorum li- perium sperare juberet, depræhenderetur, ura DElse protinus interficiebat : neg; enim hoc vel etulit Eneas decebat vel expediebat: nam sic præstantissimoru quorumq; viroru vita in discrimen veniebat. Quod crimen imputat etia Spar- C tianus Severo. Nec de fuis ipfius rebus, victoriis, eventibus, salute consulere debet quosvis, quod fecisse constat Alexandrum Magnum ex Plutarcho, quem scribit animi corporisq; ægrű lacrificantibus, lustrantib, divinantibus regia implevisse, plenuq; ipla malis curisq; mortem dum fugeret accersivisse: Ludovicum etia XI. Galloru Regem ex Philippo Cominio, quin & alios, in quibus magis notabile hoc vitiu, quam in Alexandro, quod hi Christiani esse & dici voluerunt, quos sacra tabula à vetitis his artibus prohibent & abducunt. Cassius olim Chaldxo cuidam vetanti. Persasante bello lacessere, quam Luna Scorpii sidus evalisset : non, inquit, scorpiones metuo, sed Sagittarios, cavillatus nugas artis fallacis: quod non sidera metueret, sed clade Romanarum terreretur Legionum, qua Cral-Plutarchus. so Duce Parthorum sagittis fulz ac pro- in Crasso. strate fuerant: Quanto magis nosabhorrere decet ab istis ineptiis, qui impietaté præterea earu cognită habem". Alexandrini olim ab Astrologis tributú petebant, quod dicebant Bass

396

, Bransvopiov, quali dicas stultorum vectigal, quod videlicet à stultis solum consulerentur Astrologi, genus hominum ut potentibusinfidum, italperantibusfallax, A Principe verò nihilalienius stultitizaut vanitatisculpa.

CAPVT IIX.

Invidia quandoq; occurrendum.

16. 1. Hift.

DOftquam Polybius scribtor gravissimus L cladem M. Attilii Reguli & Victoriam Carthaginiensium graphice describsit, & hanc peritiæ Xantippi Lacedæmonii rescribsit : addito Epiphonemate gravissimo ex Euripide depromto: Mentem unam Sapientem plurium vincere manus: ita subnectit: Ξάνθιππος δε τηλικαύτην οπίδοσιν και ροπην ποιήσας δίς Καρχηδονίων πράγμασι, με ε πολυν χονον απέπλευσε πάλιν, Φρονέμως καί συνετώς βελευσάμενος. Αί २ वर्ष केताक्यम्बाद मुद्रा किन्द्रिन वर्ष कार्यह्म हिका है μεν Ευς φθόνες, όξειας δε τας δίαβολας γενvoor, essor prev en xweror offe. le ras our reveras

801 10 90 V मुक्त मार्गिएम Carthagini momentun profestus: 1 enim atg or acres ci ves fortasse nixi fuerini exitium fa gne lubel gnisinpri cum virtu le impares dant & dolent, f cum æterr eut, fiid rerum gel culiperfr fecifie op Exemplu ensis, qui meritum liberalius glorizco risfortun

XXI

benterers

um vectigal, confulerenut potentillax, A Prineaut vanita-

köökö

urren=

gravissimus & Victoriam eleribsit, & amonii reate gravissime Mentem cere manus:

THALKAUTAN KAPYADOVIAN ETALEVOS. Ai iseus Bapeis lasbads yeves toyyevelus;

TOYYevelus

Railo solv pixav Tingos, Sioil as elev péper : οι δε ξένοι Τιχέως εφ έναθέρων δύτων ήττων λας nai nivo uveusoi. Xanchippus verò, qui rebus Carthaginien sum ad nova incrementa tantum momensum, attulerat: nonmulto post inde est profestus: prudenter sane ac sapienter: Illustres enim atq, admirande actiones graves invidias & acres calumnias conflare solent : quibus cives fortasse, cognatorum amicoruma, opibus nixi fuerint pares: at peregrinis utrag, res in exitium facile vertit. Quibus verbis infigne subest monitum Politicum Viris magnis inprimis observandum, uti nimirum cum virtuti suzinvideri vident, invidizq; le impares esfe animadvertunt, tempori cedant & corum conspectui, quibus oculi dolent, sead tempus subducant, donec cum æternâsui nominis gloria revocentur, eut, siid non fiat, voluptate ex conscientia rerum gestarum captasine parteulla periculi perfruantur, Quod hunc Xanthippum fecisse opovinos ait noi ouverds. Exemplumimitatus est Chabrias Atheniensis, qui cum præclarissime de patrià le meritum videret, lautè etiam viveret & sibi liberalius indulgeret, videret verò invidiam gloriz comitem effe omnisque eminentioris fortunæ, altissimisque adhærere, non libenter erat ante oculos civium suorum, sed De que

Vid. Dec. 4.5.9.

quo ad licebat plurimum Athenis aberate tantum se ab invidia putans absuturum, quantum à conspectu suorum recessisset. Est enim hoc commune vitium, in magnis liberisq; civitatibus, ut Invidia optimi laborent & benè de repub. meriti: caussa duplici : Prior est metus immutandistatus : Quod si enim unus aliquis emineat supra alios, in eam populus cogitationem devenit, quafi tentet im periu, itaq; & lubenter ei detrahit & exitiu ramdem eius molitur. Atq; hine natus est Ostracilmus, de quo multa Philoloph' in Politicis: Posterior est caussa 6 lib.s. c.7, Invidia melioris fortunz: cu enim vitaquis dalplendor ad auctoritate Viroru magnoru penelvideatur effe neceffari'non zquo animo paupes aliena opulentiu & splendidoru intuentur fortuna; unde ad injurias pronus ac facilis labsus, His de caussis Chabrias subduxit le & fortuna suam invidia, quantum licuit & recte. Exemplo præterea multoru id egit Principu Cononis inprimis civis sui, qui plurimu Cypri vixit, Iphicratis item qui in Thracia, Timothei qui Lesbi & aliorum, quos enumerat Cornelius Nepos, Alcibiades idem fecit & voluntariu subiit exsilium & le Perynthum contulit, Eadem fortuna manet viros magnos in Regnis & Prine cipatibus, itaque subducere se in tempore **sciant**

1.3.6.9.

feiant Invio ut lupra qu funt fine at obstricti, i ferriposlus pes viris hi exprobran di etia sem Sapiant & 8 de rejam lu to Opes eti cautioneo mature, ne mus, ita O exprimant ca.& fapuif no ei res fu pibustanti Videretady tamg inger opes adhue inleverter

villarű mag

grederetur

lermoni å (

Quartus dec

admotus fur

Medietemp

henis aberat. abfuturum, im recessisset. n, in magnis ia optimi lati: caussâ dutandistatus: ineat lupra anem devenic, benter ei denolitur. Atq; e quo multa ior est caussa nim vitæquie orű magnorű on æquo anisplendidoru uriaspronus habrias fubæ, quantum erea multoru imis civis fui, nicratis item Lefbi & alio+ s Nepos, Alű subiit exsi-. Eadem forgnis & Prine in tempore

fciant.

seiant Invidia Principis & exitio suo: Nam ut supraquoq; monui: Principes non posfunt fine animi ægritudine alicui nimis esse obstricti, itaq; tamdem odio habentur nec ferriposlunt, constituunturenim Principes viris his magnis debitores, quib' merita redhostire debeant & adspiciuntur illi velut exprobrantes ingratianimi crimen : Sulpecti etia sempertales Principibus, nealtiora sapiant & animo plus q civilia agitent, quâ de rejam lupra quoq; monuimo. Quia por- Decad.q.e., rò Opes etiam invidiola esse solent, magna cautione opus est, ut hic quoq; occurram' mature, ne sicut spongiis humore exprimimus, ita Opes nobis cum sanguine quoque exprimantur. Sapuit hic fibi præclarè Seneca.& sapuisset cum effectu, nisi cum Tyranno ei res fuiffer; & Virtuti quoq; fux,non opibus tantu inimico : Is enim cum premi le videret adversarior u apud Neron e vocibus: tamg ingentes & privatu modum evectas Tacitul. opes adhuc augeret, quodq; studia civium 14. Annale in le verteret, hortoru quoq; amœnitate & villaru magnificentià quali Principé supergrederetur, & quæ alia addebantur, tempus Iermoni à Calare orat, & accepto, ita inquit Quartus decimus annus est Casar, ex quo speitus admotus sum, octavus ut imperium obtines. Mediotemporistantum honorum atg, opum in

me cumulafti, nt nihil felicitati mee desit, nift

moderatio eins. Tu, quod juventutis tuarudimentis affui, quod studia eidem adhibui, grasiam immensam, pecuniam innumeram dedifti: jamuterg, mensuram implevimus, & tu quantum Princeps tribuere amico posset, & ego, quantum amicus à Principe accipere. Cotera invidiam augent, que quidem, ut omnia mortalia, infra tuam Magnitudinem jacet, sed mihi incumbit, mihi subveniendum est. Quomodo in militià aut vià fessiis adminiculum orarem: ita in hoc itinere vita senex & levissimis quoq curis impar, cum opes meas sustinero ultra non possim, prasidium peto. Inbe eas per tuos procuratores administrari, in tuams fortunam recipi. Nec me in paupertatem ipso detrudam, sed traditis, quorum sulgore perstringer, qued temperis horterum aut villarum eure seponitur, in animum revocabo. Hanc Senecæorationem Nero non minus eleganti sed fallacium blanditiarum plena excepit, nihil tamen a feritate lua discessit, quam paullo post expertus est. Sed necin recentiori Historia desunt huius rei Exempla: Inprimis nobile in Historia Florentina est. Iohannes Delahella genere nobilissimus, libertatis etiam patriæque amantissimus, qui cum legibus latis plebi contra nobilitatem & quieti publica consuluisset,indignan-

Macchiawell. Hift. Flor. l. z. 7.75.

Archiep & splend magnific di Regis cet, ad le citum co Africam nandoi etiam ca eur Fort tor Pol in tanti & doct gaverit necessar

hzreder

Propter

dignanti

plebemin

dia fe lab

laquiden

terâquo

defender

ves suos t

ceperant

quere, q

â potenti

dicavera

tià subdu

ee desie, nife tutis tuaruadhibui, orameram dedimu, otu ico posset, o ipe accipere. lem, ut omnia dinem jacet, niendum est. adminiculum ex & levissineas sustiners to. Inbe eas ri, in tuam upertatem ipso n fulgore peraut villarum abo. Hanc minus elem plena exna discessit, Sednecin is rei Exemria Florentiere nobilissire amantissi. i contra no-Muluisset,indignandignantibus propterea nobilibus & contra plebeminfurgentibus, cum utrinque invidia fe laborare atque aggravari videret, illa quidem à parte, quod legem tulisset, alterà quod minus acriter contra nobiles eam defenderer, maluit invidiæ cedere, atque cives suos metu illo, quem de se frustra conceperant, liberare, camque urbem relinquere, quam tanto cum labore & periculo à potentiorum injuriis atque servitute vindicaverat, voluntarioque exilio fe Florentià subduxit, Franciscus quoque Ximenius Archiepiscopus Toletanus, cum suas opes & fplendorem ædificiorum ftructurarumq; magnificentissimarum in oculos Ferdinandi Regis & aliorum cum invidià illabi videcet, ad levandam hanc fuis fumtibus exercitum conduxit & duce Petro Navarro in Africam misit, qui Oranum captum Ferdi-Hancunam nando in manus resignavit. etiam caussam fuisse puto ex aliis pluribus. cur Fortissimus & prudentissimus Imperator Polonorum Iohannes Zamoseius, vis in tantum laudandus, in quantum virtus & doctrina intelligi potest, testamento legaverit Patriz magnam in calus ejustlem necessarios pecuniæ lummam, ne unicum hæredem, ejusq; illustrem adulescentiam propter immenias à le congestas opes invi-Dd g

dix gentis objiceret, maioribus pro patris facinoribus reservandu. Invidiz enim non quivis par esse potest, sed is demum, cui dotes ista sunt, quas commemorat Philostratus: Парриої videlicet no 70 ann Hour, inmanifleday d'è imo und evos. Libertas loquendi & vera pradicandi, constantia etiam invicto, qua nullo subcumbat terrori, qualis olimin Decad.3.c.7. Epaminonda fuit de quo nos s. & in hoc penèamplius Heroe, de quo nobis fermo, qui invidiam pedibus victor calcavit, & folà oculorum strictura improbas vel cogitationes vel consilia pervertit: de silio puero vix idem sperareaulus, illustri quodam officio, tamquam novo vinculo Patriæ & civibus eum devincire voluit, uno opere & folliciti pro filio Patris & Optimi Patriæ Civis munia perfunctus. Dilcant hinc sapere, qui åretenui Principum munificentia ad invidendas Opes provecti sunt, & splendore externo Principes ipsos supergredi non verentur, provocantes ea ratione & proritantes populi voculas & Dominorum odia, quibus accedunt exitiosissime ipsis suspicios nes venditi Principis & arcanorum eiufdem : Præstabatautem longe, vel in secundiori fortuna modum tenere, velad privatam vitam tamquam in portum ex procelloso mari confugere, Sed quos Exempla non

non mov Neroided niam long nitum ho mile eft: A bis penet Audiv, ino 子部门(BE) неговоция Evapy65 400 क्शमहीसर्धाः Telav. L केतार प्राहति THY STOPE ON eis Brais Quum du vie ad pro fus aut per tio est qu

> periculis perg

tior illa,

Sponte sua

gnis enim

us pro patria iz enim non um, cuidot Philostra-19 Stugg, 2x+ rtas loquends tiam invicta, alis olimin f. & in hoc obis fermo, cavit, & fovel cogitaefilio puero uodam offitriz & civipere& fol-Patriæ Civis fapere, qui tiaad inviesplendore edinon veproritanprum odia, is suspicion rum eiuflin secunlad privaex procel-Exempla

non

non movent, inter alia Pallantis, quem Tac. 14. Neroideo sustulit, quodimmensam pecu-Annel. niam longa senecta detineret: eos nec monitumhoc nostrum auscultaturos verosimile est: Audiant vero Polybium cuius ver- lib. 19 bis penetrantibus caput hoe concludam. Δυοίν, inquit, όνων τρόπων πάσιν αν θρώποις for To BEXTION ME a SÉCRES : GUTE SE TON OÈκείων συμπωμάτων, κὶ δῦ δρά των άλλολείων. Evapyé sepon mer En oumbaires lor Ste ros omerce σειπε ειών, άβλαβες ερον ή Εν δία των άλλαreiwy. Aid Gu Liev Edenod Ensoiws apeléon: έπει με α μεγάλων πόνων και κινούνων ποιεί την βιόρθωσιν. Εν δε άξει Απρευθέον, έπει χωeis Braßns Estaurs ein de duris là Bérlian. Quum dua universis mortalibus proposita sins via ad proficiendum in melius, per proprios casus aut per alienos: evidentior quidem illa ratio est que per propria ducit infortunia, at tutior illa, que per aliena, itaq, viam priorem sponte sua nemo unquam debet ingredi: Magnis enim eiusmodi correctio laboribus constat de periculis: posterior semper nobis captanda? per quam fine ulla noxaid quod metius est cernere uniquia licer. Hac Polybius.

CAP

CAPVT IX.

Nobiliores familias er præclare de Rep. meritas sublevandas, nec opprimendas esse: minime autem propter egestatem dignitatibus privandas.

AdTacit.

Achrymas mihi excussit legenti Ora--tionem M. Hortali Juvenis Nobilissimi ad Tiberium triste & inhumanum huius responsum, neposille erat Hortenss Oratorum Principis, quatuor filiorum paver sed in paupertate manifesta, illectus à Divo Augusto liberalitate decies sestertium ducere uxorem & suscipereliberos ne elarissima familia exstingueretur: Inde quatuor ei, ut dixi, filii, res domi pertenuis , Senator tamen iple. Igitur quatuor his ante limen curiæadstantibus, loco sententiæ, cum in Palatio Senatus haberetur, modo Hortenss inter Oratores sitamimagimem, modo Augustiintuens, ad hunc modum cepit. Patres conicribti : hosquosum numerum & pueritiam videtis, non ipon-

foonte fu fimul maj haberent non studi gentile d temporu pudori, r ab Imper progenie necadin ricordia Calar, q Hortenfl nosabin Quid ver pauperur repecuni fatiabunt fringere: ferimus, fusquead mam Ho opiam d murmur quosdam pum hon

eft, adler

mirum n

præclare de ecopprimens propter s pri-

egenti Oras Nobiliffinhumanum rat Hortensi filiorum paâ, illectus â ecies sesterreliberosne r:Inde quapertenuis , quatuor his oco senteneretur, moitam imagid huncmo-: hosquodetis, non fponsponte sustuli, sed quia Princeps monebat, simul majores mei meruerant, ut posteros haberent. Nam ego, qui non pecuniam, non studia populi, neque eloquentiam gentile domus nostræ bonum varietate temporum accipere vel parare potuissem, fatis habebam, sitenues res meæ nec mihi pudori, neccuiquam oneri forent. Juffus ab Imperatore uxorem duxi. En stirps & progenies tot Consulum, tot Dictatorum, necad invidiam ista: led conciliandæ milericordiæ refero: Adlequentur florentete, Calar, quos dederis honores : interim Q. Hortensspronepotes, Divi Augustialumnosabinopia defende. Hæc Hortalus. Quid vero ad ea Tiberius? Si quantum pauperum est venire huc & liberis suis peterepecunias ceperint, finguli numquam exlatiabuntur, Resp. deficiet. Eft hoc perfringere ærarium, quod si ambitione exhaus ferimus, per scelera supplendum erit. Pafsusqueaded est Nobilissimam & antiquissimam Hortens I domum ad pudendam inopiam dilabi immanisille Tyrannus cum murmure totius Senatus melioris : nam quosdam, quibus videlicet omnia Principum honesta arque inhonesta laudare mos est, adlensuistas Tiberii diritates accepisse Merito autem factum mirum non est. Dd &

hoc exfectatur Historicus ut immane & Tiberio hoc est Tyranno crudelissimo dignum; Interest enim Reip. nobiles familias conservari & ab interitu vindicari, tum ut fint quirebus præfint cum dignitate, tum qui valere apud gratos civeis debet clarorum hominum & benè de Rep, meritorum memoria etiam mortuorum, ut ait latinæ pro P.Seflio, facundia parens Cicero. Priorem causlam Aristoteles notavit & illustravit exemplo Ephororum apud Lacedamonios, qui cum ex plebe crearentur, lummam imperii poter statem qua pollebant, quia tueri aut exerces re nescirent, civitatem perdiderunt, Posterior necessaria est, ut incendantur alii quo. que ad præclaras resitem pro patriagerendas suorum securi, quos nisi æstimari a Republica post mortem suam confiderent, difficulter pericula adirent, sibi potius quisq; & suis viveret, publicorum commo, doru incuriosus. Est & tertia caussa, quam docuit me Nicolaus Macchiavellus, de quo viro multorum judicia, quæ & qualia fint, & scio & zstimo, sedhic mihi probus ille & rectus judex : Oppressa, inquit, nobilitate Virtus opprimitur Bellica, id quod experta elt Florentia nostra. Oppressa enimanno Salue tis M CCC XLIII nobilitate, factumest, ut Urbs non solum armis sed & virtute bellica

Hift. Flor. Eb. 2.

pror-

prorfusde

dianobili

qua adaro

de hæc ip

tiix habita

quus ofter

legeretur

lebant gla

dem Chri

pugnare &

quem mo

circaanni

nus Crom

berius, red

& M. Servi

Mulæ, at F

isti tradidir

juvandam

Vellei Pate

suâpte in l

quoties cong

sum, cumia

libenter exp.

honestam po

tui, Pote

muate fucc

vinciarum

dò accidit

Confuli,

prorfus destituerezur: Arma enim sunt stumane & Tidia nobilitatis propter indolem generolam elissimo diqua ad ardua nitirur & vulgaria locrnic. Vn. iles familias de hæc ipsa sember Religionis propugnaari, tum ut trix habita & Libertatis, quod & mos antinitate, tum quus oftendit, quo Nobiles in templis, cum lebet clarolegeretur Evangelium, strictis adstare fomeritorum lebant gladiis, ut restarentur, se paratos fiit ait latinæ dem Christianam, si necessesit, armis proem causlam pugnare & languine etiam luo obfignare, it exemplo quem morem in Poloniam introductum os, qui cum circa annu Sal. D cccc xvII scribit Martinperii poter nus Cromerus. Improbeigitut fecit hic Ti- 1. 3. Rerum autexerce berius, recte, cum paupertati Emilii Lepidi Polonicară, unt, Polte-& M. Servilii subvenit, quorum illi Æmiliæ Tacit. 2, uralii quo Mula, at Parulel divitis Equitis hareditate Annal, atriagerenisti tradidit, nobilitatem utriusq; pecunia imaria Rejuvandam præfatus, quâ liberalitate etiam onfiderent, Vellei Paterculi mereturencomium, proni sibi potius suapre in laudes eius : Populum, inquit, in commo quoties congiariis honoravit? senatorumg, cenuffa, quam sum, cum id Senatu auctore facere potitit, quans lus, de quo libenter explevit? ut neg, luxuria invitaret, neg, qualia fint, honestam paupertatem pateretur dignitate destsobus ille& rui. Potest huic Nobilitati quoque atte-, nobilitate nuate succurri datis magistratibus & proexperta est vinciarum administrationibus, quomoanno Salue dò accidit Gn. Lentulo contra Getulos um eft, ut Consuli, de quibus & triumphum duxit; tute bellica

pror-

4. Amal. de co Tacitus: Lentulo gloria fine bene tolerata paupertas : dein (bello Getulico) magna opes innocenter parta & modeste habita. metus expilationis sub specie imperii; Romanorum inftitutum ufurpetur, &cum honoribus aut dignitatibus sumtus quoq; decernantur. Sic Adrianus à Trajano apud Spartianum sestertium vicies ad ludos edendos accepit. Estque in hanc rem elegans Epistola Valeriani ad Aurelianum: Consulatum, scribit, cum eodem Vlpio Crinito in annum sequentem adie undecimo Calend. Iuniarum in locum Gallieni & Valeriani sperage te convenit sumtu publico. Levanda est enim paupertas eorum hominum, qui din Reip. viventes, pauperes sunt, & nullerum magis. Altera item Epistola ad Ælium Xifidium Præfectum ærarii: reliano cui Consulatum detulimus ob paupertatem, qua ille magnus est, cateris major dabis ad editionem &c. Idem obtigit, sub Iuliano, Mamertino : unde ille in Panegyrico: Quid, quod nihil Iperanti mihi de honoris augmento perfertur nuncius, Consulem me creatum sine impendio, quod jam diu paucis; fine labore, quod nonnumquam; sine petitione, quod nemini. Adrianus etiam, memor eius, quod en Adriane. ipsi à Trajano obtigerat, idem Cejonio

Blavius Vopiscus in Anreliano.

Com

Commodi eum Prætu decreto Co toainus de confulatur ptis. Ant Senatorib laria conft auctorest & Valerii l habuit, co in tertio oblatis in tiis, quibu taret, ut n Nero, n Cotta&I niam statu pesdiffipa fic, intend tus autipe expectab Cius Alex vit, hon perluxur

multis for

vis, anin

rufticis.

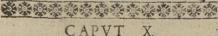
Lampridi

is bene tolera lico) magna babita. Si sis imperii; Ro. etur, & cum umtus quoq; s à Trajano ricies ad ludos hanc remele-Aurelianum: eodem Vlpio å die undecim Gallieni & fumtu publitas eorum hoa , pauperes sunt, m Epistola ad erarii: Auimus ob pauest, cateris Idem obo : unde ille nihil Iperanti rfertur nunne impendio, bore, quod , quod nemireius, quod em Cejonio Com.

Commodo vero præstitit, honoravit enim eum Prætura ac statim Pannoniis impoluit, decreto Consulatu cum sumtibus. M. An- Iuliu Cafi toninus denique Proculum ufque ad Pro- solines. consulatum provexit, oneribusin sereceptis. Ante autem hos omnes Nero quoq; Senatoribus in retenui constitutis anua lalaria constituit & quibusdam quingena, ut auctor est Suctonius in eius vità. Inter hos e. 200 & Valerii Mestalæ nobili familiæ honorem habuit, consulis renunciati, & Collegæ sui in tertio Consulatu A. V. C. DCCCXI, oblatis in singulos annos quingenis sestertiis, quibus paupertatem innoxiam sustentaret, ut narrat Tacitus. Atque hoc rectel is. Amak Nero, nonitem, quod Aurelio quoque Cottæ & Haterio Antonino annuam pecuniam statuit, quamvis per luxum avitas opes dissipassent : Nam languescet industria fic, intendetur secordia, finullus ex se metus autipes & lecuri omnesaliena iubfidia exspectabunt, sibi ignavialiis graves, Re-Ctius Alexander Severus, qui pauperes juvit, honoratos, quos pauperes verenon per luxuriam aut simulationem vidit, hos multis semper commodis auxit agris, servis, animalibus, gregibus, ferramentis, rusticis. Vt de eoscribtum reliquit Elius Lampridius, Potest tertio loco succurri NobiDECADIS XII.

ad Tacit. dife. 6.

Nobilitati matrimoniis, quod in Italia fre-8.17. Difeurf, quens effe teltatur Scipio Admiratus & exemplis confirmat, nec desunt in nostra quoque Germania, in quatamen frequentiora sunt duo, Militia & Religionis profesfiot Episcopatus enim & omnia Ecclesia-Rica munia sont remedia fovende & confervandæ Nobilitatis, & serviunt secundogenitis, qui excluduntur ab hareditate paterna & administratione rerum per primogenitos. Vnde & consuetudine invaluit apud nos, quæin legem peneabiie, ut primogenitus succedat Patri in bonis, secundogenitus fiat Clericus, tertius & qui fequuntur militent. Valeant ergo qui Prins cipum animis instillant, nobilitatem premendam esse, ne rebus student novis : fecus se res habet, ornamento Principatui & imperiis est nobilitas, haud aliter quam Lunz, stellarum illæ circumludentes choreæ, & nihil auctoritati Principis augendæ facie magis, quam nobilium Virorum circumdari corona, in quibus & Generis & Virtutis antiquitas & prærogativa relucet.

Nonomniaultimo supplicio & morte à Principe vindicanda esse.

YE

TTTM multa riculofa. vis delicta ubiq; & gl item & ro contemne fimæ forti fignata, bent & ani enda aut c personis h tasofficiis hoc verò p nunc luffic reliano Fla denig; ulu ditionum ea, quæ fi fcuit:Inter biles Sena & quod c potuisset, sestis obji illum me tem diceb:

ta compare

Aureliano

inquit,qui

4II

TT Medico multa funera, ita Principi Senecai. de multa supplicia & invidiosa sunt & pe- Clem. riculofa. Eltenimangustianimi, ad quævis delicta carnifices statim advocare, hasta ubiq; & gladios in promtu habere, ungulas item & rotas & alia talia. Quadam enim contemnenda funt porius, præfertim ab infima fortis aut conditionis hominibus designata, qui infra iram Principis esse debent & animadversionem, vellevius punienda aut condonanda quandoque prorlus personis honorazioribus, eorumq; volunras officiis & humanitate immutanda. De hoc verò posteriori alias dicendi locus erit, nune sufficiatid afferre, quod in Divo Aureliano Flavius Vopileus notat : Incivilius deniq; usus imperio, vir alias optimus, seditionum autoribus interemtis, cruentius ca, que fuerant mollius curanda compescuit:Interfecti enim sunt nonnulli etia no. biles Senatores, quum his leve quiddam & quod contemni à mitiore Principe potuisset, vel unus, vel levis, vel vilis restis objiceret. Itaque bonum quidem illum medicum led mala ratione curantem dicebant. Prioris verò Exempla multa comparent in Historiis. Atq; de hociplo Aureliano unu narrat Zosimus: Antiochu, lib. 1. inquit, qui purpura lumferat, quod crimen lælæ maje-

to mor-

in Italia frea

ratus & ex-

in nostra

en frequen-

onisprofel-

a Ecclesia-

dæ & con-

it secundo-

reditate pa=

per primo-

ineinvaluie

piic, ut pri-

nis, lecun-

s& qui se-

o qui Prine

novis: fe-

incipatui &

iter quam

lentes chois augendæ

rorum cir-

Generis &

iva relucet.

6.7.c. 3. de witâ Apollant.

ATZ

majestatis fuisse nemo ignorat, propter conditionis humilitatem, ne supplicio quidem dignum arbitratus dimisit. De Nerone Philostratus scribit, noluisse eum Apollonium occidere, ubi mortem illum affectare fenfit, & addit : reg & 2 Eur zvaμην επανήμεν αυτό Εν θάνα Εν, άλλα καθ Ewspoliar & Elevey. Kaj unv raj uscovior Εν Τυρόηνον, πολλά τη άρχη ενανιωθέν α Ιν νήσω ξυνέσκεν, ή όνομα τυάρα: non venia gratia remisit ei mortem, sed despiciens illum non est dignatus occidere: sicut & Musoniums Tyrrhenum multis in rebus imperio suo adverfatum in Insulam relegavit, nomine Tyaram, ne ellum supplicio afficiens, Idem Nero, cum Vitellium metuendum & proinde tollendum, eisuaderent amici, rist hominem contemfitque, ut nihil gravius in eum statuere vellet, erat enim Vitellius homo voluptatibus diffluens & prorlus mollis, quod ex hac Philostrati describtione pronum erit cognolcere. Βλέλλιος, inquit, μύρφ μεν λεταιπλείον, η έγω υσαι: σονεί σέ μοι καί ξίφει πληγείς, μύρον επδύσειν μάλλον π ajua, civa de civor Euranav, majvela neg nu-Réver per dedice più le du Er on mel Gi conduow. Vitellius in se lavando plus unquenti quam aqua consumit, ut videatur mihi gladio percussus unquentums potius quam sanguinem emisu-Iproclama Tes

telleris infut timens ne ja to igitur co natum Ne Fecit id & qui alias o jubebat : 1 Gallus qui Sub specie I effule rider madvertiff cur rififfet. magnam fi rilum conti futor effet8 responsum Adeò, inc aquiore a mines à c metus, libe gnos & di Augusti qu quo Suctor fium Patar cunia, alteri sumille Agr Se Epistolam

em. Pra

at, propter THE. Praterea vino vinum Superfundens furit: ipplicio quitesseris insuper ludere numquam cessat, semper t. De Netimens ne jactus talorum ipsum fallat. Merioluisse eum to igitur contemsit hominem tam effæmiortem illum natum Nero, nec supplicio afficere voluit. まれたといういめー Fecit id & Caligula, monstrum Principis, Dielise. , άλλα καθ qui alias omnes à calvo ad calvum occidi भवा प्रहर्वा प्रहर्वा jubebat : Forte enim quadam accidit, ut valua Jér Ca 14 Gallus quidam eum pro excelso tribunali on venia grasub specie Iovis jus dantem videret, ac viso iens illum non effulèrideret: Quod cum Imperator ani-Musonium madvertiffet, vocatum ad fe interrogavit, rio suo advercur risisset? Responditis satis confidenter: e Tyaram, nes magnam fibi dementiam eius vilam, ideoq; Nero, cum rilum continere non potuisse. Sed ei quod sutor esfet & rifus & liberum atq; aculeatum pinde tollenfit hominem responsum sine damno aut periculo fuit, sin eum sta-Adeò, inquit Dio, Principes huiusmodi æquiore animo ferre solent plebeios hous homo vomines à quibus propter vilitatem nullus mollis, quod metus, liberius loquentes, quam viros mae pronum egnos & dignitate præditos. Potest hoc inquit, μύρφ Sones d'é mos Augusti quoque testimonio confirmari, de quo Suetonius : Iunium Novatum & Caf- s. ste τειν μαλλον ή ajvila ved 10. sium Patavinum ê plebe homines alterum peπείδι σοήλω cunia, alterum levi exfilio punire satis habuit unquenti quam cum ille Agrippa Iuvenis nomine asperrima de i gladio percuf se Epistolam in vulgus edidisset bic convivio plene gumem emille proclamasses : neg votum sibi neg, animum defora 4460

defore confodiendi eum. Satis esse ad Tiberin scribens si hoc habeat, ne quis ei malefacere possit. Qui idem cognitione quadam cum Amilio Aliano Cordubensi inter cœtera crimina vel maxime objiceretur, quod male opinari de Cafare soleret, conversus ad accusatorem: commotog, similis: Velim, inquit, hoc mihi probes : faciam, sciat Elianus, & me linguam habere, plura enim de eo loquar, contemtum eius non obscure praferens. Generosa quoq; in hanc rem vox est I. T. FL. Vespasiani ad Demetrium Cynicum, qui cum non solum necassurgeret ei neque salutare dignaretur, non quielceret etiam contra statu imperii & personam Calaris loqui : Tuquidem, inquit, nihil pratermittis, ut ego te intersici

jubeam, ego tamen canem latrantem non occido, 1.66. ut auctores sunt Suctonius & Dio. Recte tu Velpasiane, nam canes huiusmodi latrare solum norunt, mordere nesciunt, & præstat rabiei suæ tales permitti, quam vindicando iram, eis oftendere, quasi ime presserint genuinum, non fregerint, Quos ad extremum tribunal internumanimi convincet, & pœnam ab iis reposcet omni supplicio graviorem. Vi-Mait hoc & intellexit Constantius Imperator apud Ammianum Marcellinum, cuicum Amphilochius quidam deferretur, ut perduellis

414

lucem t aperte ci quid ac meiscor

quam la lus & lup ad Augu diones &

gu exaster & milibu dem ratio

inquietos a lig & con beo ad exe

nam non p imperitian dam five?

Stigare, n te tractare teltimon piens est

nienfium indemna remlicen

ganti Ora quit, probi

Jua cura

Tiberiu scriduellis & obstinatus, quiq; indignus effet lefacere possit. lucem ulterius intueri : Definite, ait, urgere cum Amilio hominem, ut existimo sontem, sed nondu a crimina vel aperte convictum: & mementote, quod fi pinari de Cequid admisit huiusmodi, sub obtutibus torem: commeis conscientiæ ipsius sententia punietur, boc mihi proquam latere non poterit. ltaq; divinè prore linguam hasus & supra sexus sui conditione Livia olim Dio 1. 35. , contemtum ad Augustum. Viden ut medicirarissime seerosa quoq; Etiones & ignes adhibeant, ne vitia corporis ma-Vespasiani ad gis exasperent : plerag, lenibus corporis exercitiis n non folum & mitibus medicamentis molliunt ac sanant eadignaretur, dem ratione percurandi animos sequere. Audaces statu imperii inquietos ac sinistri consilu homines immedicabi-Tuquidem, lig & continua malitia adsuetos exscindere te juego te interfici beo ad exemplu earu corporis partiu, qua medicim non occido, nam non patiuntur: reliquos qui propter atatem, Dio. Recte imperitiam; imprudentiam, aliove casu quoiulmodi ladam sive volentes sive inviti peccant, verbis canesciunt, & stigare, minis corrigere aliave toterabili ratione nitti, quam te tractare velim : Is quoque qui Oraculi re,quasi ime testimonio & totius Græciæ consensu safregerint, piens est declaratus, in Triginta Atheibunal inniensium Tyraños, qui & ipsi cives multos cenam ab iis indemnatos necaverant & amicis luis paorem. Virem licentiam contra fas indulserant, eleus Imperator ganti Oratione invectus eft : Parum, inm, cuicum quit, probus bubulcus habeatur, qui concreditos ctur, ut per sua cura boves indies pauciores faciats duellis

É peiores: É quomodo Princeps bonus, qui populum quotidie minorem É deteriorem. Itaqs rectè fecerit Princeps, si & quædam contemnat, & quædam etiam transmittat, vindicanda cœteroqui, nec accuratius pervestis gando voluptatem ex suppliciis capere videri possit, quod immane est & vapulat talis à Poeta Optimo omni jure.

Qui fruitur pænå ferus est, Legumq, vide-Vindictam præstare sibi,cum viscera felle (tur Canducrint: ardet stimulis, serturg, nocendi Prodigus ignarus causse.

Academia

Academia

Academia

ARRIG MO

Adgandel

ceps Adrianus

Adulteriu

Adulteria

permissa Adulteria

Edificioru num fera modus ii ibidem.

Ægyptii fup

Elius Sein

Non igitursine caussa laudat Julianum Imperatorem Ammianus Marcellinus: quod cum duo Agentes in rebus ex his, qui projecti erant, eum adiissent, promittentes latebras monstrare Florenti, si eis gradus militiæ redderetur: eos incessens delatoresq; appellans responderit: non esse Imperatorium obliquis sletti indiciis, ad retrabendume

hodieq; Principibus inculcari
operæ foret pretium,

\$ 200

FINIS DECADIS

INDEX RERUM MEMO-

Numerus prior Decadem, posterior Caput notat.

A.	Eneas Dux vigilans 7.9
A Bortus veneficiis procurare impium 8.9 Abstinentia magna in milite	A Chalum Couchanson Cal die son
A impium 8.0	Buda attrimit
Abstinentie magna in milite	Thus opposing 7.
laus 10. 8 Academia cur privilegiis donate	Agamemnonem quare loctum fin
Transfer and Province and Province	gat Homerus in dissidius proce-
Academiarum hostes qui 7.1	rum 7. 3
And deministration no jees que 7.1	ldem Dux vigilans 7. 9
STONNELLININ WILL WILLIAM 1. 1	Agefilaus Rex deformis 0.1
Annio mos En eius turpitudo 9.7	Agricola arboribus novellu fru-
Adgandestinus Chattorum prin-	čtus probibent 22, 16
ceps 10. 2	Agrippina Claud. boleto necat8.5
Adrianus papa musea suffocatur	Alba Spineus talionis pænam sen-
7. 6	(it 0. 4
Adulterium punitur 9.4	Alberti Austriaci mira felicitas
Adulteria Mahumetes eur sibi	22, 2
	Alcibiades, ob equitatum quem
Adulteria cur Augustus, aliig.	alebat reprehencus 2. a
commiserent 7. 3	eiusdem factum circa vestiga-
Ædificiorum provatorum splendor	lia 9
	Alemannicum tributam 9.9
ibidam	Alexandri Magni superstitio.
	curiositas notata 22. 7
Ægyptiisiperstitios 11. 11	idem praceptorem suum omni ho-
Ælius Seignaa 3. 7	nove, & amore complexus oft 11. 9
	Ze y Alo-

nus, quipoem.. Itaq; ædam conmittat, vinus pervestio

X.

scapere vivapulat taegumg, vide-

era felle (tur turg, nocendi

lianum Iminus: quod is, qui pronittentes las gradus midelatoresq; de Imperatovetrahendum um. Quod ulcari

15

119

Alexandri Severi labores bellici A	Apellis de Protogene pictore judi-
7.8	cium 11.10
aiusdem prudentia 11. 10 A	Appetitus pregrantium pica de-
eiusdem severitas 12. 6	ētus 11.4
eius dem severitas 12. 6 idē Chaldaos vates interficit 12.7 A	Armorum, en literarum conjun-
eises dem benignitas erga pauperes	8io 7. I
nulla sua culpa 12. 9 A	Aruspices. & Astrologi de salute
Alexander Ingello miserabili ra-	
	Aftrologia judiciaria vanitas no-
Alexii Angeli Imperatoris mors	
9.92	Athenis combusti libri 7.10
Alfonsi votum de deponendis affe.	Atheniensem Rempublicam dissen-
Etibus 705	honibus stabiliri Plutarchus
eiusde odium in Regem Castelle 10. 2 A	censuit 7. 5
10.2	Athenaruminteritus 8. 2
eiusdem insigne dictum 12.7 A	Attica anus cicutam immodice
Aprivov foetus in utero matris	Jumens II. 4
distus 8 0	Audacia rebus magnis necessaria
dictus 8, 9 2.	ex duplics fonte profluit 8. 2
Amor fut nimius precipitat, &	Aufidienus Rufus
andacesfacit 8, 2 A	
Annus Mommorantius 8. 6	ret 7.3
Antiquim non semper melius 12. s A	Avium concentus imbedit covita-
Antonius contra Cretam 10. 6	tiones 7. 9
Antonii Ducis adversus seditiosos A	Aurelianus Imperator in servos
constantia 7.8	suos Severus 12. 6
Antonii prioris Portugallia odium	cur Benoso Humilam uxore de-
in Ferdinandum Pinam lure-	derit 7. 3
canfultum a rald	Comingie assument a
Antonii Soarezii Siearii suppli-	LE THE SHAPE CHARLES
cium 9.10 -	Lord of the account of the control of the control of
Antonii Soarezii Siearii suppli- cium 9. 10 Antonii Venerii in filium Aloysiii animadversio 12. 6	Achus eur liber dictus 7. 2
animadversio 12.6	Baldus ICtus, excatelli mor-
Antonii Imperatoris conscientie	suinteriis 7.6
illasa gandinno 7, 7	Bene
(B)	the same of the sa

Benecon gaudin Benedicti Beneficen

Bellijura Belli virt Boethius Bogislaus Brutus Vi oi fuffig

Cal Caligula

eiundem (

Calumnia biles Calumnia hil potes Calumnia

Carolus I Tes Carolus D mus, og

Baldus ICtus, excatelli moreiusdem 7.6 ldem in Bene

INDER

e pictore judi-11.10 ptium picadı-, 11.4 rarum conjunrologi de salute esulendi 12.7 rie vanitas no-12. 7

libri

itsu stam immodice

agnis necessaria profluit 8. 2 ut secretanosceimpedit cogita-7. 9 rator in servos 12. 6 nilam uxorë de-7. 3 7. 4

ber dictus 7. 2 s. excatelli mor-7.6 Bene

7.10 publicam disseniri Plutarchus 7.5 8. 2

INI	DEX.
Bene consciorum tranquillitas, es	Carolus Borbonius à Gallo deficis
gaudium 7.3	3. 6
Benedictio conjugii divina 11.	Carolus Sicilia Rex 9. 4
Beneficentia laude qui celebre	Cassius nugas artium Magicarum
22. 2	cavillatus 12.7
	Catilinaria conjuratio per fæmi-
- n	nam detecta 7. 3
7 . 1 · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	Catilina temeritas, & audacia
Bogislaus Polonia Dux 10 2	
	Cato delectatus fervorum suorum
	dissensionibus 7. 5
TO A CHARLE IN THE PARTY OF THE	Centum domorum vicus unius
To a series of the series of t	propaginis 11. 3.
C. TORRESTOR	Chabrias Athenien fium dux 10. 4
Æ faris Borgia andacia, &	112.6
I strategema 8, 2	Charicleum opus amatorium He-
Caletensium deditio 10.9	liodorus auctor aboleri noluit
Caligula monftrum Principum	7.10
12. 10	Ciceronis jocus 9. K
eiundem conscientia cauterisata	Clades magnorum virorum etiam,
7.7	in hostibus mifericordiam exci-
Calumnia fæditas, & pæna nota-	tant 9. 2
biles 8. 10.	Claudii Severitas in servos 12, 6
Calumnia apud bene conscios ni-	Claudius civilis 8.7
hil potest 7.7	Cochanus Versovicensis metu pra-
Calumniator germanus delatoris	venitinjuria 8. 7
	Comitatis laude celebres 12. 2
Carolus IV. Praga andit Docto	Concionatores Demagogi 8. 3
7. I	Conciones tribunitie 8. 3
Carolus V. Imperator magnani-	Connivendo ad scelera populi
mus, & interritus	eiusdem favor adquiritur
eiusdem insigne dictum 11. 10	The arrangement of the state of
saem in praceptorem gratus	Conscientia nature tribunal
11. 9	The street of th
A STATE OF THE PARTY OF THE PAR	Es 4 Con-

	Confilit eaput qua inve versetur	Difficile est se, & alies integros
	11. 10	prastare 12. 6
K	Consilium, & fiducia sint conjun-	Diocletianus Christianorum scri-
	da 10. 1	pta flammis abolet 7. 18
		Diogenes à juvene etiam discere
	Constantini lex de indulgentià la-	aliquid non erubuit 12, 8
	ta 12. 6	Diogenes esu crudi Polypi periit 7,6
	Convicia in Philosophos jactaris-	Discipuli quomodo erga pracepto-
	lita S. I	res affectiesse debeant 11. 9
	Coriolani audacia 8. 2	Discordia subdicorum fulcrum re-
	Corpus character animi 11. 4	gnorum insirmum 7. 3
	Corporis aliquo vitto deformes	Dissimulationis turpitudo 9. 7
	non statim abjiciendi 9.5	Doct principibus chari 7. 7
	Corporis navi virtutibus animi	Domitiani morsus conscientia 7. 1
	sapèteguntur 9.5	Draconis legumlatoris interit 7.6
	Cosmi Medicis sumptus occultarii	eiusdemsepulchru in Theatro 7. 6
	largitionum 7. 4	Drust Secreta aperit Livia con-
	Cremutii Annales conburuntur	junx adultera 7.3
	7. 10	Drusus pyro suffocatur 7. 6
	Cuiacius in respondedo de jure mi-	Dus via ad proficiendum in me-
	nımê praceps. 11. 10	lius 12.
	Custodia corporis se munire quoru	Dumnorix rerum novarum appe-
	sit 8. 5 D.	tens 8.3
	Alburgia posteros in sexto	Dux magnanimus dolo malo in
	graduvidit 11. 3	hostem non utitur 10. 2
	Dalmatis equi tributi loco	
	imposits 10. 9	Suas cognitas habeat 10.4
	Bedititii mitius habendi, quam	terrorem militinen incutiat, a
	bello visti 10. 9	dimat potius 10. 3
	Deformes corpore non protinus a-	per inferiores militia gradus a
	bjiciendi 9. 3	scendat 20.
	Deus adreddendam rationem pro-	non sit jactabundus 10.
	vocatus à religioso quodam sub	The amplitude force E. and the con-
	Phoca 12. 7	Berhardi Ducis V Virtember-
	Diabolus de rebus ignotis impiè	gici dicterium 7. 9
	aenfulitue 12. 7	Ebrietatie incommoda 7. 2
		Zbris-

Ebrietati Ebrie cur Eduardi ro Gall

Emanuel
experts
Episcopats
nia ren
bilitats

Equitată Equitată erasmus ortus v Eriphilim

Exastorum violent Exemplap

Exempla p.
Explorand
dus leni

Fabio

Fabula m Facta prac pris para Facundiá

pulum Famapost Famapost Fatascrute titum

Felis mov

Felis morj extinctu Telicitat co

alies integros 12. 6 ianorum scrilet

7. 16 etiam discere uit 12,8 olypi periit 7,6 erga praceptobeant 11. 9 m fulcrum re-7. 5 itudo 9. 7 pari 7. 7 onscientia 7. I ris interit⁹ 7.6 n Theatro 7. 6 it Livia con-

7.6

tur endum in me-12. \$ ovarum appe-8,3 dolo malo in 10. 2

44 minus, quam 10.4

beat nen incutiat, a-10.3 litia gradus a-10. 5 10, 1

dus

14773 de

E.
is Virtember-

7. 9 7. 2 Bbris-

	EX.
Zbrietatis pictura 7. 2	rata Fordinandi Regis Hispani Huma
Ebru cur silere non poffint 7. 2	Ferdinandi Regis Hilbani Huma
Eduardi R. Anglia Confilarii au-	nitas erga Academicos Complus-
ro Gallico corrupti 7. A	tenies
Emanuel Sylvius poenam talionis	Ferdinandus Gonzaga 8 8
expertus 0.4	Ferdinandi Albani Ducis genhitia
Episcopatus, & Ecclesiastica mu-	Ferdinandus Gonzaga 8. 6 Ferdinandi Albani Ducis ambitio in erigenda statua sibi 9. 10.
nia remedia confervanda No-	Ferdinandus Ovieda Musicam &
bilitatis 12.0	bruto origine traville center ex
Equitatu alere suspectum olim 8, 3	bruto originë traxisse censet 11.3 Fiducia junëta consilio plurimum
Frasmus Narmensis humili locu	potest 10. H Filiorum officium 12. 10
ortus virtute inclarescis 11. 2	Filiorum efficium 72 70
Eriphilitieris Amoniara breat	It's VeiBaliant aenovola aine in
trix 7. 3	auendam contemptorem 12 18
Exactorum in Republica Romana	Flaminius Hannihali morta tra
violentia	curat parum cenarose
Exempla plus valent praceptis 0.8	quendam contemptorem 12.10 Flaminius Hannibali mortë pro- curat parum generosè 10,2 Flisciana conjurationis austor 8.3
Ser profutition to the Confessor 1911 1110.	remine anare authurdam ante
dus lenissimus 7. 3	non capaces feudorum 7
F.	noncapaces feudorum 7.3 Fæmine garrule, & tacere nescia
Abio Maximo uxor caula e-	7 9
xitii apud Tacitum 7.3	Fæmina testes esse in tostamente
Fabula muta 9.3	nequeunt, & quare? 7.8
Facta praclara cum eruditis (cri-	Fætus manimis Tertulliano tecus
ptis pari passu ambulant 8. 8	Fœtus manimis Tertulliano pecus
Facundiâ Oratorum corrumpi po pulum 8. 3	Formido abelle debet à Principe
pulum 8. 3	70 8
Famapost mortem durat. 8. 8	Fortuna audacibi adest 8.2
Fama post mortem illustrior 8. 8	Francisci brimi Gelliaru Renisdia
Fatascrutari per artes illicitas ve-	Hu de Academia Parisiensia.
72tum 12. 7	Francisci Ximenii Archiebiscopi
Eridericus Contareness morts en-	Tolotami ovan Anndami C. 4
nis extinstus 7. 6	amor 7, 2 Ide moidia prudenter occurrin 2.8
Felis morsu leviusculo quidam	Ide invidia prudenter occurring.
Belicitat conjugii exemplie decla-	rius
MAN STATE OF MARKET	Zes Fris
	THE RESIDENCE OF THE PARTY OF T

Frisis Drusus tributi loco coria I	Terodis avaritia, & impietas 9.9
boum impossit 10. 9 H	Iirundines produnt parricidă 7. 7
Frothonis Danorum Regis parri- I	Ionoris imminutio periculofa 8. 6
cidium 9. 10 F	Horatius Farnesius 9. 2
G. I	Hortensii nobilissima domus ad
Alba quod suis nimium in-	inopiam prolapsa' 12.9
	Hostium res, & consilia Duci bo.
Calli memorabili clade Italia eie-	no cognita esse debent 10.4
	I.
Iidem in Sieilia Monachi fraude	Adantia bellico Duci inprimis
cafi 9.01	cavenda 10. I
Genua ignominiose admodum à I	
Carolo V. Imperatore habita	habitus à Gallia Rege 7. 1
10. 91	bidis auis ingenium 11. s
Ibidem viri, ut faminas sequeren 1	
tur , puniti 10. 91	mperatorium non est obliquis fle-
Georgius Scalius Tyrannidis pe-	
nus luit Florentea 8. 4	
Germanicus Dux peritissimus a-1	mperium recens quomodo admi-
pud Romanos 10. 4	nistrandum 8.3
Gratia popularis, eiusq, fructus	eiusdem quarendi modus 7.8
8. 41	imperatoris militaris est omnia
Gracorum Oratores Damagogi 8.3	
Grues produnt interfectores Ibyci	rium vertere 10, 3
7. 7. 1	Impii Magistratus pæna loco â
Gymnasticam quare non concedat	Deo 12. 7
Ephebis Aristotoles 7. 91	neursiones clandestina non sunt
YY H.	bellum 10 10
A flingus Anglus auro in-	inducia qua sunt feria belli functe
expugnabilis 7.4	servanda sunt 10. 20
Henrici Anglorum Regis in doctos 1	
favor 7. 2.	quomodo ei occurrendum 12. 8
Herricus I I. Gallorum Rex 9.4	Iohannes Andreas Lampagnanus
Herricus IV. Gallorum Rex Ma-	8.6
ximus 8. 4	Iohannes Finlandia Dux 9. 1
	Tohannes Martinus Trembantius
	9. 4

Iohanni Iohanni gium

lohanni tafel lohanna

pis
loviani
Immon

Coratis
Italican
Audicium

beant Inlianus Iulius III Iulianus

prafect Iuliani In expedi Iuliorum firateg Iulii Firn

Iulii Firm thema Iulia spre ut impe Iulii Medi

dis Belli Ius belli es Ius Talion

Lacedamo

Burni

pietas 9. 9 1cidā 7. 7 1dofa 8. 6 9. 2 domus ad 12. 9 Duci bo-10.4

i inprimis

no honore
r 7.1
11. s
18. 7 8
bliquis fledagandum
12. 10
odo admi8. 3
odus 7. 8
eff omnia
in contra
10, 3
me loco å

12. 7 non funt 1. 70, 10 belle funde

10.10
12.8
m 12.8
mpagnanus
8.6
ux 9.1
rombanius

TAI	JE X.
Iohannis de la Bella historia 12.8	Laurentii Medicis calliditas 8. 5
Iohannis Zamoscii factum cgre	Landricus Equitum in Gallia
8.000	Wideliter S *
tonannis Angels Medicini inspera.	Legati cavere libi a Vinn dohet 7 2
ta felicitas 11. 2	Legum mutationexia 11. 7
avisation L. IL O Derti Legus Siciliane-	Legum multitudo periculola 32. P
ptis 9. 4	Leones coronati apud Sybaritas 8. 10
Toviani Imperatoris mors unde 7.6	8. 10
176 150 pld olim tantum boten-	Legarenjium jub Carolo Burgundo
tum o	milerabilis conditio to a
Joeratis monitii ad Principes 12's	Leonis Imp. praceptum insigne filio
Italica nobilitatis laus à literis 7.1	datum . 7. 4
Judicium de libris qui ferre de-	Leonis Imp. praceptum insigne filio datum 7. 4 eiusdem constitutiones militares 7. 9
beant 7. 10	7. 9 Liberalitas qua principem deceat
Inlianus Imperator 8.5	Liberalitas qua principem decear
Iulius III. Pontifex Romanus 9. 1	12. 2
Iulianus Iuliani Imp. Apostata	eam de alieno exercere turpe 8. 4
prafectus 9.4	Librorum morsignis 7. I
luliani Imp. infelix in Persiam expeditio 10.3	eam de alieno exercere turpe 8.4. Librorum morsignis 7.1 Litera quo loco fint hodie 7.1 Literarŭ, 6. armorŭ co junstio 7.1
Auliorum and Tacitum wahall and	Livis scolus in maritum 7.3
Gratecema	Lustatius Catulus calcis recentis
Iuliorum apudTacitum rebellandi frategema 8.3 Iulii Firmici adhortatio ad Ma-	odore suffocatur
thematices 12. I	Ludovicus XI. Gallus corruptor
Iulia sprevit Tiberium maritum	Ludovicus XI. Gallus corruptor aularum
ut imparem 9. 1	Ludovici Sfortia temeritas 8,2
dis Belli ducibus 7. 5	Lusitani visti 20. 2
Aulu Medicis studium in concilian dis Belli ducibus 7.5 Ius belli est pars juris gentium 10.10 Ius Talionis 9.4	N / M.
10. 10	IV Agici libri à discipulis
aus Talionis 9. 4	Christicombusti 7 10
T. Z.	Mahometis vestem religionis cass.
A Javicious outile L'avienus at	Inscense Jerunt Turca 10, &
21005	Aahometis secundi in filium re-
Lacedemoniorum conventus no-	gor 12.6
Hurni 7. 9 A	Aahometis secta, & adulteria 73
	Manda-

INDET.

Mandane Astyagis filia	9. 2	Narfes bellicofu
Marcus Antonius Column	10 9.2	Natura quomo
Marcellus Ceroinus è ludir	magistro	vat
Pontifex Romanus	17. 2	Neclan Bohem
Pontifex Romanus Mattheus Bonellus	8. 7	Neromale sibil
Matthei Magni Vicecomi	tis bella	Nicolaus Rigal
auro, non ferro staban	t 7.4	Nobilitas proj
Mairimonia inter inequ	alesson	nis
trahinon debent	9. 1	Nobilitas confi
Mauricii Saxonie Princi	pis ani-	namenta R
mositas notata	12. 7	Nobilitati eger
mositas notata Mauricius Nassovius A	Lurantie	rendum
Princeps	10.5	Nobilitatem n
Meditationi loc aptissim"	диі? 7.9	tie
Melanthii elegans distu a	le dissen-	Noctua sapient
honibus	7. 5	Noctus comend
Memoria rerum cum lib	ris non	Nomine suo ap
comburitur	7.10	
Metus omnis abesse debet	à Prin-	Noverce statu
cipe	10. I	dit
Michael Palaologus Gran	corū Im-	Novis rebus m
perator	7. 7	sidiis opus
Milites instrumetaImpera	storis 78	
Milites cur nominibus	Propries	Culos
Milites instrumetaImpera Milites cur nominibus compellandi	7.8	claud
Militis nomen etiam	Impera-	Gararecoaita
		Odia pussilan
Militia conservat. & for	vet nobi-	csa
litatem		Olynthiempto
Miseria facit audaces		Macedo
Monachoru indoles, & in	gensu 9.0	Ottho Impera
Muleasses mirus volupta	itum ca	rium adepti
ptator	7. 9	Otthonis I. In
Munera fidei corruptele	7.4	Sus Boleslai
N Areiffus N.	STATE OF THE STATE	Dekaitur 1
Arestjess	30 7	Pæditur 1. Ædagogi 8i 11.
		68 II.

8. 2 do vitam absol-II. 10 18 20. 6 7. 8 conscius trus Q. 10 bugnatrix religio-12. 0 ervari debet ut oreip. se quomodo fucci. on infamat erudiia Symbolum atio ex Averroë 7.9 pellare quid sit in saa privignum occioliendis quibus sub-

cur meditabundi dimus graviora apertag.7 imitatis sunt indi-9.7 r callidees Philippess stor quemode Impep.exercitus adveri primo vister mon P.

olim servi domesti-Para-

Parafiti a de Phil Parma obj Frideric Pedelli foet habiti Periclis au Perillo Lige fert

Preser fa gnum Philippus Fr Ho eque p Philippus M (no vettig Philopæmen Philoftratus TOTATE Philesophi pa

incontem Pictura Poef Pictores Super runt Pefiftratifatt Pisani à Gen pudendas co Plebicole Plebi libertas Plinius nimis Poeta Sapers

Bolynices frat mium possi

Hadulery ia

THINE

8,2

II. 10

20, 6

7.8

0.10

12. 0

12.9

7. 2

7. 8

7. 6

rix veligio-

debet utora

modo fucci.

amat erudio

bolum 70

quid sit in sa.

vignum occi-

is quibus sub.

meditabundi

ora apertag.7

is funt indi-

dus Philippus

semode Impe-

rcitus adver-

o vister mon

rvi domesti-

PATA-

9.7

tain absol-

Parastti apud Libanium querela Pompel Magni studium erga Posde Philosophis donium Philosophum Parma obsidetur. & incenditur à Pompeius Columna Iulij II. pon-Frederico II Imp. tif. juratus hostis 10. 6 Pedelli sceptrigeri à Regiis male Pontifex in ipsa Electionis pompa babiti equi succussione occisus 4 Periclis audacia 8. 2 Popularis gratsa quomodo adqui-Perillo Ligero sex voces Muficas re 8. 3 ad res arduas prodest 3. 3 Presa per fæminam recipiunt re- Populi proprium invidera 8. 8 gnum 7. 3 Portoria, & vectigalia redime Philippus Fr. Regis filius patefare pernitiofum eft eto eque periit 7. 6 Praceptores honorandi 21. 7 Philippus Macedo Graciam auro Praclare facta cum eruditis ferisuo vectigalem jactat ptis pari ferè pa []u ambulant 8.2 7.4 9. s Prada aviditas sape calamito. Philopæmenes Philoftratus extempore noluit pe-11. 10 Predatorum pena antiquitus que Philosophi pallio tenus, & barfuerit 8. 1 Principis boni, & Tyrannicompain contemptu olim quose ratio 12. K Pictura Poessis loquens 11. 1 Principes ut à Deo funt, ita quoa, Pictores Superstitiones promovein eius custodia sunt 12. 7 11, 1 Principes non omnia ultimo suppli-Peliftratifactum callidum 8.5 cio vindicare debent Pisani à Genuensibus vieti , on in Principum sides non debet esse lupudendas coditiones deducti 10.9 8. 3 Plebicole 8. 3 Principes ne sint elats IO. R Plebi libertas lingua permissa 12.10 Principum animis qua obversari Plinius nimiam cură culpat II. 10 debeant 12. I Poeta superstitionem promove. Princeps quomodo se inferioribus communicet 12. 2 Mahulenvices exempla rariora Principis virtus maxime illustris beneficentia 12. Z Polynices fratrem occifurus pra- Principis est exornare provinciae. missen possis & urbes. 8. TO 12. 4 Pro-

Procepius crudeliter occifus 9. 20 Seditio Athenis exorta Proditio grata, pditores invisio secreta vinu & mulier pdunt 7.3 Proditorum pramia que 9.10 Sejani techna Publica privatis potiora effe de- Seneca oratio compositacio simulationum plena ad Neronë 12.8 12. 4 Publica adificia splendida esse de Senensis Reipublica vir rebellis lulius Silvius 1204 Purpuram sumere crimen lasa Sensus externicur se invice obtuns Majestatis 12.10 7. 9 Sertus Philosophus Egum Persicorum Consilia Siculus Vesper 0. rii aures, & oculi eorum Sigismundi Imperatoris elegans Apophthegma II. 7 Rerupublicaru pestis discordia 7. 5 Silentiu excitat animu, es cur 7 9 Rerumpublicarum gubernatores Sixti V. Pontif. fortuna, & fatum quales este debeant 8. 4 mirabile 11. 2 Rhescuporis Thracia Rex 10. 5 Smerdis Magi audacia 8. 2 Rhotarius Longobard. Rex 9.9 Solitudo confiliis. & cogitationi. Rodoaldus Rhotarii Regis Longo | bus optatissima 9.9 Solymannus flet hostis sui obitu 9.2 bardorum filius 10. 3 Somniantes jucunda cur suavius Romanorum trepidatio Romanorum clades ad Cannas ex oblectent 7. 5 Sophista responsiones suas acceledistidio consulum Romanorum Tribuni plebis ex po- rant 8. 3 Sophock acino uva Brangulato 7.6 tentia furiosi Romani dedititios, qua bello captos Spartanorum mos notatus 9. 8 mollius babebant 10. 9 Speculi usus 9.15 (7.9 Spes & metus hominem varie Acracur olim noctu celebrata exercent 8. 7 Sapientia in sicco habitat 7.9 Spoliatores sepulchrorum semper Sapor Rex Persarum tandem infe atrocissime punits 9.9 10. 7 Sterilitatem berbis, aut venefi-10. 9 ciis procurare impium Sardorum tributum 8.0 Scauri Orationes combusta 7. 10 Strategemata revelandi ingrata, Sebastianus Portugallia Rex infe auditus 10. 6 Sultana Turcica consiliora regni liciter pugnas proditrices 7.30 S 580

Supplicia a Borum fi Symmachin T Alion:

Tacer
gra
Teutoburgie
Temeritas,
setremèfi
codorici (
cientia ci
peologi jeni
byrfigeri n
Adagium
boma Moce

beriimale ributorum

berii erude

berius viti

lisaudicor

Alens I
tores
mit
alentius In
Astronomi
alerianus à
superbè de
digalia n
eneno in hi

neno ne ju lun Ventitributi Im inlia

ctorum (umi solita) 7. 10 Symmachimors 7.7. " Alionis jus grave est 7.2 Teutoburgiensis saltus Temeritas, hostisa, contemptus extreme fugiendus eodorici Gothorum Regis con-Ccientia cauterisata heologi sententia tenus Thyrsigeri multi, pauci Bacchi tus Adagium Thoma Mocenici constantia 12. 1 Vitellius homo totus voluptatibus Tiberii erudelitas 12.7 Tiberius vitiorum suorum diffici. Vitellius plebecula infamia rumulisaudizor 9.3 Tiberii male sibi conscii tormenta Vlastislaus Bohemus temerarius. Tributorum varia rationes 10. 9 Vlastislaus Bohemus confoditur Valentius Imp. necat Clarum Astronosnum 12. 7 Valerianus à Sapore Persa captus Y Enocrates quod potationem superbe detinetur Vectigalia no temere alienada 8.4 Veneno in hoste uti non licet 10.10 Veneno ne sontes quidem necare Anobii Pini proditio 10. 10 Veneti tributum quals Forojulen-Zenoni Cittizo quod responsum ab fibus indixerins

8, 3

7. 3

int 7.2

limu-

12.8

lis lu-

8. 3

beuns

7. 9

21 14

9. 4

elegans

7. 1

WY 7 0

fatum

11.2

8. 2

tions.

7.9

ŭ 9.2

ะบะแล

709

iccele-

11. 10

129 7.6

9, 8

9.5 VATIE

8. 7

mper

9.9 enteti-

8.0

grata.

9.3 regna Sign

supplicia de scriptis virorum do Veteres omne illud pecus dicebat, quod non erat home 8. 0 Vindicius delator à Bruto cruci (uffigitur 0.10 Tacère posse inter pocula Vinditta divina exemplum notabile in Adriano Papa 10. 3 Vinum lene tormentum cur Horatro dictum 7.2 10. 6 Vinum cur speculum mentis Al-620 7. 2. 7. 7 Vires gignunt audaciam 8. 2 8. 1 Virginius Rufus Plinii elogio bea-8. 1 Viriathi gesta 10. 2 1 diffluens sculos excipit Grarrogans in pralio 10. 6 Alens Imperator duos prodi Vldaricus Bohem' Dux XXI. 9. 1 tores senis dissectos intere-Vldaricus Bohemorum Rex 9. 10 Vluilda Regis Danorum Hadnigi filia impar matrimonium dolet 9. I, 10.7 1 in longum protraxisset, coronatus

fame contabeseit 10. 9 eraculo datum.

A. S.

